

Zakaj potrebujemo pooblaščenno družbo

V več člankih na to vprašanje bo znani finančni strokovnjak Bojan Petan skušal odgovoriti tako, da bodo ljudje dobro seznanjeni z aktivnostmi pri lastninskem preoblikovanju družbenega premoženja

Pred kratkim sprejeti zakon o investicijskih skladih in družbah za upravljanje skupaj z zakonom o lastninskem preoblikovanju podjetij opredeljuje področje delovanja pooblaščenih družb za upravljanje. Prvi zakon omogoča zbiranje denarnih sredstev za investiranje v prenosljive vrednostne papirje. Že iz naslova zakona je vidna razlika med investicijskim skladom kot pravno lastninsko obliko sredstev, in med družbo za upravljanje kot obliko upravljanja investicijskega sklada. Posebej je treba poudariti, da gre za zbiranje in investiranje denarnih sredstev, torej za finančni posel, ki ima v tržnem gospodarstvu samo eno ekonomsko logiko - ustvarjanje čim večjega profita v denarni obliki.

Zakon o lastninskem preoblikovanju podjetij je pravni temelj slovenske privatizacije, ki bo šele kasneje privedel do prave privatizacije, ko bomo družbeno lastninsko preoblikovali v privatno lastnino. Pri tem pa se je treba zavedati, da s tem, ko bomo preoblikovali lastnino, ne bomo imeli nič več in nič manj premoženja, le - to pa bo imelo znanega lastnika. V tem primeru torej ne gre za finančni posel, ampak za preoblikovanje kot nevtralni posel.

Delovanje pooblaščenno družbe za upravljanje določata oba zgoraj omenjena zakona. Preprosto povedano: s posebnimi določbami zakona o investicijskih skladih in družbah za upravljanje so metodološko prvega zakona uporabljali za potrebe lastninskega preoblikovanja podjetij. S tako kombinacijo pa so postale pooblaščenno investicijske družbe in pooblaščenno družbe za upravljanje del lastninskega preoblikovanja in so po vsebini čisto nekaj drugega kot investicijske družbe in družbe za upravljanje.

Pooblaščenno družba za upravljanje bo upravljala del procesa lastninskega preoblikovanja podjetij in s tem neposredno vplivala na to, kdo, koliko in kje bodo lastniki dela družbenega premoženja v podjetjih, medtem ko bo družba za upravljanje opravljala finančni posel ustvarjanja profita preko dividend in na trgu kapitala. Tako bomo imeli pri pooblaščenno družbi za upravljanje in investicijski družbi pa z denarjem.

Vsekakor pa bi bilo zelo pomembno, da bi preko pooblaščenno investicijske družbe skušali pridobiti kar se le da gospodarne lastnike sedanega družbenega premoženja. Ni namreč pomembno samo to, da bo družbeno premoženje olastnjeno, ampak prevesto to, kako gospodarne lastnike bo imelo. Upoštevati je treba, da bodo lahko interesi lastnikov sedanega družbenega premoženja zelo različni. Zato se samo zastavlja

vprašanje, kateri lastniki bodo imeli več občutka in razumevanja za razmerje med reinvestiranjem dobička in izplačilom dividend. Tako bi se veljalo globoko zamisliti, če na kakšnem širšem območju ni "domače" pooblaščenno investicijske družbe, preko katere bi ljudje s tega območja z zbranimi lastninskimi certifikati zagotovili korektno produkcijske in kapitalne odnose. Seveda ljudje lažje razumejo in rešujejo probleme iz svojega okolja, ki se neposredno tičejo njih samih. Pri formiranju pooblaščenno investicijske družbe gre tudi ali predvsem za vprašanje, ali so ljudje s tega območja pripravljene vzeti vajeti v svoje roke in tako neposredno odločiti, kaj se bo na tem območju dogajalo in kako.

Na širšem Dolenjskem bi s takšnim razmišljanjem in ravnanjem veliko pripomogli k dolgoročnemu razvoju in napredku tega območja. Osnovni dolgoročni cilj bi vsekakor moral biti čim večji dobiček pooblaščenno investicijske družbe in pozneje investicijske družbe, vendar razumljen tako, da med dobiček ne šteje samo prinos od kapitala, temveč tudi razvoj regije, ohranjanje delovnih mest, izobraževanje lastnih kadrov, skratka splošni dvig življenjske ravni.

Nenazadnje ne gre pozabiti, da bo realna vrednost lastninskih certifikatov oziroma delnic pooblaščenno investicijske družbe znana šele kasneje

je, odvisna pa bo od tega, koliko bodo vredne delnice posameznih podjetij, ki jih bo imela pooblaščenno investicijska družba. To pa je v veliki meri odvisno od nas samih, ljudi, ki živimo in delamo na tem območju.

BOJAN PETAN

TOŽBE RIKOVCEV

RIBNICA - Minuli teden so se začele tožbe predstavnikov delavcev posameznih družb RIKO Ribnica. Delavci zahtevajo, naj preneha prodaja premoženja teh družb, dokler zadeve ne bodo pošteno razrešene. Ti delavci tudi opozarjajo, da se s stavki in stečajem zadeve ne rešijo pametno, saj so rikovci štrajkali zato, da bi dobili pomoč pri urejanju zadev v Riku in ozdravitvi Rika, dosegli pa so prav nasprotno: dobili so v hišo likvidatorje podjetja in ne rešitelje. Pravijo, naj bo Riko v poduk drugim podjetjem, ki so tudi v težavah. Zato predlagajo, da bi v takih primerih morali firmo zapreti vse dotle, dokler se ne najde prava rešitev, zdaj pa premoženje Rika raznašajo. Predstavniki delavcev torej tožijo vse firme-hčere razen Loškega pošta in servisa.

KADROVSKI SEMINAR TUDI V NOVEM MESTU

BRDO PRI KRANJU - Prehod iz planskega v tržno gospodarstvo povzroča spremembe ne samo v proizvodnem in finančnem poslovanju podjetij, ampak tudi na področju razvoja kadrov in upravljanja s človeškimi zmogljivostmi. Zavedajoč se teh sprememb, se je Center na Brdu odločil, da posveti v letih 1994 in 1995 posebno pozornost strateškimi vidikom razvoja kadrov in sproščanja človeških zmogljivosti v organizaciji.

Priljubljen je devet enotedenskih seminarjev, in sicer za tri skupine menedžerjev: generalne direktorje in njihove vodilne teame, vodje poslovnih enot in profitnih centrov ter direktorje kadrovskih področij. Seminarje bo organiziral v več slovenskih krajih; v Mariboru, Novem mestu, Portorožu in na Brdu. Večina predavateljev prihaja iz Nizozemske, nekaj pa tudi iz Belgije, Švice in Slovenije. Vsi seminarji bodo simultano prevajani. Po zaslugi nizozemske vlade, ki je podprla prizadevanja Centra na tem področju z izdatno finančno pomočjo, bo cena zelo ugodna: 500 DEM za enotedenski seminar.

V LJUBLJANI BO SEJEM INFORMATIKA

LJUBLJANA - Na Gospodarskem razstavišču bo od 19. do 22. aprila potekal sejem računalništva in pisarniške opreme s imenom Informatika, na katerem bo svoje izdelke prikazalo nad 200 razstavjalcev iz Slovenije in 15 tujih držav. Spremljalo ga bo tudi več obsejnih prireditelj, njegovo vrednost pa bo zagotovo zvečalo tudi dejstvo, da ljubljanski sejem sledi največjemu tovrstnemu evropskemu sejmu v Hannoveru in je v novostih pred drugimi podobnimi sejmi v srednji in vzhodni Evropi.

Renault je prvi v Evropi

Kljub manjši prodaji lani posloval pozitivno - Za raziskave in razvoj 7 milijard frankov

NOVO MESTO - Francoski koncern Renault, ki je večinski lastnik novomeškega Revoza, je tudi v lanskem letu posloval pozitivno, in to kljub temu da so lani prodali 250.000 vozil manj kot leta 1992. Tako je Renault, ki je že sedmo leto zapored posloval pozitivno, dokazal, da lahko uspešno kljubuje tudi posebej težkim ekonomskim razmeram. Po rentabilnosti pa je Renault že drugo leto zapored na prvem mestu med večjimi evropskimi avtomobilskimi proizvajalci.

Za lansko leto je znašal Renaultov neto dobiček milijardo in 71 milijonov francoskih frankov, skupni prihodek pa kar 169 milijard in 789 mili-

jonov frankov, kar je skoraj 8 odst. manj kot leto poprej. Od tega so z avtomobilsko dejavnostjo ustvarili blizu 77 odst. celotnega prihodka v lanskem letu.

Renault je lani s samofinanciranjem pokrival kar 99 odst. materialnih in nematerialnih naložb; gre za dobrih 11 milijard frankov. Za raziskave in razvoj so v lanskem letu namenili blizu 7 milijard frankov, kar je več kot leto poprej.

Podatki iz prvih letošnjih mesecev kažejo, da prihajajo za Renaulta boljše časi, da tržišče oživlja in da je v avtomobilski industriji najnižja točka že dosežena.

naša anketa

Točke za slabe voznike

Slovenec se obetava z novim zakonom o varnosti cestnega prometa precej hude kazni za prekrške na cesti. Zlasti izstopa, da zakonodajalec uvaja kazensko točkovanje za kršitelje. Za primer povejmo, da se bo udeležene v cestnem prometu za dve leti moral posloviti od vozniškega dovoljenja, če si bo s prekrškimi v dveh letih prislužil 18 kazenskih točk. Imetnik kazenskih točk si bo lahko izbral tudi zmanjšanje točk za polovico, vendar mu jih ne bodo preprosto zbrisali, ampak bodo pred tem ponovno preverili njegovo znanje prometnih predpisov. Ob takem strogem novem redu se Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu zaveza, da bi tudi v Sloveniji uvedli poleg točkovanja za voznike še poseben režim za mlade voznike. Za te naj bi zakon predpisal izpit na preizkus. Vsi uradniški ukrepi za večjo varnost na cesti bodo po pričakovanjih vnesli več reda v naš promet, vendar bo potrebno postoriti še kaj drugega. Število prometnih prekrškov, katerih končna posledica je nemalokrat celo huda nesreča s smrtnim izidom, bi se mogoče dalo zmanjšati s temeljitejšo prometno vzgojo. Da bi bile naše ceste manj krvave, kot so zdaj, bi se verjetno dalo vsaj deloma doseči tudi z izboljšanjem cest. Vsekakor pa ne gre pozabiti na nevarne udeležence v prometu in zlasti tem so namenjene točke.

SIMONA ŠTRAUS, kmetijska tehničarka iz Zupudja pri Dragatušu: "Prav je, da so ukrepi za kršitelje v prometu strogi, še posebej za vinjene. Menim pa, da bi morali popraviti tudi ceste, saj Slovenci nismo po varnosti v prometu na repu v Evropi le zaradi neprimerne obnašanja na cestah. Glede točkovanja prekrškov, ne vem, če bo akcija dosegla svoj namen. To bo bolj tako kot ocenjevanje v šoli. Lahko se bo komu zgodila tudi krivica."

ANDREJA OBERMAN, prodajalka v metliški Gali: "Dobro je, da so se spomnili na strožje kaznovanje kršiteljev. Ko bodo uvedli točkovanje, bo več reda na cestah, saj se sam vozniki izpit, ki ga bodo morali ponovno opravljati tisti, ki si bodo nabrali preveč prekrškov, veliko stane. Sedaj so kazni za prometne prekrške precej simbolične, predvsem glede na to, kakšne bi bile lahko posledice objestnih voženj, ki jih na slovenskih cestah ne manjka."

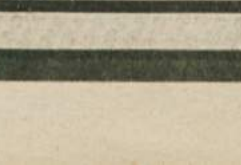
JOŽE GOLOB, instalater pri Kovinarju v Kočevju: "Pred sprejemom novega zakona o prometu je treba urediti ceste. Hočemo uveljaviti evropska merila, ceste pa imamo kot v Albaniji. Še posebno sramotno slabe pa so v kočevski občini. Menim, da je to zato, ker porabijo denar, zbran za ceste, za vse drugo, le za ceste ne. Menim tudi, da so omejitve za vožnjo skozi naselja že zdaj take, da dovoljene hitrosti ne bi smeli zmanjševati."

IVAN GRADIČ, upokojenec iz Ribnice: "V novem zakonu so povzeta evropska merila, a imajo tam bolj dograjen sistem varnosti. Predlagane kazni bi bile za Slovence prehude. Ne bi smeli delati reda s kaznimi, ampak bolj skrbeti, da bi imeli primerne ceste in vzgojene udeležence v prometu. Z zakonom bi morali počakati, prej pa izboljšati prometno vzgojo v šolah. Kaznovati je treba objestne voznike, prizanesljivo pa obravnavati slučajne kršitelje."

JOŽE JEKE, predsednik občinskega sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu v Sevnici: "Za vsakega, ki se zaveda lastne odgovornosti, ni potrebna kakšna posebna prisila. Zaenkrat pa zavesti ljudi ni, zato je ostra zakonodaja za večjo varnost v prometu še potrebna. Ponašanje izpitov bi lahko že zdavnaj uvedli. Osnutek oz. delovne teze zakona so bile javno premočno obravnavane, čeprav bi to pripomoglo k večji kakovosti zakona."

JANEZ ZUPAN, podjetnik iz Trebnjega: "Verjamem, da bo poostrena zakonodaja prispevala k povečanju varnosti v cestnem prometu, in podpiram njen sprejem, čeprav se zavedam, da bom lahko zaradi tega kdaj tudi sam gor plačal. Če se je to obneslo v razvitih državah Evrope, kamor bi radi, ne vem, zakaj ne bi bilo pozitivnih rezultatov pri nas. Nezaupanje pred novostmi bi bilo manjše, če bi bilo več pravočasnih informacij o novostih."

ERNEST KERNULC, prodajalec iz Arčič: "Ni napačna zamisel, saj je čedalje več prometnih nesreč in je treba nekako narediti red med vozniki. Mislim, da bodo tudi točkovanje in kartončki kar dobra stvar. Sam sem za odločneje ukrepanje v prometu, ne glede na to, da bodo kazni veljale tudi zame. Tudi meni se je že zgodilo, da so mi vzeli vozniško dovoljenje, a ko sem nekoliko bolje razmislil, sem videl, je bilo čisto prav."

ALOJZ PAVLIN, sofer avtobusa v Gorjancih v Novem mestu: "Nobena juha se ne poje tako vroča, kot se skuha. Zato mislim, da tudi točkovanje, ki ga pripravljajo za poslansko obravnavo, ne bo sprejeto v celoti. Ne rečem, da smo soferji že v Evropi, kot temu radi rečemo, vendar tako strogih predpisov nimajo nikjer. Bolje bi bilo, da nas bi za večje prekrške dobro usekali po žepu, sicer bo pol Slovenije brez voznških dovoljenj."

TONE ŽIČKAR, upokojenec iz Krškega: "Nekaj bi bilo vsekakor treba storiti za večjo prometno varnost, vendar mislim, da so omejitve ponekod celo prevelike. Tudi kazni so že zdaj kar visoke, posebej, če jih primerjamo s smešno nizkimi kaznimi za nekatere precej hujske prekrške. Mogoče bi bilo treba le bolj dosledno kaznovati po sedanjih predpisih. Posebej me moti, da vsak lahko parkira kjerkoli, tudi na zelenicah."

Adria Caravan je bila šibkejša

Novoline iz Adrie Caravan zaradi prikrite odločitve o prodaji

NOVO MESTO - Tako kot so bili v preteklosti zastavljeni cilji, se je podjetje Novoline izoblikovalo v dinamičen poslovni sistem, v katerem delujejo poleg matičnega podjetja Novoline, d.o.o., še mešana podjetja Sop Novoline, d.o.o., Krško, Novoline Commerce, d.o.o., Novo mesto, Novoline, s.r.o. Brno in Novoline, d.o.o., Daruvar. Poslovni sistem ustvari skupno več kot 10 milijonov mark bruto prometa, kot je na nedavni tiskovni konferenci med drugim povedal direktor Dušan Plut s sodelavcem.

Pomembnejši projekt v letu 1993 je za firmo Novoline predstavljala vključitev v sanacijo gospodarskega sistema Adria Caravan v Novem mestu. Novoline je ekipo za omenjeno sanacijo oblikoval na podlagi

podogbe, sklenjene s Skladom Republike Slovenije za razvoj. Za Novoline je bila obveznost po tej pogodbi zagon proizvodnje v Adrii po skoraj enoletnem zastoju, operativno vodenje večine funkcij in izdelava sanacijskega programa. Sanacijska ekipa je po opravljeni analizi ugotovila, da je Adria Caravan v dosti slabšem gospodarskem stanju, kot so zatrjevali dotodanji vodstvo, lastniki in upniki omenjene tovarne za izdelavo počitniških prikolic.

Kot so povedali predstavniki firme Novoline na nedavni tiskovni konferenci, je sanacijska ekipa iz te firme predvidela v sanacijskem načrtu postopno oživetje Adrie Caravan. "Prepričali smo se o tem, da ta tovarna prikolica lahko kljub vsemu na evropskih tržiščih posluje z zmernim pozitivnim rezultatom, kar bi moral biti zadosten razlog za ohranitev produkcije za približno 1.000 del mest v Sloveniji in proizvoda z uveljavljeno in priznano blagovno znamko v skoraj vseh evropskih državah," navaja vodstvo podjetja Novoline.

Toda upravni odbor Adrie Caravan je oktobra lani ocenil, da bi bila sanacijskega programa. Sanacijska ekipa je po opravljeni analizi ugotovila, da je Adria Caravan v dosti slabšem gospodarskem stanju, kot so zatrjevali dotodanji vodstvo, lastniki in upniki omenjene tovarne za izdelavo počitniških prikolic.

Kot so povedali predstavniki firme Novoline na nedavni tiskovni konferenci, je sanacijska ekipa iz te firme predvidela v sanacijskem načrtu postopno oživetje Adrie Caravan. "Prepričali smo se o tem, da ta tovarna prikolica lahko kljub vsemu na evropskih tržiščih posluje z zmernim pozitivnim rezultatom, kar bi moral biti zadosten razlog za ohranitev produkcije za približno 1.000 del mest v Sloveniji in proizvoda z uveljavljeno in priznano blagovno znamko v skoraj vseh evropskih državah," navaja vodstvo podjetja Novoline.

Toda upravni odbor Adrie Caravan je oktobra lani ocenil, da bi bila sanacijskega programa. Sanacijska ekipa je po opravljeni analizi ugotovila, da je Adria Caravan v dosti slabšem gospodarskem stanju, kot so zatrjevali dotodanji vodstvo, lastniki in upniki omenjene tovarne za izdelavo počitniških prikolic.

Kot so povedali predstavniki firme Novoline na nedavni tiskovni konferenci, je sanacijska ekipa iz te firme predvidela v sanacijskem načrtu postopno oživetje Adrie Caravan. "Prepričali smo se o tem, da ta tovarna prikolica lahko kljub vsemu na evropskih tržiščih posluje z zmernim pozitivnim rezultatom, kar bi moral biti zadosten razlog za ohranitev produkcije za približno 1.000 del mest v Sloveniji in proizvoda z uveljavljeno in priznano blagovno znamko v skoraj vseh evropskih državah," navaja vodstvo podjetja Novoline.

Toda upravni odbor Adrie Caravan je oktobra lani ocenil, da bi bila sanacijskega programa. Sanacijska ekipa je po opravljeni analizi ugotovila, da je Adria Caravan v dosti slabšem gospodarskem stanju, kot so zatrjevali dotodanji vodstvo, lastniki in upniki omenjene tovarne za izdelavo počitniških prikolic.

Kot so povedali predstavniki firme Novoline na nedavni tiskovni konferenci, je sanacijska ekipa iz te firme predvidela v sanacijskem načrtu postopno oživetje Adrie Caravan. "Prepričali smo se o tem, da ta tovarna prikolica lahko kljub vsemu na evropskih tržiščih posluje z zmernim pozitivnim rezultatom, kar bi moral biti zadosten razlog za ohranitev produkcije za približno 1.000 del mest v Sloveniji in proizvoda z uveljavljeno in priznano blagovno znamko v skoraj vseh evropskih državah," navaja vodstvo podjetja Novoline.

Toda upravni odbor Adrie Caravan je oktobra lani ocenil, da bi bila sanacijskega programa. Sanacijska ekipa je po opravljeni analizi ugotovila, da je Adria Caravan v dosti slabšem gospodarskem stanju, kot so zatrjevali dotodanji vodstvo, lastniki in upniki omenjene tovarne za izdelavo počitniških prikolic.

Kot so povedali predstavniki firme Novoline na nedavni tiskovni konferenci, je sanacijska ekipa iz te firme predvidela v sanacijskem načrtu postopno oživetje Adrie Caravan. "Prepričali smo se o tem, da ta tovarna prikolica lahko kljub vsemu na evropskih tržiščih posluje z zmernim pozitivnim rezultatom, kar bi moral biti zadosten razlog za ohranitev produkcije za približno 1.000 del mest v Sloveniji in proizvoda z uveljavljeno in priznano blagovno znamko v skoraj vseh evropskih državah," navaja vodstvo podjetja Novoline.

Toda upravni odbor Adrie Caravan je oktobra lani ocenil, da bi bila sanacijskega programa. Sanacijska ekipa je po opravljeni analizi ugotovila, da je Adria Caravan v dosti slabšem gospodarskem stanju, kot so zatrjevali dotodanji vodstvo, lastniki in upniki omenjene tovarne za izdelavo počitniških prikolic.

Kot so povedali predstavniki firme Novoline na nedavni tiskovni konferenci, je sanacijska ekipa iz te firme predvidela v sanacijskem načrtu postopno oživetje Adrie Caravan. "Prepričali smo se o tem, da ta tovarna prikolica lahko kljub vsemu na evropskih tržiščih posluje z zmernim pozitivnim rezultatom, kar bi moral biti zadosten razlog za ohranitev produkcije za približno 1.000 del mest v Sloveniji in proizvoda z uveljavljeno in priznano blagovno znamko v skoraj vseh evropskih državah," navaja vodstvo podjetja Novoline.

Toda upravni odbor Adrie Caravan je oktobra lani ocenil, da bi bila sanacijskega programa. Sanacijska ekipa je po opravljeni analizi ugotovila, da je Adria Caravan v dosti slabšem gospodarskem stanju, kot so zatrjevali dotodanji vodstvo, lastniki in upniki omenjene tovarne za izdelavo počitniških prikolic.

Kot so povedali predstavniki firme Novoline na nedavni tiskovni konferenci, je sanacijska ekipa iz te firme predvidela v sanacijskem načrtu postopno oživetje Adrie Caravan. "Prepričali smo se o tem, da ta tovarna prikolica lahko kljub vsemu na evropskih tržiščih posluje z zmernim pozitivnim rezultatom, kar bi moral biti zadosten razlog za ohranitev produkcije za približno 1.000 del mest v Sloveniji in proizvoda z uveljavljeno in priznano blagovno znamko v skoraj vseh evropskih državah," navaja vodstvo podjetja Novoline.

Toda upravni odbor Adrie Caravan je oktobra lani ocenil, da bi bila sanacijskega programa. Sanacijska ekipa je po opravljeni analizi ugotovila, da je Adria Caravan v dosti slabšem gospodarskem stanju, kot so zatrjevali dotodanji vodstvo, lastniki in upniki omenjene tovarne za izdelavo počitniških prikolic.

Kot so povedali predstavniki firme Novoline na nedavni tiskovni konferenci, je sanacijska ekipa iz te firme predvidela v sanacijskem načrtu postopno oživetje Adrie Caravan. "Prepričali smo se o tem, da ta tovarna prikolica lahko kljub vsemu na evropskih tržiščih posluje z zmernim pozitivnim rezultatom, kar bi moral biti zadosten razlog za ohranitev produkcije za približno 1.000 del mest v Sloveniji in proizvoda z uveljavljeno in priznano blagovno znamko v skoraj vseh evropskih državah," navaja vodstvo podjetja Novoline.

Toda upravni odbor Adrie Caravan je oktobra lani ocenil, da bi bila sanacijskega programa. Sanacijska ekipa je po opravljeni analizi ugotovila, da je Adria Caravan v dosti slabšem gospodarskem stanju, kot so zatrjevali dotodanji vodstvo, lastniki in upniki omenjene tovarne za izdelavo počitniških prikolic.

Romi o svoji odgovornosti

Z vseslovenske počastitve dneva Romov v Žabjeku

ŽABJAK - Od skupaj 6.000 Romov, kolikor jih ta čas živi na območju Slovenije, jih v sedmih naseljih v novomeški občini prebiva 833. Več kot 300 jih prebiva v največjem romskem naselju v Žabjeku. Prav tu je bila v četrtek osrednja prireditev v počastitev 8. aprila, svetovnega dneva Romov. To je bila tudi slovenska proslava, saj so v goste prišli tudi Romi iz Murske Sobote in nekaterih drugih krajev. V dobri dve uri trajajočem programu so se praznične oblečeni Romi predstavili v plesu in besedi. Najmlajši iz vrta Zabjak so bili videti kot bi bili birmanci z metaljčki na belih srcah. Ugašeno so zaplesali romski solarčki iz Šmihela, Bršljina, šole Dragotina Ketteja, iz Škocjana in Leskovca pri Krškem. Posebej se je predstavila tudi folklorna skupina mladih Romov občine Novo mesto.

stanje nekoliko boljše", je v nagovoru zatrdil Bojan Tudi in nadaljeval: "Zakon, ki bi urejal romske pravice in posebnosti in ga omenja nova ustava, še ni sprejet. Zakon o lokalni samoupravi pa že določa, da imajo Romi, ki žive na avtohtonem naselju, v občinskem svetu vsaj enega predstavnika. Bojim se, da bo to določbo težko uveljaviti na tistih območjih, kjer vlada konflikt med Romi in ostalimi krajani, kot je to na primer v Žužemberku. Tudi sami se premočno zavedamo, da bo preoblikovanje občin zahtevalo tudi od nas večjo odgovornost pri urejanju lastnih razmer. V zadnjem času nas v novomeški občini upoštevajo in se ukvarjajo z našo kulturo in skrbe za naše izobraževanje in zaposlovanje. Ta proces se ne bi smel ustaviti tukaj v Žabjeku, ampak se nadaljevati še po ostalih romskih naseljih," je na proslavi rekel Bojan Tudi.

J. PAVLIN

ROMSKI PRAZNIK - Proslava je v Žabjeku privabila veliko število Romov pa tudi drugih ljudi. Bilo je res kaj videti, seveda pa skoraj nič tega, kar smo vajeni vsak dan, ko te ljudi s kulami in kopicami srečujemo na ulicah. Prireditev, ki so jo pripravili, je pokazala, da je razvoj tudi pri teh ljudeh. Ob tem je treba pohvaliti delavce vrta in druge, ki jim pomagajo. (Foto: J. Pavlin)

Vinogradniki bodo preživeli krizo

Tako je na skupščini društva vinogradnikov Bele krajine napovedal direktor metliške Vinske kleti, ki je prav tako v velikih težavah - Novo vodstvo društva

ČRNOMELJ - Na nedeljski redni letni skupščini društva vinogradnikov Bele krajine, ki je bila hkrati tudi volilna, naj bi dosedanji predsednik izvršnega odbora Anton Flek poročal o delu društva v zadnjih štirih letih. A ga ni bilo, prav tako ni oddal pisnega poročila, tako da je delo v grobem orisal predsednik skupščine društva Milan Vajda.

Delo društva, ki obstaja že 17 let in velja s 1.300 člani za eno največjih v Beli krajini, je bilo tudi v zadnjem mandatskem obdobju plodno. Njegova vloga je predvsem velika pri izobraževanju članov, kar se pozna tudi pri kakovosti vina. Usposobili so tri laboratorije za analizo vina, se udeleževali razstav vin, sodelovali v vinogradniki iz pobratenih občin itd.

Za vinogradnike bo zelo pomembna belokranjska vinska turistična cesta, ki bo ena izmed dvajsetih v Sloveniji. Center bo v Metliki z Vinsko kletjo in Belokranjskim muzejem, potem pa bodo trije kraki potekali po metliški vinskih goricah, eden pa po Semiški gori do Tanče gore. Projekt zajema vinotoče, stacionarni kmečki turizem in izletniški turizem, Belokranjci pa bi lahko ponudili turizem v najem za bivanje tudi svoje zidance. Odprli naj bi tudi vinoteko, v

kateri bi bila vina vseh belokranjskih vinogradnikov, ki jih stekleničijo.

Vinogradnike je predvsem zanimalo, kako je z metliško vinsko kletjo in njenim lastninjenjem, ali bo še odkupovala grozdje vseh belokranjskih vinogradnikov ter ali bo klet reševala svoj težki položaj z uvažanjem poceni

Dušan Kočevar

vina, medtem ko bo domače ostajalo v kletih. Direktor Vinske kleti Tone Pezdirc je pojasnil, da se je KZ in s tem Vinska klet lastnina po zadružni zakonodaji pred slabima dvema letoma. Člani KZ so tudi lastniki Vinske kleti, kjer pa med člani in nečlani tako rekoč ne delajo razlike in tudi grozdje odkupujejo od vseh. Cela metliška zadruga pa je v denarni stiski, še posebej Vinska klet, ki je lani pridelala za 20 milijonov tolarjev izgube, kar 21 milijonov tolarjev pa je morala plačati obresti, predvsem zato, ker so grozdje izplačali prej, kot so prodali vino.

Tudi v Vinski kleti ne podpirajo uvoza poceni vin, kjer gre za kompenzacijo poslov nekaterih velikih podjetij. Sicer pa klet sama ne more uvažati vina, lahko ga le kupi pri velikih uvoznikih, pri čemer je na slabšem, domači vinogradniki pa nič na boljšem kot nekdanji. Pezdirc je še dodal, da so vinogradniki pri prodaji vina lahko konkurenčni Vinski kleti, zato se mnogi tudi odločajo za predelavo grozdja doma. V klet pripeljejo le tisto, česar ne potrebujejo. Eden od vinogradnikov je predlagal, naj bi začela klet izplačevati grozdje šele leto po odkupu, kar je v nekaterih državah že v navadi. V Metliki so 30 odst. lanskega pridelka izplačali novembra, ostalo pa bodo v šestih trimesečnih obrokih, od katerih je prišel prvi na vrsto ta teden.

Precej govora je bilo tudi o razstavi belokranjskih vin na Vinski vgradi v Metliki. Ker je stroškov pri ocenjevanju vin veliko, bo letos prispevek vinogradnikov za ocenjevanje tisoč tolarjev. Vinogradniki so za novega predsednika skupščine društva izvolili Dušana Kočevarja iz semiške podružnice.

M. BEZEK-JAKŠE

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemančič

Da bi razumeli

V zadnjem času sem napisal mnogo trditev, ki nekatere lahko zbegajo, zlasti ker so v nasprotju z dosedanjimi praksami. Tokrat bom navedel razloge in številčne podatke, ki pomagajo razumeti moja stališča.

Suha (brez vode) organska snov vsebuje povprečno okrog 45% ogljika, 42% kisika, 6,5% vodika, 1,5% dušika in 5% mineralnih snovi. Dobro dozorela rozga vsebuja še približno pol vode, listje 70% in mošt okrog 80% vode. Letno znaša prirast organske snovi na en hektar od 15.000 do 25.000 kg; od tega je samo 4.000 do 6.500 kg suhe snovi. Za to količino trta odvzame iz tal 200 do 500 kg hranil. Približno 40 odst. predstavlja poraba listja in 40 odst. poraba rozge; če to ostane v vinogradu, je dejanski odnos hranil iz vinograda kvečjemu 100 kg, in sicer največ kalija, ki ga dobra lapornata tla vsebujejo dovolj. Masa oz. teža 1 ha površine do globine enega metra znaša približno 16.000.000 kg. Torej: če je na razpolago samo 10% te mase, je to zaloga za 16.000 let brez vsakega dodajanja kamene moke ali hlevskega gnojila, pa šele takrat bi se plast tal znižala za 10 cm. Zato vztrajam, da je naša naloga povsod bolj pomembna, kot je enostransko dodajanje samo nekaterih hranil. Ponovim, da je to zaradi rušenja naravnega ravnovesja še posebej sporno. Ker z mineralnimi gnojili uničujemo mikrobiološko življenje, zmanjšujemo možnost trte, da se sama prehranjuje. Verjetno k temu prispeva še podlaga. Za časa Rimskega cesarstva je pridelke grozdja znašal do 15.000 kg na hektar.

Zato menim, da bo poleg skrbi za humus in mikrobiološko življenje v tleh glavna skrb voda. Pravzaprav je zamenjajli količina vode v rastlini proti količini, ki jo rastlina odda v ozračje (izhlapi skozi listne reže), da zadosti potrebi prenosa hranil in vseh življenjskih pretvorb. Ta količina se giblje med 350 in 720 l vode za ustvarjanje 1 kg suhe snovi. Ta količina vode mora biti na voljo v glavnem od junija do septembra, kar pomeni, da je v sušnih letih voda še kako pomemben omejitveni dejavnik.

● V vinogradih, kjer so pogojni veliki vsaj 2 - 3 cm in so trsi okuženi z črno pegavostjo, priporočam uporabo 0,6-odst. mikal, če se vreme otopli, pa 0,75-odst. bordojsko brozgo (v mrzlem vremenu bordojska brozga povzroča poškodbe).

● Obstajajo poročila o možnostih preprečevanja pozebe, če škropimo mlade poganjke z 0,5-odst. boraksom. Škropiti je potrebno, ko je napoved za ohladitve in možnost slane, je pa še toplo, ker škropljenje, ko je še toplo, daje boljši učinek. Predvidevam, da je možnost pozebe še okrog 25. aprila.

● Tistim, ki nimajo preburnih trsov, ne gnojijo z mineralnimi gnojili, imajo ozeleno površino in se želijo približati naravni pridelavi grozdja, svetujem, da vsaj poskusno škropijo z bordojsko brozgo v koncu 0,1% (100 gramov na 100 l vode). Predvideti je potrebno kakih 8 škropljenj: prvič takoj, ko se otopli, in potem skladno s porastom poganjkov. (Če bo hitrejši porast, na 10 dni, sicer na 15 do 20 dni.) Podrobnejša razlaga bo dana v prihodnje.

● Tistim, ki še niste uporabili žvepleno-apnene brozge, priporočam, da to storite takoj, ko se otopli. Če bosta odprta dva ali več lističev, zmanjšajte kvant. na 2%. Uporabite lahko tudi 1-odst. močljivo žveplo. Vsem, ki jih skrbi, da bo pršica naredila škodo, svetujem, naj se izognejo tej skrbi z žveplanjem vinograda v začetku avgusta.

Inž. JOŽE MALJEVIČ

SAD ŠT. 4

KRŠKO - V aprilski številki revije za sadjarstvo, vinogradništvo in vinarstvo, ki izhaja v Krškem, središču posavskega sadjarstva, so objavljeni naslednji članki: inž. Metka Hudina piše o vplivu opravevalnih sort pri nekaterih sortah hrušk, dr. Franc Štampar poroča o uporabi giberelinov pri pridelavi hrušk, Matej Stopar piše o redčenju plodičev jablane, inž. Tlatka Gutman-Kobal napoveduje pridelek jabolk po metodi pregleda cvetnih brstov z binokularjem, Tatjana Zaberl piše o kemičnem redčenju plodov jablan, o svojih tovrstnih praktičnih izkušnjah poročata tudi Vlado Korber in dr. Jernej Črno, medtem ko inž. Jurij Mamilovič razlaga, kaj se je dogajalo v sadjarstvu v preteklem obdobju. Sad izdaja Tron, d.o.o., Krško, posamična številka pa stane zdaj 370 tolarjev.

Z NOVOMEŠKE TRZNICE

Ponedeljkova tržnica je bila zaradi slabega vremena manj obiskana pa tudi ponudbe je bilo nekaj manj. Zapisali smo cene naslednjih stvarer: jajca 18 tolarjev, smetana 500 (lonček), fižol 400, čebulček 300, razna semena 100, koren in redkev 100, domača kokoš 500 (kg), sadike zelja v šopku 15 sadik 100, suho sadje 400, domači kis 80, česen 320 tolarjev. Pri Sadju zelenjavi so bile pomaranče: 60, jabolka 75, hren 310, mlad krompir 150, rozine 230, por 230, zelje 65, ohrovt 105, kumare 260 tolarjev. Dje-ladini je imel solato po 150 tolarjev, cvetača je veljala 180, česen 380, por 180, zelje 45, radič 180, jabolka 65, pomaranče 65, limone 110, kivi 150, paradiznik 280, banane 140, mladi krompir 180, mlada čebula 250, hruške 120, ananas 240, rdeča redkvice 100 in jagode 150 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu je bilo naprodaj 180 do tri mesece starih in 60 starejših prašičev. Prvih so prodali 130 po 220 do 240 tolarjev, drugih pa 40 po 180 do 220 tolarjev kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

Najboljši koruzni hibridi

V konkurenčnem tržnem gospodarstvu bo kmetijski pridelek težje prodati kot pridelati. To zveni sicer že precej izrabljeno, vendar bo res tako. Se več, tako je že, pa četudi še nismo vključeni v skupni evropski trg, v katerem se grmadijo presežki kmetijskih pridelkov. Najnovejša zagata z neprodanim krompirjem, ki jo je bolj kot uvoz iz Češke zakrivila naša nekonkurenčnost, je zgovoren dokaz. V prihodnje bo imel uspeh le tisti poljedelec ali rejec, ki bo svoj pridelek ali prirejo kar najceneje pridobil.

To je bilo poglavito vodilo triletnih poizkusov, ki jih je Kmetijski inštitut Slovenije opravil na poskusnem polju v Jablah z 21 sortami (kultivarji) koruze. Med njimi je izbral tisto, ki bo dajala najcenejši pridelek, pridelek, ki bo imel najnižjo polno lastno ceno in bo zato na trgu najuspešnejši. Rezultati teh poizkusov so pomembni, saj gre za poljščino, ki zavzema v Sloveniji nesporno prvo mesto in katere pomen se še povečuje.

Poizkusi v Jablah so pokazali, da so s stališča zniževanja pridelovalnih stroškov, torej ekonomičnosti, v naših razmerah najboljše srednje zgodnje sorte, to so sorte iz razreda 300. Te so dale kar za 30 odst. cenejši pridelek kot zelo zgodnje sorte in tudi cenejšega kot zelo pozne, ki zaradi svoje dolge rastne dobe dajo največjega, a ne tudi najcenejšega. Med že omenjenimi 21 sortami so se najbolj obnesle naslednje štiri: carla, helga, fant 36 in BC 3786. Zanje je vredno plačati tudi višjo ceno!

Cas setve koruze se naglo približuje, vendar je še nekaj časa za pridobitev najboljšega semena. O helgi smo na tem mestu že obširneje pisali, a vendar naj ponovimo: to je izjemno rodovitni koruzni hibrid, primeren za pridelovanje koruznega zrnja in silaže. Podoben mu je fant 36, ki ga priporočajo predvsem za toplejša pridelovalna okolja, kakršno je na primer Bela krajina. Intenzivno pridelavo dobro poplača, podobno kot tretja priporočena sorta carla, ki se zelo naglo širi in ki daje najboljše pridelke v bolj humidnih (vlažnih) predelih. In tu je še četrta najboljše sorta, s stališča pridelovalnih stroškov, seveda, to je hrvaški koruzni hibrid BC 3786, ki daje odlične rezultate predvsem v pridelovanju zrnja, primeren pa je tudi za silažo.

Inž. M. L.

Nesprejemljiv lovski zakon

Poslanec Ivan Oman predlaga zakon, ki bi veleposestnikom spet omogočil privilegirana zasebna lovišča

Poslanec Ivan Oman, ki je kot veljak kmečke zveze precej pripomogel k sedanjim nezavidljivim razmeram v gozdarstvu (gozdarski strokovnjaki govorijo celo o anarhiji), se poskuša še na področju lovške zakonodaje. V parlamentarni postopek je namreč vložil predlog novega zakona o lovstvu, ki prinaša več sodobnih lovskih in naravovarstvenih načel, predlaga pa tudi nekaj določil, ki pomenijo obračanje koleša zgodovine nazaj, in samo upamo lahko, da jih državni zbor ne bo sprejel.

Po Omanovem predlogu zakona bo lovsko lovišče lahko ustanovila občina ali več občin skupaj, potem pa ga s koncesijsko pogodbo oddala lovski organizaciji. Ta bo med drugim dolžna zagotoviti denar za povračilo morebitne škode, ki bi jo divjad naredila na polju ali v gozdu. Za kmeta je še posebej zanimivo, da mu po predlogu novega zakona ne bi bilo več treba zavarovati kmetijskih kultur z izjemo drevesnic, intenzivnih sadovnjakov in vrto ob hišah, da pa bi dobil hitro izplačano realno odškodnino v vrednosti pričakovane zrelega pridelka. To je zahteva, za katero se kmetovalci že leta in leta upravičeno zavzemajo, a je nikoli niso dosegli v celoti.

Predlog novega zakona pa, kot rečeno, prinaša tudi nekaj vprašljivih določil. Tako bi bilo ob občinskih loviščih izjemoma dovoljeno ustanoviti tudi lastniško lovišče, če ima lastnik gozda vsaj 200 ha strnjanih gozdov (tako zakonsko določilo ima zakon Dravske banovine iz leta 1935!), kar pomeni, da bi se k nam vrnila zasebna

lovišča veleposestnikov, ki bi imeli absolutno razpolagalno pravico z gozdno lastnino vključno z divjadjo in morda še gozdni sadeži. Sporno je tudi določilo predloga zakona, da bi lastnik oz. uživalec kmetijskega zemljišča smel na svojem zemljišču pokončati listico, dihurja in celo divjega prašiča, kar bi pomenilo, da bi v svojem gozdu smel porediti lov mimo zakonskih določil.

Kaj naj rečemo na tak predlog zakona o lovstvu? Naj poslancu Omanu odgovorimo z besedami njegovga nekdanjega strankarskega kolega Francija Feltrina, tajnika Slovenske ljudske stranke, ki je zapisal, da zadnje revolucije pri nas še ni bilo?

MARJAN LEGAN

DRŽAVNO PRVENSTVO ORAČEV BO V KOČEVJU

LJUBLJANA - Na sestanku najožjega organizacijskega odbora za državno tekmovanje oračev Slovenije, ki bo 9. in 10. septembra v Kočevju, so spregovorili o organizaciji celotne podobe tekmovalstva. Organizator 36. prvenstva oračev in četrtega v samostojni Sloveniji je Zveza organizacij za tehnično kulturo Slovenije v sodelovanju z Mercatorjem-Kmetijskim gospodarstvom Kočevje in ministrstvom za kmetijstvo in gozdarstvo Slovenije. Ob tekmovalstvu oračev pa bodo še strokovni seminarji in predavanja ter nekaj športnih prireditev. Naj omenimo samo konjske dirke in letenje z motornimi zmaji. Orači se bodo udeležili tudi svetovnega prvenstva v oranju, ki bo maja na Novi Zelandiji. V ekipi bosta Anton Geder in Jože Zver. Vodja ekipe bo član svetovne organizacije Alojz Avšič, spremljal pa jih bo sodnik Marjan Kardinar.

S. K.

Zeljzate glave

Trnova pot do kmetije odprtih vrat in prodajalne

RIBNICA - Kmet Franc Petek, ki dela tudi v ribniški kmetijski zadrugi, je potožil, da je naletel na zaplete, ko je zaprosil za dovoljenje za kmetijo odprtih vrat, kar pomeni, da bi tisto, kar pridelal, lahko tudi prodal v lokalni ali lokalih, ki bi jih uredil v svoji hiši. Nameraval je pridelovati predvsem zelje in ga prodajati. Na občini je zaprosil za dovoljenje, tam pa je naletel na gluha ušesa, češ da nima primerno urejenega lokala in da bi, tudi če bi lokal imel, moral zaprositi za spremembo namembnosti, saj bo v stanovanjski hiši zdaj še prodajalna.

France pa pravi: "Saj nisem zaprosil za izdelavo in prodajo atomske bombe, ampak le za zelje! V nekaterih drugih občinah že imajo predpise, da kmetom za prodajo svojih pridelkov v lastni hiši ni potrebno plačevati spremembe namembnosti, na primer v občinah Ljubljana Vič in Domžale. Se pravi, da tam kmetje nimajo težav z odprtim prodajalno. Pri nas pa - kot kaže - gledajo na kmeta kot na švercarja in barabo."

NAPRODAJ SADIKE JAGOD

KRŠKO - V Agrokombinatu so naprodaj sadike jagod za sponladansko sajenje naslednjih priporočenih sort: elsanta, elvira, gorella, korona, tago in avan. Sadike teh sort prodaja tudi trgovina Sivas v Sevnici. Večji nakup ima popust, saj stane sadike v količini do 100 kosov 0,27 DEM, v količini nad 20.000 pa 0,17 DEM.

● Kamor vrag ne more sam osebno, tja pošlje vino. (Židovski pregovor)

Agrogel uspešno premaguje sušo

Kaj so pokazali poskusi na Krškem polju - V lanski suši so vse kulture ob dodatku agrogela in brez zalivanja dale presenetljivo dobre pridelke - Kje se dobi

BREŽICE - V zadnjih letih je zaradi podnebnih razmer problem suša, ki prizadene tako kmete, sadjarje, vinogradnike in tudi tiste, ki imajo zemlje, kakor radi pravimo, za lonček. Ko nastopi suša, tudi zalivanje ne koristi dosti, saj se zemlja takoj izsuši in postane zbita. Ob vsem tem pa nas pesti pomanjkanje vode.

Težave, povezane s sušo, je mogoče odpraviti tudi na enostavnejši in cenejši način. Pred leti so se pojavili na trgu hidrogeli, to so snovi, ki vežejo glede na svojo maso nekajsto-kratno količino vode. Dodani v prst delujejo tako, da ob padavinah ali zalivanju močno nabreknejo s tem rahlajo prst, skozi nabrekli hidrogel se vrastejo koreninski laski, ki vodo porabijo. Pri nas se dobi hidrogel pod imenom agrogel.

V preteklem letu sem imel s proizvajalcem agrogela tovarno Melamin iz Kočevja, dogovorjeno poizkusno delovanje agrogela na področju Brežiško-Krškega polja. Uporabil sem ga pri strojnem sejanju koruze ter krmilne pese. Agrogel je dokazal svojo funkcijo že pri kalitvi semen, kalitev je bila hitra in enakomerna. Koruza je vidno napredovala. Krmilna pesa je bila vitalna, čeprav se je na vrhuncu suše rast ustavila, vendar je po prvih padavinah v septembru znova začela rasti in je bil pridelek za to peščeno in sušno območje nadpovprečen. Nadpovprečen pridelek je bil tudi pri sejanju črne detelje in korenja.

Pri sajenju fižola, kumaric, bučk in bučk sem prinešal agrogel po celi sadilni jamici v zemljo. Pridelek je bil obilen brez zalivanja. Pri sajenju semen (feferoni, paprika) sem prsti dodal približno 1 g na 1 liter prsti agrogela. Kalitev semen je bila hitrejša, rast enakomerna in bujnejša. Sadike sem direktno iz korita presadil na njivo. Pri presajanju rastline niso doživele šoka in so tako začele rasti. Poudarjam, da sem v sadilne jamice

še dodatno dodal agrogel. Pridelek je bil obilen (obiral sem šestkrat).

Pri sajenju vinske trte in sadnih dreves se je agrogel pokazal nena-domestljiv, saj so sadike vidno napredovale, ojačale in rasle. Prav tako sem agrogel uporabljal pri sejanju

koruze in krmilne kolerabe na strnišču po žetvi ječmena in pri saditvi jagod v avgustu. Razlike so bile vidne.

Vse podrobnejše informacije z navodili kakor tudi agrogel dobite pri avtorju članka

ANTONU BAZNIKU
Kettejeva 8, 68250 Brežice

● Poln želodec ne študira rad. (Pregovor)

HELENA MRZLIČAR gospodinjski kotichek

Okusne pice osvojile svet

Pica je znana italijanska specialiteta. Doma je v Neaplju, od koder se je razširila po vsem svetu. Originalna neapeljska pica je iz kvašenega testa. Kot originalno velja tudi skutno-oljno testo. Uporabljamo pa lahko tudi testo s pecilnim praškom, masleno in vlečno testo. Za vse vrste pic je najbolj značilna maščoba olje, posebno oljivo, uporabljamo pa tudi mast, maslo ali margarino. Na pici ne sme manjkati dišavnica origano.

Pice običajno pečemo v okroglih modelih. Model dobro namastimo, včasih tudi pomokamo, preden vanj vložimo testo. Pri maslenem testu model samo oplakemo z vodo in ocedimo. Testo v modelu večkrat prebodemo z vilicami, preden ga obložimo. Pri pripravljanju pic nam je odprta pot, saj si lahko vedno znova izmislimo drugačno, boljše in izvirnejšo pico. Nekaj pa velja za vse pice po receptih ali lastni domišljiji: biti morajo krhke, sočne in primerno pikantne. Ponudimo jih takoj, ko so pečene, in od

pijač dodamo pivo ali rdeče vino. Otrokom ponudimo poleg jogurt ali kislo mleko.

KVAŠENO TESTO ZA PICE pripravimo lahko na tri različne načine. Za normalno velik pekač ali 4 majhne pice vzamemo 40 dag bele moke, 3 dag kvasa, 8čep sladkorja, 1 skodelico mlačne vode ali mleka, sol, 2 žlici masla ali olja ter maščobo za pekač. Na desko ali krpo stremo moko, napravimo jamico in nadrobimo kvas, dodamo sladkor in toplo tekočino. Ko primerno vzhaja, dodamo maščobo in sol. Zamesimo gladko in prožno testo, ki ga pustimo vzhajati. Nato ga ponovno pregnetemo in poljubno oblikujemo. Če želimo, lahko testu dodamo še 2 jajci.

SKUTNO-OLJNO TESTO pripravimo iz 15 dag puste skute, 5 žlic olja, 2 jajc in 40 dag moke. Moki dodamo 1 zavitek pecilnega praška, sol in za noževno konico rdeče paprike ali sesekljane kumine. Vse sestavine zgnemo v gladko testo.

Poleti Varstveno-delovni center

Delovno in bivalno središče za ljudi z motnjami v telesnem in duševnem razvoju gre h koncu - Po terenu klubi - Velika poslanska podpora - Poziv za oddajo vlog

NOVO MESTO - Gradnja Varstveno delovnega centra (VDC), ki ga delajo v Šmihelu pri obstoječem Domu starejših občanov, gre h koncu. Predvidoma sredi letošnjega leta bo objekt sprejel prve varovance.

V VDC, ki bo deloval kot enota Doma starejših občanov Novo mesto, bo lahko bivalo 72 oseb z motnjami v telesnem in duševnem razvoju, ki ne morejo biti zaradi različnih razlogov več v svojih družinah. Varovanci bodo tudi zaposleni v delavnici, kjer bodo opravljali različna lažja dela, kot je npr. zlaganje in sestavljanje obešalnikov in lepljenje kartonskih vrečk. Poleg tega bo VDC zaposlil svoje varovance tudi s pletenjem, tkanjem, vezenjem, izdelovanjem tapiserij in podobnimi dejavnostmi, kjer bodo gojenci centra lahko bolj izrazili ustvarjalnost. Poleg varovancev centra bodo v teh delavnicah lahko zaposleni tudi tisti ljudje, ki bodo sicer stanovali doma. V delavnicah bo lahko dnevno 40 oseb.

Domsko varstvo, ki ga bo zagotavljal VDC, bo obsegalo poleg zaposlitve v delavnicah tudi precej drugega. Strokovnjaki bodo skrbeli, da bodo varovanci dejavni tudi na kulturnem in športnem področju in drugje, kjer lahko razvijajo dane sposobnosti. Najbrž ni treba posebej poudarjati, da bo del domačega varstva potekal tudi v tej smeri, da se bodo varovanci vključevali v urejanje okolice centra.

Če vse navedeno kaže, da je moč govoriti o Varstveno-delovnem centru kot o novomeškem bivališču ljudi z

motnjami v telesnem in duševnem razvoju, je potrebno poudariti, da bo VDC kot ustanova deloval tudi zunaj Novega mesta. Po besedah Eme Lazar, vodje bodočega Varstveno-delovnega centra, je namen ustanove tudi zagotavljanje pomoči osebam z različnimi motnjami in njihovim soproblemom. To pomoč bodo nudili v klubih za duševno prizadete. Zdaj klub že deluje v Šentjerneju, v prihodnje bi ga radi organizirali tudi v Žužemberku.

V KS BUČNA VAS ŠE NAPREJ SAMOPRISPEVEK

BUČNA VAS - V nedeljo, 27. marca, je bil v krajevni skupnosti Bučna vas referendum za uvedbo krajevnega samoprispevka. Od 1223 krajanov z volilno pravico se je referendumu udeležilo 923 krajanov ali dobrih 75 odst. Za samoprispevek je glasovalo 624 krajanov ali dobrih 51 odst., proti 288 krajanov ali 23,5 odst., 11 glasovnic pa je bilo neveljavnih. Tako je samoprispevek v tej krajevni skupnosti izglasovan. Ob tem velja povedati, da je bila udeležba na referendumu zelo velika, (od 94- do 97-odst.) na voliščih v Gor. Kamencah za naselja Gor. Kamence, Daljni Vrh in Hudo; v Gor. in Dol. Kamenju ter v Gor. in Dol. Karteljevem. Na volišču, ki obsega mestni del KS Bučna vas, se pravi Dol. Kamence, Bučno vas, Potočno vas in Muhaber, pa je bila udeležba le nekaj več kot 60-odst. Tudi za samoprispevek so se v večini odločili krajanje bolj odmaknjenih vasi.

Za osebe z motnjami v razvoju želi med drugim center ponuditi svojem pomoč pri domači negi.

Vodstvo oziroma osebje Doma sterjših občanov, ki mora pripeljati do konca gradnjo omenjenega centra, ima veliko poslansko podporo, zlasti v primerih, ko državni zbor odmerja

● Varstveno-delovni center bodo predvidoma odprli junija. Da bi že zdaj ugotovili potrebe in želje v zvezi z dejavnostjo te ustanove, center naproša starše in skrbnike oseb z motnjami v razvoju, naj pošljejo v VDC vloge za sprejem teh oseb, in sicer na naslov Varstveno delovni center, Šmihel 1, 68 000 Novo mesto.

proračunski denar za dokončanje VDC. Kot poudarjajo v Domu, je posebej prizadevna poslanka Vida Cadonič Špelič.

L. M.

NEVARNE POTI ZA DOMAČINE

OTOČEC - V soboto ob 20. uri bo v kulturnem domu svoje popotovanje pod naslovom Nevarne poti predstavil svetovni popotnik Zvonimir Seruga, doma s Sel pri Ratežu.

SREČANJE STAROSTNIKOV

URŠNA SELA - Krajevna organizacija Rdečega križa in KS Uršna sela pripravljata v soboto, 16. aprila, v gasilskem domu na Uršnih selih srečanje strotnikov. Vse starejše ljudi iz te krajevne skupnosti vabijo, naj se udeležijo srečanja.

AVTOMAT - Bančni avtomat Dolenjske banke na Glavnem trgu je zelo nabrit in včasih neha delati ravno v trenutku, ko varčevalec vtakne v ustrezno špranjavo svojo bančno kartico. Govori se, da je avtomat nekajkrat odredel poslušnost zato, ker so iz njega hoteli dobiti denar varčevalci, ki so zaposleni v Tovarni obutve. S temi pa je, kot se ve, Dolenjska banka skregana.

NOGOMET - Nogometnemu klubu Krka Novoterm se kar naprej igraju himno "Ole, ole, Studio De". Pesem navijačev je potemtakem ostala, čeprav se je igra novomeških nogometašev močno spremenila, predvsem na slabše. No, igra se jim bo mogoče spet spremenila, na boljše. Kamerunec Ntoko je Krki Novoterm namreč obljubil, da ji bo dal 3.000 mark, če bo ostala v ligi.

SMETI - Brusniška krajevska skupnost se je dolgo časa potegovala za odškodnino, ker ima na svoji zemlji občinsko smetišče. Občinski velmožje so ji kot rento obljubljali vodovod v Leskovcu, pločnik od Brusnic do Rateža, izgon Romov in druga zgodovinska presenečenja. A ker so samo obljubljali, so Brusničani vzeli zadevo v svoje roke, s tem da niso storili ničesar groznega. Naredili so samo to, da več ne plačajo smetarine, ki jim jo zaračunava Komunala. Ampak vse skupaj se grede bolj po domače, saj smetarine samo nekateri Brusničani ne plačujejo, medtem ko drugi dajejo denar za odvoz smeti.

Ena gospa je rekla, da imajo nekateri Pionirjevi direktorji zasebno radi čokolado, kokakolo, pivo in zabavne revije, ampak nima pojma, zakaj vse to kupujejo na "Erpalkah", in to s Pionirjevo službeno kartico za nabavo bencina.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 31. marca do 5. aprila so v novomeški porodnišnici rodile: Jerneja Cvelbar iz Šmarjeških Toplic - Marka, Jadranka Žabčič iz Metlike - Anjo, Marija Pavlinič iz Zdihovega - Suzano, Danica Rahija iz Mošanev - Marka, Ana Bajuk iz Radovice - Anito, Jožica Hočevar iz Mačkova pri Škocjanu - Mateja, Nevenka Mihalič iz Durlincev - Antonia, Anica Urbanč iz Zaboršta - Tjašo, Jožefa Avsec iz Brezij pri Trebelnem - Jureta, Suzana Zajc iz Črnomlja - Tino, Jožica Samide iz Mokronoga - Jana, Betka Jerele iz Šentjerneja - Marjana, Betka Kutnar iz Šentruperta - Marjeto, Katica Mikolič iz Vel. Brusnic - Tanjo, Nevenka Krašovec iz Gor. Vrhpolja - Urbana, Erika Klobčar iz Podgrada - Alena, Frančiška Fabijan iz Dol. Toplic - dečka, Marija Martič iz Loga pri Bošanju - dečka in Majda Smolič iz Korit - deklico.

IZ NOVEGA MESTA: Suzana Fekonja iz Ulice Slavka Gruma 36 - Jernejo, Branka Kaps iz Lebanove ulice 20 - Katarino, Milena Nenadovski iz Bršljina 44 - Tilna, Petra Zateletj, Ob Težki vodi 19 - Luka in Andreja Škedelj iz Ragovega 22 - Kajo. Čestitamo!

SESTANEK ČLANOV DRUŠTVA NOVO MESTO

NOVO MESTO - Danes ob 20. uri bo v sejni sobi Zavarovalnice Tilia v Novem mestu sestanek članov društva "Novo mesto". Na sestanku bodo člani dobili informacijo o meritvah onesnaženja zraka v Novem mestu; beseda bo tekla o pobudah in predlogih za preureditev prometnega režima v mestnem jedru, o krajinskih zasnovah za Gorjance, o propadajočem Narodnem domu in še o čem. Seveda so dobrodošli predlogi in pobude za delo društva, na sestanku pa bodo vpisovali tudi nove člane. Kdor ne more priti danes na sestanek, pa bi želel postati član tega društva, se lahko obrne na tajnico društva gospo prof. Evo Simič, tel. 21-450.

KLIC V SILI

NOVO MESTO - Telefonsko številko 23-304 lahko pokličejo otroci in starši, ki imajo kakršnekoli probleme. Ta četrtek med 18. in 20. uro bo na vaš klic čakala socialna delavka Ivanka Vene.

TREBNJE - Na vprašanje otrok in odraslih bodo strokovnjaki odgovarjali vsak ponedeljek med 7. in 8. uro ter 15. in 17. uro. Številka telefona je 44-293.

KREKOVA BANKA - V Novem mestu so 7. aprila v navzočnosti predsednika novomeškega izvršnega sveta mag. Boštjana Kovačiča ter predstavnikov političnih ustanov in gospodarstva s širšega območja odprli enoto Krekove banke d.d. Po otvoritvi, ki jo je skupaj z direktorico novomeške enote Marto Kelvišar opravil državni sekretar v ministrstvu za promet in zveze Marjan Dvornik (na fotografiji prvi z leve), je banko blagoslovil novomeški prošt Jožef Lap (drugi z desne). Navzočim sta Krekovo banko d.d. predstavila Mirko Krašovec, predsednik upravnega odbora banke, in Anton Guzej, direktor te finančne ustanove. (Foto: L. M.)

SREČANJE "Z VESELJEM BITI ŽENSKA" - Petkovega srečanja, ki ga je organizatorica, poslanka državnega zbora dr. Vida Cadonič - Špelič, poimenovala "Z veseljem biti ženska" in na katerega je povabila državnega sekretarja za družino dr. Draga Čeparja, se je udeležilo le nekaj Novomeščank. V uvodu je dr. Čepar predstavil družinsko resolucijo, ki so jo v državnem zboru sprejeli lani, in temelje oblikovanja družinske politike. Poudaril je, da je verjetno še najmanj narejeno na področju reševanja stanovanjske problematike, ki tare predvsem mlade družine, zato bo temu problemu morala naša država v prihodnosti dati večji poudarek. Pogovarjali so se tudi o univerzalnem otroškem dodatku, za katerega so udeležence srečanja menile, da je prav, da ga prejmejo vsi otroci, medtem ko naj bo socialna pomoč od tega ločena. (Foto: J. Dornič)

TRIGLAV V NOVIH PROSTORI - Prejšnjo sredo je novomeška poslovna enota Zavarovalnice Triglav slovesno odprla svoje prostore v poslovno-prodajnem središču na Novem trgu. Gre kar za 1.500 m² površin, za katere so odšteli 2,5 milijona mark. Slovenosti ob otvoritvi se je udeležila tudi direktorica Zavarovalnice Triglav Nada Klemenčič, ki je za novoemško enoto dejala, da je ena najboljših v okviru Triglava. V novomeški enoti je zaposlenih 64 delavcev, od tega 24 zastopnikov s srednjo, višjo in visoko izobrazbo. Po besedah direktorja novomeške enote Borisa Šepetavca (nas sliki med govorom) je en večjih njihovih uspehov sklenitev zavarovalne pogodbe z Revozom. Po besedah Klemenčičeve pa je eden Dolenjskem na zavarovalniškem področju ustvarjeno ravnovesje, ki je potrebno za zdravo konkurenco, dela pa naj bi bilo dovolj za vse. (Besedilo in slika: A. B.)

SODOBNA DOLENJKINA TRGOVINA - Veliko ljudi je v petek prišlo na otvoritev največje in najsodobnejše trgovine v Novem mestu in na Dolenjskem sploh. (Foto: A. B.)

Največja trgovina na Dolenjskem

Dolenjka je v kompleksu Novi trg odprla prostoren in sodoben supermarket - Od igrač do jedil, od velike izbire pijač do divjačine in boljše kozmetike

NOVO MESTO - V petek, 8. aprila, je na Novem trgu Dolenjka odprla supermarket, ki je s 1.750 m² površine največja trgovina na Dolenjskem. Ta je 400-članski kolektiv Dolenjke veljala več kot 5 milijonov mark.

Od skupne površine Dolenjkinega supermarketja je kar 1.200 m² prodajnih površin. "V tej trgovini je kupcem na voljo bogata izbira blaga za vsakdanjo rabo, od živil, pijač, čistil, sadja in zelenjave do delikates in svežega mesa, tudi divjačine," je povedal direktor Dolenjke Milan Jakopin. "V oddelku tekstila imamo tako imenovano konfekcijsko kratko robo ter program za otroke, v naši parfumeriji pa nudimo bogato izbiro kozme-

tike višjega razreda, izdelkov iz dragih kovin. V supermarketu je moč dobiti tudi pisalniške potrebščine, igrače in še kaj." Seveda je tam tudi gostinski pult in prijetno urejen prostor pred njim. Vhod v trgovino je tako s Ceste komandanta Staneta kot iz garažne hiše in z Novega trga. V garažni hiši imajo zakupljenih 20 parkirnih mest in ob malo večjih nakupih bodo kupcem povrnili stroške za parkiranje.

V novi trgovini dela 30 ljudi. "Z odprtjem te trgovine smo se izognili tudi morebitnim odpustom zaposlenih, hkrati pa povečujemo produktivnost na zaposlenega," pravi Jakopin. Računajo, da bo vsak zaposleni v tej trgovini ustvaril milijon tolarjev prometa na mesec. Z odprtjem te trgovine Dolenjka blaži tudi posledice denacionalizacijskih postopkov. S tem je ta trgovska hiša vsaj do leta 2000 končala vlaganja v povečevanje poslovnih površin, sedaj je na vrsti posodobitev nekaterih lokalov in vlaganje v sodobnejši način poslovanja.

A. B.

Hitreje do zdravja

S prispevki sponzorjev je bolnišnica kupila aparata za diagnostiko prebavil

NOVO MESTO - V torek so na manjši slovesnosti v internem oddelku novomeške bolnice predali namenu dva sodobna diagnostična aparata, z uporabo katerih bo lahko delo gastroenterološkega odseka tega oddelka še boljše in uspešnejše. Gre za najsodobnejši gastrokopski in kolonoskopski aparat. Prvega uporabljajo predvsem za diagnostične posege zgornjih prebavil, drugega pa spodnjih prebavil, se pravi črevesja.

Aparata japonske firme Pentax sta stala 50.000 nemških mark, kupili pa so ju s prispevki sponzorjev, ti pa so: metliška firma Komet, črnomaljska gostilna Mueller, novomeško podjetje Milana Osolinika Dekop, tovarni zdravil Krka in Lek, Revoz ter Elektro Novo mesto.

Kot je povedal vodja gastroenterološkega odseka dr. Miran Drenovec, je naslednji korak nabava takih endoskopskih aparatov z video sistemom, pri tem pa se je že vnaprej priporočil za pomoč, saj si bolnišnica v sedanjih časih sama nikakor ne more privoščiti nakupov takih medicinskih aparatov, pa če so še tako potrebni. Da pa so, pove tudi podatek, da so prav bolnišnice prebavil v velikem porastu, med njimi še posebej rak. Prav zgodnje odkrivanje teh bolezni, za kar pa so taki aparati neobhodni.

A. B.

Vsaka teden vsaj en izlet

Zagnano delo Planinskega društva Novo mesto v lanskem letu - Letos ureditev Gospodične - Številni izleti

NOVO MESTO - Planinsko društvo Novo mesto, ki letos obhaja 80 let delovanja, šteje blizu 1.800 članov; razveseljuje je, da je največ članov, skoraj 1.000, v starosti 7 do 27 let, torej se za nadaljnji obstoj tega društva, ki je eno najbolj dejavnih v občini, ni treba bati. "V lanskem letu smo pripravili kar 52 izletov, se pravi vsak vikend v tednu, ki se jih je udeležilo skoraj 1.700 članov," je povedal predsednik društva Jože Perše, ki to dolžnost opravlja drugi mandat, predsednik pa je bil že v sedemdesetih letih. Mladinski odsek je lani vsak mesec pripravil enodnevni izlet za osnovnošolce in srednješolce, ki se ga je udeležilo od 50 do 200 mladih planincev. Poleg enodnevnih so avgusta pripravili še 3-dnevni izlet v Kamniške Alpe, maja pa so se udeležili meddruštvenega orientacijskega tekmovanja za Trdinov pokal. Vodniški odsek je skrbel za strokovno izpopolnjevanje vodnikov in vodil zahtevnejše izlete v visokogorje.

Na predlog Planinskega društva Novo mesto je ena izmed novomeških ulic dobila ime po zaslužnem novomeškem rojaku Alojzu Knafelcu, očetu slovenske planinske markacije.

Odsek za varstvo narave je tudi lani skrbel za čistočo Trdinove poti ter organiziral večjo čistilno akcijo na poti Mestne njive - Kosova dolina - Sevno. Ta odsek je nosil glavno breme v prizadevanjih za sanacijo studenca Gospodična na Gorjancih, to delo pa je za letošnje najpomembnejša akcija Planinskega društva sploh. Markacijski odsek društva je lani obnovil markacije na poteh Gabrje - Gospodična - Trdinov vrh; Šentjernej - Miklavž; Novo mesto - Frata; Soteska - vrh Roga - Baza 20 - Komarna vas. Popotniški odsek pa je vsako drugo soboto v mesecu po Dolenjski pripravil izlete za starejše planince.

"Glavna dejavnost društva v letošnjem letu je sanacija studenca Gospodična," je povedal predsednik Perše. "Seveda bomo tudi letos pripravili številne izlete in pohode. Jutri bo v Zavarovalnici Tilia otvoritev razstave o 80-letnici našega društva; ob tej visoki obletnici na-

Jože Perše

meravamo izdati zbornik, na Gorjancih pa bomo ob tej obletnici pripravili tradicionalno srečanje dolenjskih planincev. Udeležili se bomo orientacijskega tekmovanja za Trdinov pokal, skrbeli za strokovno izpopolnjevanje vodnikov, kolikor bo le moč, bomo nabavljali

● RAZSTAVA OB 80-LETNICI - V okviru praznovanj ob 80-letnici Planinskega društva Novo mesto bodo jutri, v petek, 15. aprila, ob 17. uri, v prostorih Zavarovalnice Tilia v Novem mestu odprli razstavo o tem lepem jubileju. Poudarek je na Gorjancih oziroma studencu Gospodična, ki mu namerava Planinsko društvo letos vrniti podobo iz leta 1931, ko so ga takratni novomeški planinci lepo obzidali in uredili, danes pa kaže kaj žalostno sliko. Ob tej priložnosti bo izšla knjižica Gospodična - od bajke do današnjih dni, ki jo je napisal in zanjo zbral bogato slikovno in dokumentarno gradivo Andrej Hudoklin iz novomeškega Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine, izdali pa Zelenci Novega mesta. Na otvoritvi razstave bo govoril predsednik novomeške občinske skupščine Franci Koncilija. Razstava bo odprta do 3. maja.

alpinistično opremo, organizirali bomo alpinistično šolo, markirali Trdinovo pot in počeli še marsikaj drugega," je končal Jože Perše.

A. B.

BOGOVI - Da znajo v svetu dobro izkoristiti v turistične namene vsako malenkost ter da smo prav nasprotno pri tem Slovenci še precej neiznajdljivi, sramežljivi in skromni, je znano. Toda Belokranjci so, kot vse kaže, že začeli izstopati iz slovenskega povprečja. Ko so v soboto pridno čistili kraško jamo Malikovec pri Semicu, so Semicani že tuhtali, za kakšne namene bi jo uporabili. Pa jim je prišlo na uho, da so na otoku Kreta Grki proglasili jamo, ki ni veliko večja od semiške, za rojstno votlino Zeusa, najvišjega boga pri starih Grkih. Trik je uspel, kajti ljudje stojijo na vročem soncu v dolgih vrstah, da si ogledajo čudo. Ne spodobi se, da bi Semicani starim Grkom kradli boga vseh bogov, zato pa so hitro prišli na idejo, da bi lahko proglasili, da se je v jami Malikovec rodil Zeusov sin Bakhos, v starogrški mitologiji bog vina in veselja. Za tiste, ki jim takoj ne bi verjeli, imajo Semicani že pripravljeno dokaz: z roko zamahnejo proti Semiciki gori, posejani z vinogradi in zidanicami, češ: "Kar pogledate domovanja Bakhosovih potomcev!" Ali bodo turisti v prihodnje stali v vrstah tudi pred Malikovcem, je težko napovedati, zagotovo pa so Semicani s svojimi razlagami o rojstnem kraju boga bolj prepričljivi kot Grki.

SOVRAŽNIKI - Belokranjski vinogradniki so predlagali, naj bi bil v komisiji, ki po zidanicah pobira vzorce za ocenjevanje vin, vsaj en vinogradnik iz druge občine. Ker se občani med seboj dobro poznajo, ne more drug drugemu svetovati, naj ne odda vina v ocenjevanje, ker ni dobro. Predvsem pa tega ne more povedati sosed sosedu, kajti postala bi dosmrtna sovražnika.

Sprehod po Metliki

SVET PODZEMELJSKE OSNOVNE ŠOLE JE POSLAL metliškemu izvršnemu svetu ljubezno pismo, v katerem izraža nezadovoljstvo zaradi premalo nakazane denarja v letu 1993. Na podlagi lanskega letnega realizacije je bil narejen plan proračunskih sredstev za leto 1994. Osnovna šola Podzemelj je tako prikrajšana kar dvakrat: lani za milijon tolarjev, letos pa še za nekoliko več. Celo cvenka od prodaje učiteljskih stanovanj Osnovna šola Podzemelj ni dobila, čeprav je bilo to dogovorjeno in obljubljeno. Zastopavanje podeljenja ni, tako vsaj kaže, zgolj republiška poslatica, ampak tudi občinska.

GRAJSKO DVORIŠČE BO POSTALO JULIJA IN AVGUSTA metliško kulturno središče, saj se bo tam vrstilo kar devet zanimivih predstav. Pripravil jih bo poseben odbor pri Ljudski knjižnici, zadevo pa bodo denarno podprli pokrovitelji, občinski proračun ter posamezniki. Poleg domačih skupin bosta gostovali tudi dve tuji: pevski zbor iz Amerike ter folklorna skupina iz Francije.

METLIČANI SE IHTAVO PRIPRAVLJAJO na letošnje Vinsko vigrad, ki bo že enajsta po vrsti. Prireditve bodo od 18. do 22. maja, torej kar pet dni. Letošnji kulturno-zabavni program bo popeljala tudi folklorna skupina France Marolt iz Ljubljane, od ansamblov pa omenimo le odlične Zasavce.

Trebanjske iveri

SUHOPARNE ŠTEVILKE - Kmet Marjan Uhan iz Rodin na sobotnem nočnem občnem zboru M-KZ Trebnje ni bil zadovoljen s suhoparnimi številkami računovodje o poslovanju zadruga. Svoje nezadovoljstvo je ponazoril s komentiranjem nekaterih števil iz lanskega letnega poslovanja. Uhan ni bil edini, ki je menil, da bi morali imeti člani izrazitejšo prednost pred nečlani, če so že dali tistih 350 mark članarine. Uhan je poudaril, da niso dovolj le prizadevanja, temveč rezultati. Menil je, da bi morali zmanjšati plačo vodji komercialne in direktorju, skladno s kolektivno pogodbo, pogovorili pa naj bi se tudi o materialni, ne le moralni odgovornosti.

STISKA, NE LJUBEZEN - Kmet Drago Sila iz Trebnjega je prepričan, da se kmetje ne združujejo, ker bi se imeli radi, ampak zaradi stiske. Podobno kot številni drugi kmetje Sila meni, da so letos posejali krompir na pamet in se upravičeno bojijo, da bodo spet imeli prevelike presežke pridelka, zlasti še ob ponovnem liberalnem uvozu.

VIKTORJI - Moderatorju televizijskih oddaj Po domače in pevci pri ansamblu Nika Zajca, Borisu Kopitarju, se je zdelo na petkovem dobrodelnem koncertu v Trebnjem pomembno povedati, da sta se na račun te prireditve z Alfijem Nipičem odpovedala rezerviranim mizam v Cankarjevem domu na podelitvi Stopovih Viktorjev. Lojze Slak pa, ki je lani ob podobni priložnosti skupaj z metropolitom in nadškofom dr. Alojzijem Suštarjem privabil v trebanjsko dvorano še več ljudi, je preko posrednice, svoje žene Ivanke, poslal Trebajcem tokrat vrečko kaset, nadškof pa se je opravičil zaradi zadržanosti.

IZ NAŠIH OBČIN

IZ NAŠIH OBČIN

DAN PODZEMELJSKE ŠOLE

PODZEMELJ - Učenci in učitelji osnovne šole Podzemelj bodo v petek, 22. aprila, ob 10. uri pripravili praznovanje dneva šole. Ob tej priložnosti se bodo predstavili tudi s kulturnim programom.

VELIKI STROŠKI ZARADI ZAPRTE DEPONIJE

ČRNOCELJ - Na črnomaljski Komunali so izračunali, da je zaradi trimesečne zapore občinskega odlagališča komunalnih odpadkov pri Vranovičih nastalo za dobrih 11 milijonov tolarjev stroškov. Izvršni svet, ki je poročilo obravnaval, ni našel odgovora, kako jih pokriti, sicer pa jih je sprejel le pogojno. Analizo stroškov bo opravila komisija, ki jo je ob zaprtju deponije za reševanje te problematike imenoval občinski izvršni svet.

O ŠOLI NEKOČ IN JUTRI

SEMIČ - Telovadno-dramski krožek na semiški osnovni šoli, ki ga obiskujejo učenci 3. in 4. razredov, je pripravil igrice "Šola nekoč in jutri", ki jo je ob pomoči učencev napisal njihov mentor Slavko Pavlakovič. Igrica, pri kateri so z opremo in kostumi pomagali tudi starši, ima dve sliki: v prvi predstavijo šolo leta 1935, v drugi pa leta 2000. Mladi igralci so se že predstavili semiškem občinstvu, načrtujejo pa tudi gostovanje po Beli krajini. Izkupiček od vstopnine bodo namenili za šolo v naravi.

LUTKOVNA PREDSTAVA

SUHOR - V knjižničnem izposojevališču na Suhorju bo v petek, 15. aprila, ob 17. uri lutkovna predstava "Zlati zajček". Nastopile bodo učence osnovne šole Metlika pod mentorstvom knjižničarke Marte Strahinič, ki so z lutkovno predstavo že gostovale v knjižničnem izposojevališču na Radovici.

ZARADI HITRE VOŽNJE V JAREK

HUDEJE - 10. aprila ob 20. uri se je 23-letni Branko Dragan peljal z osebnim avtomobilom Zastava 126 P od Hudej proti Račjemu selu. Pri Hudejah je zaradi prevelike hitrosti izgubil oblast nad vozilom in zapeljal na bankino, nato pa v dreznati jarek. V nezgodni se je hudo poškodoval njegov sopotnik 35-letni Vlado Bevc z Gomile in se zdravi v novomeški bolnišnici. Na avtomobilu je za okrog 40 tisočakov škode.

OBČNI ZBOR SLS TREBNJE

TREBNJE - Predsednik trebanjske podružnice Slovenske ljudske stranke Tone Strah vabi člane SLS v nedeljo, 17. aprila, ob 9.30 v kulturni dom v Trebnjem na letni občni zbor stranke. Pogovorili se bodo tudi o letošnjih načrtih za delo in se seznanili z vlaganjem certifikatov v investicijske sklade. Na zboru pričakujejo strankarska prvaka dr. Stanka Buserja in dr. Janeza Podobnika.

Kaj bi radi žubinski demokrati?

Predsednik skupščine krajevne skupnosti Veliki Gaber Tone Fortuna sprašuje, komu je potrebna politizacija glede lokalne samouprave in odločanja o novih občinah

VELIKI GABER - "Če bi ostali v veliki občini Trebnje s 16 krajevnimi skupnostmi ni dvoma, da bi taka občina resda lažje speljala kak velik projekt v posamezni krajevni skupnosti, toda to bi lahko pomenilo, da bi drugi morali čakati 16 let, da bi prišli na vrsto. Sicer pa nihče ne ve točno, kako bo s financiranjem občin po novem! Kar zadeva naš zbor krajanov, na katerem smo se res tesno odločili za referendumsko območje Veliki Gaber za določitev nove občine, naj poudarim, da sploh nismo pomislili na strankarsko pripadnost, ampak so potem to spolitizirali žubinski demokrati," pravi Tone Fortuna, ki je že tri mandate predsednik skupščine krajevne skupnosti Veliki Gaber.

V krajevni skupnosti bi radi letos v zadnjem letu krajevnega samopriskupka po besedah Fortune uresničili še enega večjih projektov iz referendumskega programa samopriskupka, to pa je izgradnja mrliške vežice v Velikem Gabru. Takrat, ko so sprejemali ta program, še ni bilo zdaj predvidene rešitve za vodovod. Fortuna pravi, da so v Žubini večkrat reševali to vprašanje s pomočjo krajevnih skupnosti in trebanjske občine. Po prvem poskusu so napeljali cevovod, a so v zgornjih predelih krajani še vedno večkrat ostajali brez pitne vode. Svojevrstni primer je drugi poskus gradnje črpalnice in vodohrana. "Za gradnjo tega so pripeljali 400 vreč cementa, 10 mrež, 300 kg železa in 4 tovornjake peska ter pripravili opaž. Trebanjska Komunala bi kupi-

Tri četrtine načrpane vode se izgubi

Zastrašujoči izsledki

ČRNOCELJ - Rezultati analiz, ki so jih nedavno opravili na centralnem vodovodnem omrežju v Črnomlju, so malodane zastrašujoči. Ugotovili so namreč, da so zelo velike razlike med količino načrpane in prodane vode. Izgube so ocenili kar na 75 odst., kar je precej nad republiškim povprečjem, ki znaša 40 odst.

Izgube vode so posledica napak na cevovodih, merilnih pretokov, morebitnih ilegalnih priključkih nekaterih porabnikov in prelivov preko rezervoarjev. Sedaj je na vrsti še drugi del raziskav, s pomočjo katerih bodo natančno ugotovili, kje prihaja do izgub in tista mesta postopoma sanirali. Tako naj bi zmanjšali izgube na 15 do 20 odst., kar pomeni, da bi pri okrog 80 litrih izčrpane vode na sekundo lahko prodali 60 litrov na sekundo. To bi zadostovalo za potrebe okrog 20.000 ljudi.

Tako so prišli tudi do zaključka, da je ekonomsko in tehnično ugodnejše vlagati denar v sanacijo sedanjega vodovodnega omrežja kot v razširitev zmogljivosti črpalnice pitne vode v Dobilcih. Nesmiselno bi bilo namreč dodatno obremenjevati izvir s povečanim črpanjem vode, ki bi se potem tako in tako izgubila. Poleg tega pa bi moral biti rezervoar v Črnomlju protiležni in ne le pretočni, kot je sedaj, saj je tako njegov vpliv na vodooskrbo mestnega omrežja precej zmanjšan.

M.B.-J.

Oživljanje, a s kančkom grenkobe

Črnomaljskemu gospodarstvu v povprečju sicer gre na boljše, toda ne vsem - Pomembna vloga zasebnih podjetij - Kako naprej v podjetjih, ki so v lasti sklada?

ČRNOCELJ - Kot je moč sklepati iz doslej znanih podatkov, je v črnomaljski občini v preteklem letu gospodarstvo zopet začelo oživljati. Delež črnomaljskega gospodarstva v dolnji regiji se je namreč povečal v skoraj vseh kategorijah. Še vedno pa padajo plače, medtem ko se razkorak med občinskim povprečjem na eni strani in regijskim ter republiškim na drugi povečuje. Kljub temu so imeli lani nižje plače od Črnomaljev le še v šestih občinah, za metliški plačami pa so zaostajali le za 0,4 odst.

Znatno se je v regiji zmanjšal črnomaljski delež izgub. Lansko leto je zaključilo s primanjkljajem 67 podjetij s 1.480 zaposlenimi. Gre le za podjetja, ki imajo sedež v občini. V obratih, ki imajo sedež v drugih občinah, je zaposlenih okrog 1.100 delavcev. Sicer pa se je število zaposlenih v preteklem letu zmanjšalo za 4 odst. Predvsem se je zmanjšalo število zaposlenih v podjetjih, ki so v lasti Sklada Republike Slovenije za razvoj, medtem ko so na novo zaposlovali predvsem v zasebnih podjetjih. Res pa

je, da je v Črnomlju registriranih kar 61 zasebnih podjetij, ki nimajo zaposlenega nikogar.

V črnomaljski občini se je v preteklem letu v primerjavi z letom poprej

O poslovanju črnomaljskega gospodarstva v preteklem letu so razpravljali tudi na seji občinske skupščine. Ob tem je predsednik belokranjskega svobodnega sindikata Jožef Kočvar opozoril na popolno brezpravnost delavcev v podjetjih, ki so lasti Sklada za razvoj. Zato se bodo morali teh problemov lotiti inšpekcije. Kot primer je navedel delavce Kovinarja, ki so zaščiteni (to so na primer invalidi), a od lanskega oktobra niso dobili plače. V proizvodnji Belta-Livarja pa gre po Kočvarjevih besedah vse narobe, rezultatov ni nikakršnih, plač tudi ne. Medtem pa je podjetje Obrt prevzela poslovna banka, ki je večinski lastnik. Leso pa rešujejo v okviru matičnega podjetja Adria.

povečala prodaja na tuje trge, medtem ko se je v regiji in republiki zmanjšala. Znatno se je v občini povečal tudi uvoz, a je bil še vedno manjši od izvo-

za. Izvoz pomeni skoraj 39 odst. vseh prihodkov v gospodarstvu. Večino prihodkov na tujem trgu je ustvarilo novo zasebno podjetje Danfoss Compressors. Poleg njega je izvažalo še 23 zasebnih podjetij, vsi skupaj pa so lani povečali prodajo na tujih trgih za 251 odst. Zelo se je povečal tudi delež zasebnih podjetij v prihodku ter v bruto dobičku, ki so ga zasebna podjetja ustvarila skoraj 80 odst. Sicer pa tudi v občini posvečajo razvoju malega gospodarstva veliko pozornost. Veliko denarja so vložili v ureditev gospodarske infrastrukture v poslovni coni Majer, kjer naj bi našlo delo okrog 300 delavcev.

M.B.-J.

POHVALA KNJIZNICI

METLIKA - Tukajšnji izvršni svet je na zadnji seji razpravljal o delu metliške ljudske knjižnice v lanskem letu ter njenem letošnjem programu. Pohvalno se je izrekel o dejavnosti knjižnice, kjer je bil v zadnjem času narejen velik premik, saj sta se le dve zaposleni trudili, da sta knjigo približali čim širšemu krogu bralcev, poleg tega pa bodisi sami ali v sodelovanju še z nekaterimi metliški zagnanci pripravili vrsto prireditve. V knjižnici bodo poleg knjižnične dejavnosti s pestrim programom prireditve ter kino predstav, organizacija tečajev in še čim nadaljevala tudi v letošnjem letu.

PREGLED

ALARMNEGA SISTEMA

TREBNJE - Tukajšnji občinski sekretariat za obrambo bo v petek, 15. aprila, med 8. in 13. uro opravil redni letni pregled alarmnega sistema - preizkus siren na območju trebanjske občine. Strela je ravno preteklo nedeljo poškodovala del sistema. Običajno se take okvare dogajajo ob polnih neurjih, zato je treba alarmni sistem pač redno pregledovati in vzdrževati. Torej v petek brez panike!

GLASBENI VEČER V TREBNJEM

TREBNJE - V avli stare osnovne šole je bil v ponedeljek koncert mezosopranske Tamare Žagar in baritonista Andraža Hauptmanna. Nastopajoča sta diplomanta solopjevskega oddelka Srednje glasbene šole v Ljubljani v razredu učitelja Marka Bajuka. Tamaro Žagar, ki je sicer študentka Akademije za glasbo v Ljubljani in članica Komornega zbora Ave, je spremljal na klavirju prof. Andraž Hauptman, Andraža Hauptmanna pa prof. Vladimir Mlinarič.

VRTCE ZAPIRAJO, MAR NE?

TREBNJE - V torek, 19. aprila, bo ob 19. uri v sejni sobi občinske skupščine v Trebnjem Zenski forum ZLSD priredil regijsko okroglo mizo s pomenljivim naslovom "Vrtce zapirajo, mar ne?", na katerem bodo razpravljali o usodi otroških varstvenih ustanov v razmerah nove lokalne samouprave v Sloveniji. Vabljeni!

Slavko Bruskole

obmejni organi očitno precej tolerirajo vožnjo po tej cesti. Res pa je, da bo potrebno prej ali slej tudi ta problem rešiti: tako "poravnati" mejo kot urediti maloobmejne prepustnice," pove Slavko Bruskole ter spomni tudi na Drage, ki kljub temu da so slovenske, spadajo pod hrvaško katastrsko občino Sekuliči. Pred desetletji so namreč tu spremenili republiško mejo, katastrske pa ne.

M. BEZEK-JAKŠE

SLIKARSKA RAZSTAVA IN KONTRABASA

ČRNOCELJ - V petek, 15. aprila, bo ob 20. uri v sodelovanju z občinsko skupščino Črnomelj, grafiko Bucik iz Semic in Glasbeno mladino Bele krajine v tukajšnji galeriji Miniart otvoritev razstave del akademskega slikarja Roberta Lozarja iz Črnomlja. Na svečani otvoritvi bo tudi promocijski nastop dueta kontrabasov "DB", v katerem igra Silvester Mihelčič ml. in Ivan Jakob. Razstava bo odprta do 6. maja.

Še mejo bodo morali "poravnati"

V suhorski krajevni skupnosti načrtujejo, da bodo letos zaključili večja dela - Največja nalozba mrliška vežica - Prej ali slej bodo morali rešiti obmejne probleme

SUHOR - Suhorska krajevna skupnost velja z okrog tisoč prebivalci, ki živijo v enajstih naseljih, za eno največjih krajevnih skupnosti v metliški občini. Toda čeprav imajo skoraj vse pogoje za samostojno občino, po besedah predsednika KS Slavka Bruskole niti za trenutek niso razmišljali, da bi se odcepili od metliške občine.

"Metliška občina je že sedaj tako majhna, da bi bila cepitev brezsmiselna. Svoje načrte raje uresničujemo tako kot doslej, torej s pomočjo krajanov in občine. Če bomo uresničili vse, kar načrtujemo za letos, in ne dvomim, da nam to ne bi uspelo, potem bomo na koncu leta lahko rekli, da smo z večjimi naložbami v krajevni skupnosti zaključili. Seveda dela tudi za prihodnja leta ne bo zmanjkalo, saj bomo morali obnovljati predvsem ceste, kajti nekatere so že precej dotrajane," pove Bruskole.

In kaj v letošnjem letu načrtujejo v suhorski krajevni skupnosti, v katero spadajo Dolnji in Gornji Suhor, Ravnice, Hrast, Drage, Dole, Dragomlja vas, Bereča vas, Bušinja vas, Brezovica in Malo Lešče? Najpomembnejša nalozba je gradnja mr-

liške vežice na pokopališču pri sv. Jakobu na Suhorju, s katero so pričeli v letošnjem letu in jo nameravajo letos tudi zaključiti. Ves denar do tretje gradbene faze so prispevali krajinj sami, za vežico pa so namenili tudi prispevek za uporabo stavbnih zemljišč. Drugi problem je vodovod, ki ga še vedno nimajo v Dolah in Dragah, vendar je trasa že zakoličena, tako da naj bi še letos iz pip v teh dveh podgorjanskih vaseh pritekla voda iz javnega vodovoda. V občinskem proračunu je zagotovljen tudi denar za asfaltiranje ceste Brezovica-Malo Lešče. Potem bodo imeli v KS asfaltirane skoraj vse ceste. Prav tako naj bi letos uredili pločnik v Dolnjem Suhorju ter avtobusni postajališči v Suhorju in Bereči vasi.

Suhorska krajevna skupnost ima

la črpalko. Ti žubinski demokrati ljudem očitno niso pojasnili, zakaj ni

Tone Fortuna; predsednik skupščine KS Veliki Gaber

KAM S KROMPIREM? - Slabo uro pred polnočjo se je po približno štirih urah živahne razprave končal redni občni zbor članov M-Kmetijske zadruge Trebnje (na posnetku). Direktor M-KZ, ki združuje 496 članov (na zboru jih je bilo prisotnih 124), inž. Drago Kotar je poudaril, da je uvoz mesa in živine po nižjih cenah največji problem, čeprav trebanjske kmete moti denimo tudi uvoz češkega krompirja po izredno nizki ceni, medtem ko imajo oni v kletih spravljeno še okrog 1000 ton krompirja, s katerim ne vedo kaj početi. Zavrnili je nekatere očitke o slabem vodenju in poslovanju zadruge kot neutemeljene, saj naj bi, po Kotarjevih besedah, KZ Trebnje po večini kazalcev uspešnosti poslovanja spadala v zgornjo polovico KZ v okviru poslovnega sistema Merkator. (Foto: P. P.)

P. PERC

- Vsa slovenska politika je zavita v ljubljansko meglo. (Kmet Meško)
- Zgodbe o navezi, o tem, da sem Kučanov človek, so zame podcenjevanje. (Kacin)

Kočevje spet boljše od Ribnice

Ugotovitve o nezavidljivem gospodarskem položaju v obeh občinah - V Kočevju so največji izgubarji Oprema, Avto, Lik, v Ribnici pa Inles, Zueritz in Eurotrans

KOČEVJE, RIBNICA - Podatki Službe družbenega knjigovodstva o finančnem položaju kočevskega in ribniškega gospodarstva za lani kažejo, da je kočevsko poslovalo nekoliko ugodneje. To razmerje bi bilo še ugodnejše v korist kočevskega, a pri ribniškem gospodarstvu ni obdelan letni obračun za Riko Holding in tistih družb v njegovi sestavi, v katerih je bil lani uveden stečajni oz. likvidacijski postopek.

Število predlagateljev letnih obračunov se je v kočevski občini na račun zasebnih podjetij povečalo za 66 in znaša 278, v ribniški pa za 44 in znaša 162. Pri zasebnikih se je število zaposlenih povečalo v Kočevju od 7,8 odst. na 10,8 (Ribnica iz 3,4 na 10,2), pri prihodkih pa Kočevje od 12,2 na 17,9 odst. (Ribnica iz 15,3 na 29 odst. - tudi vnaprej bodo podatki za Ribnico v oklepaju).

Obe gospodarstvi nista uspeli pokriti odhodkov s prihodki. V Kočevju

DISKO ŠE V ZRAKU

KOČEVJE - Na zadnji seji občinskega izvršnega sveta so razpravljali tudi o vlogi podjetnice Ane Dejanovič-Jankovič, ki bi rada v obratu v Mrtvicah odprla disko. Izvršniki so sklenili, da mora podjetnica svojo vlogo dopolniti s soglasjem krajevine skupnosti, poleg tega pa mora prej poravnati obveznosti. Šele potem bodo razpravljali in sklepali o morebitni spremembi namembnosti tega območja oz. poslovne stavbe.

NOVI FORDOV SALON IN POŠTA

SEVNICA - V lepo obnovljeni Vidičevi hiši na sevniskem Glavnem trgu bosta imela svoje prostore tudi davkarja in pošta, v petek ob 12. pa bo najprej podjetje AT&R odprlo Fordov salon.

BUTALCI V SEVNICI

SEVNICA - Tukajšnja ZKO pride v soboto, 16. aprila, ob 20. uri v kulturni dvorani GD Sevnica gostovanje slovenskih koroških zamejcev. Slovensko prosvetno društvo Dobrač iz Brnice je pripravilo imenitno komedijo Frana Milčinskega Butalci. Predprodaja vstopnic je v občinski knjižnici.

Iskanje dobrega v ljudeh

Družinski dan lepo uspel - Častna gostja 100-letna Marija Košorok - Med gosti Ivan Bizjak

SEVNICA - "Življenje je pač treba jemati takšno, kot je. Gotovo pa je, da nam manjka življenjskega optimizma. Čutim nekaj samoprivošeljivosti, če že ne mazohizma. Iskati moramo pozitivne vidike v politiki, v razvoju, v državi. Težko je, da ne znamo živeti za drugače mislečimi. Kaj je imel tisti od tega, ko je vrgel stekleničko barve v mojo hišo? Vse preveč je nestrpnosti! Mnogo bolje bi bilo, če bi sedli za mizo in se pogovorili o tem in onem," je med drugim povedal notranji minister Ivan Bizjak na nedeljski prireditvi družinski dan, ki ga je ob svetovnem dnevu družine pripravil občinski odbor SKD Sevnica.

Predsednik tega odbora Jože Ašič je na zelo dobro obiskani prireditvi v kulturni dvorani GD najprej pozdravil častno gostjo, stoletnico Košorokovo mamo. Njene klene odgovore o svoji življenjski poti je občinstvo navdse tople pozdravilo. Minister Bizjak ji je izročil darilo OO SKD - panjsko

ZAVIST IN ZDRAHE - Nedeljski družinski dan v Sevnici (na sliki od leve: Jože Ašič, prof. dr. Angelca Zerovnik, Ivan Bizjak, dr. Vida Čadonič-Špelič in predsednica Društva mladih kmetov Mihaela Jazbec iz Zabukovja) je skušal odgovoriti, kako opraviti v zavistjo in zdrharstvom. Pri prvem lahko največ naredi družina s primerno vzgojo ob podpori množičnih obk. Zdrahe se danes še podpihujejo, so pa že tako v vsakem človeku, so poudarili. (Foto: P. P.)

(razen Riko-Loški potok in Riko-servis). Povprečna mesečna čista plača je bila v kočevski občini 36.949 tolarjev, v ribniški pa za 6 tolarjev

Obe gospodarstvi sta pri kosmatem dobičku na delavca in akumulaciji krepko zaostali za republiškim povprečjem in temu primerno tudi pri plačah. Industrijska proizvodnja je v kočevski občini upadla približno toliko kot v republiki oz. celo za 0,1 odst. manj, v ribniški pa bolj kot znaša povprečje republike.

višja. Pri bruto plači pa je ta razlika kar za okoli 1.300 tolarjev, pri čemer pa še ni pojasnjeno, če zaradi nižjih prispevkov ali zaradi neplačevanja prispevkov ali česa drugega.

J. PRIMC

Filozofiranje je edino delo, ki utru-di druge. (Petan)

Mnogo govorili, nič rešili

Delegati le "veliko kokodakali" - Prišlo je tudi do ostrih besednih dvobojev - odločitev prihodnjic

KOČEVJE - Poročilo komisije za pregled dela službe za revitalizacijo občine Kočevje je zelo razgibalo delegate na seji občinske skupščine, ki je bila 6. aprila. Del delegatov s člani komisije je dokazoval, da je treba izvršni svet zamenjati, ker se bodo sicer nadaljevale slabosti pri uresničevanju programa revitalizacije; drugi del pa je trdil prav nasprotno, se pravi, da je izvršni svet s službo revitalizacije vred zelo uspešno delal (kar so podkrepli tudi z 11 gosto tipkanih strani poročila IS in službe za revitalizacijo, ki pa so ga, žal, razdelili šele na seji).

Miro Ferlin, nekdanji vodja službe revitalizacije, je zaprosil za razrešitev svojega članstva v IS. Temu je nasprotoval predsednik IS Alojz Petek,

zato je Ferlin svoj predlog za odstop umaknil. Sledilo je nekaj bolj ali manj pravnih tolmačenj in še glasovanje, nakar so sklenili, da bodo o pobudi za razrešitev IS glasovali na naslednji seji.

Še posebno vroče pa je bilo, ko so razpravljali o pobudi, naj bi tudi na seji občinske skupščine razpravljali in sprejeli opredelitev o tako imenovanem narodnem parku Kočevske ter nato složno nastopali do vlade in drugih republiških organov. Podpisniki predloga o kočevskem narodnem parku, republiški poslanci, so namreč menili, da so na Kočevskem vsi za narodni park, iz razprav na seji in že prej na raznih drugih organih pa je dokaj jasno čutili, da večina ljudi na Kočevskem narodnemu parku nasprotuje. Vzrok je ta, da bi po prepričanju ljudi imele v takem parku prednosti živali in rastline, ljudi pa bi bilo treba - kot to razume večina - kar izseliti. Sklenili so, da je treba o ideji o narodnem parku na Kočevskem razpravljati in zavzeti jasna stališča tudi na eni izmed bližnjih sej občinske skupščine.

J. PRIMC

Zapleti na Brezovem in Cirkniku

Ob Sevnici (s KS Blanca, Bučka, Loka, Studenec, Zabukovje), še občina Šentjanž-Tržišče-Krmelj in občina Boštanj (s KS Primož) - Podpisi krajanov za in proti "cepitvi"

SEVNICA - Še pred referendumom, na katerih se bodo volilci opredeljevali za ustanovitev občine ali proti njej na referendumskem območju, za katerega so se poprej odločili na zborih občanov, torej do 22. maja, pričakujejo od državnega zbora celovitejšo informacijo o pristojnostih in nalogah novih občin, predvsem pa o njihovem financiranju. Zato naj bi dotlej objavili vsaj osnutek zakona o financiranju občin. Boljšo informacijo prebivalcev pa naj bi dosegli tudi z brošuro, v kateri bi poljudno pojasnili temeljne nejasnosti okoli lokalne samouprave, prejela pa naj bi jo vsa gospodinjstva.

Tako pobudo oz. zahtevo je z zadnjega zasedanja posredovala sevniška občinska skupščina državnemu zboru, ki ima nevhvaležno vlogo razsodnika in končno besedo pri določitvi referendumskih območij. V Ljubljani naj bi tako "razsodili" o neuskajenosti na območju predvidene nove občine v Mirenski dolini, ki si je nadela ime Šentjanž - Tržišče - Krmelj, s sedežem v Krmelju. Za izločitev iz tega referendumskega območja in priključitvi k Škocjanu se je opredelilo 18 od 19 volilcev Gornje Stare vasi v KS Tržišče. Taka volja občanov ni usklajena z odločitvijo zbora občanov v KS Škocjan, ki pa so jo, podobno kot novomeško občinsko skupščino, s tem seznanili.

V naselju Roženberk (KS Šentjanž) se je 14 od 19 volilcev s podpisi opredelilo za izločitev iz poprej predvidene referendumskega območja Mirenska dolina in za priključitev k Šentrupertu. Šentrupertani se na svojem zboru o tem niso opredeljevali, so pa s tem seznanjeni, prav tako občina Trebnje. Za priključitvi k Šentrupertu je sprva podpisalo izjavo 33 (od skupno 61) volilcev na Malem Cirkniku (KS Šentjanž), dva podpis-

Vzgojne vožnje potnikov z avtobusom

Kakšne težave vse ima podjetje Sap-Stojna

KOČEVJE, RIBNICA - Tudi avtobusno podjetje SAP Stojna ima težave, saj je potnikov vedno manj, čeprav dajejo pri nakupu 10 vozovnic kar 20-odstoten popust, ki pa velja le za njihove avtobuse. Popust ni časovno omejen in tudi pri morebitni podražitvi vozovnic ni treba nič doplačati.

Nekateri mladi potniki dijaki so precej nedisciplinirani in delajo škodo: režejo stene sedežev in naslanjajo za glavo itd. Zanimivo je, da predračijo mladi potniki iz ribniške občine. Podobno velja tudi za SAP, ki vozi po vsej Sloveniji.

SAP Stojna je za mlade potnike pripravil vzgojne vožnje z avtobusom po mestu in okolici, in sicer za učence drugih razredov osnovne šole. Za učence petih razredov pa so razpisali nagradno nalogo "V avtobus vstopamo varno in kulturno". Nagrajeni razredi iz posameznih šol (Stara Cerkev, Ob Rinzi, Ribnica) bodo šli na izlet z avtobusom (50 potnikov) do 250 km daleč. Stojna in šola sta tako naredili nekaj za vzgojo mladih potnikov, svojo dolžnost pa naj bi opravili še starši in drugi.

Med počitnicami, to je od 26. junija pa vse do 25. avgusta, bo spet uvedena počitniška avtobusna proga Kočevje-Dol-Fara-Kočevje.

J. P.

Iz Kočevske Reke

ŠE DVE PODJETJI - Pred kratkim so v Kočevski Reki odprli še dve zasebni podjetji, in sicer drogerijo in šiviljski obrat Tipso, kjer bo imelo delo predvidoma 15 domačink in domačinov.

KULTURA BREZ DENARJA - Kulturni dom v Kočevski Reki je potreben prenove, a za to ni denarja. Pravzaprav ga imenujejo kar mladinski dom, v njem pa so redno tudi cerkveni obredi, ker cerkve še nimajo.

DOBER OBISK V KOČAH - V lovskem domu v Kočah je kar dober obisk domačih gostov pa tudi lovcev in drugih gostov iz Italije, Avstrije in Nemčije.

POŠKODOVANA CESTA - Cesto v smeri Borovca je na dveh krajih odneslo, da je vožnja nevarna. Po njej vozijo z avtobusom tudi šolarje. Upajo, da bodo prošnje za popravilo uslišane prej, kot se bo zgodila kakšna huda nesreča.

VEČ DENARNIH DODATKOV

KOČEVJE - Še lani je bilo v kočevski občini le okoli 10 posameznikov in družin, ki so bili upravičeni do denarnih dodatkov, zaradi novih predpisov pa se je letos to število povečalo na okoli 120 na mesec. Za odraslega znaša dodatek 13.780 tolarjev, za otroka pa manj. Med prejemniki pomoči so predvsem tisti, ki so izgubili službo zaradi stečajev in so jim ugasnile pravice do nadomestil na zavodu za zaposlovanje. Veliko pa je tudi Romov in oseb, ki nimajo nobenih dohodkov. Letos je na novo uveden tudi starševski dodatek za matere, ki nimajo pravico do porodniške (nezaposlene, študentke), in jim pripada leto dni po 13.780 tolarjev na mesec.

BOŠTANJSKI LOVCI ZA ČISTO OKOLJE

BOŠTANJ - Kar 40 od skupno 50 članov boštanske lovske družine je preteklo soboto opravilo družbeno-koristno ekološko akcijo, ki je po sklepu občinskega zbora obvezna za vse za delo s posebnimi člani LD Boštanj. Iz jarka v gozdovih pri strelišču Izem, nad Jutrjanjko so s pomočjo traktorja z vitlom jarek popolnoma očistili. Kljub temu da je bila po besedah dr. Jurija Pesjaka cesta zaradi takega načina čiščenja občasno zaprta, so številni tekmovalci in obiskovalci državnega strelskega tekmovanja na Izmu v soboto z razumevanjem sprejeli manjše zastoje in so lovce še pohvalili. Domačini s Konjskega so jim prinesli celo pijačo. Samo na enem mestu so boštanski lovci nabrali za dva kamiona takih smeti; tudi v bližini Kobalovega mostu in v Peklu, proti Krmelju, so prevladovali ostanki jeklenih konjčkov.

OČITNO SE SPLAČA - V Kočevju prihaja dokaj pogosto prodajat predvsem oblačil in perilo neka zasebna trgovina iz Novega mesta, ki ostaja tu po več dni. To je spet ponovila prejšnji teden, le da tokrat ni gostovala v prostorih hotela Pugled, ker tam po spremembi uprave nočejo več "Ponterosa", ampak v nekdanji kavarni, ki čaka na preureditev v knjižnico.

OGROMEN ZEMLJEVID - Učence 8. razreda šole Ob Rinzi Dragan Veselinovič je izdelal 7,5 x 4 m velik zemljevid bojev v drugi svetovni vojni. Prikazane so bitke v Evropi, Aziji, na Tihem oceanu in Afriki. Zemljevid je v šolski jedilnici.

STRAH PRED DISKACI - V Kočevju ni strah vsak vikend le stanovalcev v okolici Škorca, kjer je disko, ampak tudi avtobusarje, saj jim obiskovalci diska na avtobusih polomijo ogledala, preluknjajo gume itd. Rešitev je torej disko v Mrtvicah.

NA LASTNO ODGOVORNOST - Cesta iz Kočevja do Koprivnika je slaba in ob njej je tabla "Voziš na lastno odgovornost".

OBČAN SPRAŠUJE - MEDVED ODGOVARJA

Po čem sklepaš, da bo cesta proti Golenici kmalu popravljena? Ker so se po njej pred kratkim vozili Drnovšek, Jansa in Bizjak ter bili kar dobro pretreseni.

Ribniški zobotrebci

PODPISUJEJO ZAHTEVO RAZUMNIKOVA - Skupina slovenskih razumnikov je napisala "Zahteve pomladi 94", ki se zavzemajo za ukrepe proti udobmafiji, osebno odgovornost, uresničevanje človekovih pravic, varovanje slovenske kulture, popravke krivic itd. in zahtevajo predčasne volitve v državni zbor. V Ribnici zbirajo podpise v gostilni Ulčar, do našega obiska minuli teden pa je bilo v knjigi 140 podpisov.

SKRBJO ZA VIDEZ - V Ribnici je zelo lepo urejena okolica novega poslovnega centra (SDK, zavarovalnica Triglav, banka), saj so zelence zasajene z raznim cvetjem in okrasnim grmičevjem.

PRAZNO PARKIRIŠČE - Medtem ko je v središču Ribnice zelo težko najti prazen parkirni prostor, je na parkirišču med zavarovalnico in policijsko postajo vedno dovolj prostora. Zato so si otroci tu omislili tudi manjše nogometno igrišče.

ŠE OSVETLITEV - Športno društvo Lončar iz Dolenje vasi, ki ga vodi predsednik Tone Prus, je lani dogradilo in asfaltiralo igrišče za košarko, mali nogomet, roketom in tenis, zdaj pa nameravajo urediti še osvetlitev, da bo primerno tudi za nočne tekme in rekreacijo.

Sevniški paberki

PAMLETI? - Član občinske komisije za lokalno samoupravo Roman Zvegljič (član SLS) je na zadnjem zasedanju občinske skupščine vendarle dobil priložnost, da je poštožil o svojih občutkih, zakaj se mu zdi, da ga na zadnjo sejo te komisije namenoma niso vabili. Zvegljič je menil, da bi morali predpostavljene ukrepe zoper državnega uradnika Antona Ilaša z Bučke, ki da je ljudem po Bučki, ko so se odločali o novih občinah, grozil s Cigani. Po Zvegljičevih besedah naj bi Ilaš pisal celo pamflete in je vprašal kdaj in na čigave stroške je to počel. Občinskemu sekretariatu za notranje zadeve Branku Derstvenšku je obljubil Zvegljič vso potrebno dokumentacijo o Ilaševem tovrstnem delovanju. Mi-mogvede: taisti Ilaš je na razširjenem sestanku te komisije obtožil Zvegljiča in Alfreda Zeleznika, da sta najbolj odgovorna za zdrahe na Bučki. Zupanja Breda Mijovič je vprašala, kam bomo prišli, če bomo šli ugotavljati odgovornost cele vrste posameznikov. "Žal mi je, da bodo ljudje sorazmerno pozno spoznali, kako ne-pripravljeno so morali pravzaprav odločati o območju novih občin," je poudarila Mijovičeva.

DOTACIJE - V Oktetu Jurija Dalmatina v Sevnici (eks Boštanjski fantje) se vneto pripravljajo na jubilejni koncert ob 30-letnici. Snemali so že za Radio Slovenija, te dni bodo snemali še za našo televizijo. Oktet, ki je med drugim spremenil ime za voljo mačehovskega odnosa krajevnih dejavnikov do kulture in njihovega prispevka v ljubiteljskem postvarjanju je neveselo ugotovil, da mu je KS Boštanj namenila 50.000 tolarjev dotacije, mešanemu pevskemu zboru župnije Brezovca in Coroni pa po sto tisočakov. Nič ne kaže, da bi se ob jubileju okteta spet "zgodili" Boštanjski fantje, vjer kar zadeva domicil in ime. Zveza kulturnih organizacij v Sevnici ima po besedah fantov zanje pač več poslušala.

P. P.

Stane Kokove: "Studenec nasprotuje izločitvi Brezovega!"

ČRNA NOVICA - Občinske skupščine imajo čez glavo težav, med njimi je trd oreh tudi vprašanje, na kakšnih osnovah dati številnim nalogam prednost. Več krajev v krški občini kliče po izgradnji pločnikov, a trenutno ima prednost tisti v Dolenji vasi, ki je povzročil že samo zato, ker ga ni bilo, kar nekaj smrtnih žrtev. Merilo za prednost pri gradnji pločnikov je torej na dlani: "Najmanj tri žrtev."

NAD DELEGATE - Na Senovem so se resno lotili presojanja odgovornosti njihovih delegatov v občinski skupščini. Ker krajanje niso zadovoljni z deležem njihove krajevne skupnosti v občinskem proračunu, zahtevajo odstop svojih delegatov, ki menda niso naredili dovolj za dobrobit svoje "baze". Pritiski in opozorila senovskih delegatov pri obravnavi proračuna so bili zato glasni. Najbolj odločen je bil Miha Senica, gostilničar s Senovega. Ima to smolo, da je na zelo izpostavljenem delovnem mestu. "Vsak se izkriči na mene," je potožil. Če ta "vsak" pred tem še precej popije, se gospod Senica pravzaprav ne bi smel pritoževati.

ROZA EFEKT - V krški obrtni coni imajo tako slabo električno napetost, da povzročajo obrtnikom že veliko škodo. Predlagajo, da bi prevzeli obrtno cono na drugi daljnovod, s tem pa se strinjajo tudi krajanje Velikega Trna. Tam sicer nimajo kdove kako dragih računalniško vodenih naprav, zato pa je dovolj, da sosed priključi varilni aparat, in že so pričra roza program na televiziji. Pa ne mislite, da lovijo kakšen poseben program za spolno drugače usmerjene ljudi, samo ekran prekrije roza barva!

ZVEZE - Prebivalci Kostanjevice so zdaj lahko lepo tiho, srečni in veseli. Še pred tremi leti je menda še tako počasen sponzoriranju Brežiški atletski klub, da bodo upravičili podporo tega podjetja. V klubu imajo vsaj 8 atletov, ki so tudi letos resni kandidati za državne reprezentante in lahko dosežejo vidne rezultate državnega in mednarodnega značaja. Letos bodo deseti organizirali mednarodni atletski miting, poleg njega pa še "Brežiški oktober", ki je postal državno prvenstvo ekip osnovnih in srednjih šol, finale krosa Dela in državno prvenstvo v mnogoboju, ki so ga tudi tokrat prisiljeni organizirati v Novem mestu, ker doma nimajo primerne atletske stadiona. (Foto: B. D.-G.)

Novo v Brežicah

PROVOKATIVNO - Medtem ko se je v Ljubljani zbiral od 5 do 30 tisoč demonstrantov (odvisno od tega, komu človek verjame ali želi verjeti), so se na Čatežu posvečali rožicam. Ob otvoritvi vrtnarskega centra je bilo slišati zanimiv poziv Slovencev. Eden izmed govornikov je namreč predlagal, naj si namesto obtoževanj in žaljivih besed raje podarijo cvetje. Ideja je lepa, a bati se je, da govornika ne bi kdo od prerazgretih Slovencev jemal preveč dobesedno. Cvetje se namreč lahko kaj hitro spremeni v nevarno in zahrbtno orozje. Specialni bojevniki posebej priporočajo oleander ali difenbahijo. V obliki čaja.

POMOTA - Podjetje VINO Brežice je spodobno predstavilo svojo novo pijačo Crystal colo in jo dalo tudi pokusiti: samo in zamešano v koktajle. Novinarji so si medtem, ko so o pijači poslušali vse najlepše, pobliže ogledali steklenice. Radovedno so povprašali, kaj pomeni, če na steklenici piše, naj uporabniki ne pušajo plastenk v naravi. Gostitelji so jim toplo priporočili, naj tega ne gledajo, ker gre za poskusno serijo pijač.

HALO, HALO - Piloti, ki so med napadom na Slovenijo prebegnili iz cerkljanskega letališča k "svojim" ljudem, so se nekam morali zateči. Najbolj znano mesto jim je bila Račičeva gostilna, zato so jo mahlnili tja. Lastniki so jih dobro sprejeli, jim pomagali in jim celo dali civilna oblačila. Prebežniki so nato odšli naprej (kako je bilo in je z njimi bomo pisali v naslednji Prilogi), gospod Račič pa je tako postal in ostal René. Nekateri ga menda po junaku televizijske humoristične serije še vedno kličejo.

PREDSTAVITEV UČBENIKA STABILNEGA ŽIVLJENJA

BREŽICE - V tukajšnji knjižnici bodo v torek, 19. aprila, predstavili knjigo Učbenik stabilnega življenja, ki sta jo napisala Tomaž Flajs in Primož Škoberne in je že nekaj časa na knjižnem trgu.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 2. do 9. aprila so v brežiški porodnišnici rodile: Nevenka Černoga iz Stolovnika - Tadeja, Darja Dobrovnik-Kožar s Senovega - Andreja, Nevenka Zupančič iz Krškega - Niko, Mateja Bosina iz Podvinj - Roka, Elka Zevnik s Čateža - Domna, Klavdija Cvetkovič iz Brežic - Davida, Ana Petaci iz Zupelce - Katarino in Katarina Capl iz Krškega - deklico.

Čestitamo!

IZ NAŠIH OBČIN

Delavci Videm papirja zahtevajo

Sedem zahtev Skladu, vladi in državnemu zboru - Vlada se ne drži tripartitnega sporazuma o Vidmu - V reševanje položaja delavcev Videm papirja se vključuje Pergam

KRŠKO - Zdaj, ko je že več kot očitno, da vlada in Sklad za razvoj ne uresničujeta obveznosti iz sporazuma o sanaciji proizvodnje papirja v Krškem, se je oglašil tudi tretji partner pred letom dni podpisanega sporazuma - Konfederacija sindikatov Pergam. Doslej ga je k socialnem miru zavezoval sporazum.

Preteklo sredo so delavci Videm papirja podpisovali seznam zahtev do Sklada, vlade in državnega zbora. "Razmere v podjetju se zaostrijo in zaposleni niso več pripravljeni edini nositi tveganje ob sanaciji niti več trpeti podaljševanja delovnega raz-

merja za določen čas. V letu dni jim je delodajalec že petkrat podaljšal pogodbo, za kar po mnenju naše pravne službe ni nobene zakonske osnove," je v Krškem dejal predsednik Pergama Dušan Reboj. Delavci zahtevajo, naj vseh 640 za-

ODSLEJ ATLETSKI KLUB FIT BREŽICE - Direktor Vina Brežice Karl Recer in predsednik tamkajšnjega atletskega kluba Stane Gramc sta nedavno podpisala pogodbo o sponzoriranju. Brežiški atletski klub, da bodo upravičili podporo tega podjetja. V klubu imajo vsaj 8 atletov, ki so tudi letos resni kandidati za državne reprezentante in lahko dosežejo vidne rezultate državnega in mednarodnega značaja. Letos bodo deseti organizirali mednarodni atletski miting, poleg njega pa še "Brežiški oktober", ki je postal državno prvenstvo ekip osnovnih in srednjih šol, finale krosa Dela in državno prvenstvo v mnogoboju, ki so ga tudi tokrat prisiljeni organizirati v Novem mestu, ker doma nimajo primerne atletske stadiona. (Foto: B. D.-G.)

Na Čatežu vrtnarski raj

Vrtnarski center z okrog 600 m2 prodajnih površin je bil dolgoletna želja Agrariacvetja

ČATEŽ OB SAVI - V soboto je ministrica za delo Jožica Puhar odprla razstavno-prodajni vrtnarski center na Čatežu, ki je že več kot trideset let znan tudi po rastlinjakih in proizvodnji cvetja. Številni obiskovalci si bodo posej lahko napasli oči v klasični cvetličarni, skoraj 300 kvadratov velikem rastlinjaku in na ravno tako velikih odprtih prodajnih površinah s sadikami okrasnega grmovja, sadija in cvetlic.

Vrtnarski center so odprli ob tradicionalnem srečanju vrtnarjev, cvetličarjev in poslovnih partnerjev s celotnega tržišča, ki ga oskrbuje podjetje Agrariacvetje, sicer največji pridelovalec rezanega cvetja in lončnic v Sloveniji. Po besedah direktorja Jožeta Avšiča je podjetje s tem dejanjem, ki so mu s finančno pomočjo stali ob strani tudi občina ter ministristvi za delo in kmetijstvo, zaključilo prvo obdobje obsežnega programa sanacije in ureditve razmer na trgu prodaje in dobave. Po razpadu Jugoslavije je podjetje namreč zajela kriza, saj je bilo odvisno od dobave cvetja iz Hrvaške in Makedonije, hkrati pa je na trge bivše države prodalo 70 odst. čateške proizvodnje.

Narčte za razvoj s pomočjo tujih vlaganj so morali opustiti in se lotiti tehnološke prenovne, da bi premostili ogromne presečke v proizvodnji in izgube lastnine v bivši državi. Tako so začeli zmanjševati pridelavo nekaterih vrst lončnic, orhidej in drugega

cvetja, uvedli proizvodnjo kultur (predvsem nageljnov in gerber), ki se niso pridelovale v Sloveniji, oprili so se novih proizvodnih programov - vzgoje sadij in vrtnin, izboljšali svoj tržni položaj v Sloveniji ter skoraj za tretjino zmanjšali število zaposlenih.

Agrariacvetje je v zadnjem času posodobila trgovinsko poslovanje in tako ohranila pomemben delež v prodaji rezanega cvetja in lončnic na veliko in malo. V podjetju z danes 175 zaposlenimi računajo, da imajo še možnosti, saj Slovenija uvozi kar 70 odst. potrebnega cvetja in lončnic. Slovenski trg oskrbujejo iz skladišč v večjih slovenskih mestih ter s

pomočjo 15 lastnih trgovin in sodobnih prevoznih sredstev za dnevno dostavo rastlin iz lastne proizvodnje, iz rastlinjakov drugih slovenskih in tudi tujih pridelovalcev (predvsem iz Nizozemske).

B. DUŠIČ-GORNIK

MINISTRICA MED ROŽAMI - V soboto je na Čatežu ministrica za delo Jožica Puhar, ki je skupaj s svojimi sodelavci veliko pripomožla k uresničitvi projekta, odprla novi vrtnarski center. Gostje so si ogledali prostore centra, pokušali vina podjetja VINO Bizeljsko-Brežice, si ogledali kako aranžira cvetje gospodična Nicky Will iz Nizozemske, in se zvečer poveselili na plesu cvetličarjev v Petrolovem motelu. (Foto: B. D.-G.)

IZ NAŠIH OBČIN

Koprivnica: Na obroke do sodobne ceste

Služila bi kot obvoznica

KOPRIVNICA - Cesta od Brestanice skozi Armeško in Lokve do Velikega Kamna pri Koprivnici je bila nekaj del državne ceste, pozneje republiške, nakar je v boju s cesto skozi Senovo izplačala iz konkurence in pristala na občinskih ravnih. Gre za cesto proti Podsredi, ki povezuje več krajev in ima drugačen značaj od nekaterih lokalnih cest, ki vodijo le do posameznih domačij.

Domačini iz Koprivnice in tudi nekateri Brestaničani pravijo, da bi s posodobitvijo tega odseka bistveno razbremenili promet skozi Senovo, hkrati pa bi zagotovili zanesljivo obvoznico v primeru nesreče v okolici Senovega. Cesta je speljana po ravnini, vendar se zdaj skoraj nihče ne vozi po njej, ker je v zelo slabem stanju in kliče po posodobitvi. Pred časom so že načrtovali obnovo dela ceste, ki je na območju krajevne skupnosti Brestanica, a iz vsega ni bilo nič.

Po programu občinskega proračuna naj bi v tem letu obnovoili 2,3 km ceste od Velikega Kamna do Lokve. "Izvršni svet je že podlegel pritiskom velikih krajevnih skupnosti. Naj se v programu jasno pove, da je denarja le za polovico, t.j. 1,3 km ceste," pravi odločno Franc Bogovič iz Koprivnice. Domačini menijo, da bi cesto morali čimprej dokončati, saj obnova ceste po kilometrih draži gradnjo. V pojasnilo je občinski sekretar za komunalno infrastrukturo Franc Glinšek navedel, da se enako neracionalno obnaša republika, ki je letos zgradila v občini trikrat po en kilometer cest.

B. D.-G.

Krška skupščina tokrat veliko bolj uspešna

Ukinili Indok center in odprli pot Našemu glasu

KRŠKO - Delegati krške skupščine so pretekli teden sprejeli osnutek občinskega proračuna za to leto. To se je zgodilo po daljšem razpravljanju in celi vrsti pripomb iz posameznih krajevnih skupnosti, ki niso zadovoljne s svojim deležem ali programom, ki je predviden za njihovo območje. Delegati so nato po uvodni besedi Franca Jeniča brez razprave potrdili Program nalog sklada stavbnih zemljišč v letu 1994.

Skupščina je na isti seji sprejela tudi odlok, s katerim je ukinila Indok center, ki je bil organizacijska enota skupščinskega sekretariata. S tem sta dva delavca postala tehnološki presežek in sta upravičena do odpravnine. Ker se izvršni svet srečuje z velikimi likvidnostnimi težavami, se bo poskušal z delavcema dogovoriti, da bo odpravnina izplačana z opremo, ki jo sedaj uporablja Indok center.

Dosedanji poslovni prostori so last občine in bodo to tudi ostali. Občinski proračun ob odslej za dokumentacijsko in informacijsko dejavnost namenjal manj denarja, saj se bo časopis Naš glas samostojno financiral. Manjši del sredstev bo občina porabila za zakup časopisnega prostora pri najugodnejšem ponudniku na podlagi javnega razpisa.

B. D.-G.

NOČOJ RAZPRAVA O NAČRTU AVTOCESTE

SKOPICE - Danes ob 19. uri bo v prostorih krajevne skupnosti Skopice javna obravnava osnutka lokacijskega načrta za odsek avtoceste Kronovo-Smednik-Krška vas.

RELIEFI V LESU - Minulo sredo je 38 reliefov v lesu po orisih in opisih Valvasorjeve Slave vojvodine Kranjske pripotovalo v Krško, v mesto, kjer naj bi se končalo Valvasorjevo življenje. Razstava je na ogled v prostorih Valvasorjeve knjižnice. Ob otvoritvi je delo avtorja reliefov, Draga Koširja iz Sodražice, predstavil Peter Svetnik, tajnik republiške komisije za obeležitev Valvasorjevih obletnic. Koširja je označil za samoukega umetnika, rezbarja, kiparja, slikarja, pesnika in filozofa. Doslej je ustvaril prek 2.000 umetnin, med njimi več kot deset ciklusov. Za sabo ima več kot 50 samostojnih razstav in še enkrat toliko skupinskih. Umetnik Košir je na sliki v ospredju skupaj z direktorico knjižnice Ido Merhar. (Foto: B. D.-G.)

Podjetje VINO vrača vinograde

Zaradi tega ne bo pretresov v podjetju - Glavnina proizvodnje na brezalkoholnih pijačah - Domačo blagovno znamko Fit obogatili z brezbarvno Crystal colo

BREŽICE - Podjetje VINO Bizeljsko-Brežice, proizvajalec vina in brezalkoholnih pijač, je imelo še do nedavnega v lasti 100 ha sodobnih in kakovostnih vinogradov. Vsi so bili podržavljeni in so zdaj predmet denacionalizacije. Nekaj čez 10 ha so jih že vrnilo bivšim lastnikom, čeprav odločbe o vrnitvi še niso izdane.

Vino aktivno posreduje pri vračanju premoženja in celo vzpodbuja bivše lastnike, naj prevzamejo vinograde čimprej. V podjetju priznavajo, da bodo z izgubo lastnih vinogradov prisiljeni zmanjšati število zaposlenih, vendar predvidevajo, da jih bodo za pomoč pri oskrbi vinogradov potrebovali novi lastniki, ki večinoma niti ne živijo tu.

"Izguba vinogradov podjetja ne bo pretresla, saj bodo navsezadnje vinogradi ostali tu," meni direktor Karl Recer. Podjetje bi rado nasade, ki ne bodo vrnjeni lastnikom, dobilo v najem od odškodninskega sklada. Ker so vinograde pomladili in posodobili, so vložili tudi zahteve za oceno vložkov, vendar na to računajo veliko. Mnogi bivši lastniki namreč zdaj dokazujejo, da so poleg vinogradov

izgubili tudi velike površine vrto, ker so le-ti v primerjavi z vinogradi precej višje ocenjeni.

"Podjetje bi rado čimprej jasno tolmačenje pravnega nasledstva za drug in obsega zadruženega lastninjenja, da bi lahko začelo z lastninjenjem. Načrtujemo dokapitalizacijo, saj smo v te namene že opravili razgovore z evropsko pomembnimi firmami, ki bi vlagale v tehnološko posodobitev proizvodnje in v nove izdelke," pravi direktor Recer.

Vinogradništvo in vinarstvo že zdaj predstavlja samo četrtino dejavnosti podjetja, medtem ko tričrt proizvodnje odpade na brezalkoholne pijače. VINO Bizeljsko-Brežice je nosilec ekskluzivne koncesije firme Schweppes za Slovenijo, poleg tega polni Jupii, Cockto in vinsko sadno pijačo Adria

Cooler ter tudi brezalkoholne gazirane pijače in sirupe lastne blagovne znamke Fit. Okusom limone, pomaranče, kole in okusu eksotik so v letošnjem letu dodali še gazirano pijačo Crystal cola, gazirano

● V Vinu opozarjajo, da v Sloveniji vlada velik nered na področju cen. Pojavlja se veliko število blagovnih znamk in večina proizvajalcev brezalkoholnih pijač ima zgrajene prevelike zmogljivosti, tako da prihaja do pravih cenovnih vojn. Slovenci popijejo letno na osebo povprečno 22 litrov gaziranih brezalkoholnih pijač ali skupno 43 milijonov litrov. Od tega spijemo 16 milijonov pijač z okusom kole. V podjetju VINO računajo, da bodo s svojo Crystal Colo za začetek zavzeli tri odstotke trga kola pijač, pozneje pa okrog 5 odstotkov.

brezalkoholno pijačo z okusom kole in posebnostjo - kristalno čisto brezbarvnostjo.

B. DUŠIČ-GORNIK

“Problemi telesa” z eksplozijo

Najnovejša umetniška akcija Matjaža Bergerja Trije zadnji problemi telesa v velikem kamnolomu v Cerovem Logu - Padalci, gimnasti, plezalci, artisti, minerji

CEROV LOG - Z eksplozijo in miniranjem dela skalne stene kamnoloma se je v petek, 8. aprila, zvečer v velikem kamnolomu Cestnega podjetja Novo mesto v Cerovem Logu zaključila umetniška akcija Trije zadnji problemi telesa, s katero se je dokaj številnim obiskovalcem ponovno predstavil avantgardistični ustvarjalec Matjaž Berger, znan po nekaj podobnih inscenacijah in predvsem po režiji lanske slavnostne akademije v počastitev 95-letnice olimpijca Leona Štuklja.

Za kamnolom v Cerovem Logu, ki je med največjimi v Sloveniji, se je

Berger odločil zato, ker spominja na amfiteatre in koloseje, torej na

UMETNIŠKA AKCIJA Z ATRAKCIJAMI - Slovenski padalski reprezentanti, ki ta čas vadijo v Novem mestu za svetovno prvenstvo, so sodelovali v Bergerjevi umetniški akciji Trije zadnji problemi telesa v velikem kamnolomu v Cerovem Logu. S točnimi doskoki so navdušili precej številne gledalce. (Foto: MiM)

prizorišča, kjer so potekali veliki spektakli, od gladiatorskih borb do državnih srečanj, hkrati pa mu je novo prizorišče omogočilo, da je svoje znane “označevalce” postavil v drug prostor, kjer delujejo drugače.

Kot je za njegove avantgardistične poskuse že značilno, so se tudi v kamnolomu v Cerovem Logu, ki je ta petek večer postal največje slovensko gledališče, zvrstile različne atrakcije: od skokov slovenskih padalskih reprezentantov (med njimi je bila tudi svetovna prvakinja v paraskiju Irena Avbelj) z letala na označeni križ v sredini kamnoloma do nastopa plezalk, metalca diska in gimnastov, ki so izvajali akrobacije na trampolinu, konju in nekakšni bradlji, ter vrtoglavega spusta novomeških plezalcev po strmi steni kamnoloma. Člani Oddelka za spektakelske umetnosti Novo mesto 1917, ki jih je v nove kostume oblekla kreatorka Vesna Hrovat, so izvedli artistično inscenacijo slovenskih avantgardistov Antona Podbevška in Srečka Kosovela, za konec pa je bila na vrsti močna eksplozija, ki je od vsega naredila na gledalce še največji vtis. Od stvari na prizorišču je treba omeniti še obvezno norveško zastavo, ki spremlja prav vse Bergerjeve inscenacije, in zanimivo kolekcijo lesenih stolov arhitekta Boruta Simiča, ki pa je obiskovalci najnovejšega spektakla žal najbrž sploh niso opazili na strašansko veliki naravni sceni, impozantni sicer, vendar nepregledni: nihče ni pozornosti usmerjal, delno pa je zatajilo tudi sicer dobro ozvočenje.

Najnovejšo umetniško akcijo so podprli: Cestno podjetje Novo mesto, Neapolis iz Novega mesta in Nissan servis Vidrih iz Šentpetra.

M. MARKELJ

FANTOVŠČINA IN ROCK SKUPINA

ČRNOMELJ - V Mladinskem klubu Bela krajina bo jutri, 15. aprila, ob 20. uri gledališka predstava Fantovščina. Matjaž Pikalo in Andrej Morovič nastopata v tem “mednarodnem ljubezenskem dramoletu”, pripravljenem na podlagi Morovičevega besedila. Naslednji dan, 16. aprila, bo ob 22. uri koncert rock skupine 2227 iz Ljubljane.

Ocenjevali bodo pet najboljših slovenskih godb

V Krškem 15. tekmovanje 1. težavnostne kategorije

KRŠKO - To soboto bo Krško imelo v gosteh najboljšo slovensko pihalno orkestrino, saj bo v veliki dvorani tamkajšnjega kulturnega doma že 15. tekmovanje prve težavnostne stopnje. Nastopili bodo godbeniki iz Ljubljane (Vič-Rudnik), Raven, Logatca, Senovega in Cerknice. Njihov koncertni program bo spremljala in ocenjevala mednarodna komisija, saj najboljšo slovensko pihalno godbo že vrsto let dosegajo vidne rezultate v mednarodni konkurenci.

Ob 15.30 se bo pred kulturnim domom v Krškem odvijal tudi spremljevalni program, s katerim bodo radeške mažoretke in pihalni orkester, mažoretke iz Logatca in Cerknice ter Pihalni orkester Videm popestrili popoldne obiskovalcem. Že dopoldne ob 10. uri bo v Krškem seja predsedniškega sveta Zveze slovenskih godb.

Zveza slovenskih godb ima 99 članic, ki vse po vrsti menijo, da njihova ljubiteljska dejavnost ni dovolj predstavljena v slovenskem kulturnem življenju, čeprav sega na različna področja družbenega življenja, od vzgoje in izobraževanja do umetniškega ustvarjanja.

B. D.-G.

BORIS KRALJ NA OTOČCU

OTOČEC - V okviru kulturnih večerov, ki jih v otoškem gradu pripravljata Sivka iz Ljubljane in Hotel Grad Otočec, bo jutri, 15. aprila, nastopila Damjana Golavšek za zaključeno družbo, v soboto, 16. aprila, bo ob 21. uri gost večera igralec Boris Kralj, moderator pa Črt Kani. Pogovarjala se bosta ob spremljavi ceter.

17. DOLENJSKI KNJIŽNI SEJEM

NOVO MESTO - Kulturno umetniško društvo Krka in novomeška knjigarna Mladinske knjige pripravljata 17. dolenski knjižni sejem, ki bo potekal od 9. do 13. maja.

Artičan Anton Blatnik v Ars sacri

Razstava njegovih malih plastik sakralne motivike

MARIBOR - V mariborski škofijiški galeriji Ars sacra je razstava male plastike sakralne motivike kiparja in restavradorja Antona Blatnika, rojenega 1911. leta v Artičah pri Brežicah. Odraščal je v dolenskih družini, kjer so tri generacije zapovrstjo ohranjale umetniško tradicijo, saj je že njegov ded vodil kiparsko delavnico na Tolstem Vrhu v bližini Novega mesta. Po drugi vojni se je umetnik preselil v Maribor, kjer je postal član Društva oblikovalcev Slovenije in kasneje tudi Društva Likovnih umetnikov Slovenije ter Maribora. Pri Zavodu za spomeniško varstvo je opravljal poklic restavradorja do leta 1971, pozneje pa je ob ustanovitvi škofijske restavratske delavnice prevzel mentorstvo nad prvima stalnima sodelavcema. Kot restavrador je izvršil pionirsko delo pri obnavljanju slovenske cerkvene in kulturne dediščine s poudarkom na baročnih spomenikih.

Že zelo zgodaj je usmeril svojo kiparsko ustvarjalnost k upodabljanju sakralnih motivov. Po drugi vojni, ko so cerkvena naročila upadla in se je posvetil profanim motivom, je razvil svoj osebni realistični slog, ki ga je sčasoma prek stilizacije stopnjeval do zmerne abstrakcije. Neredko sega tudi po ekspresivni deformaciji. Anton Blatnik podreja omenjena formalna izrazna sredstva vsebini likovnega dela oz. vsakokratnemu estetskemu navduhu in duhovnemu občutju.

Sakralne umetnine, ki jih predstavlja na tokratni razstavi, obsegajo malo plastiko iz vseh umetniških ustvarjalnih obdobij in slogovnih menjav, upodobljeno v obeh najpogostejših materialih: žgani glini in poljubnem lesu (hrast, lipa, oreh ipd.). Najzgodnejše in umetniku najdražje delo je Srce Jezusovo iz polihromiranega lesa, nastalo leta 1926.

Anton Blatnik je na razstavi predstavil še realistični avtoportret v mavcu in nekaj profanih abstrakcij v lesu. Umetnikove restavratske in umetniške izkušnje vzajemno prispevajo k visokemu tehničnemu in estetskemu nivoju obdelave kiparskih materialov in likovne površine.

MARIO BERDIČ

23 let zbora Krke

Koncert v novomeškem Domu kulture

NOVO MESTO - April je rojstni mesec mešanega pevskega zbora tovarne zdravil Krka, ki danes v svojih vrstah združuje 46 pevcev, vodi pa ga Sonja Čibej. Zbor se bo s programom umetnih in prirejenih ljudskih pesmi predstavil na koncertu, ki bo to soboto, 16. aprila, ob 20. uri v Domu kulture. Gosta večera in zbora bosta violinistka Petra Gačnik in harmonikar Brane Rožman.

Vse od aprila 1971 mešani pevski zbor Krka leto za letom prepeva svojim sodelavcem, meščanom, rojakom, poslovnim partnerjem in vsem, ki imajo radi zborovsko pesem, naj bo ljudska ali umetna, domača ali tuja. Postal je pojoči ambasador tovarne zdravil Krka. V 23 letih so zbor vodili: Janez Žnidar, Radovan Gobeč, Miro Kokol, Franci Može, Jožica Bradač in Sonja Čibej, korepetitorke pa so bile: Vida Zorko, Jožica Kravcar in Vivina Gazvoda.

Iz umetnikove zapuščine

Razstava izbranih del Miha Maleša

NOVO MESTO - V jedilnici novomeške bolnišnice, kjer so letos, ko bolnišnica praznuje stoletnico svojega delovanja, začeli postavljati slikarske razstave, so minuli četrtek, 7. aprila, odprli razstavo del znanega slovenskega slikarja in grafika Miha Maleša. Ob tej priložnosti je novomeško filatelistično društvo predstavilo spominsko kuverto z barvno podobo prve novomeške bolnišnice in s spominskim priložnostnim žigom, direktor bolnišnice dr. Tone Starc pa je v nagovoru spregovoril o svetovnem dnevu zdravia.

Slikarjevo življenjsko pot je na kratko orisala njegova hči Travica Maleš-Grešak, ki je med drugim omenila tudi za nas zanimivo podrobnost. Pokojni slikar, ki se je ob mnogih dejavnostih ukvarjal tudi z restavriranjem, je na Dolenjskem med restavriranjem oltarja v cerkvi na Žalostni gori spoznal svojo bodočo ženo, ki je bila takrat na počitnicah pri stricu v Ostrožniku pri Mokronogu. V tistem

času so nastala olja z dolensko pokrajino, ki se je slikarju za vse življenje zelo priljubila. Glavnina Maleševga dela je shranjena v stalni zbirki v Kamniku, iz kar obsežne zapuščine, ki jo hranijo njegovi domači, pa je Travica Maleš-Grešak pripravila izbor grafik, risb in barvnih litografij za novomeško razstavo. Na nji imamo tako priložnost videti prerez skozi pestro umetniško ustvarjalnost. Miha Maleš je bil slikar, odlični grafik, še posebej v barvni litografiji, portretist, krajinar, ilustrator mnogih knjig, med njimi tudi svoje knjige Rdeče lučke ali risbe o ljubezni, pa še umetnostni trgovec, organizator, urednik, pisec in izdajatelj prve slovenske revije za sodobno umetnost. Sicer po številu del skromna razstava je bogata prav v tem, da nam razgrinja umetnika v mnogih njegovih umetniških iskanjih. Pozornejšemu gledalcu se kaj kmalu ob razstavljenih delih razkrije, zakaj je slovenski slikar Ivan Vavpotič Maleša imenoval “slikajoči pesnik”.

M. MARKELJ

GOVORILA O OČETU-UMETNIKU - Slikarjeva hči Travica Maleš-Grešak je za razstavo pripravila izbor del iz družinske zbirke in povedala nekaj besed o svojem očetu. Na sliki je ob direktorju novomeške bolnišnice dr. Tonetu Starcu. (Foto: MiM)

O Kočevju tik pred svetovno vojno

Knjiga Franceta Fajdige Škrlatni sij prikazuje razmere na Kočevskem tik pred drugo svetovno vojno, izselitev Kočevarjev in vojno do kapitulacije Italije

KOČEVJE - Knjigo Franceta Fajdige Škrlatni sij so predstavili 7. aprila v Šeškovem domu v Kočevju, kjer je še vedno postavljena razstava Izgubljena dediščina kočevskih Nemcev. Knjiga pa govori prav o času, ko so kočevski Nemci nasedli Hitlerjevemu agitatorjem in se skoraj vsi izselili iz Kočevske.

Predstavitve je začel predsednik občinskega izvršnega sveta Alojz Petek. Avtorja in knjigo je nato predstavil Franci Šali, urednik Dolenjske založbe, ki je knjigo izdala. Poudaril je socialno in nacionalno tragedijo na Kočevskem v obdobju, ki ga opisuje Fajdigova knjiga, avtor Franc Fajdiga, ki je v času, ki ga opisuje, živel na Mlaki pri Kočevju in delal v kočevski tekstilni tovarni Tekstilana, pa je podrobneje osvetlil dogodke listih let. Pod Hitlerjevimi vplivom so tudi kočevski Nemci prirejali razne parade, marše, “šturme”, vse to v uniformah. Pričakovali so prihod nemške vojske na Kočevsko in bili razočarani, ko so te kraje zasedli Italijani. Pretresljiv je opis žalostnega odhoda in bolečine predvsem hribovskih kmetov pa tudi družin iz nacionalno mešanih zakonov. Tako je odšla z možem kočevskim Nemcem tudi Fajdigova starejša sestra, ki danes živi v Avstriji, on pa je ostal in odšel v partizane...

V kulturnem programu predsta-

vitve knjige so sodelovali dijaki gimnazije z branjem odlomkov iz knjige in učenci glasbene šole. Ob zaključku predstavitve Fajdigove “romanizirane kronike”, kot jo je ocenil pisatelj Ivo Zorman, sta se pisatelj in Franci Šali zahvalila vsem, ki so omogočili izid knjige (izšla je v 600 izvodih), in sicer Občini Kočevje, SDK, Avtu, SKB, M-KG, Melaminu, Kočevskemu tisku, Elektru, Mlekarni-Sirarni, Inkopu, Kulturnemu centru Kino (vsi Kočevje) in Zavarovalnicama Triglav in Tilia (obe Novo mesto).

Knjiga Škrlatni sij je naprodaj v knjigarnah po 1.420 tolarjev, na predstavitvi pa je bilo knjigo moč kupiti za 1.000 tolarjev.

J. PRIMC

PREDSTAVILI KNJIGO - V Šeškovem domu v Kočevju, kjer je odprta razstava o izgubljeni dediščini kočevskih Nemcev, sta predstavnik Dolenjske založbe Franci Šali in avtor knjige Škrlatni sij Franc Fajdiga predstavila to knjigo. Na fotografiji: s predstavitve. (Foto: J. Primc)

CAMERATA LABACENSIS V KAPITLJU

NOVO MESTO - V torek, 19. aprila, bo ob 20. uri v kapiteljski cerkvi koncert komornega orkestra RTV Slovenija Camerata labacensis.

S PESMIJO V POMLAD

NOVO MESTO - Zveza kulturnih organizacij Novo mesto priredi jutri, 15. aprila, ob 17. uri v Domu kulture revijo otroških in mladinskih pevskih zborov pod nazivom S pesmijo v pomlad. Nastopilo bo pet pevskih zborov z novomeških osnovnih šol Grm in Bršljin, dva s šentjernejske osnovne šole in dva z osnovne šole Vavta vas.

REVIJA GLASBENIH ŠOL

ČRNOMELJ - V sredo, 20. aprila, bo ob 18. uri v kulturnem domu v Črnomlju revija glasbenih šol Brežice, Črnomelj, Krško, Sevnica, Trebnje in Marjana Kozine iz Novega mesta. Vabljeni!

PESEM ZA ZDRAVILŠKE GOSTE - Komorni zbor Otočec pod vodstvom neutrudnega vodje otoškega župnika Jožeta Torija (prvi levo) se je že dobro uveljavil na dolenski kulturni sceni. V združilišču Šmarješke Toplice ima vsak mesec koncerte. Še zlasti je s pesmijo navdušil publiko prejšnjo sredo, ko je bilo na velikonočnih počitnicah med obiskovalci tudi precej nemških gostov, ki so po osamosvojitvi ponovno odkrili lepoto naših krajev. (Foto: T. Jakše)

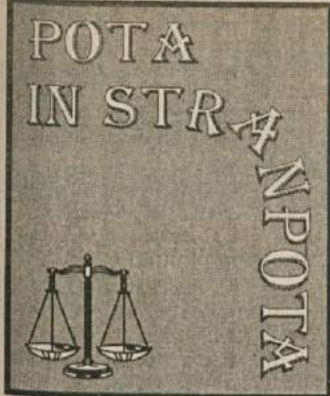
PRVIČ RAZSTAVLJA V SLOVENIJI - Akademski slikar Josip Poljan iz Zagreba se je prejšnji teden z otvoritvijo razstave svojih malih plastik v galeriji Doma kulture v Novem mestu privikrat predstavil slovenski javnosti. Na otvoritvi, ki sta jo popestrila violinist Marijan Dovič ob spremljavi pianistke Tatjane Hadl, je o kiparju in njegovem delu spregovoril likovni kritik dr. Saša Bravar, dvoje svojih pesmi, ubranih na velikonočne praznike in sedanji hrvaški trenutek, pa je prebral pesnik Anton Koštre. Kipar je razstavil izbor iz svojih novjših del, plastike iz terakote in aluminijeve folije z voskom, ter nekaj starejših bronastih plastik. Med izbranimi plastikami prevladuje sakralna tematika, zlasti Kristus, razpeti na nevidni križ, ki so opazna značilnost Poljanovega kiparskega ustvarjanja. Razstavo je organizirala novomeška podružnica Hrvaškega kulturnega doma, ki je istega dne, v sredo, 6. aprila, v okviru kulturne tribune “Sreda ob 18.” pripravila tudi predavanje prof. Tomislava Ladana o hrvaškem jeziku od Baščanske plošče do danes. (Foto: M. Markelj)

OBISKI UČENCEV

ČRNOMELJ - Po koncertu učencev in učiteljev glasbenih šol Črnomelj in Vrhnika, ki je bil v sredo, 6. aprila, v Črnomlju, je naslednji dan sto učencev glasbene šole Črnomelj obiskalo glasbeno šolo na Vrhniki. Ob tej priložnosti so bili učenci tudi na glasbeni matineji v Cakarjevem domu v Ljubljani, kjer so poslušali suito Peer Gynt skladatelja Edwarda Griega. Sicer pa je Glasbena mladina Bele krajine pri Glasbeni šoli Črnomelj pretekli teden organizirala tudi več avtobusov za učence osnovnih šol Sentjernej, Šmarjeta in Škocjan, ki so odšli na glasbeno matinejo v Cankarjev dom ter za učence osnovne šole Vavta vas, ki so si v ljubljanski Operi ogledali baletno predstavo Hrestač.

DVA VEČERA S KRESOM - V petek in soboto so se obakrat v polni dvorani Doma kulture v Novem mestu že na vsakoletnem večeru ljudskih plesov in pesmi predstavili člani folklornega društva Kres. Sto nastopajočih: dve otroški skupini, ena odrasla, pevska in tamburaška skupina z mentorji Branko Moškon, Majda Nemančič Sonjo Simič so porok, da društvo trdno koraka dvajsetletnici naproti, ki jo bodo praznovali naslednje leto. Skupina Kres je med najboljšimi folklornimi skupinami v državi in je poznana prav po tem, da ima v svojem programu plesne in pesmi domala vseh področij Slovenije. Letos bodo zaplesali na folklornem festivalu v Hamburgu, seveda pa se bodo predstavili in popestrili še marsikatero prireditev na Dolenjskem in po Sloveniji. Poleti bi radi v Novem mestu pripravili Kresni večer. Na večeri, ki ga je prav zanimivo povezoval amaterski gledališček Franc Plut, se je prvič javno predstavila tudi tamburaška skupina. Na sliki skupaj s pevskim zborčkom društva Kres. (Foto: J. Pavlin)

dežurni poročajo

POSEKAL DVA HRASTA - Marča letos je neznanec v bližini Podzemlja posekal dva hrasta in lastnika I. L. iz Pravatine oškodoval za okrog 35 tisočakov.

UKRADEL GORSKO KOLO - 5. aprila zvečer je nepridiprav s hodnika stanovanjskega bloka v Šentjerneju ukradel gorsko kolo in lastnico M. P. oškodoval za okrog 30 tisočakov.

ODMONTIRAL REFLEKTOR - 3. aprila je F. G. na vikendu I. B. (oba iz Smolenje vasi) odmontiral avtomatski reflektor za osvetljevanje okolice objekta in lastnika oškodoval za 11 tisočakov.

V ODKLENJEN AVTOMOBIL - PO DENARNICO - 5. aprila je neznanec iz odklenjenega avtomobila A. M. iz Trebnjega vzel denarnico, v kateri je imela osebne dokumente in denar. Lastnico je oškodoval za okrog 11 tisočakov.

ODVIL MOTORJA - 6. aprila je neznan storilec s kolesa z motorjem in motornega kolesa odmontiral kompletna motorja in s tem lastnika S. Š. iz Mirne Peči oškodoval za okrog 40 tisočakov.

VLOMIL V PETKO IN UKRADEL DENARNICE - 8. aprila dopoldan je nepridiprav v Trubarjevi ulici v Novem mestu vlomil v osebni avto R 5 in ukradel šest denarnic s dokumenti in denarjem. S tem je M. M. in J. G. iz Novega mesta oškodoval za okoli 35 tisočakov.

NA ŽELEZNIŠKI POSTAJI POŠKODOVAL AVTO - V času od 9. do 10. aprila je neznanec na parkirnem prostoru železniške postaje v Gradcu poškodoval osebni avto R 4 in ukradel stekla zadnjih luči. Lastnika J. K. iz Svržakov je oškodoval za 10 tisočakov.

UKRADEL AVTORADIO - V času od 9. do 10. aprila je neznan storilec iz osebnega avtomobila, parkirane pred podjetjem IGM Strešnik pri Dobruški vasi, ukradel avtoradio in kasete in s tem lastnika M. R. z Bučke oškodoval za 21 tisočakov.

OB TORBICO, DENAR IN DOKUMENTE - 8. aprila zvečer je neznanec v Gorenjem Kamenju iz osebnega avtomobila ukradel žensko torbico z denarjem in dokumenti. S tem je J. M. oškodoval za okrog 10 tisočakov.

ROMI SEKALI KOSTANJE

KRŠKO - Krški policisti so ugotovili, da so 25-letni D. B., 26-letni R. J. in 31-letni B. J., vsi iz romskega naselja Loke pri Leskovcu, decembra lani v gozdu S. B. iz Lese pri Leskovcu posekali in ukradli 1.14 kub. metra kostanjevega lesa. Lastnik je s tem oškodoval za več tisočakov. Sledi kazenska ovadba.

PO DOLENJSKI DEŽELI

● **Mladenič iz Krškega je pred kratkim ugotovil, da si mora priskrbeti nekaj novih sadik sadnega drevja. Ponje pa ni odšel v trgovino, ampak v sadovnjak nad Kartuzijo Pletrejo. Lastniku M. V. iz Dolenje Stare vasi je ukradel 5 orehovitih sadik, 4 jabolčne sadike in 1 češnjevo sadiko, skupaj vredno okrog 17 tisočakov.**

● **Potem ko je 30-letnemu J. R. iz Trebnjega M. U. iz Jordan Kala konec marca odpovedala najemno stanovanje v Rdečem Kalu, se ji je le-oni odločil maščevati. S črno tekočino je polil stene in strop, v dnevni sobi pa je raztrgal topli pod in poškodoval roleta na oknu. Lastnico je oškodoval za okrog 40 tisočakov.**

● **Motome žage se v tujih gozdih še niso umirile, saj iz tedna v teden dobivamo poročila o krajih lesa. Prejšnji teden je neobdobju potreba v gozdu nad Zapudjem posekal 16 kostanjevih dreves in lastnico J. J. iz Zapudja oškodoval za okrog 40 tisočakov.**

V Novem mestu bo red delal pajek

Center Novega mesta je že nekaj let vsepovprek zaparkiran - Tudi na Glavnem trgu, kjer Komunalna pobira parkirnino, ni reda - Najeti pajek za poizkusna dva meseca

NOVO MESTO - Zadnja leta je center Novega mesta iz dneva v dan poln avtomobilskih pločevine tudi na zelenicah in pločnikih, tako da pešci marsikdaj ne morejo mimo. Ker lepe besede in opozorila do sedaj niso zalegala, je pred kratkim novomeški izvršni svet pooblastil javno podjetje Komunalna za odstranjevanje nepravilno parkiranih vozil. To pomeni, da bo že v kratkem v Novem mestu začel delati red pri parkiranju zloglasni pajek.

Novomeški sekretar za varstvo okolja in urejanje prostora Jože Preskar pravi, da so na občini že lani začeli pripravljati rešitve prometne ureditve mesta. Odločili so se, da bodo najprej uredili problem s parkiranjem, ki pa se kljub odprtju nove parkirne hiše s prek 200 parkirnimi mesti ni uredil, zato so se pred kratkim odločili, da si za poizkusno dobo dveh mesecev sposodijo pajka. Seveda nameravajo poleg pajka na novo označiti in zavarovati parkirne prostore in urediti dostavo blaga v mestu, razmišljajo pa tudi o ostalih ukrepih, med drugim ne izključujejo tudi polne zapore prometa. Če se bo v poizkusni dobi pajek obnesel, bo v mestu ostal, za tovrstno delo pa se že zanimajo nekateri zasebniki.

Tudi o mestnem in primestnem prometu razmišljajo, vendar le-ta zaenkrat še ni izvedljiv, ker še marsikje niso urejena postajališča za avtobuse. "Nekaj se da narediti s tehničnimi ukrepi, nekaj z nadzorom, seveda pa lahko največ k redu prispevajo vozniki s svojo kulturo," pravi sekretar Jože Preskar.

Problem parkiranja v Novem mestu je star že nekaj let. Leta 1986 sta novomeški IS oz. občinska skupščina dala predlog, da se organizira pobiranje parkirnine na Glavnem trgu, Prešernovem trgu, Kidričevem trgu ter na Cesti komandanta Staneta; spomladi leta 1987 je Komunalna začela s pobiranjem parkirnine le na Glavnem trgu. Nekaj časa je bil sistem kar učinkovit.

Še manj možnosti za ukrepanje je prinesel novi zakon o varstvu osebnih podatkov. "Nered in nesramnost pri parkiranju sta se še povečala, zato smo pred kratkim popisali vse tiste voznike, ki puščajo svoje avtomobile

na Glavnem trgu po cele dneve in jih predlagali sodniku za prekrške," pravi Slavko Janežič, vodja splošne komunalne.

Po besedah Slavka Janežiča so o pajku razmišljali že konec osemdesetih let, vendar se kasneje zanj niso odločili, ker so skupaj z inšpektorjem ugotovili, da napačno parkiranih avtomobilov ni tako veliko. Danes je takšno razmišljanje skorajda odveč, saj je nepravilno parkiranih avtomobilov verjetno že več kot pravilno postavljenih. Nekaj časa je delal tudi

komunalni redar, ki je na mesec popisal tudi do 600 kršiteljev (policisti so takšnih primerov popisali veliko manj). Vendar se ni obnesel, uspešen bi bil le, če bi imel pristojnost, da bi lahko kršiteljem na kraju samem

● **Na Komunalni že pripravljajo vse potrebno za prispetje pajka. Niso pa se še odločili, kam bo pajek odvažal avtomobile, po vsej verjetnosti bo to sanitarna deponija Leskovec ali Cikava. Čeprav natančnih izračunov še nimajo, predvidevajo, da bo lastnika odkeljanega avtomobila odvoz stal okrog 100 nemških mark v tolarski protivrednosti.**

izrekel ukrep oz. izterjal mandatno kazen

J. DORNIZ

ANARHIJI PARKIRANJA GROZI PAJEK - Središče Novega mesta je zadnja leta povsem zaparkirano, že tako ozke uličice dodatno utesnjujejo parkirani avtomobili in pogosto ne more mimo niti osebni avtomobil. Kaj bi bilo v primeru, če bi zagorelo, z gasilci s cisterno (npr. v Muzejski ulici, na fotografiji). Novomeški IS je zato pred kratkim pooblastil javno podjetje Komunalna, da si za poizkusno dobo dveh mesecev sposodi pajka, kajti parkiranje vsepovprek je postalo nevarno. (Foto: J. Dorniz)

STROJ MU JE ZDROBIL ROKO

DOL. BOŠTANJ - Delavci kriminalistične službe UNZ Krško so 8. aprila ugotovili, da je pri obrtniku Antonu D. iz Dol. Boštanja v sevniški občini, ki ima obrt za izdelavo cementnih izdelkov, prišlo do delovne nezgode. Tega dne je na stroju za izdelavo strelčnikov 30-letni Bojan Ž. z Gornjih Orli v Sevniški čistilni stroji. Z vodo je začel čistiti verigo, po kateri se transportira opeka, ko je bil stroj v pogonu. Pri tem mu je med pomični valj in verigo potegnilo levo roko do komolca. To je opazil njegov sodelavec Simon L., ki je stroj izkjučil, vendar je delavcu že zdobil roko. Odpeljali so ga v ljubljanski Klinični center. Kraj dogodka si je ogledal medobčinski inšpektor iz Krškega, o dogodku pa je bil seznanjen tudi preiskovalni sodnik.

Kočevska stranpota

AVTO BREZ KOLES - Ne gre za nov izum, pač pa za dejstvo, da je v noči od petka na soboto neznanec z avtomobila R 5, ki je bil parkiran na Ljubljanski cesti, odmontiral dvoje koles in ju s platišči vred odnesel. Tako je oškodoval lastnika za okoli 30.000 tolarjev.

POSTAVILA STA GA NA HLADNO - Neki kočevski mladoletnik se je 6. aprila vozil iz Ljubljane v rodno Kočevje. Bil pa je "prijetno" razpoložen in je nadlegoval potnike. Prenehal ni niti po opozorilu sprevidnika in se je začel z njim prevrtači. Vsem je bilo mladca že dovolj, zato je šofer ustavil avto in mladega potnika sta s šoferjem postavila na hladno.

PREHITRO JE SEGLA - Ni dobro, če si pri delu prehitro, 6. aprila so iz Tekstilane ob 14. uri sporočili policistom, da je prišlo do delovne nezgode. Policisti so ugotovili, da je delavka hotela očistiti stroj tekstilnih vlaken. Sodelavec je stroj izklopil, delavka pa je prehitro segla z roko vanj, saj so se valji še vrtili. Na srečo je prišlo le do manjše poškodbe, ki so jo oskrbeli kar v kočevskem Zdravstvenem domu.

ZARADI POPITEGA STRUPA UMRL

DVOR - 4. aprila je F. S. z Dvora, misleč, da pije vino, popil strup nuvan 50. Zaradi zastrupitve je po dveh dneh v bolnišnici umrl.

DISKO IN PIJAČA

KOČEVJE - 9. aprila so ob 3.20 kočevski policisti našli na klopi pri šoli spečega neznanca, ki ni imel pri sebi dokumentov niti ni hotel dati svojih podatkov. Kasneje se je izkazalo, da gre za mladoletnega Ribničana, ki je verjetno čakal, da se odpro šolska vrata. Vendar tega ni počel v pravem kraju in niti ne ob pravem času, saj ob sobotah ni pouka. Verjetno je k tej zmešnjavi nekaj pripomogel poleg alkohola tudi kočevski disk.

V DELOV KIOSK PO CIGARETE

NOVO MESTO - V noči na 6. april je neznanec vlomil v kiosk Dela v Bršljinu in ukradel večjo količino najrazličnejših cigaret. Omenjeno podjetje je oškodoval za 240.000 tolarjev.

ZAVRNJENI TUJCI

KRŠKO - Med vikendom je bilo na območju UNZ Krško zaradi neizpolnenih pogojev za vstop v našo državo zavrnjenih 84 tujcev, in sicer 74 državljanzem nekdane Jugoslavije in 7 tujcev iz drugih vzhodnoevropskih držav.

KER NISO PLAČALI DAVKOV, SO JIM VOZILA ZASEGLI

KRŠKO - V začetku preteklega meseca so kriminalisti UKS UNZ Krško na podlagi odredb, ki jih je izdala Republiška carinska uprava, zasegla več avtomobilov višjega cenovnega razreda zaradi suma storitve carinskega prekrška, ko niso bile plačane vse dajatve. V. M. iz Kostanjevca so zasegli mercedes 230 E, T. G. iz G. Pijavškega mercedes 300 D in M. P. audi 100 2,3 E. V kratkem pričakujejo še več takšnih odredb.

ŠE: ZARADI IGRE Z VŽIGALNIKOM POGOREL KOZOLEC

NOVO MESTO - Prejšnji teden smo pisali, da je zaradi igre z vžigalnikom pogorel kozolec v Češči vasi. Uprava za notranje zadeve iz Novega mesta nam je naknadno sporočila, da je pri zapisu osumljenega pri njih prišlo do neželube napake, za kar se prizadetim opravičuje. Tega dejanja je namreč osumljen B. G. iz Češče vasi.

Depresivne čistilne akcije

Človek, kako umazano zveni ta beseda! - Snovni ostanki duhovne nemarščine

NOVO MESTO - V večjih čistilnih akcijah, kakršna poteka prav sedaj v novomeški občini pod geslom Urejajmo okolje!, pride na dan vsakršna svinjarija in nemarščina. Človeška, seveda, zunanja in notranja. Zlasti tisti, ki se spopadajo z nagradnimi odpadki, vidijo, kam vse je človek, ta krona vesoljnega stvarstva, pripravljeno odvreči odpadke svojega telesa in duha. In kakšni vse so ti odpadki! Svinjarija je prebela beseda za to, kar človek počne s svojim okoljem. Predvsem pa taka oznaka dela krivico svinjam.

Struga Temenice v kanjonu pod ruševinami lukenjskega gradu pri Prečni je nastala s človeškostjo. Lani so v okviru javnih del pri Šentjerneju očistili veliko črno smetišče. Še ko so dela tekla, so na ravnokar očiščen del neki nemameži raztrosili svoje ostanke, ki so lepo pričali tudi o višini in globini njihovega duha. Prijava krajevne skupnosti na policijo ni dosegla nobenega učinka. Na sami meji med novomeško in krško občino, na križišču za Ostrog pri Prekopi, je veliko "živo" črno odlagališče človeške svinjarije. Ocenjujejo, da je tam kakih 50 kubikov odpadkov. Nedaleč stran, pri Grobljah, je opuščena gramoznica postala odlagališče celo za posebne odpadke, kot so ostanki avtomobilskih lakov in podobna nevarna nesnaga. V šentjernejskem koncu celo mrtvih ne spoštujejo: prostor tik za železniško mliško večnico je očitno nek trgovec nastlal s kartonsko embalažo in konzervami, med katerimi so bile celo take, ki jim rok uporabe še ni potekel. Na Javorovici, najvišje ležeči vasi v novomeški občini, je brezno Poganiščica, po legedni prebivališče gorjanskega vruga. Danes vruga v njej gotovo ni več, kajti ni ga takega vruga, ki bi držal med vso svinjarijo, ki jo ljudje mečejo v to brezno. In

to kar naprej, kljub temu da sta na Javorovici dva 700-litrska zabojnika za smeti in da kmetje po občinskem odloku plačujejo samo 30 odst. smetarine, 70 odst. pa imajo subvencionirane. In, ne slepimo se, ta izjemno visok del subvencije gre na račun nas, ki za odvoz smeti plačujemo polno ceno. Da bi očistili Poganiščico, bi Komunalna nujno potrebovala pomoč jamarjev. Zakaj? Da bodo zanikni in nemami brezvestneži potem imeli pospravljen prostor za svoje odpadke?

Sprehodite se ob prelestnem gorjanskem potoku Klamferju pod Hrušico. Pri nekdanjem mlinu je stalno ob ali v potoku vsaj ena avtomobilska karoserija. Domači sin menda te stare krtitje navleče od vsepovsod, pobere, kar je še uporabnega, oskubeno školjko pa porine v potok. Ima pač s tem veselje!

Ali se ozrite ob gorjanski cesti proti gostišču Prepih. Pa ne mislim s tem na tamkajšnje teniško igrišče, ki gotovo ne sodi v podgorsko pokrajino, tudi ne na novogradnjo, ki bi prej sodila v Južno Dolenjsko kot pa v vznožje Gorjancev, in to prav na kraj, ki ga je z linčno zanesenostjo upodaljal Božidar Jakac. Prav sedaj na ta že tako in tako razvrednoteni in degradirani kraj navajajo gradbene odpadke in zasipavajo že preostali del vrtače. Med temi gradbenimi odpadki je seveda vsa mogoča nesnaga, med drugim tudi deli salonitne kritine, za katero je znano, da vsebuje rakovorni azbest. In vse to se pred očmi inšpekcije, vseh pristojnih občinskih služb, policije in nas vseh dogaja v najčistem vodovodnem območju, tik nad zajetjem za novomeški vodovod v Stopičah!

Res, čistilne akcije so strašno depresivna stvar.

ANDREJ BARTEJL

Kar dve tožbi zoper novinarja

Zoper pisanje novinarja Bojana Budje v Dolenjskem listu sta vložila tožbi Silvo Mesojedec zaradi žaljive obdolžitve in Slavko Sever zaradi razžalitve - Obravnavi preloženi

NOVO MESTO - Tožbe, vložene zoper novinarje in njihovo pisanje, postajajo "modne" in vse pogostejše širom po Sloveniji. V ponedeljek sta bili na novomeškem temeljnem sodišču dve obravnavi zoper nekdanjega novinarja Dolenjskega lista, sedaj Večeročnega novinarja za Dolenjsko, Bojana Budjo. Zasebno tožbo zoper Budjo je vložil Silvo Mesojedec iz Velike Bučne vasi, zaradi žaljive obdolžitve v prispevku z naslovom "Izigran poslovni dogovor", ki je bil objavljen v lanskem 14. številki Dolenjskega lista 8. aprila. Zasebno tožbo pa je vložil tudi Slavko Sever, direktor Pionirjeve Avtohiše iz Novega mesta, zaradi razžalitve v prispevku "Nova poglavja kriminalke iz Avtohiše", objavljenem v 46. številki Dolenjskega lista 12. novembra predlani. To pa nista edini tožbi, vloženi zoper novinarja Budjo, že v kratkem ga na novomeškem sodišču čakata še dve.

Na prvi obravnavi glede prispevka z naslovom "Izigran poslovni dogovor", v katerem piše, da je S. M. zlorabil svoj položaj in si protipravno pridobil premoženjsko korist, ker je nezakonito prodal več kubičnih metrov smrekovih letev, je Budja povedal, da je bil presenečen nad zasebno tožbo, ker meni, da je šlo v očitnem prispevku za korektno pisanje. Podatke je dobil v sklopu obvestil na novomeški UNZ, osebo, ki naj bi storila kaznivo dejanje, pa je imenoval s kratkico in dejanje opisal v pogojniku. Po objavi prispevka se na pisanje ni nihče odzval. Silvo Mesojedec je povedal, da so ga na zapis opozorili sosedje in njegove stranke, ki so ga v pisanju prepoznali, ker je bila takrat njihova firma edina, ki se je na tem območju bavila s prodajo tovrstnega lesa. Najbolj ga je motil stavek, "da je zaslužek spravil v lastni žep", da bi poravnal dolg do lastnega podjetja, ker to ni bilo zasebno, ampak mešano podjetje. Zoper Silva Mesojed-

ca je bila sicer vložena ovadba, vendar jo je preiskovalna sodnica februarja letos zavrgla. Zaradi zaslišanja še nekaterih prič, ki naj bi potrdile Mesojedčevu prizadetost, je bila obravnava preložena.

Na drugi obravnavi se je Budja zgovarjal za pisanje v prispevku "Nova poglavja kriminalke iz Avtohiše", saj je zaradi razžalitve v omenjenem prispevku vložil zasebno tožbo direktor Pionirjeve Avtohiše Slavko Sever. Bojan Budja je na sodišču pojasnil, da se je v tem času veliko govorilo o nepravilnostih v Pionirju, v uredništvu pa so prihajali tudi kliči bralcev, ki so spraševali, kaj je na stvari. Pozanimal se je na UNZ, kjer so mu odgovorili, da pripravljajo o tem poročilo za medije. Kasneje je po njem napisal novinarski prispevek. Zatrdil je še, da nobene trditve ni napisal mimo uradnega poročila. Glede naslova je dejal, da je njegovo avtorsko delo, saj mora novinarsko pisanje imeti naslov in podnaslov.

Tudi Slavka Severja so na pisanje

141 TON ODPADKOV

NOVO MESTO - V okviru rednega odvoza kosovnih odpadkov, ki sovpadajo s spomladansko akcijo Urejajmo okolje!, je novomeška Komunalna v dobrih dveh tednih odpeljala 141 ton teh odpadkov. V lanskem podobni spomladanski akciji pa so prav tako iz cele novomeške občine odpeljali 37 ton kosovnih odpadkov. Da so se ljudje zares lotili čiščenja svoje okolice, pove tudi podatek, da je Komunalna v lanskem marcu odpeljala 776 vseh odpadkov, v letošnjem pa 1.017 ton. Pri odvozu zbranih kosovnih odpadkov je pri Komunalni delalo 5 dodatnih ekip, in to po 10 do 12 ur na dan. Od 141 ton kosovnih odpadkov je bilo 17 ton avtomobilskih karoserij, ki so jih odpeljali na Dinos. Komunalno je odvoz kosovnih odpadkov iz novomeške občine v tej spomladanski akciji stal več kot 2 milijona tolarjev.

ZOPERSTAVILA STA SE POLICISTOM

ŠTEFAN, RAČJE SELO - 9. aprila ob 1. uri ponoči so B. R., F. R. in M. R. iz Lukovka v bistroju v Štefanu kršili javni red in mir. Ko sta na kraj dogodka prišla policista, jima je M. R. poskušal preprečiti uradno dejanje. Kršitelji javnega reda in miru čaka zagovor pred sodnikom za prekrške, zoper M. R. pa so napisali kazensko ovadbo. - Istega dne, le dve uri kasneje, je pred bifejem na Račem selu kršil javni red in mir M. G. iz Glinka. Na kraj dogodka so prišli policisti, ki so ga poskušali pomiriti, vendar je kljub temu z razgrajanjem nadaljeval, žalil policista, z ного brenil in službeno vozilo, nato pa je hotel udariti še policista. Kršitelja so odpeljali v novomeške zapore. Zoper njega bodo napisali kazensko ovadbo.

opozorili znanci, nekateri že dan pred izidom časopisa, ker je bila pred izidom na novomeški kabelski televiziji objavljena napoved vsebine časopisa. Dejal je, da je težko opisati, kaj vse je takrat doživljal, pisanje pa ni škodilo le njegovemu ugledu, ampak tudi ugledu podjetja. Sever je še povedal, da ga je najbolj razžalilo pisanje o dejanjih, o katerih ga preiskovalni sodnik ni spraševal niti mu jih ni očitil. Zagovornica zasebnega tožilca je zaradi tega sodišču predlagala, da se v pogleda v njegov kazensko-preiskovalni spis. Sodnica je predlog sprejela in obravnavo preložila za nedoločeni čas.

J. DORNIZ

SPET STEKLINA

RIBNICA - Na Vincih pri Sodražici v ribniški občini so domačini pobili z vilami lisico, ki je bila pod nekim skednjem v vasi. Minuli ponedeljek, 11. aprila, so njeno truplo poslali v analizo, saj sumijo, da je bila stekla.

DOBILI SO JU PRI ILEGALNEM PRESTOPU MEJE

BREŽICE - 8. aprila so brežiški policisti zalotili pri ilegalnem prestopu državne meje izen Nove vasi ob Sotli dva hrvaška državljana, ki sta se vozila s fordovim fiesto, 40-letnega F. I. iz Ivančičev pri Jastrebarskem, in 32-letnega M. H. iz Jastrebarskega. Oba so predlagali sodniku za prekrške.

ŠOFER TOVORNJAKA ZBIL POLICISTA

SOTESKA - 6. aprila ob 12.35 je 56-letni Jožef Turk iz Dolenjskih Toplic vozil tovornjak z naloženo hlodovino od Dvora proti Novemu mestu. Pri Soteski ga je 20-letni policist Boštjan Rozman iz Gorenjega Podboršta, ki je opravljal kontrolo prometa, ustavil, vendar voznik zaradi neprimerne hitrosti vozila ni mogel ustaviti in je policista zbil. Hudo poškodovanega so odpeljali v novomeško bolnišnico.

Gimpex za las zaostal za Bobrom

Zelo dobra organizacija in veliko gledalcev na rafting tekmi za slovensko prvenstvo na Krki v Suhi krajini - Straški veslači izkoristili prednost domačih voda

ŽUŽEMBERK - Veslači Rafting kluba Gimpex iz Straže, ki so kot domačini prve tekme letošnjega slovenskega prvenstva pred začetkom sicer načrtovali uvrstitev na eno izmed prvih treh mest, takega razpleta veslaških bojev na jezovih reke Krke med Zagradcem in Draščo vasjo ni pričakovali niti največji optimist v njihovem moštvu.

Tekmo v spustu od Zagradca do Drašče vasi so Stražani pripravili zelo dobro, česar so dolenski ljubitelji raftinga - na štartu in na cilju ter ob jezovih se jih je zbralo blizu 1.000 - že vajeni. Veslači Bobra, lanski skupni zmagovalci slovenskega prvenstva v raftingu in prvi favoriti letošnje evropske rafting lige, so 4-kilometrsko progo III. težaavnostne stopnje odveslali brez napak v času 18:46,37, kar naj bi jim zagotovilo zanesljivo 1. mesto, a so se usteli. Pogumni Stražani, ki pod pokroviteljstvom novomeškega Gimpexa namenijo raftingu ves prosti čas, so izkoristili prednost domačih voda, premagali vse pasti jezov med Zagradcem in Draščo vasjo ter preveslali progo ena-

ko hitro kot slovit Ljubljancani, katerih ekipo sestavljajo predvsem bivši kajakaši in kanuisti na divjih vodah. Razliko med obema moštvoma so pokazale šele elektronske merilne naprave smučarjev Roga. Bober je bil hitrejši od Gimpexa za pičlih 71 stotink sekunde, oziroma za dva metra in pol, kar pomeni, da so Stražani po 4 km veslanja za zmagovalci zaostali manj od dolžine čolna.

Tretje mesto so s polminutnim zaostankom osvojili veslači drugega moštva Bobra, precej pa so razočarali veslači Roya, drugega ljubljanskega kluba, ki so po vrsti napak osvojili šele 6. mesto in s tem dali Stražanom lepe možnosti, da letos v končnem vrstnem

redu državnega prvenstva osvojijo drugo mesto. Drugi čoln Gimpexa sicer ni uresničil napovedi, da se bo uvrstil med prvih deset ekip. Na progi so fantje, kljub temu da jo dobro poznajo, napravili preveč napak in osvojili še vedno solidno 12. mesto med 18 ekipami, za desetouvrščenim čolnom pa so zaostali le eno minuto in 16 sekund. Na tekmovalju je nastopila tudi ženska ekipa Ščuke, ki je s časom 25:01,87 najslabšo moško ekipo premagala za več kot 3 minute.

Veslači Gimpexa bodo imeli lepo priložnost, da se še uvrstijo na drugem mestu, že konec tega tedna, ko bodo nastopili na reki Soči, kjer so bili lani tretji. Tudi na brzicah najlepše slovenske reke bodo Stražani nastopili v isti postavi kot na Krki, ko so za prvi čoln Gimpexa nastopili Aš, Bobnar, Lukan, Gruden in brata Tavčar.

I. V.

PROGLASITEV POD GRADOM - Proglasitev rezultatov prve tekme državnega prvenstva v raftingu so Stražani pripravili v idiličnem okolju na Loki pod žužemberkim gradom. Od leve proti desni: Gimpex, Bober I in Bober II. (Foto: I. Vidmar)

Kočevski Gaj ni več sam

Po porazu Kočevcev na Prevaljah imajo tri vodilna moštva druge lige enako število točk - Gaj še vodi

PREVALJE - Nogometaši kočevskega Gaja so v nedeljo drugič v spomladanskem delu in tretjič na letošnjem prvenstvu zapustili igrišče kot poraženi. Kočevci so, podobno kot pred kratkim v Zagorju, tudi na Prevaljah premagali samega sebe. Oba zadetka so prejeli precej poceni, medtem ko številnih priložnosti pred domačimi vrati niso znali izkoristiti.

Kočevci so tekmo začeli precej podjetno in že v tretji minuti, ko je Komarčar z razdalje 25 m zadel vratnico, so že imeli priložnost za prvo vodstvo, ki pa ga na Prevaljah niso dočakali. Komarčar je še nekajkrat lepo streljal, vendar je žoga žal obležala v blatu, ali pa je postala lahek plen sicer nezanesljivega domačega vratarja. Kar so zamudili Kočevci, so znali izkoristiti Prevaljanarji, ko je Smaili štiri minute pred koncem prvega polčasa dobro izrazil podajo Plešča.

Že prvo minuto drugega polčasa je

Vujičić brcnil žogo tik mimo vratnice. Tudi v nadaljevanju so na razmočenem in blatnem igrišču, ki je zelo motilo igro, prevladovali gostje, nogometaši Korotana Suvela pa so se razigrali šele pred koncem srečanja. V 58. minuti je Rajšel v kazenskem prostoru zrušil Smailija. Dobrega pa je priložnost iz enajstmetrovke izkoristil in postavil končni izid 2:0 za Prevaljanarje. Po 21 tekmah imajo Gaj, Korotan Suvel in RCS Gramatexe enako število točk (31), vendar Kočevci stavijo predvsem na boljše razliko v prejetih in danih zadetkih ter na ugodnejši razpored tekem do konca prvenstva.

M. G.

STRELCI VELIKEGA KALIBRA

SEVNICA - Revolver shooting club iz Sevnice je na strelišču na Radni pripravilo strelsko tekmovanje z orožjem velikega kalibra, ki se ga je udeležilo 121 tekmovalcev in 22 ekip iz vse Slovenije. V streljanju z revolverjem je zmagal Branko Videnič iz UNZ Krško (171 krogov) nad Ludvigom Dvojmočem iz RSC Krško (168) in Alojzom Rupnikom (167) iz ekipe Modri as 2. V streljanju s samokresi je Dvojmoč zmagal (169 krogov), Rupnik je bil drugi (167), Roman Cenčič (166) pa tretji. V streljanju v padajoče tarče je zmagal Andrej Fenguš nad Alenom Turkom iz UNZ Krško in Branetom Dolamičem. Med ekipami so zmagali strelci 3. PS TO Kranj nad drugo ekipo SD Modri as in prvo ekipo RSC Krško. Člani SD heroja Maroka iz Sevnice so zasedli nevhvalno 4. mesto. Pokrovitelj tekmovanja je bil Boutique Sabina iz Novega mesta.

NOVOTEHNA IZGUBILA Z ILIRIJO

NOVO MESTO - Namiznotenisači novomeške Novotehne so s 4:3 doma izgubili predzadnje tekmo letošnjega prvenstva z ljubljansko Ilirijo in so s 6 točkami še vedno na 6. mestu. Na začetku srečanja je Hribar z 2:1 premagal Gostišo, potem pa so dvoboje zapovrstjo izgubili Kralj, Horvat, par Hribar - Horvat, Ljubljancani pa so vodili že s 3:1. Ko je Hribar premagal še Ribaljščanka, je upanje na zmago še obstajalo, po porazu Vertuša pa je Horvat z zmago nad Gostišo le omilil poraz Novomeščanov. Od mladih tokrat ni bilo v ekipi Retlja, ki je prejšnjo sredo zmagal na osnovnošolskem prvenstvu Slovenije.

I. V.

Pogledati je treba naprej

Za novomeške odbojkarice je prvenstvo praktično končano - Misliti že na prvo sezono v A 1 ligi

Nobene dvoma ni več, katere ženska odbojbarska ekipa bo osvojila prvo mesto v skupini play outa prve državne lige. Novomeščanke, ki so si uvrstitev v novo ustanovljeno A 1 državno ligo z zmago s 3:0 (12, 6, 12) v Mislinski priborile že sredi prejšnjega tedna, so v soboto v Novi Gorici s 3:0 (12, 13, 9) premagale tudi drugouvrščen HIT Casino in si tako zagotovile še prvo mesto v skupini play outa oziroma končno 7. mesto v državi.

Cilj, ki so si ga pred začetkom letošnjega prvenstva zastavile novomeške odbojkarice, novinke v prvi ligi, je bila uvrstitev na 8. mesto, ki bi jim zagotovila nastop v boljši skupini prve lige v naslednji sezoni. Že v prvem delu sezone se je izkazalo, da so bili načrti Novomeščank povsem realni, saj so bile ves čas blizu načrtovani uvrstitvi, zaradi neizkušeneosti novink pa so nesrečno izgubile nekaj že dobljenih srečanj in si tako verjetno pripravile celo nastop v play offu, ki bi bil gotovo največje presenečenje letošnjega prvenstva.

Glede na to, da je letošnje prvenstvo za Novomeščanke praktično že

končano, zmage na preostalih treh tekmah pa so zanje le prestižnega pomena, morajo že sedaj gledati naprej. Letos so ligo igrale dejansko le s sedmimi igralkami, prva zvezda ekipe je bila 16-letna državna reprezentantka Jana Vernig, veliko pa je k uspehu pripomogla tudi edina tužjka - izkušena slovaška odbojkarica Ivica Pastuchova, ki bo, kot vse kaže, na Dolenjskem tudi ostala. Ekipa Novega mesta si brez vedno zaslužive Alenke Ostroveršnik, vse boljše Tamare Podolski, izredno hitre podajke Rebeke Koncele in presenetljive Črnomaljke Simone Satošek ne bi mogli zamisliti. Žal pa v Nove mestu razen Katje Vernig in Mateje Smrke nimajo ustreznih zamenjav za igralk prve šesterke in odhod katerekoli izmed njih bi pomenil veliko praznino, ki je obetavne mlade odbojkarice iz druge ekipe še ne bi moge zapolniti. Zato se bo potrebno ozreti po okrepitevi, vendar je treba biti pri "nakupu" igralke zelo previden, saj se kaj lahko zgodi, da tužje v ekipi ogrozijo domačo bazo in s tem zavrejo razvoj novomeške in dolenjske odbojke. I. VIDMAR

NOVA ZMAGA BRINCA

NOVO MESTO - Na drugem turnirju prve slovenske boksarske lige se je spet izkazal Brinca, ki se je v polteški kategoriji pomeril s Štalcem iz Kranja. Trenutno najboljši novomeški boksač, ki se zelo zavzeto pripravlja na posamično državno prvenstvo, ki bo v začetku maja, je bil boljši že v prvi rundi, sredi druge pa je z močnim krošjem (bočni udarec) spravil Kranjčana na tla, sodnik pa je bil prekinil. Točke za zmago je dobil tudi Gorazd Canič, čeprav je njegov nasprotnik dvoboj predal že pred začetkom.

TRIATLONCI NA DUATLONU

NOVO MESTO - Novomeški triatlonci so konec tedna nastopili na prvi tekmi letošnje sezone na duatlonu v Celju. Najboljši izid je dosegel Peter Sajevec, ki je bil 2. med starejšimi mladinci in 12. v skupnem vrstnem redu, le eno mesto za njim pa se je med starejšimi mladinci uvrstil Goran Pešič. Med mlajšimi mladinci so nastopili le Novomeščani, zmagal pa je Sinia Delajkovič nad Jakšo, Kajtazovičem in Fajdigo. Med pionirji je Tomaž Parapot zmagal, drugi je bil Matija Marin, med pionirkami pa je bila Jasna Parapot druga. Med člani je nastopil le Andrej Prah, ki je bil v svoji kategoriji 12., v skupnem vrstnem redu pa 17.

marketing

DOLENJSKI LIST

tel. (068)323-610
fax: (068)322-898

Je novomeškega rokometna konec?

Za slovo od prve lige so doma izgubile z Žalcem - Vzroki za izpad imajo globoke korenine - Če bo ekipa razpadla, je novomeški rokomet obsojen na izumrtje

NOVO MESTO - Pred zadnjim srečanjem letošnjega prvenstva so imele novomeške rokometarice vsaj še teoretične možnosti za obstanek v prvi ligi. Za rešitev bi seveda morale premagati Žalec, potem pa čakati na razplet tekem zadnjega kroga, v katerem bodo proste.

Ravno dejstvo, da srečanje z Žalcem morajo dobiti, je kot Damoklejev meč viselo nad glavami rokometaric Game, ki pa hudega psihičnega pritiska niso zdržale. Tekmo so začele dobro, vodile z 2:0 in 5:3, v devetnajsti minuti pa so gostje povzročile pravo paniko. Konec je bilo organizirane igre, zadetke so skušale doseči predvsem s posamičnimi prodori, ki so jih hitre Žalčanke zlahka zaustavljale. Prvi polčas se je končal z izidom 8:7 za gostje, tako da je upanje za zmago še obstajalo. V drugem delu igre so borbene gostje iz minute v minuto povečevale razliko, zmedle se niso niti, ko je sodnik izključil kar tri njihove igralk. Zdržale so do konca, zmagele z 20:14 in povsem zasluženo ostale v prvi ligi.

Novomeški ženski rokomet je po izpadu Game iz prve lige na velikem razpotju. Minili so časi prestižnih srečanj med Sentjernečankami in Novomeščankami, ki je imela Novomeška občina kar dve ekipi v medrepubliški ligi. Iz dveh ekip je nastala ena sama, pa še ta je iz leta v leto padala vse globlje in le malo je manjkalo, da iz prve lige ni izpadla že prej. Ko je letos novomeški ženski rokomet končno dobil pravega sponzorja, je kazalo, da se bo stanje popravilo. Tekma z vodilnim Branicom, ki bi ga Novomeščanke lahko celo premagale, je veliko obetala, žal pa so dekleta podobno igro ponovile le še enkrat, kar je bilo veliko premalo, da bi v zadnjem trenutku še rešile celo kožo.

Vprašanje, ki se nehotе zastavlja, je, če izpad iz lige morda ne pomeni konca novomeškega rokometu, ki je lani že izgubil moško ekipo. Če bodo dekleta ostala skupaj, bi se že po eni sezoni v drugi ligi vrnila med najboljše, možen pa je tudi drugačen scenarij. Gama ima v svojih vrstah nekaj dobrih igralci, ki bi jih prvoliške ekipe z veseljem sprejele medse. Odhod nekaterih ključnih igralcev bi novomeški rokomet verjetno pokopal. Ekipi, obsojeni na životarjenje

v drugi ligi, bi svojo pomoč odpovedali tudi sponzorji, kar bi še dodatno poglobilo krizo novomeškega rokometu in ga spravilo na rob propada.

I. V.

STIBILJ ZMAGAL V VITI

TREBNJE - Na prvem letošnjem teniskem turnirju v športnem centru Vita je zmagal Trebanjec Stibilj, ki je v finalu z 2:0 (6:2, 6:2) premagal Novomeščana Medleta. Tretje mesto je zasedel Kuhelj, ki je z 9:2 premagal Koledo iz Šentvida.

Polna mreža Krke Novoterm

Katastrofalen poraz Krke Novoterma v Kopru - Njeni konkurenti v boju za obstanek nabirajo točke

NOVO MESTO - Če so bili nogometaši Krke Novoterma z razpletom zadnjih treh tekem, na katerih so proti močnim nasprotnikom ostali neporaženi, lahko upravičeno zadovoljni, jih je zadovoljstvo po nedeljski tekmi s Koprom zagotovo minilo. Nič kaj gostoljubni Primorci so v mrežo nemočnega novomeškega vratarja nasuli kar pet zadetkov, medtem ko je bil Krkin napad z najboljšim tujim nogometašem v Sloveniji, Kameruncem Ntokom, na čelu popolnoma neproduktiven.

Na začetku srečanja so se Krkaši še dobro upirali razpoloženim Koprčanom, Ntko pa je dvakrat ogrozil domača vrata. Žal so gostitelji kmalu prevzeli igro v svoje roke, nizali napad za napadom in v 18. minuti je Bajrič dosegel prvi zadetek za Koprčane, ki so se potem še bolj razigrali, medtem ko je igra Novomeščanov postajala vse bolj živčna. Posledica nerove pa je bil tudi grob prekršek Juršiča v kazenskem prostoru, zaradi katerega ga je sodnik izključil in obenem dosodil enajstmetrovko, ki pa jo je Pavič obranil. Drugi polčas je popolnoma pripadel domačim nogometašem, ki so

imeli tudi številčno premoč. Naprej sta vodstvo Kopa zvišala Poljšak in Ribarič, za konec pa je Bajrič zadetku iz prvega dela igre dodal še dva in s tem zapečatil usodo Dolenjcev.

S porazom v Kopru je Krka Novoterm še korak bližje drugi ligi, saj Primorje in Mavrica pridno nabirata točke in imata 9 tekem pred koncem prvenstva 5 točk prednosti pred Novomeščani. Z dobro zastavljeno zasnovno igro so Novomeščani sicer sposobni iztržiti točko tudi proti najmočnejšim slovenskim moštvom, kar se je izkazalo v prejšnjih srečanjih, žal pa taktike, kakršno od njih zahteva trener Matič, še nimajo v podzavestni, zaradi česar se vse lahko zelo hitro podre, začnejo igrati panično in preveč na silo, kar znajo izkušena moštva dobro izkoristiti. Pomagati jim ne more niti Ntko, saj brez pravega sodelovanja med igralci, hitrih podaj, odkrivanja in vtekanja v prazen prostor niti po mnenju strokovnjakov najboljši mož slovenskega nogometa ne more delati čudežev.

I. V.

PADALCI V PREČNI - Minuli konec tedna se je na letališču v Prečni pripravljala slovenska padalska reprezentanca, ki je svoje bivanje na Dolenjskem izkoristila za tiskovno konferenco na Otočcu, kamor so seveda prileteli s padalci. V petek pa so s svojimi skoki popetrili Bergerjev spektakel "Trije zadnji problemi telesa" v kamnolomu v Cerovem Logu. (Foto: I. V.)

Novo mesto, 14. marca 1994

Vabljivi klici zlatega teleta

Dolenjska kulturna dediščina je zelo bogata, še posebej slovi v svetu po svojih prazgodovinskih arheoloških najdiščih. Ta sloves je doma sicer nekoliko manjši, a vendar dovolj velik, da "zlata teleta", ki so zakopana v dolenjskih gomilah in leže na dnu rek, pritegujejo nepoklicane iskalce zakladov. Nekdaj so jim rekli šacgreberji, danes jim arheologi pravijo s pravnim imenom roparji grobov. Zakon jih sicer ne gleda s prijaznim očesom, vendar ne dovolj strogo.

Konec preteklega meseca je stekla hitra in učinkovita policijska akcija. V mrzlih vodah Lahinje pri Pustem Gradcu so se namreč predzadnje marčevsko nedeljo namakali fantje iz Grosupljega, a ne za zabavo in sebi v veselje, pač pa so po dnu Lahinje iskali starine. Nekaj so jih tudi našli. Vendar jim srednjeveških lončenih loncev s pečati ni uspelo spraviti v promet, saj so prej potrkali na vrata policisti, ki so medtem že dobili potrebne informacije o potapljačih in po zapisanih registrskih tablicah avtomobila v hitri in učinkoviti akciji izsledili sodobne iskalce zakladov. Starine so zdaj že na varnem v Belokranjskem muzeju, kamor pač sodijo, šacgreberje pa čaka soočenje z zakonom in pravico.

Lahko bi rekli, da so bili nesojeni iskalci zakladov dobro poučeni, saj je Pusti Gradac eno najpomembnejših arheoloških najdišč v Sloveniji; še posebej je dragoceno, ker je bilo kontinuirano poseljeno vse od mlajše kamene dobe prek vseh obdobij do današnjih dni; v srednjem veku so na polotoku pozidali tudi grad. Arheologi so doslej v najdiščih posegli le z dvema manjšima sondama, tako da je Pusti Gradec arheološko še skoraj povsem neraziskan. Najdbe, ki so jih slučajno odkrili na tem prostoru, so izredne in obljublajo bogato arheološko žetev, ko se bo stroka lotila načrtnih in sistematičnih izkopavanj. Dotlej pa seveda veljajo le obeti. O zlatem teletu v Pustem Gradcu so slovenski šacgreberji torej vedeli, videli pa je, da jim ni bilo jasno, kako zakoni na Slovenskem obravnavajo nepooblaščen izkopavanje starin.

Izkopavanje le z lastnoročnim ministrovim podpisom

"Zakon o naravni in kulturni dediščini prepoveduje kakršnokoli nepooblaščen poseganje na področje arheologije," pravi arheolog in kustos pri Dolenjskem muzeju Borut Križ. "Celo strokovnjak za arheologijo mora, če se hoče lotiti arheološkega izkopavanja, zaprositi za dovoljenje ministrstva za kulturo, kjer tako dovoljenje podpisuje sam minister lastnoročno. Če nimaš takšnega dovoljenja, seveda delaš protizakonito in temu sledijo sankcije. Problem je v tem, da sankcije niso dovolj ostre in zato ne učinkujejo, kot bi morale. Drug problem pa je, da spomeniškovarstvena služba nima svojih inšpektorjev: ribiči imajo svoje, lovci svoje, gozdarji svoje, mi pa ne. Za to področje zaenkrat skrbi policija, ki pa ima drugih problemov dovolj in se s tem težko ukvarjajo. Skratka, zakon izrecno prepoveduje nepooblaščen izkopavanja, sankcije pa so preslabotne, da bi od tega odvrnile roparje grobov."

Križ pravi, da se na Dolenjskem amatersko iskanje starin in izkopavanje še ni tako razmahnilo, kot zapažajo na Primorskem in na Gorenjskem, kjer plenilci delajo celo z najsoodobnejšimi detektorji, vendar tudi pri nas ne manjka junakov, ki bi se radi nekoliko finančno opomogli z iskanjem, izkopavanjem in prodajo starin. Samo iskanje z detektorji sicer ni kaznivo dejanje, mejo med dovoljenim in prepovedanim iskalec zakladov prestopi, ko zakoplje v zemljo in se polasti odkrite starine. Enako kot za izkopavanje velja tudi za dvigovanje starin z dna tek in potokov. Arheološki predmeti

praviloma nikoli ne leže na površju, da bi jih lahko preprosto pobrali, ampak so vedno pod zemljo ali pod rečnim muljem. Arheoloških najdb na površju preprosto ni. Z detektorji se lahko poleg tega lahko odkrivajo le kovinski predmeti pod zemljo, stekleni, keramični in jantarni pa ne. Kljub temu so iskalci zakladov z detektorji nevarni kulturni dediščini, saj jih najdbe silijo k izkopavanjem. Tu pa jih običajno čaka razočaranje.

"Vsako izkopavanje, tudi strokovno, je v bistvu uničenje arheološkega najdišča, po končanih izkopavanjih ga ni več, če še tako dobro in strokovno opraviš svoje delo," pravi Borut Križ. "Seveda pa je velika razlika med strokovnim in roparskim izkopavanjem. Arheologi pri izkopavanju temeljito dokumentiramo vse okoliščine najdb, njihovo lego, stanje, vse pridanke in podobno, ter tako zberemo veliko podatkov, ki služijo za rekonstrukcijo življenja v preteklosti. Roparji iščejo samo nekatere predmete, pri tem pa običajno vse uničijo. Delajo samo škodo, običajno še sami nimajo nič od tega. Starine, ki ležijo stoletja in tisočletja pod zemljo, so razjedene od kislin in tako krhke, da se pri nestrokovnem izkopavanju uničijo. Arheologi zato med izkopavanjem najdbe sproti utrjujejo in rešujemo, da jih potem lahko pošljemo v restavratorske in konzervatorske delavnice, kjer šele dobe tisti videz, znan iz muzejskih vitrin. V muzejih so starine videti čvrste, lepe, a take niso, ko jih izkopljemo iz zemlje. Tega se divji iskalci ne zavedajo. Preprosto povedano, divje izkopavanje se ne splača, z njim je narejena samo nepopravljiva škoda!"

Prava vrednost ni v zlatu

Doslej so novomeški arheologi imeli že nekajkrat opravka z nočnimi iskalci zakladov, ki so se odločili "dopolniti" njihovo delo na terenu. Tako so neznani storilci ponoči obiskali najdišče na Verdunu pri Stopičah in kopali po njem. Odnesti niso mogli nič, so pa naredili precej škode. Nočni "arheologi" so se pojavili tudi na prazgodovinskem grobišču na Marofu v Novem mestu, vendar so odnesli od tam le dolge nosove, za seboj pa pustili škodo. Takšni nočni obiski arheologe vodijo, da včasih bdijo nad najdbami na terenu tudi ponoči. Lani, ko so odkrili nekaj zlatega nakita v enem od grobov na Mestnih njivah v Novem mestu, so ostali kar pri najdišču, da bi se kdo ne polakomnil zlata. Res je šlo za majhno količino in bi si ropar grobov ne opomogel kaj prida s tem zlatom, vendar bi zlato le lahko premamilo koga, da bi se odpravil delat škodo. Arheologi najdb ne cenijo po vrednosti samega materiala, v tem primeru zlata, ampak po njihovi zgodovinski vrednosti, ta pa je pogosto veliko večja, kot če bi odkrili kilograme suhega zlata.

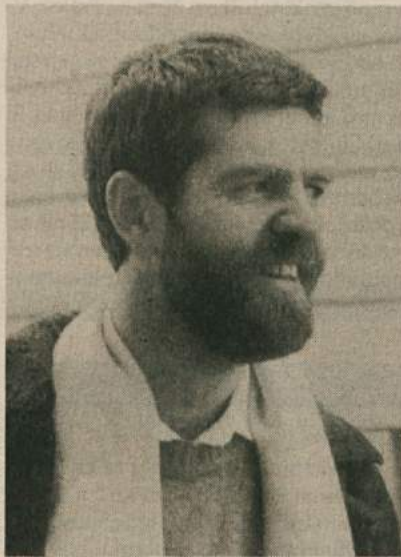
Čeprav je Dolenjska izredno bogata z najdišči iz prazgodovine in sodi v tem pogledu v evropski vrh, pa je hkrati tovrstna kulturna dediščina tudi že precej osiromašena.

Zgodbe o zakopanih zlatih teletih pričajo, da so ljudje vedeli za dragocenosti pod zemljo. Vaški fantje z avanturistično žilico so se občasno lotili izkopavanja zlatega teleta, a izročilo pravi, da vedno brez uspeha. Pravila pri iskanju zlatega teleta

določajo, da je treba zaklad izkopati ponoči in da ne sme noben od iskalcev spregovoriti niti besede. Če se je že dogodilo, da so fantje prišli do zaklada, so od presenečenja spregovorili in zaklad je odnesel hudič. V ljudskem izročilu tako zasledimo kar dvoje značilnosti divjega arheološkega izkopavanja: delo ponoči in v tajnosti.

Starine izginjajo na tuje

No, vaški iskalci zlatega teleta niso bili tisti, ki so v preteklosti osiromašili dolenjsko

Arheolog Borut Križ

na južni meji: podplanina

Daleč od boga in cesarja

Vas Podplanina pri Čabru, ki leži v krajevni skupnosti Draga v kočevski občini, je kraj na koncu naše države, pozabljen od boga in posvetne oblasti.

Ustavil sem se v prve hiše s št. 20 v Podplanini. Hiša stoji med hrvaško in slovensko carinsko postajo tako rekoč na bregu Čabranke, prek mostu pa je že Čabar. In Čabar je res pravi čeber, mestece na dnu doline, okoli in okoli pa se vzpenjajo strma pobočja. Podplanina pa je raztresena vas, razdeljena na štiri zaselke, ki so tam, kjer je pač bilo v tej strmini vsaj malo obdelovalne zemlje. Zaselki imajo imena: Na Uoki (Na Loki), ki je tik ob Čabranki, Pršeunkarji (Prišleki) so nad slovensko carinsko postajo, kilometer ali dva na pobočju hriba Planine je Podplanina, še višje gori pa zaselk dveh hiš Na hrib (Na hribu). Podplanina je še posebno znana po tem, da je to vas, ki drsi v dolino in so pred leti zemeljski plazovi odnesli Podplanincem kolovoz, potem so ogrožali cesto, danes pa plaz preti, da bo s hišami vred zdrsnil na slovensko carinsko postajo, vedo povedati v Kočevju.

Na številki 20 sem zaprosil, naj mi povedo kakšno staro zgodbo iz teh krajev. Tako sem zvedel, da je v Podplanini živela prava pesnica Katica Lipovec, ki je že dolgo mrtva. Šla je na njivo z motiko, kopała, si vmes spomnila pesmico in jo zapisala kar na ročaj motike. Doma jo je potem prepisala v zvezek. Njene pesmi so menda tudi v neki knjigi, ena, ki si jo je pred smrtjo napisala, pa na njenem spomeniku na pokopališču na Travi, kjer je ljuds pesnica pokopana.

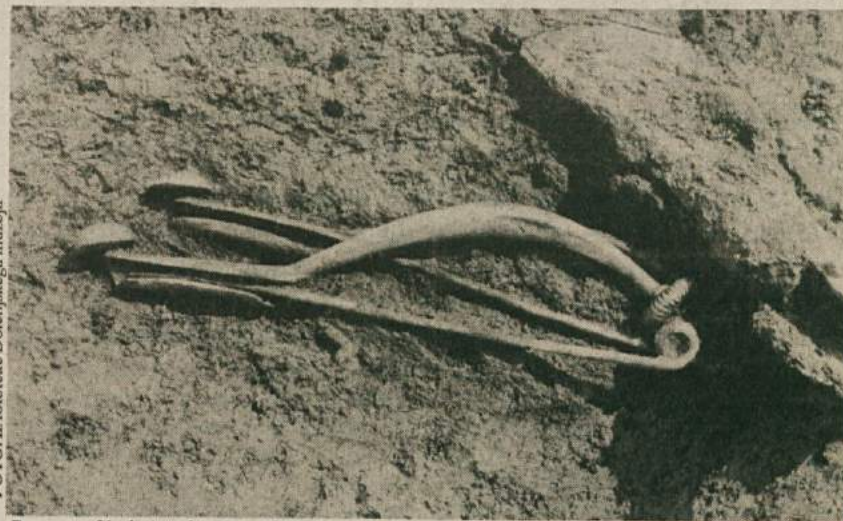

FOTO: Iz fonoteke Dolenjskega muzeja
Bronasta fibula in sekira z najdišča Kapiteljska njiva v Novem mestu: predmeti, ki imajo največjo vrednost, ko so restavrirani shranjeni v muzeju, vendar po njih hrepenijo tudi nepoklicani.

arheološko dediščino, to je uspelo drugim. V drugi polovici in na prelomu prejšnjega stoletja se je dotlej naključno izkopavanje in zbiranje zgodovinskih ostalin sistemiziralo. Jernej Pečnik, Ignac Kušljan, Anton Kunstek in drugi dolenjski šacgreberji so intenzivneje zbirali in izkopavali starine za muzeje, nekaj za domače, še več pa za dunajske. Od kmetov so odkupovali najdbe, do katerih so prišli pri oranju in grubanju, pogosto pa so za denar tudi zakupili pravico za izkopavanja gomil in grobišč na njivah in travnikih. Odpri in počistili so mnoga najdišča, žal je večina izkopanih starin danes v tujih muzejih, največ na Dunaju. Nekatere dolenjske prazgodovinske starine, denimo tiste, ki jih je izkopala vojvodinja Mecklenburška v okolici Šmarjete, najdemo celo v ameriškem muzeju Peabody v Cambridgeu.

Na tuje najverjetneje romajo tudi najdbe, do katerih pridejo današnji šacgreberji. Nekaj jih sicer ponudijo v odkup domačim muzejem, a ker ti običajno nimajo kaj prida denarja za odkupe, dragoceneje najdbe dobijo kupce zunaj meja naše domovine in so tako za vedno izgubljene za nas. Po svoje

divje izkopavanje in iskanje starin spodbuja tudi ne povsem urejen odnos med slovenskimi muzeji in ustanovami, ki se ukvarjajo z arheološkim izkopavanjem. Praviloma naj bi najdbe prišle v muzej, ki pokriva določeno območje, denimo: najdbe z območja ožje Dolenjske v Dolenjski muzej, z belokranjskega območja v Belokranjski muzej, s posavskega v Posavski muzej itd. Narodni muzej v Ljubljani bi tako ostal brez starin, zato poskušajo z odkupi kaj pridobiti. Odkupi pa niso vedno stoddostno čista zadeva. Znano je denimo, da je bilo odkupljenih več najdb iz Ljubljane; do njih so lahko prišli prodajalci starin le s podvodnim izkopavanjem, se pravi na nezakonit način.

Dobička željne roke se ne stegujejo le po nezavarovanih ali slabo varovanih starinah, slikah, plastikah in drugem v naših cerkvah, kapelah in kapelicah, ampak segajo tudi pod zemljo in ropajo kulturno dediščino. Ker gre pri arheoloških starinah za kulturno dediščino, ki je evropsko pomembna, delajo divji iskalci zlatih telet neprimerno večjo škodo, kot je morebitna njihova gmotna korist.

MILAN MARKELJ

ranka Davorka Knavs je za uvod povedala, da je do občinskega središča Kočevja 60 km daleč, do zdravnika v Loškem Potoku 25 km, do pošte v Dragi pa 12 km. Avtobusa zaradi slabe ceste sem ni in imajo do avtobusne postaje na Travi 5 km. Živijo pa med dvema policijskima in carinskima postajama.

Do lani je delala najprej v pisarni, nato pa v proizvodnji v Fininvestdrvo Čabar. Iz potrdila podjetja se da razbrati, da je zaslužila v letu 1992 le 128.282 hrdov, kar je zadoščalo samo za mesečno plačilo elektrike. Nato je dala odpoved, ker je zvedela, da potrebujejo delavce v Ložu. Pa je tam delala pogodbeno le mesec in pol, nato pa še v Brestovem tozdu Gaber v Starem trgu prav toliko časa. Iz podjetja v Babnem polju je tudi dobila obvestilo "niste izbrani". In ker gre nesreča skup, je tudi njen izbravec, s katerim živi, brez dela. Na zavodu za zaposlovanje v Kočevju so ji dejali, da bo dobila delo na LIK, če bo dobila stanovanje v Kočevju. Seveda ga ni. Tako ji ostaja delo na domači kmetiji, kjer je pridelek odvisen od vremena, ki je v Gorskem Kotarju zelo muhasto. Tako je lani posadila 500 palic fižola, zaradi zgodnjega slabega vremena in zime pa so morali fižol kupiti.

Živi s sestro in njeno družino. Sestra se pohvali, da ima službo in je vesela, da jo ima. Vsak dan se vozi na delo v Lož, 30 km daleč. Gotovo ji je težko, a ne toži, saj je danes težko za delo, posebno še tu ob južni slovenski meji, kjer žive od vseh pozabljeni ljudje. Njeni otroci hodijo v šolo v Čabar. Govore bolj hrvaško kot slovensko. Hčerka je sicer nekaj časa obiskovala gimnazijo Ljubljani, a hodi zdaj v gimnazijo v Čabar, kamor je treba le preko mostu. Sicer pa govore doma v lepem narečju teh krajev, ki je skoraj povsem enako v slovenskem in hrvaškem delu dežele Petra Klepeca.

Takih in podobnih zgodb z naše južne meje je še veliko. Tudi v bližnjem Črnem Potoku in še kje. Zločin je pozabljeni na te kraje in ljudi, medtem ko v Ljubljani, Kočevju in drugod posamezniki nezakonovano "lastnijo" ogromne denarje, za katere so okradli delovne ljudi in državo.

JOŽE PRIMC

FOTO: J. PRIMC

Na slovensko-hrvaški meji

Donpierrezinova skupnost pod Mirno goro?

Mnogi Slovenci so šele pred nekaj meseci, po dogodkih v Planini pri Rakeku, poblizje spoznali terapevtsko skupnost Srečanje, ki jo je ustanovil don Pierino Gelmini. Skupnost je znana po svojih prizadevanjih za osvoboditev človeka od vsake zasvojenosti in ponovno vključitev prej zasvojenih v polnopravno in odgovorno življenje.

Poskusi, da bi bila takšna terapevtska skupnost v Planini pri Rakeku, so se po burnih protestih krajanov izjalovili. Pretekli teden pa je pet ljudi, ki že več let tako ali drugače sodeluje s skupnostjo Srečanje in dobro poznajo njeno delo, obiskalo Semič. S Planine pod Mirno goro, kjer za razliko od Planine pri Rakeku stalno živi le en prebivalec, je namreč prišla pobuda, da bi bila morda prav belokranjska Planina primerna za terapevtsko skupnost Srečanje, namenjeno predvsem zdravljenju in rehabilitaciji uživalcev drog. Vendar gostje nikakor niso želeli vsiljevati odločitve o odprtju prve tovrstne skupnosti v Sloveniji prav v Beli krajini, še manj so pričakovali, da bodo ljudje glasovali za ali proti. Namen direktorja škofijske Karitas Staneta Kerina, Zvoneta Horvata, ki je pri škofijski Karitas zadolžen za Srečanje, župnika iz Portoroža Franca Prelca, svetovalke na ministrstvu za zdravstvo Žarke Brišar Slana ter matere nekdanjega zasvojenca, Bože Škarabot, je bil zgolj predstaviti skupnost in njeno delo.

Radi bi se zdravili doma

V Sloveniji ni doslej potekala še nobena

oblika zdravljenja zasvojenec, zato je zaželen vsak program, ki je preizkušen in ga je moč presaditi na slovenska tla. Svetovalka z ministrstva za zdravstvo je na lastne oči videla, da v terapevtski skupnosti Srečanje oboleli dobijo vse, da se lahko zopet ukoreninijo v normalno življenje. Vendar pa Slovenci, ki jih je sedaj v skupnostih v Italiji štirideset, želijo, da bi se zdravili doma v Sloveniji, kjer pa se vrtijo v začaranem krogu in ne najdejo kraja za center.

Tudi v semiški krajevni skupnosti niso vsi pokazali navdušenja, da bi bila prav pri njih terapevtska skupnost. Goste je namreč že čakalo protestno anonimno pismo, podpisano s "krajani", v katerem je med drugim pisalo: "Smo že dovolj revni in sedaj nam hočete poslati na Planino še to nadlogo." Prav ta stavek je močno prizadel mamo zdravljenega narkomana, ki je povedala, kako hudo je sinu, ker Italija ponuja pomoč tujcem, medtem ko jih je domovina Slovenija zavrnila. Čeprav se za zdravljenje v skupnosti ni odločil še noben Belokranjec, pa jih je v zadnjem poldrugem letu več iskalo

Na Planini pod Mirno goro, kjer je tudi začetek edine belokranjske gozdne učne poti, naj bi v nekdanjem šolskem posloju uredili don Pierinova terapevtsko skupnost Srečanje.

pomoč pri portoroškem župniku Prelcu. V Sloveniji pa bo očitno preteklo še nekaj časa, da bodo tisti, ki se zavzemajo za skupnosti, kos predsodkom Slovencev. Čudi namreč, da med ljudmi ni posebnega strahu zaradi 8 tisoč Slovencev, ki so zasvojeni s trdo drogo, medtem ko se boje skupnosti, ki so na primer v Italiji edini od droge očiščeni kraji v državi. Pravila so namreč stroga in nič ni prepuščeno slučaju. Takšne skupnosti so v mnogih evropskih državah običaj in samo v Italiji jih imajo 160 s 4 tisoči bivših zasvo-

jenec. V Sloveniji bi trenutno potrebovali tri ali štiri, v naslednjih letih pa deset, da bi lahko zajeli vsaj 3 odst. zasvojenih.

Predstavitve skupnosti Srečanje še ni pomenila začetka priprave lokacije, čeprav po drugi strani drži, da je kmetijska zadruga Črnomelj pripravljena prodati svojo lastnino na Planini in jo je že dala oceniti. Tako bi lahko nekdanji zasvojenec v sedanjih zadrugah hlevih redili ovce, medtem ko bi si bivališče uredili v bivši šoli. Seveda bodo morali reči zadnjo besedo prebivalci semiške krajevne skupnosti, ki bodo, če se bodo s terapevtsko skupnostjo strinjali, lahko veliko pripomogli k njenemu uspešnemu delu ali pa ji tudi nagajali, če bi jim bila seveda vsiljena. Sedaj je jasno le, da bo takšna skupnost morala zaživeti tudi v naši državi, pa naj bo na Planini pod Mirno goro ali v kateri drugi slovenski "Planini". Kako resno je mislil predsednik črnomaljske vlade, ko je

"Otroci nismo dosti vedeli, za kaj je šlo, čutili pa smo, kdaj je šlo zares. Ko sem nekoč kosil na njivi, sem vedel, da se nimam česa bati. Mimo so prišli trije patrišani, najbrž oficirji, in me spraševali, kje je Koglo. Pokazal sem jim hrib in cerkvico na njem, oni pa so naravnali svoje merilne aparate in si nekaj zapisovali. Potem so se poizkusili še v košnji. Videlo se je, da so kmečki fantje, kajti moja kosa je kar lepo pela v njihovih rokah. Enemu je daljnogled opletal na prsni, pa ga je odložil v deteljo. Odkril sem ga šele, ko sem grabil. Pogledal sem skozi leče in videl Gorjance čisto blizu. Obrnil sem jih k sosedu, ki je čuval živino, in ga videl tik pred nosom. Šalil sem se z njim. A daljnogled ni bil dolgo pri meni. Partizani so ga pogrešili in ga prišli iskat. Njegov lastnik me je za najdbo lepo nagradil. Tudi to je spomin na vojno," pripoveduje Franc Bregant.

Od vojne je ljudem ostalo veliko spominov, veliko pa je ostalo tudi orožja. Franc se spominja celih kupov, ki so ostali po vsakem razpadu. Tudi municije je ostalo precej. Tisti, ki je bil dovolj premeten, si je nabral veliko zaloge. V tihih večerih in nočeh je bilo še dolgo potem slišati eksplozije ob potokih in strele v gozdu, ko so krivolovci dopolnjevali svojo zalogo. Franc je bil takrat še premlad za to. Premlad pa ni bil za orglice. Spremljajo ga vse od mladosti in nanje je ponesen. "Muzikanta imajo povsod radi," pravi. "Prej, ko še ni bilo radia ali gramofona, sem bil povsod dobrodošel, igral pa sem tako vneto, da so si skoraj obrusili pete," se spominja Franc. Se danes jih vzame v usta, da zazveni v dolini ob Obrhu. Res je njihov glas že nekoliko staromodan, a naj jih slišijo tudi mladi. Tudi orglice so del življenja.

TONE JAKŠE

naše korenine

Ko ob Obrhu zazvenijo orglice

Saj niso še zelo daleč tisti časi, a življenje se je tako hitro in tako korenito spremenilo, da bi človek dejal, da se je v vrtincu časa na hitro zvrtilo že večstoletij. Bergantov Franc z Obrha je star komaj dobrih pet desetletij in pol, torej sorazmerno mlad za to rubriko, a se je okoli njega v tem času zgodilo že toliko, da vsekakor sodi vanjo. Za primer bi lahko vzeli že vas, v kateri sta se pred slabega četrta stoletja naselila z ženo Marijo. Takrat se je imenovala Obrh, po potoku, ki se ves nabrekel od pomladnih voda vije med drevjem v dolini. A glej, potok je še, za ime naselja pa vedo le še starejši prebivalci. Mlajšim je že ušlo iz zavesti in raje uporabljajo ime kraja, ki je zapisan na hišni številki in v vseh dokumentih: Šmarješke Toplice. To zdravilišče in turistično naselje je zmagalo, pogoltnilo vse okoli sebe in bo verjetno tudi njen, kajti tu jih bo verjetno večina našla svoj vsakdanji kruh. Tako je tudi prav, kajti časi se spreminjajo in mi z njimi, tožba nad izgubljenimi časi pa naj bo prepuščena tistim med nami, ki čutijo za to posebno nagnjenje.

Vas Obrh smo že omenili, v bližnji sosseki pa je še ena vas, ki se je Francu vtisnila globoko v spomin. To so Žaloviče, vas, v kateri se je rodil in odrasčal. Prvi spomini na dom in na prednike so pravzaprav plod pripovedovanja, saj se Francetov oče Jože in Antonija, njegova mati, takrat še nista vzela in Franceta parvzaprav še nikjer ni bilo. A pravijo, da je bilo to med prvo svetovno vojno, ko je cesarju že močno primanjkovalo vojakov. Tedaj sta se na poti srečala oče in sin, Bregantov Jože in njegov oče Janez. Jože je ravno prihajal s fronte domov na dopust, Janez pa je odhajal na fronto. Tako sta Bregantova odigrala svojo vlogo v svetovni moriji, ki si je nista žalela in ne izmislila. Sreča pa je bila naklonjena obema, kajti preživela sta jo in se oba vrnila na kmetijo v Žaloviče, za plug, ki sta ga bila bolj vajena kot pa puške.

Ne samo iz pripovedovanja, ampak iz lastnih spominov - takrat je bil mlad deček, ki je svoj radovedni nos vtaknil marsikam - pa je Francu v spominu druga svetovna vojna. Skozi vas je šlo veliko različnih vojska in

nobena ni prinesla nič dobrega. Za njimi so ostali okradeni ali izropani domovi in hlevi in prestrašeni prebivalci. No, vse vojske niso bile čisto enake. Ko so prišli Italijani, so se zapodili za kokošmi, da je perje frčalo po zraku. Bolj nevarno je bilo, ko so prišli belogardisti, kajti njih niso zanimale kokoši. Njihove tarče so bili partizani, ki so si v vasi pogosto poiskali zatočišče. Beli so to vedeli, zato je marsikatera njihova kroglja našla svoj cilj. France se spominja, da je precej partizanov obležalo smrtno ranjenih v vasi, ko so jih presenetile njihove patrolje. Žaloviče so veljale za partizansko vas. Tu so se često zadrževali, pogosto so imeli tu mitinge, tukaj so si v velikih loncih privoščili živino, ki so jo pripeljali z vseh koncev. Pa niso bile gostije vedno nemotene. France se spominja, da so morali zaradi prikajajočega se sovražnika včasih zaužiti kar napol pripravljeno meso, včasih pa bežati in obrok nadaljevati šele čez nekaj časa, ko je nevarnost minila. Pa niso v vasi pobijali samo beli. Tudi partizani so imeli svoje krvave pire. France se spominja ljudi, ki so morali v bližini vasi kopati jame za grobove, v katerih so bili zatem zakopani. Še prej so bili v vasi postreljeni in obešeni. Vse to so videle otroške oči, ne da bi razumele, kaj vidijo in ne zakaj se take stvari dogajajo.

Franc in Marija Bergant z Obrha

glasba

Novi rock '94

Letos naj bi Novi rock izšel iz obdobja, za katerega je bilo značilno dajanje prednosti le eni glasbene zvrsti. S tem se bo rešil enoličnosti, v katero je zapadel. Prihodnji teden se bodo prve skupine, ki se žele uvrstiti na prireditev, že predstavile komisiji v živo. Od dolenskih skupin je med prijavljenimi le Hot Sausage Hunters.

Nova pravila namreč določajo, da se mora skupina, ki želi priti na Novi rock pred komisijo predstaviti ne samo s posnetki, marveč tudi v živo. Komisija, ki bo izbirala najboljše bende, bo razširjena, tako da bodo v njej predstavljene vse glasbene smeri. Finales Novega rocka bo kot vsako leto doslej septembra v ljubljanskih Križankah.

Na Novi rock že kar nekaj let letijo različne pripombe. Lani se je po končani prireditvi na organizatorje usul pravi plaz očitkov, predvsem na račun enoličnosti nastopajočih skupin. V zadnjih letih so na oder ljubljanskih Križank prihajale predvsem skupine, ki so bile vseh le enemu ali dvema članoma komisije, njihova glasba pa je temeljila na surovem garažnem rocku. Kakšna skupina heavy usmeritve ni prišla niti na spisek, da ne govorimo o bendih, ki so tako ali drugače vezani na elektronske sintezatorje zvoka. Tako je lani zunaj konkurence ostala skupina In a Spleen, ki so potem izdala svojo kompaktno ploščo, pravico do izbora pa si je komaj izborila ljubljanska skupina 2227, ki je tudi izdala cede in na koncertu med domačimi skupinami požela največ pohval.

Zaradi vsega teh tega se je skupina kulturnih delavcev, ki dela na področju novorockovske glasbe, odločila, da poskusi spremeniti koncept prireditve. Že pred tem so po klubih organizirali prireditev pod imenom Novi Novi rock, na katerih so igrali predvsem bendi, ki na Novi rock zaradi "napačnega" sloga igranja niso prišli. Vendar na sam Veliki dogodek s tem niso mogli vplivati. Korenite spremembe je na Radiu študent, ki je glavni organizator dogodka, dosegla šele omenjena skupina ljudi.

iskalcem lokacije za skupnost zaželel veliko sreče, ki jo bodo po njegovem prepričanju gotovo še potrebovali, se je pokazalo v razpravi.

Že zdaj za in proti

Ljudje so se namreč razdelili na dva pola. Medtem ko so eni odkrito podprli zamisel o terapevtski skupnosti na Planini, so drugi z bolj v celofan zavitim besedami temu oporekali. Prvi so se zahvaljevali gostom, da so se spomnili Belokranjcev in jim priskočili na pomoč. Hkrati bi bila po njihovem skupnost pridobitev za kraj, ki bi ga bilo potrebno znova oživiti. Čez nekaj let bi Planina lahko postala vzor drugim umirajočim krajem. Predvsem pa bi bili Belokranjci, ki se zavzemajo za skupnost, veseli, če bi lahko kdo našel pomoč v Beli krajini, saj ne nazadnje tudi oni iščejo pomoč po drugih slovenskih krajih.

Pomisleki pa so bili, ker je največ narkomanov v večjih slovenskih mestih, a tam za njihovo zdravljenje ne najdejo prostora. Je samotna Planina sredi gozdov sploh primerna zanje? In ali je v tej skupnosti res vse tako rožnato, ob tem pa so doslej propadli še vsi poskusi v Sloveniji? Da se ne bi zgodila Planina po Planini, so Semičani predlagali, naj bi o terapevtski skupnosti pod Mirno goro krajanji odločali na referendumu, kar bi bilo gotovo najbolj demokratično. V odgovor so dobili, da je etično vprašanje, za kaj se lahko razpiše referendum. A so imeli Semičani takoj pripravljen odgovor, češ če je referendum tako odgovorna zadeva in se morajo do njega obnašati bolj spoštljivo, potem naj bo tudi država bolj odgovorna do vprašanja lokacije skupnosti, ne pa da bodo breme te odločitve naprtli na ramena pešice Semičanov.

Čeprav je okrogla miza potekala v mirnem ozračju, se je po dobrih treh urah že začela sprevažati v polemiko, kdo bo koga. Kdo bo imel več argumentov za in kdo proti skupnosti, čeprav odločitve ni pričakoval nihče. Bila je pač ideja o Srečanju na Planini in nekaj izmed tistih, ki si želijo, da bi skupnost našla svoj dom tudi v Sloveniji, je prišlo pač povedat, kar je ljudi zanimalo. In pripravljeni so še priti, kar pomeni, da zamisel o prvi slovenski terapevtski skupnosti prav v Beli krajini po pogovoru v Semiču še ni padla v vodo.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

JANEZ GORENC

NAGRADA V STRAŽO IN KRŠKO

Žreb je izmed reševalcev 13. nagradne križanke izbral NATAŠO VOVK iz Straže in SILVANA NOLERJA iz Krškega. Vovkovi je pripadla denarna nagrada, Noler pa bo prejel knjižno nagrado. Nagrajencema čestitamo.

Rešite današnja križanka in jo pošljite najkasneje do 25. aprila na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 15. Ovojnico brez poštna znamke lahko oddate v naš poštni nabiralnik pri vходу v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 13. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev 13. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: ARSAK, AMI, RATITOVEC, OBER, TRTA, MOL, STO, KATJA KOREN, ETANOL, APO, ESPRI, INES, IV, TAR, KRK, DRETA, APARAT, ŠANTEL, PESA, AMIRANTI, ARES, ČRV, RAAS.

prgišče misli

Za veliko srečo ali čustvenim viharjem rada pride depresija ali vsaj slaba volja.

BOŽO KOVAČ

Vsak izgovor je najprej izgovor pred samim sabo in šele nato, če je potrebno, izgovor pred drugimi.

JOŽE RAMOVŠ

Beseda je bila zmerom mati dejanja in s tem dejanje par excellence.

JASA L. ZLOBEC

Današnji individuum in kulturne skupnosti stojijo pred posebno grožnjo, namreč pred nevarnostjo, da se izgubijo v množici.

CARL G. JUNG

Cenzura vnaša zmedo v lestvico vrednot.

MIRKO KOVAČ

NAGRADNA KRIŽANKA

15

	OKR. ZA AMPER	VODNA TEHTNICA	GRŠKA BOGINJA PREPIRA	KDOR NETI OGENJ	KOROŠEC ANTON	NIZEK ZENSKI GLAS	AVTOR: JOŽE UDIR	ITAL: GROF	LJUĐSTVO OB BALTIKU	POSTAVA
							OBZALOVA NJE			
							KRAJ UMRLIH			
	NESTVAR-NOST									
	BISTVO VSEBINA				MUSL. SV. MESTO V DELTI NILA					
					DELNA OHROMELOST					
	DRUGO IME ZA OUDIPA					IMPRESJA				
	KODRČEK					PRENEHAN ZELJA V BUDIZMU				
									AMER. FILMSKI IGRALEC (MARLON)	REKA V PALESTINI
DOLENJSKI LIST	GRANIT	ZEM. OZNA NA MALAKI		JEZERO MED KANADO IN ZDA				BETETTO JULIJ		
DOLENJSKI LIST		PRITOK RENA						BOG RIŽA V ŠINTOIZMU		
MEHANSKA MEŠANICA RAZLIČNIH SNOVI			OKR. ZA KORPUS NARODNE OGRANJE JUGOSLAVIJE	VRSTA HRASTA			MEĐNAR. BEGUNSKA ORG.			
				SREDIŠČE MOLDAVIJ (ROMUNIJA)			SKANDIN. M. IME			
POKOJNIK					IZDELOVALEC ZVONOV					
NIŽAVA					OTOCJE V BALTISKEM MORJU					
					TONJE GOGALA					
POPOLNO LJEMANJE						DIŠEČE MAZILO				
RUSKI VLADARSKI NASLOV			POSKOČEN IRSKI PLES				LETALO			

praktični KRIŽ praktični praktični

Zdrav dež

Marsikoga muhasto aprilsko vreme s pogostimi plohami in nevihtami spravlja v slabo voljo. Toda deževno vreme je kot nalašč za spomladansko krepično kuro. S sprehodom po dežju si namreč krepite zdravje pa tudi živce. Na takšnem sprehodu se sprostite, pozabite na skrbi in postanete odpornejši proti vremenskim spremembam. Čim bolj boste utrjeni, tem manj vam bodo prišle do živga tegobe, ki se porajajo ob spremembi zračnega tlaka in vremena. V zdravljenju z naravno medicino so zelo cenjene zračne kopeli v deževnem vremenu. Kneipp je priporočal ljudem, naj neobleženi tekajo po dežju, nato se obrišejo, oblečejo ter se ogrejejo s tekom. Pri takšni kopeli se koža prekrvavi, presnova pa pospeši. Seveda se bo vsak sam odločil, ali bo tekal po dežju ali ne. Za boljše počutje in zdravje pa bo veliko storil že, če bo šel primer- no oblečen na sprehod v deževni dan.

Zelenjavna juha s svaljki

Za 4 osebe potrebujemo: 600 g krompirja, 50 g masla ali margarine, 100 g pšeničnega zdroba, 2 rumenjaka, ščepec soli, poper, nariban muškati orešek, 50 g ovčjega sira, 50 g Mozzarelle, 400 g brokolov, 200 g cvetače, 1/4 l sladke smetane, pol čebule, peteršilj, 1/8 l mesne juhe iz kocke. V osoljeni vodi skuhan krompir, ko se nekoliko ohladi, olupimo in pretlačimo, dodamo košček masla, rumenjaka, zdrob, sol in nariban muškati orešek. Zamesimo v gladko testo. Čebulo olupimo in drobno sesekljamo, sesekljamo tudi peteršilj in brokole, cvetačo pa razdelimo na cvetke. Prevremo v osoljenem kropu, nato zelenjavo ocedimo in prelijemo z mrzlo vodo ter zmešamo s čebulo, peteršiljem, smetano in z govejo juho. Iz krompirjevega testa naredimo svaljke in jih kuhamo 12 min., potem jih položimo na pekač, potresemo z nadrobjenim sirom in popečemo v pečici. Svaljke zložimo na krožnik, prelijemo jih s smetanovo juho in okrasimo.

Pozeba še straši

Nevarnost pomladanske pozebe še ni minila, saj je kar še nekaj tednov do ledenih mož. Zoper njo človek ni povsem brez moči, zlasti še, odkar se je v plantažnem sadjarstvu začel uveljavljati najuspešnejši način zaščite pred mrazom, to je oroševanje. Odkar so pri novejših izvedbah uvedli zelo fine razpršne šobe in z njimi zelo zmanjšali porabo vode, s tem pa za pol zmanjšali stroške oroševanja, se tovrstna zaščita tudi gospodarsko izplača. To velja za plantaže, medtem ko so v vrtničarstvu razmere drugačne. Tu se obnesejo nekateri drugi ukrepi. Sem štejejo pokrivanje tal ali rastlin, gnojenje z organsko maso, obdelava zemljišča tik pred možno pozebo, izbira odpornjših sort, uporaba zaščitnih sredstev, megle, dimljenje ali ogrevanje zraka, kar lahko zviša temperaturo za nekaj usodnih desetink stopinje.

Pripravljeni na cesto?

Statistika kaže, da imamo na slovenskih cestah nenavadno veliko prometnih nesreč. Nesodoben cestni sistem k temu veliko pripomore, žal pa je veliko odvisno tudi od voznikov in vozil. Če že imamo dokaj zastarel voznik park, pa lahko vozniki marsikaj storimo, da ne bo v prometu nevaren. Pomladanski čas je najbolj primeren, da poskrbimo za to. Pomladansko čiščenje in obnova zaščite naj ne bosta namenjena samo zunanosti, temveč tudi skrbi za varnost. Posvetujemo se z mehanikom in ta nam bo še najbolj strokovno svetoval, če je vozilo potrebno mazanja, zamenjave zavornih oblog, menjave zavorne ali hladilne tekočine, nastavitve podvožja, nastavitve žarometov, vziga in podobnega. Nekaj stroškov, če že imamo avtomobil, nam pač ne uide, toda verjemite, to je dobra investicija.

Energetsko knjigovodstvo

Čeprav so doslej razvili že številne varčne ogrevalne naprave in materiale za toplotno zaščito, je še vedno človek tisti, ki odloča, kako bo varčeval z energijo. Toda varčevati z energijo ne pomeni le izbirati najboljših možnosti in rešitev, ampak tudi živeti skladno z načeli varčevanja z energijo. Prvi korak k varčevanju pomeni energijsko osveščeno knjigovodstvo. Na osnovni podatkov o porabljeni energiji lahko sklepate, kako potratno oz. varčno živite. Rabo energije lahko spremljate iz porabe goriv in računov za električno energijo, plin itd. Redno spremljanje podatkov o porabljeni energiji nas bo pravočasno opozorilo na napake in nas spodbujalo k pravilnemu ravnanju. Ti podatki bodo tudi v veliko pomoč vašemu energetskemu svetovalcu, ko vam bo svetoval rešitve za energetske probleme

zanimivosti iz sveta

Najstarejši človekovi predniki

Letos mineva okroglih dvajset let od senzacionalnega odkritja, ko so znanstveniki v Etiopiji odkrili 3 milijone let stare fosilne ostanke hominida, pramatere človečnjakov in človeške vrste. Obletnico so znanstveniki počastili z najnovejšimi ugotovitvami o nedavni najdbi nepoškodovane lobanje njenega najbližjega, "le" 200 tisoč let mlajšega sorodnika. S to najdbo se je razrešilo vprašanje, katero je bilo bitje, ki je prvo prestopilo prag med živaljo in človekom.

Leta 1974 je odprava, ki jo je v Etiopijo popeljal Donald Johanson, sedanjí predsednik kalifornijskega Inštituta za raziskovanje izvora človeka v Berkeleyju, našla dele fosilnega okostja, iz katerih so strokovnjaki trudoma sestavili skelet pradednega primata. Četudi je manjkalo več kot pol kosti, so znanstveniki ugotovili, da je bilo bitje visoko malenkost več kot meter in da je, kar je bilo prvovrstno presenečenje, hodilo pokonci. To je dokazovala sestava kosti kolenskega sklepa; starodavno bitje je lahko nogo popolnoma stegnilo, to pa zmoro od primatov le človek, ostali primati ne in zato niso sposobni trajno hoditi pokonci. Razen zelo majhne telesne višine je imelo bitje vse pomembne značilnosti hominida, zato so znanstveniki sklepali, da gre za najstarejšega znanega človečnjaka, torej za bitje, ki je prestopilo prag med živaljo in človekom, za praočeta človeške vrste.

Pravzaprav bi morali zapisati pramati, saj je Johanson malemu hominidu, ki je dobil znanstveno oznako Australopithecus afarensis, dal še dodatno žensko ime Lucy. Pridevka se je domislil ob poslušanju znane skladbe slovitih Beatlov Lucy na diamantnem nebu. Lucy je postala prava junakinja v zgodbi o razvoju človeka, ki se je po njenem odkritju začela hitro razpletati. Paleoantropologi so odkrili še več fosilnih ostankov te človečnjaške vrste, nekatere veliko starejše od Lucy. vsega skupaj je danes v antropoloških muzejih 600 fosilnih kosti 37 hominidov te vrste. Dokončno potrdilo, da so Lucy in njeni sorodniki zares hodili pokonci, je našla znamenita arheologinja Mary Leakey, ki je v okamenjenem vulkanskem pepelu odkrila 2 milijona let stare stopinje pokonci hodečih bitij.

Sicer pa so bili Lucy in njeni bolj podobni opicam kot človeku. Imeli so naprej pomaknjeno čeljust, nizko čelo in majhno lobanjo, v kateri so počivali nič večji možgani, kot jih imajo šimpanzi. Tudi nič bil bolj pametni od povprečne današnje opice

niso bili, vendar so imeli veliko prednost pokončne hoje. Avstralopiteki Lucyjine vrste so se skozi stotisočletja prav zaradi pokončne hoje, ki jim je puščala svobodne roke za nabiranje in za druga početja, razvili v več novih razvojnih generacij. Vse do letos si strokovnjaki niso bili edini, ali je šlo pri vseh teh najstarejših človečnjakovih afarenziških avstralopitekov za enotno vrsto ali za skupino več vrst. Motila

jih je namreč velika razlika med moškimi in ženskimi predniki. Ženske so dosegle le meter telesne višine in so tehtale največ 30 kilogramov, moški pa so bili visoki meter in pol ter so tehtali do 50 kilogramov. Poleg tega so imeli tudi različno razvite kosti. Strokovnjaki so iz njih sklepali, da so bile ženske boljše plezalke in so se spretno gibale po vejah, medtem ko so moški hodili na tleh. Raziskovalci so izkopal za vsako domnevno vrsto le primerke istega spola, nikoli obeh. Če bi šlo za več vrst, potem bi morala obstajati še starejša vrsta hominidov, ki bi bila prednica vseh teh človečnjakov.

Pred kratkim pa so znanstveniki kalifornijskega inštituta za raziskovanje razvoja človeka in izraelske univerze iz Tel Aviva našli ključni dokaz - celo lobanjo moškega človečnjaka, ki je živel kakih 200 tisoč let kasneje kot slovit Lucy. Fosil je dobil pridevke Lucyjin vnucek. Poleg nepoškodovane lobanje so našli še fosilne ostanke kosti rok

več moških. Ti fosilni ostanki so znanstvenikom omogočili, da so povežali v celoto vse dosedanje najdbe in ugotovili, da so bili afarenziški avstralopiteki ena vrsta. Tako so se uvrstili na dno razvojne lestvice človeka.

Iz Lucyjinih potomcev so se v trdem boju za preživetje razvile nekatere razvojno slepe vrste avtralopitekov, a tudi Homo habilis. Ta človekov prednik se je pojavil pred 2,5 milijona let in si je znal kot prvo bitje na svetu izdelati preprosta orodja, kar je bilo znamenje, da se je v njegovih možganih že prižgala iskra razuma.

MILAN MARKELJ

Kako brezupen bi bil svet brez kršive pravil!

CARL G. JUNG

Manipuliranju s simboli preteklosti sledi postavljanje kazipotov prihodnosti.

SLAVKO FRAS

zdravnik razlaga

mr.sc.dr. Tatjana Gazvoda

Alergijske bolezní dihal

Naduha ali astma

Bronhialna astma ali naduha, kot jo tudi imenujemo v vsakdanjem življenju, je bolezen, pri kateri gre za povečano odzivnost sapnic na različne dražljaje in se kaže s splošnim zoženjem zračnih poti. Bistveno za bolezen je delno ali popolno povratno zoženje v dihalnih poteh. Osnovna sprememba je prekomerno skrčenje gladkega mišičja v steni sapnic in povečano izločanje sluzi v svetlino dihalnih poti.

Astma so poznali že v davni preteklosti. Bolezen ima ime po grški besedi asthma, ki pomeni težko dihanje. V liadi se omenja naduha, ko je govor o zasoplih junakih, ki so hoteli v boj. Seneka mlajši (4. stol. p.n.št.), ki je bolehal za astmo, je dejal, da je to ena najbolj neprijetnih bolezni. Hipokrat je trdil, da se astma pojavlja večinoma jeseni. Grški zdravnik Arataeus je že opisal astmatični napad z vsemi bolezenskimi znamenji, ki jih poznamo tudi danes. Šele v začetku 19. stol. pa so ločili astmo od drugih oblik bolezni, pri katerih se težko diha. Pozneje so odkrili, da je astma alergijskega izvora.

Napad astmatičnega dušenja lahko nastopi kadarkoli čez dan, lahko pa tudi zbudi bolnika sredi noči. Večina astmatikov ima hujše napade dušenja ponoči ali v zgodnjih jutranjih urah. Vzrok za ta pojav ni znan. Napad lahko traja nekaj minut, več ur ali se ne poleže niti po daljšem času. Če traja hujši astmatični napad

več kot 24 ur, je bolnik v astmatičnem statusu in mora iti v bolnišnično zdravljenje. Dušenje spremlja kašelj, ki je zlasti izrazit pri okužbi dihal. Bolnik ima tedaj gnojni izmeček.

Zaradi motenega izdiha je bolnikov prsni koš prenapihnen. Izdih je podaljšan, nad pljuči so slišni večglasni piski. Pri hudem astmatičnem napadu je bolnik modrikast. Samo s pregledom ne moremo oceniti stopnje poslabšanja astme. To lahko opravimo edino z merjenjem delovanja pljuč, to je s spirometrijo in z meritvami delnih pritiskov kisika ter ogljikovega dioksida v arterijski krvi bolnikov.

Med zunanjimi mehanizmi povečane odzivnosti sapnic je alergija nedvomno najpogostejša. Pri bolnikih z dedno predispozicijo antigeni (dražeče snovi) sprožijo izdelovanje prekomerne količine protiteles, ki se vežejo v steno sapnic ter krožijo po krvi. Po vnovični izpostavljenosti dražeči snovi sprožijo reakcijo nenadnega skrčenja mišic v sapnicah in astmatični napad.

Mnoge dražeče snovi, ki poslabšajo astmo, so široko razprostranjene v naravi in tudi neposredno v okolju bolnika: bodisi doma ali na delovnem mestu. Sem sodijo poleg pršic, pelodov, živalskih dlak tudi spore in plesni. Pelod nekoliko redkeje povzroča astmo, ker se zaradi svoje velikosti večinoma zaustavlja že v zgornjih dihalih. Zato je pelod predvsem glavni povzročitelj senenega nahoda.

Pomembni so alergeni, ki jim je bolnik izpostavljen na delovnem mestu. Sem sodijo žitna, sojina ter koruzna moka pri kmetovalcih in mlinarjih. V kemični industriji je danes najbolj znano sredstvo, ki povzroča astmo, toluendiizocianat. Delovanje teh snovi v nastanku poklicne astme je zapleteno. Tudi pri varilcih je dokaj pogosta astma. Vsekakor je danes potrebno resno jemati tudi strupe raznih žuželk.

Astma povzroča tudi vdihavanje lesnega prahu, na primer cedre, redkeje hrasta in mahagonija.

(Se nadaljuje)

Od Triglava do treh vrhov sveta

Lani, ko je slovensko planinstvo slavilo stoletnico svojega organiziranega delovanja, je Ministrstvo za kulturo omogočilo uresničitev projekta Od Triglava do treh vrhov sveta, v katerega je bilo vključeno strokovno arhiviranje bogatega gradiva alpinista in utemeljitelja slovenskega himalajizma Aleša Kunaverja, pripravo razstave in izdajo knjige, ki je te dni prišla v knjigarne. Knjigo OD TRIGLAVA DO TREH VRHOV SVETA je pripravila Kunaverjeva žena Dušica, ob podpori Ministrstva za kulturo pa jo je izdala Didakta iz Radovljice.

Knjiga sicer ne skuša biti zgodovinski oris slovenskega alpinizma, kot v uvodnih besedah opozarja avtorica, ampak predvsem predstavlja dokumentarno gradivo, ki ga je zbral pokojni alpinist Kunaver, vendar je prav z njegovim imenom povezanih toliko prelomnih in ključnih točk slovenskega alpinizma, da je knjiga kljub vsemu le oris precejšnjega dela zgodovine našega plezalstva. To velja še toliko bolj, ker je avtorica svoje delo gradila na prepričanju, da velikih dosežkov ni brez globokih korenin. Strm vzpon slovenskega alpinizma v novejšem času je bil možen, ker se je v stoletjih krepil duh tistih pogumnih mož, ki so kot divji lovci, pastirji in planinski vodniki na svojih gorskih poteh premagovali strmine in stene ter s četverico srčnih Bohinjcev žeavnega avgusta 1778 slavili prvi vzpon na Triglav.

Avtorica je opirajoč se na različne knjižne vire vpisala prva dejanja zgodnjega slovenskega alpinizma v začetku knjige, nato pa nadaljuje z opisom dosežkov, ki so povezani z njenim pokojnim možem, oblikovala pa jih je s pomočjo dokumentarnega gradiva, ki ga je Aleš Kunaver zbral v dvajsetih letih svojega delovanja na čelu slovenskega vrhunskega alpinizma. To so pomembni in veličastni mejniki ne samo slovenskega, marveč tudi svetovnega alpinizma: prvi zimski vzpon čez Čopov steber v triglavski steni, prva slovenska himalajska odprava in osvojitve še neosvojenega vrha Trisul II, prvi vzpon po južni steni na osem-tisočak Makalu, ki velja za enega največjih dosežkov v alpinizmu sploh, vzpon na najvišjo goro sveta Everest po novi, najtežji smeri, osvojitve dotlej še nepremagane južne stene Lotseja, prvi solistični vzpon čez Lotsejevo steno na vrh, ustanovitev alpinistične šole za Šerpe.

Knjigo zaključuje sklop člankov in prispevkov o znanstvenih, umetniških in tehničnih vidikih alpinističnih odprav ter povzetek v angleščini. Vse-

bino bogato dopolnjuje številne črto-bele in barvne fotografije ter drugo slikovno gradivo.

MILAN MARKELJ

Dom, otožje

Eno najboljših pesniških zbirk ali celo najboljšo, kar se jih je pojavilo v prodaji od lanske jeseni do zdaj, je pred kratkim izdal Mihelač. Gre za zbirko DOM, OTOŽJE, novo, že deveto samostojno pesniško delo pesnika, pripovednika in esejista Jožeta Snoja. Knjiga je izšla ob avtorjevi šestdesetletnici.

Zbirko Dom, otožje je Snój zasnoval - tako stoji v podnaslovu - kot curriculum vitae v verzih, torej kot sklenjen življenjski in obenem pesniški krog. Pesnikov osebni curriculum je pri tem postavljen v senco mnogo večjega in za celotno zgodbo usodnejšega kroga - kroga, ki obkroža dogajanja z domovino. Druga svetovna vojna jo je razbila na kose, razdejala ji je povzročal tudi spopad dveh nasprotujočih si ideologij, in bila so potrebna desetletja, da se je ta domovina začela sestavljati, dokler se ji z osamosvojitvijo ni začela nakazovati prijaznejša usoda. Lok teh dogajanj je napet skozi pol stoletja, a bo potrebno še precej časa, da se bo napel v zaključen krog. Pesnik se tega zaveda, kar seveda pove na pesniški način.

Snoj gradi svoj curriculum vitae tako, da razžarja najpomembnejše postaje svojega in slovenskega bivanja oziroma življenja. Na začetku je cikel Mrtva narava z dečkom in v njem pesmi, v katerih kot pesnikov dom in otožje prepoznamo Mokronog, pokrajino od Žalostne do Vesele gore, del Dolenjske. V teh pesmih so ubesedeni pesnikovi deški spomini na medvojni hudi čas, na lucerno, težko od jutranje rose in svinčenih čebel, na žlobudranje italijansko, na čas razdvojenosti ob pojavu belo-rdečega in rdeče-belega brata. Naslednji cikel Galerije nostalgije nadaljuje trpko zgodbo mariborskega pribežnika in dolenjskega dečka v Ljubljano, kjer ostaja še vedno begunec - prej pred okupatorji, zdaj pred komunisti. V tisti čas sodi tudi prisiljeno prostovoljno brigadirstvo, čas, ko se pesniku "na potni brigadirski koži zagnojita Rog in Bog". Snojevo zbirko zaključujejo pesmi, ki so po toku in tonu dogajanja novejšega datuma, kakor so, denimo, tiste, ki se prelijejo v spravno daritev Boga, v vojne zapise leta 1991, in Ljubljanske ragedne.

Gre torej za zbirko, ki je predvsem izrazito osebno izpovedna, ob tem pa je treba še zapisati, da daje tej liriki poseben čar tudi jezik. Ekstenzivni modernizem, tako značilen za pesnikove dosedanje zbirke, se je v tej knjigi bravurozno izbrusil.

IVAN ZORAN

ZAVOD ZA IZOBRAŽEVANJE KADROV NOVO MESTO

Ul. talcev 3a
informacije — tel.: 21-319
fax: 21-319

PRIREJA

V SOBOTO, 16. 4. 1994, OB 10. URI
V PROSTORIH ZAVODA

INFORMATIVNI DAN ZA ŠTUDIJO OB DELU

Vse, ki vas zanimajo možnosti študija ob delu in bi se radi vpisali v I. letnik, oziroma nadaljevali študij v III. letniku, vabimo na predstavitev višješolskih in visokošolskih študijskih programov naslednjih fakultet ali višjih šol:

EKONOMSKO POSLOVNA FAKULTETA MARIBOR
FAKULTETA ZA ORGANIZACIJSKE VEDE KRANJ
STROJNA FAKULTETA LJUBLJANA
VIŠJA UPRAVNA ŠOLA LJUBLJANA

OBVESTILO

Podjetja, druge organizacije in skupnosti, organe in društva ter občane obveščamo, da sta po sklepu Vlade Republike Slovenije, sprejetem na seji dne 24. 3. 1994 (sklep objavljen v Uradnem listu Republike Slovenije št. 17/94 z dne 1. 4. 1994),

JAVNO RAZGRNJENA

- 1. OSNUTEK LOKACIJSKEGA NAČRTA ZA ODSEK AVTOCESTE KRONOVO — SMEDNIK — KRŠKA VAS** (del tega odseka na območju občine Novo mesto)
- 2. PREDLOG SPREMEMB IN DOPOLNITEV DRUŽBENEGA PLANA OBČINE NOVO MESTO za obdobje od leta 1986 do leta 1990 (dopolnjen v letih 1988, 1989, 1990, 1991, 1992 in 1993) s programsko zasnovo v delu, ki ga opredeljuje osnutek lokacijskega načrta,**

v času od 2. aprila do 3. maja 1994

- v prostorih Skupščine občine Novo mesto, Ljubljanska c. 2, I. nadstropje,
- v prostorih krajevne skupnosti Bela Cerkev v Beli Cerkvi,
- v prostorih krajevne skupnosti Škocjan v Škocjanu.

JAVNA OBRAVNAVA

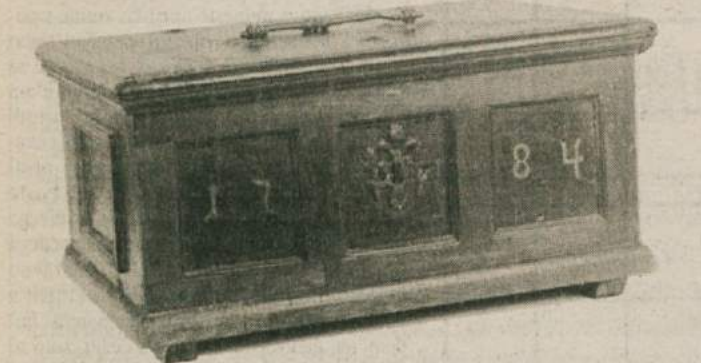
osnutka lokacijskega načrta in predloga sprememb in dopolnitev družbenega plana občine bo:

- v petek, 15. aprila 1994, ob 20. uri v prostorih krajevne skupnosti Bela Cerkev,
- v petek, 22. aprila 1994, ob 20. uri v prostorih krajevne skupnosti v Škocjanu.

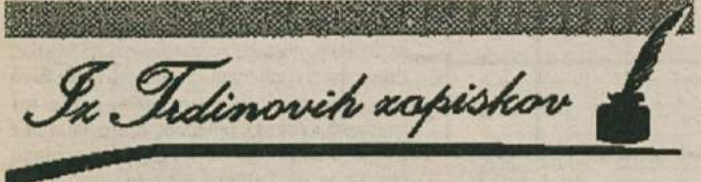
Do poteka javne razgrnitve osnutka oz. predloga lahko podate pisne pripombe, mnenja in predloge na krajih razgrnitve ali pa jih pošljete Sekretariatu za varstvo okolja in urejanje prostora pri Zavodu za družbeno planiranje in urbanistično načrtovanje občine Novo mesto, Ljubljanska 2. Na javni obravnavi bodo navzoči izdelovalci obeh dokumentov, ki bodo dokumenta podrobneje obrazložili in prisotnim dajali pojasnila.

Vljudno vabljeni!

Sekretariat za varstvo okolja
in urejanje prostora
Zavod za družbeno planiranje in
urbanistično načrtovanje
občine Novo mesto

SKRINJICA NOVOMEŠKEGA ČEVLJARSKEGA CEHA - V srednjeveških mestih sta živela obrt in trgovina, podeželje pa se je ukvarjalo s kmetijsko dejavnostjo. V 14., zlasti pa v 15. in 16. stoletju so se obrtniki iste stroke združevali v cehe. V Novem mestu je bil sprva ceh čevljarjev in usnarjev, vendar niso ohranjeni natančni podatki o času nastanka, gotovo pa je obstajal v 17. stoletju, verjetno pa že stoletje prej. Marca 1784. leta se je ceh združil v dva samostojna ceha - v usnarskega in čevljarjskega. Vsak ceh je imel cehovski red, ki je podrobno določal delo ceha in posameznega člana. Ustanovno listino, cehovski red in premoženje ceha so hranili v cehovski skrinjici. Vsako leto so volili cehovskega načelnika, ki je skrbel za skrinjico in preverjal kvaliteto izdelkov članov ceha. Lesena skrinjica novomeškega čevljarjskega ceha (v 27,5 cm, š 55 cm, g 31 cm) ima na čelni strani intarzirano letnico 1784. S prenehanjem delovanja ceha je izginilo tudi premoženje. Danes lahko občudujemo le prazno skrinjico. (Pripravila zgodovinarica Majda Pungerčar iz Dolenjskega muzeja)

Grozovita nemarnost in nesramnost - V starem boljem času fantje niso marali za punico, ki je lovila jih vsepreko in punice ne za take fante, ki so jih hoteli kavšati. Zdaj je v tem nemarnost in nesramnost grozovita - v krčmah se zdaj očitno objemajo, včasih nikoli tega - kuševanje pa tako že ni bila šega pri nas, to ima le gospoda in pa kmetje ajdovske fare, ki se za pozdrav lobzajo - mi si v to znamenje le roko podajamo - ali mladi svet začel je ostudno cmakati pa se tudi zato ljudje strašno norca delajo, dekleta ne morejo se vpričo staršev ločiti od fantov, pečajo se zdaj vse vpreko tudi s takimi sebenjki, kateri nič nimajo. Brejih je zdaj vse polno, vsakega otroka ima z drugim kurbirjem. Kako se je vse spremenilo!

Skandalozna kronika - Med gospodo cvete bujno škandalozna kronika. Jernejeve vladajo za oficirje. Sploh so pri gospoh in gospodičnah v velikem čišlu sablje. Gregoriča obiskoval lajt, ostal mu dolžan in izostal iz krčme ali je ongavil še na dalje s hčerko, zahajajoč skoz zadnja vrata k njej. Oče imenuje za vpričo drugih oficirjev šufta. Zato mora iz njihove družbe proč. Ljubica pobegne v Ljubljano. Oče telegrafa policiji, da jo pritira nazaj.

Za cunje vse - Frajle, če ni družega, zaljubijo se rade tudi v dijake, raje vendar v oficirje, najraje pa v oženjene, če prav postarne gospode z mastno službo ali velikim imetjem, da jim lahko kupujejo tiste cunje, ktere zahteva moda.

Proga Novo mesto-Straža

Proga Novo mesto-Straža je dolga 8,476 km. Na zadnji kretnici v Straži preide v industrijski tir Zavoda za rezerve Slovenije. Na celotni dolžini teče po levem bregu Krke in se z nadmorske višine 177,6 m v Novem mestu spusti do Straže na 172,4 m nadmorske višine. Na progi sta omembe vredna le dva po 10 m dolga mostova in en 6 m dolg most. Mostovi so bili med vojno poškodovani. Proga je gradilo gradbeno podjetje Hoffmann in je bila predana prometu istega dne kot proga Grosuplje-Novo mesto, to je 1. junija 1894.

V 5,6 km se odcepi industrijski tir opekarne Zalog, ki je bil zgrajen leta 1948 in ga je nekaj časa uporabljalo tudi okrajno postajališče Novo mesto.

Industrijski tir Uprave za materialne rezerve (Zavod za rezerve SRS, Silos, Žito, Metroz) je dolg 1.593 m, zgrajen je bil leta 1950, pri 0,7 km tega tira je bila nekaj časa končna postaja Žičnice in so tam nakladali les.

Tudi v Bršljinu se na ta del proge navezuje nekaj industrijskih tirov. Leta 1959 so zgradili industrijski tir Gospodarske poslovne zveze Novo mesto do skladišča umetnih gnojil. Leta 1963 so pri 0,6 km priključili industrijski tir Tovarne stekla Kremen; tega je leta 1970 prevzela in podaljšala tovarna Krka. Tudi Kmetijska zadruga Krka je leta 1975 zgradila industrijski tir do Mešalnice močnih krmil.

Na progi je 23 nivojskih križanj s cestami ali potmi, od tega je le eno križanje zavarovano z zapornicami (cesta v Bršljinu). Proga sedaj dopušča 14 ton osnega pritiska in hitrost 25 km/h, saj je že več kot polovico tirnic (4490 m proge) doseglo častljivo starost 100 let.

Na progi so vedno vozili mešani vlaki. Med okupacijo so Italijani ukinili promet od maja do novembra 1942 in ponovno 17. avgusta 1943. Po odhodu Italijanov so partizani 11/12 decembra 1943 zažgali postajno poslopje in skladišče na postaji Straža-Toplice. Postajno poslopje so zasilno obnovili meseca julija 1946, dokončno pa

leta 1959.

Belokranjska proga

Prizadevanja za gradnjo proge Novo mesto-Metlika so trajala pol stoletja. Čeprav je to sedaj manj pomembna proga, so se ob pripravah za njeno gradnjo zelo zapletale zadeve med Avstrijo in Madžarsko, med domačimi politikami in lokalnimi interesi. Zadeve so se še bolj zapletle zaradi predlogov, da bi gradili le ozkotirnico, nemških teženj po tretji zvezi Avstrije s Trstom in slabega finančnega stanja države, saj je v tem obdobju zelo veliko gradila v Bosni, pa tudi transalpske proge so zelo praznile državno blagajno. Vso problematiko lahko strnemo v sledečih stavkih:

Geografska zaprtost Bele krajine proti ostali Sloveniji je to pokrajino v prometnem in komunikacijskem pogledu puščala dolgo časa ob strani. Slabe in strme poti čez Tančo goro proti Kočevju, po dolini Starih Žag v dolino Krke in čez Vahto v Novo mesto niso spodbujale prometa in trgovine, zato je Bela krajina zaostajala. Prometna povezava s svetom je bila pogoj za gospodarski razvoj in zaustavitve izseljevanja, zato je bila Bela krajina življenjsko zainteresirana za progo.

Za povezavo Novega mesta s Karlovcem preko Bele krajine so bili zainteresirani tudi na hrvaški strani.

Avstrijsko vojaško ministrstvo je imelo to progo za zelo potrebno, saj osrednja Avstrija ni imela neposredne povezave s strateško izpostavljeno Dalmacijo.

Iz varčevalnih razlogov se je del prometnih strokovnjakov ogreval le za ozkotirno progo, žal so bili med temi

tudi ministri za promet na Dunaju.

Tržaški gospodarski krogi so belokranjski progi nasprotovali, ker so se bali odliva tovara na Reko, saj so imeli monopol nad izvozom blaga iz Dolenjske.

Madžarska prometna politika je težila za tem, da prometne poti iz Dalmacije usmeri skozi takratno Hrvaško na Madžarsko in na ta način Dalmacijo odtegne od Avstrije ter naveže nase. Zato so se zelo trudili prepričati povezavo Dalmacije s takratno Kranjsko in preko nje z osrednjo Avstrijo.

Potres v Ljubljani leta 1895 je Kranjsko tako prizadel, da so za pet let ustavili vse aktivnosti za belokranjsko progo. V prvem desetletju tega stoletja je bilo težišče aktivnosti usmerjeno na gradnjo II. zveze Avstrije s Trstom preko Alp.

Gradnja belokranjske proge je zamujala tudi zaradi neuskkljenih interesov. Vsako županstvo je zahtevalo progo skozi svojo občino ali vsaj čim bližje. Največ razprav je bilo o prometni povezavi Črnomlja, saj se je več variant za traso proge Črnomelj zanemarilo. Za povezavo s Črnomljem so nekateri načrti predvideli le lokalno priključno progo.

Politične razprtje domačih veljakov in poslancev niso bile v prid gradnje proge. Za progo so se trudili vsi, ob tem pa je poslanec v dunajskem parlamentu Ivan Hribar želel imeti vodilno vlogo.

Takratna Notranja Avstrija belokranjski progi ni bila naklonjena. Ogrevali so se za gradnjo transverzale Dunaj-Aspang-Hartberg-Gleissdorf-Feldbach-Radgona-Ptuj-Rogatec-Brežice-Novo mesto-Jadransko morje, znane pod imenom Aspanska proga.

Madžari izigrali sporazum

Od prvih variantnih tras leta 1872 do dograditve belokranjske proge je bilo obdelanih niz variant in njihovih inačic. Izhodišni točki sta bili dve: Novo mesto in Straža. Ti dve varianti sta bili predvideni skozi Črmošnjice, ostale pa preko Uršnih sel. Za progo skozi Črmošnjice so se navduševali Kočevjarji. Potek proge, kot sta ga zagovarjala Costa in Toman, pa bi povezal fužine na Dvoru s premogovnikom v Kanižarici, zanemaril pa bi Metliko.

Do leta 1903 sta obstajala dva konzorcija za gradnjo belokranjske proge. V letu 1903 se je oblikoval enoten konzorcij v sestavi: baron Šveglj kot predsednik in člani F.Šuklje, ljubljanski župan Ivan Hribar, predsednik trgovske zbornice Josip Lenarčič, poslanec dr. Ivan Tavčar in notar Plantan.

Zeleno luč za gradnjo Belokranjske proge je pomenil avstrijsko-madžarski sporazum, v katerem je bilo določeno, da Avstrija pristane na gradnjo čežkarpatske proge Košice-Bohumín (med Madžarsko in sedanjo Poljsko), če Madžari zgradijo preko Hrvaške povezavo med belokranjsko progo in dalmatinskimi progami, to je od Karlovca in Ogulina do Knina. Sporazum je bil podpisan 22. novembra 1907 in je določal, da z gradnjo pričnejo leta 1908 in dogradijo progo Novo mesto-Bubnjarci-Karlovec najpозnejše do oktobra 1910. Pogodba je določala na slovenski strani traso: Novo mesto-Uršna sela-Semič-Brezova Reber-Lokve-Metlika. Iz Metlike v Črnomelj je bila predvidena 11 km dolga lokalna priključna proga.

Na osnovi te pogodbe je bil sprejet in 30. decembra 1907 objavljen državni zakon o gradnji proge Novo mesto-Karlovec z imenom Začetek dalmatinskih železnic (Dunaj-Split). Madžari so sporazum izigrali; najprej so gradnjo zavlačevali, potem pa od Bubnjarcjev do Karlovca zgradili zelo slabo lokalno progo, ki ni bila sposobna prevzeti večje obremenitve, tako so pretrgali prometno zvezo alpskih krajev z Dalmacijo.

Še: O veri imam pravico tako misliti

„Žalite za verujoče“

Gospa Darinka Tratar iz Šmarjete, v Dolenjskem listu 17. marca ste pod zgornjim naslovom napisali precej obširen članek. Bralce me izrazilo, da ne verujete ne v Boga, ne v hudiča, ne v nič, ker je vse izmišljeno. Omenjate svojo botro, versko blazno žensko, ki vas je učila drugače, vendar kljub temu niste bili nikdar verni. Mislim, da ste, če ste imeli otro, bili krščeni, torej ste kristjanka. Zato naj vas bo sram, ker s pisanjem žalite verujoče in napadate Cerkev. Vera ni Kardeljevo samoupravljanje, zato svoje razmišljanje o veri odbrzite zase, saj vas ni nihče izzival niti vprašal o vašem neverovanju. Po naših muzejih so ohranjene več sto let stare nabožne slike vseh vrst, ki jih skrbno varujejo, kajti predstavljajo kulturo naših prednikov. Med čuvarki naše kulturne dediščine so tudi ateisti, vendar so to zgodovinarji z visoko stopnjo izobrazbe in kulture.

Omenili ste tudi tiste, ki so se borili na pravi strani, bili so partizani. Lahko vam povem, da poznam borce, ki so ohranili vero in so s svojimi družinami zged župniji, v kateri živijo, tudi v naši. Vi ste bili rojeni po vojni in ste odrasli v povojnem času, torej vam ni zameriti, saj ne morete drugače razmišljati, kakor ste se učili. Prebrati pa boste morali še veliko knjig.

FANI LORBER

PRIJAZNO POVABILO V SVET LUTK

BREŽICE - V galeriji brežiškega gradu bo do sredine maja postavljena zanimiva in za muzej malce ne navadna razstava "V svetu lutk". K njenemu ogledu vas vsak dan med 8. in 13. uro vabita Posavski muzej Brežice in Muzej novejšje zgodovine iz Celja. Otvoritev razstave bo jutri, 15. aprila, ob 18. uri, ko se bo obiskovalcem s svojim programom predstavila lutkovna skupina Vzgojno varstvene organizacije Brežice.

REKORDNO ŠTEVILO SEKALCEV

SEVNICA - Na Veliko nedeljo se je dopoldne na sevniskem Glavnem trgu zbralo na 27. sekanju pirhov doslej največ - 52 sekalcev. V pisani družini starih Sevnčanov, ki so se kot gospodarstveniki uveljavili v številnih slovenskih podjetjih, sta tokrat tolarski kovaneč z dveh korakov razdalje v desetih poskusih največkrat, po trikrat, zalučala natančno v pisnico Boštanjčana Todi Papež in Zvone Udovič, le da je imel slednji bolj serijo. Kot kaže, so imeli bolj mirno roko tisti, ki so se pri Tomaževem "pušeljanku" odžejali z domačo kapljico, s pelinom.

Že 26 let zvest Novotehni

Učitelj Lojze Gorjanec je doslej kupil pri Novotehni že trinajst avtomobilov - Nagrajen za zvestobo

NOVO MESTO - Učitelj strojništva na Srednji tehniški in zdravstveni šoli Alojzij Gorjanec iz Novega mesta je bil sredi minulega tedna prijetno presenečen, ko so ga poklicali iz Novotehne prodajnega salona avtomobilov na Novem trgu in ga povabili, naj se kot njihov najzvestejši kupec čimprej oglasi v salonu. Iz rok poslovodkinje Nade Jakše je prejel darilo - avtomobilski radijski spre-

ZVESTI KUPEC - Lojze Gorjanec prejema darilo Novotehne

V Brežicah je od mrtvih vstal

V mestu in okolici bi še glodali kosti, če ne bi pokojni Dževad Mujanović "od mrtvih vstal", se pojavil v Brežicah in počistil z lažmi, ki jih res ni bilo malo

Proti koncu lanskega leta smo lahko v več časopisih (Priatelj, Nedeljski dnevnik, Dnevnik, Delo, Dolenjski list, Slovenske novice itd.) prebrali vesti iz življenja družine Mujanović (Gerjevič) iz Brežic.

Ze sami naslovi so silili bralca k pozornosti, seveda pa ni manjkalo tudi fotografij in takih ali drugačnih črnih napovedi. V posameznih člankih je bolj nastopala že omenjena družina, v drugih zagrizeni pripadniki najbolj slovenskih strank (pbebej velja pohvaliti Marjana Novoselca in Staneta Radanoviča iz Brežic, in sicer predvsem kot velika rodoljuba, čeprav sta tudi pripadnost svoji stranki SNS izražala karseda nazorno) in v tretjih so več ali manj novinarji sami. Slednji članki so kajpada bili najmanj odmevni in najmanj brani.

Naj bo kakorkoli že, vsak članek in vsi pisci člankov, vsi akterji in režiserji skupaj so vsak po svoje prispevali k temu, da se je, predvsem v Brežicah, o zadevi na veliko govorilo. Največ kosti za glodanje je nametala Bojana Mujanović (Gerjevič) sama, nekateri novinarji ali pa intervjuvanci so na kup kosti nametali še nekaj svojih. Tako je bilo materiala za glodanje v izobilju. In še bi se glodalo, če ne bi pokojni Dževad Mujanović od mrtvih vstal, se pojavil v Brežicah in na ta način v živo in sam počistil z lažmi, ki jih pri celi zadevi niti ni bilo tako malo.

Zakaj se oglašam še jaz? Dževad Mujanović je bil pripadnik "bizantinske" vojske v Cerkljah pri Brežicah. Menda še pred ekspanzijo "bizantizma", vsekakor pa še pred vojno v Sloveniji, je bil premeščen v eno izmed enot izven Slovenije. Z

SLS VODI DVOJNO POLITIKO

Občinski odbor SKD Trebnje si zadnje politične dogodke razlaga kot poskus oslabitve naše stranke tako z leve kakor tudi z desne politične strani, kar še posebej podpira nam "sorodna" stranka SLS. V Trebnjem smo bili vedno načelni pri izvajanju svoje politike. Veliko smo se angažirali pri ustanavljanju novih občin, smo proti dvomljivim načinom zbiranja denarja, kot so samoprispevki. Nadalje se zavzemamo za dosledno izvajanje denacionalizacije, smo pa proti monopolnemu položaju trebanjske kmetijske zadruge. Podpiramo zdrave gospodarske programe, podjetništvo in vse zdrave industrijske obrate v občini. Vse to nekaterim ne ustreza, zato napadajo stranko na vse mogoče načine. Glavni akter napada pa je SLS. Nam je že dolgo znano, da ta stranka vodi dvojno politiko. Ob zadnjih političnih dogodkih smo se lahko še enkrat prepričali, da nam SLS ni prijateljska stranka, ampak hud nasprotnik.

OO SKD Trebnje
Predsednik: FRANCI SMOLIČ

njim naj bi menda iz Slovenije odpotoval tudi eden od treh otrok Dževadove soproge Bojane. Po slovenski osamosvojitvi pa je začel Dževad sočustvovati s Slovenijo in si je celo želel vrnitve. Bojana naj bi se na Sekretariatu za notranje zadeve v Brežicah pri referentki Zofiji Maksimovič pozanimala, kaj ji je storiti, da bi soprogo lahko prišel v Brežice. Referentka naj bi ji odgovorila, da se lahko vrne. Pozneje naj bi referentka po nekem zvezah sporočila obveščevalni službi "bizantinske" vojske, da ima Mujanović namen po-

● SPOŠTOVANI GOSPOD UREDNIK - Kot boste lahko ugotovili iz teksta, katerega objavo želim, so v naših časopisih (tudi v vašem) objavljali tragedijo ali zgodbo družine Mujanović (Gerjevič) iz Brežic. V člankih sva bila kot sumljiva Slovenca imenovana Zofija Maksimovič, delavka v Sekretariatu za notranje zadeve občine Brežice in jaz Ivan Kapušin, član Izvršnega sveta SO Brežice in sekretar Sekretariata za notranje zadeve občine Brežice. V nekaterih tekstih pa je bil kot sumljiv - protislovensko razpoložen označen kar cel organ - SNZ ali pa kar občinska uprava v celoti. Ker se je sedaj zgodba vendarle končala, želim, da objavite tudi moj članek, s katerim želim samo oprati neupravičeno omadeževano čast Zofije Maksimovič, organa za notranje zadeve, občinsko upravo v celoti in svoje ime.

begniti v Slovenijo. Razplet je bil tak, da so različne vojske v BiH obdelovale Bojano in Dževada in končna posledica je bila, da so Dževada ustrelili pred očmi Bojane. Za smrt moža in očeta Dževada Mujanoviča naj bi torej bili krivi: brežiška občinska uprava, sekretariat za notranje zadeve, Zofija Maksimovič in Ivan Kapušin ali morda samo posamezni od naštetih.

Kar sem napisal jaz, je zelo skrajšan povzetek pisanja v različnih slovenskih glasilih, pisalo pa se je po navedbah Bojane Mujanović (Gerjevič). In sedaj imam menda prav, da pišem še sam. Časopisi so pisali, trdili in dokazovali, da smo na občinski upravi v Brežicah pri celi stvari še največ krivi. Nekateri so krog občinske uprave zožili do sekretariata za notranje zadeve in nekateri celo do referentke Z. M. in nekateri do Zofije Maksimovič, referentke v organu. Ona naj bi bila kriva, ker je informacije o družini Mujanović (Gerjevič) prenašala do velikosrbske obveščevalne službe, torej je kriva, da so zasliševalci v BiH spraševali Bojano in Dževada o stvareh, ki so bile znane samo sekretariatu za notranje zadeve v Brežicah ali morda samo Zofiji Maksimovič. Najgrozovitejši zaključek tragedije pa je bil tedaj, ko so pripadniki hrvaške vojske (!) ubili Dževada, in to pred očmi njegove soproge Bojane. Ker se je pri pisanju kar nekajkrat v zelo sumljivih okoliščinah omenjalo tudi moje ime,

RAZSTAVA FOTOGRAFIJ IN FREYEVA IGRA

KOSTANJEVICA - V Lamutovem likovnem salonu bodo jutri, 15. aprila, ob 18. uri odprli razstavo fotografij ljubljanske fotografije Barbare Vider, ki že vrsto let s fotografsko kamero raziskuje arhitekturo starega cistercijskega samostana v Kostanjevici in jo prenaša v črno-bele fotografije. Razstavo bo odprl dipl. inž. Marijan Smerke. Po otvoritvi pa bo Slovensko ljudsko gledališče iz Celja izvedlo dramo Damirja Zlatarja Freya Kri in košute.

Ribnik v Prilozju je odprt

Velike možnosti za ulov krapov - Brunarica kmalu nared

Ribnik v Prilozju pri Krasincu, s katerim gospodarijo metliški ribiči, bo od 16. aprila naprej odprt vsako soboto in nedeljo za športno-rekreativski lov na krape. Priprave na letošnje ribolovno sezono so ribiči pričeli že pred mesecem dni, ko so s prostovoljnimi delom uredili ribnik in okolico.

Na novo so pripeljali iz Hrvaške okrog 300 krapov, tako da jih je sedaj v ribniku okrog 500, težki pa so od enega do treh kilogramov. Nekaj je tudi trofejnih. Ker večji krapji še ni napolnjen z vodo, so vsi brez v manjšem, zato so možnosti za ulov

čeh da naj bi kot občinski funkcionar in predstojnik sekretariata za notranje zadeve vso to hudoobjo najmanj molče odobral in torej tudi sam delal proti interesom slovenskega naroda, je seveda sedaj prišlo tudi do njegovih pet minut.

Vse sem že povedal, za nekatere bralce morda dovolj, za vse najbrž ne. Nič pa nisem povedal za tiste, ki so prebrali prve informacije ali zanje slišali in se seveda upravičeno zgražali, sedaj pa te vrstice iz nekega razloga morda ne bodo prišle do njih. Prav zato bi želel bralce opozoriti, da ne gre verjeti vsakršnemu pisanju in vsakemu pisunu - ne prej v enoumju, ko se je pisalo to, kar je bilo politično čisto, ne sedaj v svobodi, ko piše lahko vsakdo in domala vse, kar hoče. Res pa je, da je ob dimu navadno tudi kaj ognja. To velja tudi za opisani primer. Saj vendar vemo, da je vojna, da se dogajajo tragedije, da je ubijanje ipd. Vsega je torej bilo, vendar pa igralci nismo bili vsi. Ali točneje: ni dokazano, da sva Zofija Maksimovič in jaz, Ivan Kapušin, pri zgodbi imela tudi najbolj drobni vlogi. Prišla pa sva na najslabši glas, ker sva bila edina imenovana s celim imenom in priimkom, in sva bila v Brežicah, sva še v Brežicah in bi v Brežicah tudi rada ostala.

Kako sem zvedel, da je bil Mujanović Dževad ubit in kako vem, da je še živ in da je v Brežicah? Ubijanje oz. streljanje sem v skrajšani verziji že opisal. Ne gre, da temu ne bi verjel, kajti soproga Bojana je bila pri zločinu navzoča in svojega moža zagotovo najbolj pozna. Pomote torej ne more biti?

In vendar vem, da je v resnici še živ in da je v Brežicah. Bojana Mujanović (Gerjevič) je namreč sprožila upravni postopek pri SNZ v Brežicah in potrebna je bila izjava Dževada Mujanoviča. Le-te seveda on ni mogel dati (saj je bil vendar ubit), zato je organ od Bojane zahteval, da za pokojnika predloži mrliški list. Zgodilo pa se je, da se je Bojana raje odločila za izjavo in na zaslišanju privedla, kar moža - še živega! To se je zgodilo 14.1.1994 (ni prvoaprilska šala!).

Krvava drama brežiške družine se je tako vendarle srečno končala, hvala bogu!

P. S.
Z nekaj rezerve vendarle jemljite tudi moje pisanje, kajti sam Mujanoviča nisem videl. Moji referenti so mi povedali, da so ga oni videli. Kaj pa, če so se zalagali? V demokraciji je morda tudi to dovoljeno. Pa še 1. april je bil...

IVAN KAPUŠIN

Prof. Alojz Čudovan

Dne 11. februarja 1994 je v Zagrebu umrl prof. Alojz Čudovan. Bil je dolenjski rojak, rojen 3. junija 1902 v Gorenji vasi pri Šmarjeških Toplicah. Na jesen 1914, ko je po Evropi že zdvijala prva svetovna vojna, se je vpisal v prvi razred novomeške gimnazije. Naslednja tri leta je nadaljeval šolanje v Škofovih zavodih v Šentvidu nad Ljubljano, od petega razreda dalje pa je bil zopet dijak gimnazije v Novem mestu. Tu je junija 1922 opravil tudi zrelostni izpit.

Lojze je že na gimnaziji slovel kot odličan matematik, pa si je to stroko izbral tudi za svoj poklic. Po diplomu na ljubljanski univerzi je dobil namestitev v sosednji Hrvaški, kjer je dolga leta služboval na gimnaziji v Koprivnici. Po upokojitvi je z družino živel v Zagrebu in tam v 92. letu tudi umrl. Bil je vseskozi dosti trdnega zdravja, in ko je že v visoki starosti moral prestat še težak operativni po-

Čestitka Jožetu Pencu ob 80-letnici

Ob 80-letnici Jožeta Pence-Dečka je na sedežu slovenske borbevske organizacije njen predsednik Ivan Dolničar s sodelavci 7. aprila čestital jubilejntu. V krogu njegovih sorcev je Dolničar ob tej priložnosti naglasil prispevek tovariša Dečka v NOB, kot uglednega aktivista, predstavnika krščanskih socialistov v OF na Dolenjskem. Tovariš Penci je bil član Okrožnega odbora OF Novo mesto in udeleženec Kočevskega zborna, na katerem je bil izvoljen za člana SNOS in AVNOJ. Tudi po vojni je bil dejaven pri akcijah nekdanjih aktivistov OF in borcev skupnosti Gorjanskega bataljona, ki so poleg obujanja izročil in vrednot NOB veliko prispevale tudi k hitrejšemu razvoju bivših partizanskih krajev.

● Spoštovanemu in prijubljenemu tovarišu Jožetu Pencu-Dečku ob lepem jubileju srčno voščijo vse najboljše tudi vsi njegovi nekdanji sodelavci OF na Dolenjskem, soborci, prijatelji in znanci ter mu iskreno želijo še naprej dolgo in zdravo življenje!

V sedanjem času je Jože Penci s svojo aktivnostjo ponovno izpričal svojo pokončnost in zvestobo izvirnim idejam OF ter NOB z vrsto svojih javnih nastopov in medijskih prispevkov. Bil je tudi pobudnik in soorganizator nedavne prireditve na Javorovici v počastitev spomina pobitega Cankarjevega bataljona, ki je pomenila odmevno spravno dejanje.

Prof. Alojz Čudovan

seg, so njegovi zdravniki ugotavljali, da že zlepa niso imeli tako živahnega in vedrega pacienta. Zdjaj ga ni več in za njim žalujejo dve hčerki, nekaj vnukov in pravnuk.

Prijatelj Lojze je bil vnet pobudnik in udeleženec sestankov nekdanjih sošolcev ob raznih obletnicah mature, zadnja leta smo se pa v Novem mestu sestajali skoraj vsako leto, le da nas je bilo vedno manj. Na sestanku leta 1989 smo bili še trije, pa smo "za pomoč" povabili še dva prijatelja iz dveh sosednjih razredov, živeča v Novem mestu. Ko smo se ob zadnjem sestanku v Stopičah poslavljali, je Lojze žalostno pripomnil: Zdjaj se pa ne bomo več srečevali.

Da, dragi Lojze, zdaj se ne bomo več srečevali. Počivaj v miru in naj Ti bo zemljica lahka!

J. J.

Bolj zanimivo bi bilo pisanje o zgodovini kraja

Še en odmev na pisanje Darinke Tratar iz Šmarjete

Darinka Tratar iz Šmarjete je v Dolenjskem listu vzela veliko prostora, tako da so morali moji takratni dopis občitno krajsati. Bolj zanimivo bi bilo, da bi kot učiteljica opisala zgodovino najstarejšega trga na Kranjskem Gotno Brdo. Oba bregova reke Krke sta bila povezana s kamnitim mostom. Leta 1910 je dežela Kranjska sezidala nov most. Pa tudi o tem, kako so kmetje našli zlatino, potem, kako je nek kmet pri Dobravah našel novček iz finega zlata, težkega 65 g, s podobo cesarja Avgusta. V Škocjanu sta na rojstni hiši Ignacija Knobleharja v zid vzdana dva leva. Šmarjeta velja poleg Vač za enega najbogatejših krajev po prazgodovinskih izkopanih. Pri Klevčevu se je našel star rimski denar in star žid. Veliko umetnin se je našlo tudi proti Mokronogu. In tako dalje in tako dalje.

Zanimivo bi bilo pisati o tem, kako so zidali cerkve in kapelice s svetniki, kamor so se ljudje zatekali s prošnjami. O zgodovini bi bilo veliko pisati, vendar Darinka pravi, da je svetlo pismo pravljica. Tudi Adamu in Evi nasprotuje. Kako pa je ona prišla na svet?

Kar sem pisala o Grozdetovem Lojzetu je bila resnica. Lado Kocjan pa naj raje konča s pisanjem, se poda v molitev in ima ljubezen do vsakega človeka.

ANGELCA BUTALIN
Ob Težki vodi
Novo mesto

DOLENJSKI LIST

Vaš četrtkov prijatelj

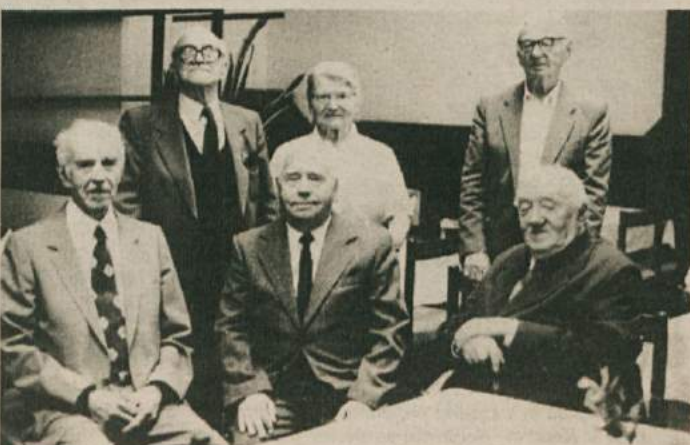
Albert Šeruga

Kako kruta je respica, da te danes ni več med nami. Življenje je tako nepravilno in sprašujemo se, zakaj mora toliko ljudem prizadejati bolečino in vzeti tisto, kar ima človek najrajši. Odgovora ni in ostaja le spoznanje, da je svet poln bolečin in v taki bolečini se moramo žrtvovati za tiste, ki nam še ostanejo, ki še delijo življenje z nami.

Albert, od tebe se je poslovilo veliko številno ljudi, od tvojih najbližjih do prijateljev, krajanov in bivših sodelavcev. Toda tudi mi, tvoji sosesde, s težkim srcem zremo resnici v oko. Tvojega vedno nasmejanega in vedrega obraza ne bo več. Spominjali se bomo časov, ko smo skupaj gradili v tem prelepem Podgorju, ko smo pomagali drug drugemu. V sosesko nad šolo smo prišli nekako istočasno, zato je bila navezanost toliko močnejša. Spopadali smo se s problemi gradnje, toda skupno smo lažje našli rešitev in večina nas je bila zadovoljnih, da naša ulica napreduje.

Lepo je bilo postati s tabo na ulici, se pogovoriti o tem in onem ter se nasmejati tvojim šaljivim besedam. Znal si pomagati in vedno priročno na pomoč. Za ulico in njene stanovalce si naredil zelo veliko. Brez tvoje organizacije in poštenega vodenja naša ulica ne bi bila urejena. Danes je ulica prazna, zavita v tišino. Nikoli te ne bomo pozabili. Zelo rad si imel tudi svojo družino in otroka.

S svetjem, ki krasi tvoj grob, smo se ti hoteli vsaj malo oddolžiti za vse storjeno. Upamo, da ti je bilo življenje v krogu sosedov prijetno. V imenu vseh hvala za vse! Počivaj v miru. Sosesde naselja nad šolo v Stopičah

V NOvem mestu POLETI 1989 - Sedijo: prof. Alojz Čudovan, ekonomist Jože Vatovec in prof. Janko Jarc, stojijo: Jože Bučar s soprogo Mileno in muzik Drago Šproc.

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridružuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 14. IV.

SLOVENIJA 1

- 8.15 - 0.10 TELETEKST
- 8.30 VIDEO STRANI
- 9.00 TEDENSKI IZBOR
- 9.00 INFANTININ ROJSTNI DAN, otroška igrana oddaja
- 9.40 NAŠA PESEM 93
- 10.10 KRONIKA, 23. del kanadske dok. serije
- 10.35 PO SLEDEH NAPREDKA
- 11.05 PO DOMAČE
- 12.45 TRATTORIA TRAX, 6/6
- 13.00 POROČILA
- 13.05 STUDIO CITY, ponovitev
- 15.05 TEDENSKI IZBOR
- 15.05 SVET POROČA
- 15.40 OSMI DAN
- 16.25 PORABSKI UTRINKI
- 17.00 DNEVNIK 1
- 17.10 OTROŠKI PROGRAM: ŽIV ŽAV
- 18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
- 18.45 LINGO, TV igrice
- 19.10 RISANKA
- 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
- 20.05 ŽARIŠČE
- 20.30 EUROSONG 94 - PREDSTAVITEV POPEVK, 1. del
- 21.30 TEDNIK
- 22.20 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
- 22.45 SOVA

SLOVENIJA 2

- 14.15 - 23.40 Teletekst
- 14.30 Video strani
- 14.50 Kinoteka: Fritz Lang - Škratna ulica (amer. film, 1. del) - 16.30 Tedenski izbor: Srta srca (franc. nadalj., 5/16) - 17.20 Sova (ponovitev): Popolna tujca (amer. naniz., 5/22); 17.50 Odletel bom (amer. nadalj., 11/16) - 18.40 Že veste? - 19.10 Poslovna borza - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Zlomljeni jarem? (dok. film) - 20.55 Umetniški večer, Alica (evropski kult. magazin)

IQ + ♥ = ŠKODA
Volkswagen Group

GLASBA JE ŽIVLJENJE

Oddaja Glasba je življenje je osvojila vso Slovenijo. Spremljajo jo lahko poslušalci Studia D, Radia Celje, Koroškega radia Slovenj Gradec, jeseniškega Radia Triglav, ptujskega Radia Tednik, Radia Morje iz Izole in ljubljanskega Poslovnega vala.

V sobotni oddaji bom imela v gosteh direktorja TV Slovenija Janca Čadeža, ki pripravlja posebno glasbeno presenečenje za Avseniki za Evrovizijo. Janec Čadež je tudi dober športnik, saj je na svetovnem prvenstvu novinarjev v Kanadi osvojil dve bronasti medalji v teku na smučeh.

V nagradni igri Emone Merkurja je šla nagrada v Bohinjsko Bistrico. Se vedno pričakujemo vaše dopisnice, na katerih nam boste sporočili, kaj naj vam zavrtimo, da vas razvedrilo. Predloge pošiljate na naslov: Dnevnik, p.p. 77, Ljubljana, s pripisom: "Za oddajo Glasba je življenje", lahko pa tudi na Dolenjski list, Celjski tednik ali Gorenjski glas.

Latinski pregovor: *Glasba je povabilo k ljubezni.*

Simona H₂O

PETEK, 15. IV.

SLOVENIJA 1

- 8.45 - 2.05 TELETEKST
- 9.00 VIDEO STRANI
- 9.20 TEDENSKI IZBOR
- 9.20 MLADI SHERLOCK, angl. nadalj., 3/9
- 9.45 VAN GOGH, franc. film
- 12.20 ŽE VESTE
- 12.50 POSLOVNA BORZA
- 13.00 POROČILA
- 13.05 UMETNIŠKI VEČER, ponovitev
- 15.50 KAM VODIJO NAŠE ŠTEZICE
- 17.00 DNEVNIK 1
- 17.10 TOK TOK, kontaktna oddaja za mladostnike
- 18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
- 18.45 LINGO, TV igrice
- 19.10 RISANKA
- 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
- 20.10 FORUM
- 20.30 BECK, nizozem.-belgijski film
- 22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
- 23.40 SOVA

SLOVENIJA 2

- 15.45 - 23.15 Teletekst
- 16.00 Video strani
- 16.30 Tedenski izbor: Eurosong 94 (1. del) - 17.30 Sova: To je ljubezen (angl. naniz., 6/19); 17.55 Odletel bom (amer. nadalj., 12/16) - 18.45 Znanje za znanje - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Večerni gost: Jože Čiuh - 21.05 Oči kritike - 22.05 Solo recital Filipa Glasasa v CD

A KANAL

- 7.00 Borza dela - 12.00 Na velikem platnu - 12.15 Luč svetlobe (ponovitev 144. dela amer. nadalj.) - 13.10 Magnetoskop (ponovitev) - 13.50 Prva dela (oddaja o režiserjih) - 14.30 Borza dela - 15.20 Na velikem platnu - 15.35 Drakula (ponovitev 7. dela filma) - 16.05 Tekma z vetrom (ponovitev filma) - 17.45 Luč svetlobe (145. del am. nadalj.) - 18.30 Ameriški deset (glasbena oddaja) - 19.00 Poročila - 19.30 Pozitiv + (glasbena oddaja) - 20.10 Teden na borzi - 20.20 Na begu (amer. drama) - 22.05 Prva

dela: Martin Scorsese (oddaja o režiserjih) - 22.35 Poročila - 23.05 Šolski dnevi Toma Browna (amer. film) - 0.40 Erotični film

SOBOTA, 16. IV.

SLOVENIJA 1

- 7.15 - 1.20 TELETEKST
- 7.30 VIDEO STRANI
- 8.05 TEDENSKI IZBOR:
- 8.05 RADOVEDNI TAČEK
- 8.20 LONČEK, KUHAJ!
- 8.35 ZIMSKA TEKMOVANJA, franc. risanka, 16/26
- 9.00 KLUB KLOBUK
- 9.50 TOK TOK
- 10.40 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
- 11.35 POGANČEK, švedski risani film
- 13.00 POROČILA
- 13.05 TEDENSKI IZBOR
- 13.05 TEDNIK, ponovitev
- 13.50 VEČERNI GOST: JOŽE ČIUHA
- 15.10 BECK, ponovitev filma
- 17.00 DNEVNIK 1
- 17.10 KRALJESTVO RUSKEGA MEDVEDA, angl. poljudnoznan. nadalj., 3/6
- 18.00 RPL
- 18.45 TV MERNIK
- 19.00 RISANKA
- 19.10 ŽREBANJE 3 X 3
- 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
- 20.05 UTRIP
- 20.25 TVARIETE
- 21.25 TV POPER
- 21.40 KORENINE SLOVENSKE LIPE: PRETAKANJA - ŽIVLJENJE MED BARDOM IN TRSTOM, 1. oddaja: PERICE
- 22.10 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
- 22.45 SOVA:

SLOVENIJA 2

- 13.15 - 2.10 Teletekst
- 13.10 Video strani
- 14.15 Tedenski izbor: Orgle na Slovenskem (2. oddaja) - 14.40 Sova (ponovitev): Ko se srca vnamejo (18. epizoda amer. naniz.); 15.10 Odletel bom (amer. nadalj., 13/16) - 16.00 Športna sobota - 18.50 Vodne pustolovščine (angl. poljudnoznan. serija, 20/24) - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Moški svet (angl. nadalj., 1/5) - 20.55 V drugačni luči (nemška dok. nadalj., 2/4) - 21.25 Pogled in zadeni - 22.40 Sobotna noč: Zlata doba rock'n'rolla (4. del); skupina Pomaranča; pevec Marjan Smode; koncert Simply Red

KANAL A

- 7.00 Borza dela - 9.00 CMT - 10.05 Teden na borzi (ponovitev) - 10.15 Kino, kino, kino (ponovitev oddaje o filmu) - 11.00 Ma begu (ponovitev filma) - 12.45 Spot tedna - 14.30 Borza dela - 16.30 ITV - Begunska televizija - 17.00 Igre na kotalkah (amer. športna serija) - 17.30 Šolski dnevi Toma Browna (ponovitev filma) - 19.00 Ameriški deset (glasbena oddaja) - 19.30 Detektiv z Beverly Hillsa (ponovitev 11. dela amer. naniz.) - 20.00 Velika prerija in njeni prebivalci (dok. oddaja) - 20.30 Detektiv z Beverly Hillsa (12. del amer. naniz.) - 21.00 Dolina maševanja (amer. film) - 22.30 Ulica rumene nevarnosti (ponovitev 1. dela angl. naniz.) - 23.35 CMT - 0.45 Borza dela

NEDELJA, 17. IV.

SLOVENIJA 1

- 8.15 - 0.40 TELETEKST
- 8.30 VIDEO STRANI

- 8.45 OTROŠKI PROGRAM ŽIV ŽAV, ponovitev
- 9.35 UPORNIKI V SLUŽBI KRALJA, ponovitev danske nadalj., 2/13
- 10.00 SEZAMOVA ULICA, amer. naniz., 13/13
- 10.50 SLIKE IZ SEČUANA, 6. oddaja
- 11.00 SREČANJE TAMBURAŠKIH SKUPIN IN ORKESTROV SLOVENIJE
- 11.30 OBZORJA DUHA
- 12.00 TEDENSKI IZBOR
- 12.00 SLOVENCI V ZAMEJSTVU
- 12.30 VODNE PUSTOLOVŠČINE, ponovitev angl. poljudnoznan. serije, 20/24
- 13.00 POROČILA
- 13.40 OTROČI S SQUARE STREETA, amer. film
- 15.10 ZLOMLJENI JAREM?, ponovitev dok. filma
- 16.00 ŠE SE BOMO SREČALI, angl. nadalj., 6/13
- 17.00 DNEVNIK 1
- 17.10 PO DOMAČE
- 19.00 RISANKA
- 19.15 LOTO
- 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
- 20.10 ZRALO TEDNA
- 20.30 NEDELJSKIH 60
- 21.30 OD POLA DO POLA, angl. dok. serija, 7/8
- 22.25 DNEVNIK 3, VREME
- 22.50 SOVA

SLOVENIJA 2

- 0.45 - 23.30 Teletekst
- Opomba: 16.10 F-1 za VN Japonske
- 11.30 Videostrani - 12.00 Karaoke (razvedrilna oddaja TV Koper) - 12.45 Udobna VOZNIJA (angl. nadalj., 4/6) - 13.45 Pogled in zadeni (ponovitev) - 15.05 Tvariete (ponovitev) - 16.10 Športna nedelja - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 Alpe-Donava-Jadran - 20.45 Pod vulkanom (amer. film) - 22.35 Športni pregled

KANAL A

- 8.00 Nedeljski nagovor patra Benedikta Lavriha - 8.50 Koala (risanka) - 9.05 Hiawatha (risani film) - 10.00 Dolina maševanja (ponovitev filma) - 11.30 Dance session (ponovitev 27. oddaje) - 12.00 Nedeljski nagovor patra Benedikta Lavriha - 12.15 Helena (glasbena oddaja) - 13.00 Podoba na filmskem traku (filmski ciklus Božidarja Jakca) - 18.00 CMT - 18.25 Velika prerija in njeni prebivalci (ponovitev) - 18.55 Koala (risanka) - 19.10 Hiawatha (risani film) - 20.00 Veseli EMŠO - 20.10 Ulica rumene nevarnosti (2. del angl. naniz.) - 21.10 Kino, kino, kino (oddaja o filmu) - 21.55 Dokaz nedolžnosti (amer. krim.) - 23.35 CMT

PONEDELJEK, 18. IV.

SLOVENIJA 1

- 10.45 - 0.25 TELETEKST
- 11.00 VIDEO STRANI
- 11.10 TEDENSKI IZBOR
- 11.10 HUCKLEBERRY FINN IN NJE-GOVI PRIJATELJI, kooper. nadalj., 1/26
- 11.40 ZNANJE ZA ZNANJE
- 12.10 KRALJESTVO RUSKEGA MEDVEDA, angl. poljudnoznan. nadalj., 3/6
- 13.00 POROČILA
- 13.05 TEDENSKI IZBOR
- 13.05 ALPE-DONAVA-JADRAN
- 13.35 ŠPORTNI PREGLED
- 14.50 OČI KRITIKE, ponovitev
- 15.50 MOČ IN SLAVA: ZNANILCI SPREM-EMB
- 16.20 DOBER DAN, KOROŠKA
- 17.00 DNEVNIK 1
- 17.10 OTROŠKI PROGRAM
- 18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
- 18.45 PARI, TV igrice
- 19.10 RISANKA
- 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
- 20.10 SEDMA STEZA
- 20.35 MEDNARODNA OBZORJA: KANADA

TAKŠNE OTVORITVE PA ŠE NE - S kuharico v roki je Mojca Dimec iz gledališča Ane Monro na svojevstven način od slike do slike Mimopečanke Marije Mojce Pungercar popeljala obiskovalce, ki so se pri tem prijetno zabavali. Na koncu je na ploščadi pred galerijo Dolenjskega muzeja poskrbel za eksplozijo zeljnatih glav in pravi mali ognjemet. Razstava ima naslov V katerem jeziku molčiš? in bo odprta do 2. maja. Marija Mojca Pungercar je bila v letih 1983-1990 članica skupine Linije sile, leta 1989 je diplomirala na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, dve leti za tem pa končala tudi podiplomski študij slikarstva. V šolskem letu 1992/93 je študirala slikarstvo na Dunaju. Na sliki je slikarka Pungercarjeva prva z desne skupaj z Mojco Dimec. (Foto: J. Pavlin)

- 21.15 TELEVIZIJSKA KONFERENCA
- 22.35 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
- 23.00 SOVA
- VAMPIR, ANGLEŠKA OPERA, 2/5
- ODLETET BOM, amer. nadalj., 16/16

SLOVENIJA 2

- 13.15 - 0.40 Teletekst
- 13.30 Video strani
- 13.40 Tedenski izbor: Forum, Mernik, Utrip, Zralo tedna; 14.40 Nedeljskih 60; 15.40 Obzora duha - 16.10 Sova (ponovitev): Odletel bom (amer. nadalj., 14/16); 17.00 Sanje v najem (španska nadalj., 4/6); 18.00 Odletel bom (amer. nadalj., 15/16) - 18.50 Univerzitetni razgledi - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 Vzemirjivo dekle (danska drama) - 21.00 Studio City - 23.00 Brane Rončel izza odra

TOREK, 19. IV.

SLOVENIJA 1

- 10.15 - 0.05 TELETEKST
- 10.30 VIDEO STRANI
- 10.45 TEDENSKI IZBOR
- 10.45 SEZAMOVA ULICA, amer. naniz., 13/13
- 11.45 UNIVERZITETNI RAZGLEDI
- 12.15 VZNEMLJIVO DEKLE, danska drama
- 13.00 POROČILA
- 13.05 SOBOTNA NOČ, ponovitev
- 16.20 MOSTOVI
- 17.00 DNEVNIK 1
- 17.10 OTROŠKI PROGRAM LONČEK, KUHAJ! UPORNIK V SLUŽBI KRALJA, danska naniz., 3/13
- 18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
- 18.45 PARI, TV igrice
- 19.10 RISANKA
- 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
- 20.10 ŽARIŠČE
- 20.35 OSMI DAN
- 21.25 STRTA SRCA, franc. nadalj., 6/16
- 22.15 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
- 22.40 SOVA

SLOVENIJA 2

- 14.45 - 0.15 Teletekst
- 15.00 Video strani
- 15.20 Zgodbe iz školjke - 16.10 Tedenski izbor: Sedma steza; Mednarodna obzora: Kanada - 17.10 Sova (ponovitev); V avtobusu (21. epizoda angl. naniz.); 17.40 Odletel bom (amer. naniz., 16/16) - 18.40 Iz življenja za življenje - 19.10 Poslovna borza - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.00 50 let Partizanskega pevskega zbora (prenos iz CD) - 21.35 Svet na zaslonu - 22.35 R & R (znanstvena oddaja) - 23.05 Videošpon

KANAL A

- 7.00 Borza dela - 12.00 Na velikem platnu - 12.15 Luč svetlobe (ponovitev 146. dela amer. nadalj.) - 13.05 Popsop (ponovitev) - 13.35 Jazzbina (ponovitev 62. oddaje) - 14.30 Borza dela - 14.45 CMT - 16.45 Spot tedna - 16.50 Na velikem platnu - 17.05 Brlog (ponovitev 8. dela sp. naniz.) - 17.35 Na begu (ponovitev filma) - 19.10 Luč svetlobe (147. del) - 20.00 Rodeo (glasbena oddaja) - 20.30 Državnik novega kova (3. del angl. satirične naniz.) - 21.00 Poročila - 21.20 Vaški milijonarji (1. del nadalj.) - 21.50 Ljubezenska prevara (amer. film) - 23.30 Jazzbina (63. oddaja) - 0.00 Poročila - 0.20 Spot tedna - 0.25 Na velikem platnu - 0.40 CMT - 0.45 Borza dela

SREDA, 20. IV.

SLOVENIJA 1

- 8.45 - 0.25 TELETEKST
- 9.00 VIDEO STRANI
- 9.30 TEDENSKI IZBOR
- 9.30 TIŠOČ IN ENA AMERIKA, španska risana serija, 16/26
- 10.00 VIDEOŠPON
- 11.00 IZ ŽIVLJENJA ZA ŽIVLJENJE
- 11.30 V DRUGAČNI LUČI, nemška dok. nadalj., 2/4
- 12.00 OD POLA DO POLA, angl. dok. serija, 7/8
- 12.50 POSLOVNA BORZA
- 13.00 POROČILA
- 15.50 SVET NA ZASLONU, ponovitev
- 17.00 DNEVNIK 1
- 17.10 KLUB KLOBUK
- 18.00 REGIONALNI PROGRAM LJUBLJANA
- 18.45 PARI, TV igrice

- 19.10 RISANKA
- 19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
- 20.10 ŽARIŠČE
- 20.35 FILM TEDNA: TUJEC, indijski film
- 22.35 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
- 23.00 SOVA

SLOVENIJA 2

- 15.15 - 23.15 Teletekst
- 15.30 Video strani
- 15.40 Tedenski izbor: Televizijska konferenca; 16.55 Moč in slava: Znanilci sprememb - 17.25 Sova (ponovitev): Zakonca Fields v Franciji (4. epizoda angl. naniz.); 17.50 Vse ali nič (angl. nadalj., 1/3) - 18.45 Kronika (24. del kanadske dok. serije) - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 Športna sredo - 22.30 Svet poroča

KANAL A

- 7.00 Borza dela - 12.00 Na velikem platnu - 12.15 Luč svetlobe (ponovitev 147. dela) - 13.05 Rodeo (ponovitev) - 13.35 Elizije - Slavko Mehle in vrhovni bog, III. del (ponovitev oddaje o duhovnosti) - 14.05 CMT - 14.30 Borza dela - 16.15 Na velikem platnu - 16.30 Vaški milijonarji (ponovitev 1. dela nadalj.) - 17.00 Državnik novega kova (ponovitev 3. dela angl. naniz.) - 17.30 Ljubezenska prevara (ponovitev filma) - 19.10 Luč svetlobe (148. del) - 20.00 Call selection (glasbena oddaja) - 20.30 Učna leta (10. del amer. nadalj.) - 21.00 Poročila - 21.20 Vaški milijonarji (3. del nadalj.) - 21.50 Dance session (28. oddaja o plesu) - 22.20 Elizije - Slavko Mahne in vrhovni bog IV (oddaja o duhovnosti) - 22.50 Neznani letiški predmeti (dok. oddaja) - 23.50 Poročila - 0.10 Spot tedna - 0.15 Na velikem platnu - 0.30 CMT - 0.45 Borza dela

94,6 Mhz
RADIO SRAKA

ČETRTEK, 14.4.

- 6.00 Domača glasba - 10.00 Dober dan, pridni ljudje - 11.15 Doktor na obisku - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 13.00 Poročila - 13.20 Čestitke - 17.00 Obrtniki in podjetniki - 19.00 Rockovnik - 22.00 ZDA skozi ljudsko pesem - 22.30 Portret glasbenika

PETEK, 15.4.

- 6.00 Domača glasba - 10.00 Dober dan, pridni ljudje - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 13.00 Poročila - 13.20 Čestitke - 17.00 Obrtniki in podjetniki - 19.00 Rockovnik - 22.00 ZDA skozi ljudsko pesem - 22.30 Portret glasbenika

SOBOTA, 16.4.

- 6.00 Dobro jutro - 9.00 Pasji kotiček - 10.00 Čestitke - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 13.00 Poročila - 13.20 Čestitke - 17.00 Obrtniki in podjetniki - 19.00 Rockovnik - 22.00 ZDA skozi ljudsko pesem - 22.30 Portret glasbenika

NEDELJA, 17.4.

- 8.00 Dobro jutro - 10.00 Mali oglasi, evrgverini - 13.00 Čestitke in domača glasba - 19.00 Glasbene oddaje

PONEDELJEK, 18.4.

- 6.00 Domača glasba - 10.00 Dober dan, pridni ljudje - 11.30 Praktični nasveti - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 13.00 Poročila - 13.20 Čestitke - 16.15 Srakini vikend TV izbor - 17.00 Odprti termin: revija Podjetnik - 19.00 do 24.00 Večerni program

TOREK, 19.4.

- 6.00 Domača glasba - 10.00 Dober dan, pridni ljudje - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 13.00 Poročila - 13.20 Čestitke - 17.00 Gradimo strokovno in varno - 18.00 Otroška oddaja Kalimero - 19.00 Večerni program - 22.00 do 24.00 Glasbene oddaje

SREDA, 20.4.

- 6.00 Domača glasba - 10.00 Dober dan, pridni ljudje - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 13.00 Poročila - 13.20 Čestitke - 17.00 Borza dela - 19.00 Pravljica - 20.00 Sračje gnezdo - 22.00 do 24.00 Hard rock&blues jazz

Košorokovi mami čestital tudi Kučan

100 let Marije Košorok iz Lončarjevega Dola - V družini Vrtačnikov se je rodilo 17 otrok - Sinova Jože in Lojze pripotovala iz Avstralije

LONČARJEV DOL, SEVNIČKA - "Lepo je biti star! Kdor bi hotel opisati našo čudovito mamo, bi moral imeti talent Ivana Cankarja. Gorje družinam, kjer ne poznajo materine ljubezni," je dejal Lojze Košorok, potem ko je parafraziral delo Cirila Zlobca Lepo je biti Slovenec, a ni lahko. Lojzetov vzhičen nagovor svoji skromni kmečki materi Mariji iz Lončarjevega Dola ob njeni 100-letnici je številnim sorodnikom in sovaščanom iz Slovenije, Avstralije, Švice in od drugod, ki so se zbrali preteklo soboto v priljubljeni domači gostilni Kragl na Vranju pri Sevnici, privabil solze v oči.

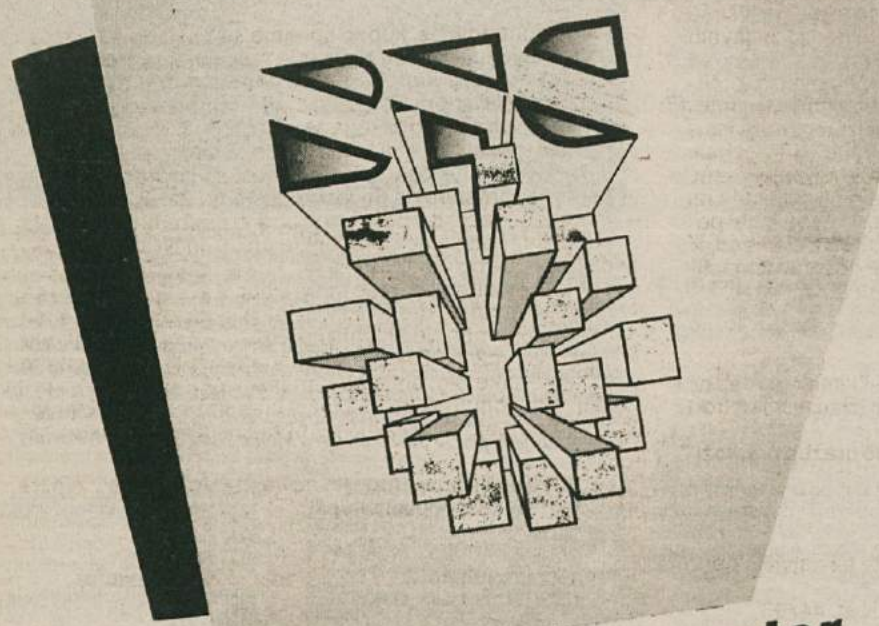
Lončarska mama Mici, kot tudi pravijo slavljenci nekateri sorodniki in sosede, je bila te dni v središču pozornosti. Kar vrstila so se snemanja za radijske postaje, na radiu Slovenija so ponovili oddajo Slovenska zemlja v pesmi in besedi, v kateri je pred šestimi leti sodelovala tudi Košorokova mama, v soboto so ji mašo v sevnjski župnijski cerkvi darovali kar trije duhovniki, v nedeljo pa je bila častna gostja na dobro obiskanem družinskem dnevu v kulturni dvorani GD Sevnica. Med številnimi čestitkami slavljenci je bilo še posebej toplo sprejeto tudi voščilo slovenskega predsednika Milana Kučana.

Sicer pa tudi najstarejši domačini ne pomnijo, kot je dejal sevnjski dekan Anton Hribernik, da bi v teh krajih kdo doživel tako častljivo starost. "Bog je vse lepo ustvaril in modro vodil moje življenje," je dekanu Hriberniku zaupala Košorokova mama. Marijin sin Lojze, ki je s starejšim bratom Jožetom eden uglednejših slovenskih izseljencev v daljni Avstraliji, v Sidneju, je povedal, da je bila mati globoka verna, ljubeča in modra žena. Rada je brala, predvsem dela Mohorjeve družbe.

Med 17 otroki družine Vrtačnik je Marija 7. aprila 1894 privekala na svet kot 14. otrok; 9 otrok so pobrale otroške boleznici. Primerilo se je celo, da sta hkrati ležala na parih dva obnemogla otročička. Vrtačnikovi so bili med večjimi posestniki, a so kmetom nenaklonjeni časi, ko ni bilo posojilnic, ki bi kmete lahko obvarovale pred zadolževanjem pri kakšnem gostilničarju ali pri drugem krajevem mogotcu. Tri večje kmetije v vasi, med njimi tudi Vrtačnikova, so okrog leta 1900 šle na boben. Mariji je približno 20 let starejša sestra Lojzka omogočila, da se ji pridružila na cesarskem Dunaju. Pomagala je v kuhinji, a načitana, kot je bila, se je hitro naučila tudi nemščine. Vse brate je presvili

cesar v 1. svetovni vojni poklical v vojaško službo, eden pa je bil pozneje na Koroškem celo Maistrov borec. Marija pripoveduje, da je bilo zanjo najtežje obdobje, ko je bila po smrti matere in zaradi odsotnosti bratov tako dolgo sama. Med vojno je morala pešati tri

Majhno mesto velikih nakupov

Blagovno trgovski center

NAGRADNA IGRA BTC

Kupi v trgovinah trgovskega centra BTC z izpolnjenim kuponom sodelujejo v nagradnem žrebanju, ki bo vsak prvi ponedeljek v mesecu. Podeljenih bo 20 vrednostnih bonov po 5.000 SIT. Imena nagrajencev bodo objavljena vsak prvi četrtek v Dolenjskem listu.

Ime in priimek:

Naslov:

Ljubljanska 27, Novo mesto
Tel: 068/322-337

BENEFIT
INTERNATIONAL
tel./fax: 068/323-558

PRODAJALNA GORENJE
tel.: 068/25-210

PCP PUREBER d.o.o.
tel.: 068/322-337, int. 220

RVR
trgovina, storitve in gostinstvo
tel.: 068/322-337, int. 242

BZS
tel.: 068/322-690

OKREPČEVALNICA MARI POTOČAR

Dove
Trgovina in zastopstvo
tel.: 068/321-970

BIROPO d.o.o.
tel.: 068/323-560

disk Senta
DVOJKA
tel.: 068/65-316

ALPSPORT d.o.o.
tel.: 068/322-337

DANEKS ART
trg. darilni boutique
tel.: 068/322-337

elved in emonka
tel.: 068/321-076
tel./fax: 068/324-071

Stil
COMMERCE
tel.: 068/321-034
FORTUNA d.o.o.
tel.: 068/322-024, int. 224

PODGORJE
tel.: 068/322-337, int. 215

Bubbi
TRGOVINA ZA BODOČE MAMICE IN DOJENČKE
trgovina za bodoče mamice in dojenčke
tel.: 068/321-956

JATA®

JATA REJA

Obveščamo vas, da je že mogoče kupiti 6 tedenske bele purane za pitanje. Naročila sprejemamo v naših centrih:

Ljubljana	JATA REJA	061 483 980	Marta Vahtar
Črnomelj	Mercator KZ	068 51 063	Franc Vlahovič
Krško	KZ, Posl.4, Leskovec	0608 33 766	Mija Urbanč
Krško	KZ, Posl.5, Veliki Podlog	0608 75 704	Vera Arh
Krško	KZ, Posl.2, Raka	0608 75 014	Marica Metelko
Novo Mesto	KZ Krka, Novo Mesto	068 321 137	Pavle Košir
Novo Mesto	KZ Krka, Škocjan	068 76 234	Peter Blatnik
Novo Mesto	KZ Krka, Šentjernej	068 42 034	Alojz Bele

NAKUP KVALITETNO VZREJENIH PURANOV JE VAŠA DOBRA NALOŽBA!

ODPRITE SRCA! - Ta moto dobrodelnega koncerta v prid Društva za pomoč duševno prizadetih Trebnje je pretekli petek v tukajšnjo športno dvorano poleg profesionalnih estradnih umetnikov Alfija Nipiča in njegovih muzikantov, ansambla Nika Zajca z Borisom Kopitarjem, Tatjane Dremelj ter trikratne Zlate harmonike Ljubecne Francija Rajgla in Plesne šole Kazine privabil še okrog 800 poslušalcev in gledalcev. Zvečine so se na prireditvi (na posnetku), katere glavna pokroviteljica sta bila zavarovalnica Tilia in Rogaški vreli, prijetno zabavali skoraj do 23. ure. Predvsem pa so vsi nastopajoči, gledalci in pokrovitelji prispevali, da bo letos možno količnik normalno delo trebanjskega društva, za kar se je vsem zahvalil predsednik društva Stane Jarc. (Foto: P. Perc)

TUDI S PAPIRJEJEM DO DENARJA - Osnovna šola Grm pospešeno zbira denar za prizidek, v katerem naj bi dobile svoj prostor štiri učilnice, kabineti in manjša telovadnica. V akcijo zbiranja denarja so se vključili tudi učenci, ki so konec prejšnjega tedna zbrali blizu 30 ton odpadnega papirja, še več pa so jim ga obljubila nekatera novomeška podjetja. Zaradi namena akcije se je odkupovalec, zasebno podjetje Kleopatra, katerega lastnik je nekdanji učenec grmske šole Janez Kastelic, odpovedal zasluzku. (Foto: I. V.)

Elit EXCLUSIVE

Trgovina exclusive
Novi trg 1, etaža c
tel.: 0609/615-693
068-321-963

zaposli samostojno in komunikativno prodajalko.
Pisne ponudbe pošljite v 8 dneh po objavi na gornji naslov.

Ne veste, kam s certifikati?

Na vprašanja bralcev odgovarjajo strokovnjaki PDU Triglav, d.o.o. - Le še dobro leto je čas!

Zavarovalnica Triglav ima dolgoletne izkušnje na finančnem področju. Prav zaradi znanja in izkušenj ter želje, da bi državljanom Slovenije ne le pomagali varovati premoženje, ampak ga tudi ustvarjati, je ustanovila šest regionalnih pooblaščenih investicijskih družb, ki bodo zbirale lastninske certifikate občanov in z njimi kupovale delnice najuspešnejših slovenskih podjetij. Investicijske družbe bo upravljala pooblaščen družba za upravljanje Triglav, d.o.o.

Družba je z ustanovitvenim kapitalom 200 milijonov tolarjev med največjimi tovrstnimi družbami, ki so na Slovenskem še dokajšnja novost. Različni strokovnjaki sicer že nekaj časa opozarjajo, da je naložba certifikatov v te družbe najbolj varna. S premoženjem upravljajo izkušeni strokovnjaki, ki poskrbijo za razpršene naložbe, zato investicija ne more propasti. Te družbe lahko postanejo velik delničar v podjetjih in lahko vplivajo na odločitve, česar en sam mali delničar ne more. Delnice teh družb bodo najkasneje v dveh letih zagotovo kotirale na borzi in jih bo mogoče normalno kupovati in prodajati, kar pri posameznih podjetjih ni nujno. Vrednost delnice podjetja je znana pravzaprav le ob koncu leta, ko je narejena bilanca, vrednost delnic teh družb pa bo znana vsak dan sproti...

Vendar so to le splošne informacije, ki so po mnenju mnogih še premalo konkretne, da bi jim ljudje lahko zaupali in se na njihovi osnovi tudi že odločili. Zato smo se odločili za uvedbo nove kontaktne rubrike, v kateri bodo strokovnjaki nove pooblaščen družbe za upravljanje Triglav, d.o.o., poskušali čim bolj konkretno in nazorno, praktično in uporabno odgovarjati na zastavljena vprašanja v zvezi z investicijskimi družbami, pa tudi v zvezi z vsemi drugimi možnimi nejasnostmi, ki se vam porajajo ob odločanju, kam, kako in kdaj vložiti svoj certifikat.

Svoja vprašanja lahko posredujete na naslov našega uredništva. Odgovore, ki jih bo za vas našel Branko Drobnač, eden direktorjev PDU Triglav, boste lahko prebrali že po dveh tednih.

● **Pišite!** Svoj certifikatski račun morate izkoristiti že do 30. junija prihodnje leto. Časa za odločitev je sicer še dovolj, za pridobivanje pravih informacij pa bolj malo....

Telovadnica postaja nevarna

LOŠKI POTOK - Letos mi-neva 22 let, kar je bilo dograjeno novo šolsko poslopje, četrto v zgodovini šolstva v Loškem potoku. Večji del gradnje je bil financiran iz samoprispevka. Za samo poslopje pa že od začetka prevladuje mnenje, da ni bilo grajeno ravno po meri krajanov niti po meri šolnikov in učencev. Nekatere skrite napake graditeljev in projektantov pa se kažejo sedaj. Pred leti je bil povečan vrtec, in sicer na račun upravnih prostorov in zbornice, sicer pa večjih investicij šola vsa ta leta ni bila deležna.

Poglaviti problem pa je dotrajana telovadnica, ki je zdravi logiki navkljub zgrajena v nadstropju stavbe tako, da je stavba vedno pod stresom in zelo motena, saj jo poleg šole uporablja tudi domače športno društvo in je hkrati edini (neprimerni) prostor za sicer redke kulturne prireditve.

"Nujno bi potrebovali denar za prenovno telovadnice, ki se dobesedno poseda. Parket je popolnoma uničen, prav tako oprema. Za obnovo bi potrebovali 3,8 milijona tolarjev, nujna pa je obnova zunanosti stavbe, zlasti stavbno pohištvo in leseni opaži. Problem pa je denar, ki ga ni. Zagotovila ministrstva za šolstvo, da se bo v bodoče v amortizacijski sklad odvajalo 30 odst. sredstev od vrednosti, daje nekaj več upanja, a le na dolgi rok. Telovadnica in orodje pa je že tako dotrajano, da je vsako resno delo nemogoče, celo nevarno," pravi ravnatelj, prof. Janez Mihelič, hkrati pa dodaja, da drugih izrazitih težav na šoli ni čutiti, vse dejavnosti tečejo normalno in tudi šolski uspeh je zadovoljiv.

Za primerjavo velja zapisati še to, da osnutek občinskega proračuna za to leto namenja manj sredstev za vzdrževanje na vseh šolah v občini, kot ga trenutno potrebuje potoška šola.

A. KOŠMERL

DEŽURNE TRGOVINE

- V soboto, 16. aprila, bodo odprte naslednje prodajalne živil:
- **Novo mesto:** od 7. do 19. ure: PC, Zagrebška od 8. do 19. ure: trgovina Gros, Ragovska 17 od 7. do 18. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27 od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku 33 od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma od 7.30 do 13. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica od 7. do 19.30: trgovina Vila - mlečni diskont, Šmihel od 7. do 14.30: mini market Maja, Bučna vas od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas od 7. do 20. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice od 7.30 do 14. ure: mini market Pri kostanju, Prečna od 8. do 17. ure: trgovina Bracar, Smolenja vas od 8. do 16. ure: mini market Pero, Stopiče od 8. do 16. ure: trgovina Sabina, Stopiče od 8. do 20. ure: Perko, market v Šentpetru od 8. do 18. ure: Urška, Uršna sela
 - **Šentjernej:** od 7. do 17. ure: Mercator, Samopostrežba
 - **Dolenjske Toplice:** od 7. do 17. ure: Mercator-KZ Krka, Vrelec
 - **Žužemberk:** od 7. do 17. ure: Dolenjka, Market
 - **Straza:** od 7. do 17. ure: Mercator-KZ Krka, Samopostrežba
- V nedeljo, 17. aprila, bodo odprte naslednje prodajalne živil:
- Novo mesto: od 8. do 11. ure: Dolenjka, Samopostrežba, Glavni trg od 8. do 11. ure: trgovina Gros, Ragovska 17 od 7. do 12. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27 od 8. do 13. ure: market Saša, K Roku 33 od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma od 8.30 do 13. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica od 7. do 19.30: trgovina Vila - mlečni diskont, Šmihel od 8. do 11. ure: mini market Maja, Bučna vas od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas od 8. do 12. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice od 7.30 do 11. ure: mini market Pri kostanju, Prečna od 8. do 12. ure: trgovina Bracar, Smolenja vas od 8. do 12. ure: mini market Pero, Stopiče od 8. do 14. ure: trgovina Sabina, Stopiče od 8. do 12. ure: Perko, market v Šentpetru od 8. do 12. ure: Urška, Uršna sela

KOSTA

trgovina s stavbnim pohištvo
Cegelnica 12
Novo mesto

Bogato založena trgovina, še ne dolgo tega znana tudi po imenu Racionalles, danes pa pod imenom **KOSTA**, nudi širok izbor stavbnega pohištva.

Na voljo imamo:

- okna ● vrata in vratna krila ● balkonske ograje ● vrtno kamine ● stenske in talne obloge
- Po dogovoru tudi dostava na dom.

Ne zamudite ugodne prilike meseca:

- posebna ponudba **TEGOLE CANADESE**
- akcijski popust, izvedba celotne montaže in garancija za okna dimenzije 88 x 117 (dvojno zastekljena z možnostjo vgraditve žaluzij).

Inf. po tel.: 068/21-567.

Delovni čas: od 8. do 12. ure in od 15. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure.

Sava
TRADE

objavlja prosto delovno mesto

VODJA VELOPRODAJNEGA SKLADIŠČA BTC NOVO MESTO, Ljubljanska 27

Na objavo se lahko prijavijo kandidati, ki imajo:

- srednjo šolo komercialne ali ekonomske smeri,
- 3 leta delovnih izkušenj na enakih delih,
- primerne psihofizične lastnosti.

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, poskusno delo traja 3 mesece.
Prijava s priloženimi dokazili o izobrazbi pošljite v 8 dneh po objavi na naslov:

SAVA KRANJ
Škofjeloška 6
Kadrovski sektor
64000 KRANJ

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po preteku roka objave.

TANIN SEVNICA

objavlja dve prosti delovni mesti:

1. SAMOSTOJNEGA KOMERCIALISTA — NABAVA LESA 2. VODJO ŽAGE

Pogoji:

1. poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje:
 - državljanstvo RS
 - srednja izobrazba gozdarske smeri
 - tri leta delovnih izkušenj na podobnih delih
2. poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje:
 - državljanstvo RS
 - srednja ali višja izobrazba lesarske smeri
 - tri leta delovnih izkušenj na podobnih delih

Rok prijave za obe razpisani delovni mesti je 8 dni po objavi. Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov: **TANIN SEVNICA KEMIČNA INDUSTRIJA p.o., Heranova 1, 68290 SEVNICA**

SO Krško po Skladu stavbnih zemljišč občine Krško razpisuje

JAVNO DRAŽBO

ki bo v torek, 26. 4. 1994, ob 11. uri v sejni sobi 'D' SO Krško, CKŽ 14, za prodajo naslednje nepremičnine: del nepremičnine parc. št. 1004/2 K.O. Leskovec, vpisana v izmeri cca. 4000 m². Izključna cena za celoto je 15.684.000,00 SIT ali 3.921,00 \$/m². Nepremičnina leži v območju ZN Industrijske cone Žadovinek vzporedno s cesto Krških žrtev. Po predlogu ZN št. 44/93, ki ga je izdelal Savaprojekt Krško, je na zemljišču predvidena izgradnja bencinskega servisa ter vzporedno dejavnostjo, to je avtopralnica in trgovina s široko ponudbo artiklov, povezanih z osnovno dejavnostjo ter javnih parkirnih prostorov z dovozno cesto. Zemljišče je delno komunalno urejeno z možnostjo priključitve na vse komunalne vode ter plačana sprememba namembnosti iz kmetijskega v stavbno zemljišče. Investitor se obvezuje na svoje stroške prestaviti komunalne vode, ki bi ovirale izgradnjo ter pridobiti lokacijsko dovoljenje za predvideno izgradnjo bencinskega servisa in spremljajočih objektov na osnovi predvidenega zazidalnega načrta. Z uspešnim ponudnikom oz. kupcem se sklene predpogodba z elementi, ki so določeni v tem licitacijskem razpisu v 15 dneh po licitaciji, kupna pogodba pa se sklene najpozneje do 30. 5. 1994.

POGOJI SODELOVANJA NA DRAŽBI:

1. Na dražbi lahko sodelujejo pravne osebe, ki imajo sedež na območju R Slovenije in fizične osebe, ki se izkažejo s potrdilom, da so državljani R Slovenije. Pooblaščenici pravnih oseb morajo na javno dražbo predložiti pisno pooblastilo za licitiranje.

2. Ponudniki morajo v ponudbi navesti:
- svojo najvišjo ponujeno ceno, za celoto ali najvišjo ceno po m²;
 - program izgradnje glede na predlog ZN št. 44/93;
 - pričetek izgradnje in rok za dokončanje del;
 - idejno zasnovano bencinskega servisa in okolice;
 - dokazila za finančno pokritje investicije.

Ponudbe morajo biti poslano s priporočeno pošiljko v zapечатih ovojnica in z oznako 'LICITACIJA' NE ODPIRAJ na Občino Krško, Sklad stavbnih zemljišč občine Krško, CKŽ 14, KRŠKO. Ponudbe morajo prispeti najkasneje oz. osebno vročene na vložišče občine Krško do ponedeljka, dne 25. 4. 1994 do 9. ure.

3. Pred javno dražbo mora vsak ponudnik vplačati varščino v višini 40% izključne cene nepremičnine, preračunane na srednji tečaj DEM Banke Slovenije, na Ž.R. 51600-654-13042 ali sredstva deponirati pri blagajni občine Krško dve uri pred licitacijo.

4. Varščino bomo uspešnemu ponudniku vračunali v kupnino, drugim ponudnikom, ki na dražbi ne bodo uspeli, pa bomo varščino vrnili v desetih dneh brez obresti, varščino vplačano pri blagajni, pa takoj po licitaciji.

5. Uspešen ponudnik oz. kupec sprejme še naslednje pogoje:

- da se obvezuje pričeti z gradnjo najkasneje v treh mesecih po sklenitvi kupoprodajne pogodbe in jo dokončati najkasneje v enem letu po sklenitvi kupne pogodbe,
- da se v okviru bencinskega servisa ponudi vzporedno dejavnostjo, to je avtopralnica in trgovina s široko ponudbo artiklov, povezanih z osnovno dejavnostjo, in izgradnja javnih parkirnih prostorov z dovozno cesto po ZN št. 44/93,
- morebitno razliko v površini prodane nepremičnine bosta kupec in prodajalec obračunala ob sklenitvi kupoprodajne pogodbe po vrednosti za m², ki je bil licitiran. Uspešen ponudnik oziroma kupec mora skleniti predpogodbo v 15 dneh po končani dražbi in v celoti plačati znesek za 4000 m² v petih dneh po sklenitvi predpogodbe, po izlicitirani vrednosti m² v DEM, preračunanega v SIT po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan plačila.

Če uspešen ponudnik ne bo plačal kupnine v določenem roku, bomo prodajo razveljavili ter obdržali 10% varščine.

6. Prometni davek in vse druge javne dajatve in stroške v zvezi s prenosom lastništva plača kupec.

7. Nepremičnina je napredaj po sistemu videno kupljeno.

8. V kolikor ponudniki ponudijo enako vrednost za nepremičnino, se odda nepremičnino tistemu, ki ima boljši program (druga alinea točke 2), krajše roke pričetka izgradnje in dokončanja del izgradnje (tretja alinea točke 2).

Podrobnejše informacije lahko zainteresirani dobijo od strokovnih služb Sklada stavbnih zemljišč občine Krško po tel.: 0608/22-771 int. 296 ali 291.

Sklad stavbnih zemljišč

107 let stara agitacija za cviček

Čeprav okoli leta 1887 v naših krajih še ni bilo nobenega "društva dolenskih vinogradnikov", pa so domačine že pestile skrbi, kako bi prodajali dobro domačo kapljico. Kakšne težave so imeli kmetje in gostilničarji v Novem mestu in njegovi okolici, nam pove pismo, objavljeno v Dolenjskih novicah 1. maja 1887 med "domaćimi vestmi".

"Ker se je pričelo po gostilnicah in krčmah v Novomestu in okolici skorej sploh le tako zvano hrvatsko, čez Gorjance pripeljano vino točiti, ne gre domača kapljica 'cviček' posestnikom vinogradov nič kaj rada v denar. Noben po njem ne praša in to pač nikakor ni prav. Da bi se temu pomagalo, izmislila sta si dva gospoda vinopivca nikjer ne piti hrvata in k temu tudi druge navorjati. Da, ako bi tako delali vsi vinopivci, bi bilo pač prav in hvale vredno, kajti čemu izdajati za tuja glavobol povzročujoča vina denar, ko se vendar ne manjka zdrave dobre domače kapljice?"

DOL. NOVICE, 1. maja 1887,
št. 9, III. letnik, stran 69

F I A T

preseneča

...ali zakaj se splača kupiti Fiat Uno in Fiat Tipo med 10. aprilom in 10. majem?

Odgovor je preprost: vsi, ki boste v tem času kupili Fiat Uno 1.0 i.e. 5V S ali Fiat Tipo 1.4 i.e. 5V S, boste sodelovali v nagradnem zrebanju.

Med kupci bomo izžrebali 4 srečnice, ki bodo dobili denar za avto nazaj. In ne pozabite: igra velja le v mreži uradnih prodajalcev FIAT!

AUTO MAKAR
ekskluzivni uvoznik Fiat za Slovenijo

NOVOTEHNA Novo mesto tel. 068 371 738

FIAT

temperamentna tehnologija

VI NAM — MI VAM

**IZREDNA NALOŽBA!
KOMERCIALNI ZAPISI KOMPAS CONSULTING d.d.
14% LETNI DONOS (v DEM)**

Pooblaščen prodajalci:
Kompas Fintrade d.d., Pražakova 4, Ljubljana (tel.: 061/132-9215)
Kompas Novo mesto d.d., Novi trg 6, Novo mesto (tel.: 068/321-338; 323-404)

TIKA PRAZNUJE TRETJI ROJSTNI DAN PRAZNUJTE Z NAMI!

PRODAJALNA V TREBNJEM; TEL.: 068/44-940; 44-987
BELA TEHNIKA IN VSE ZA VRT IN DOM!

GORENJE GOSPODINJSKE APARATE LAHKO V ČASU OD 15. DO 24. APRILA KUPITE PO

TOVARNIŠKI CENI

PRALNI STROJ ŽE ZA 37.026 SIT + PD
HLADILNIK GORENJE 24.553 SIT + PD
ŠTEDILNIK 2 PLIN + 2 EL. 32.100 SIT + PD
MULTIPRAKTIK GORENJE 11.686 SIT + PD

POLEG NAVEDENIH PRIMEROV PA TUDI VSE OSTALE PROIZVODE GORENJA IZ VELENJA

GARANCIJA ZA VSE APARATE, **KUPLJENE V TIKI TREBNJE, JE 2 LETI.**

POČITNICE ZA 1. MAJ

- Portorož 3 dni htl B kat POL 84 DEM
- Umag 3 dni htl B kat POL 65 DEM
- Poreč, Novigrad, Rovinj, ...

**Cene veljajo za 3 dni za eno osebo!
OTROCI IMAJO POPUST!**V ponudbi potovanja — ITALIJA! SICILIJA! FRANCIJA!
ŠPANIJA, ...Naš katalog **POLETJE 94** je že na voljo.
Pokličite nas — poslali vam bomo katalog!
Obiščite nas — poiskali bomo počitnice za vas!!**CELOTNA TURISTIČNA PONUDBA NA
ENEM MESTU!!!**Cenjene stranke obveščamo, da smo preselili poslovne pro-
store predstavništva v Trebnjem na:
C. Gubčeve brigade (obulični niz)
tel./fax.: 068/45-780**ZAVAROVALNICA TRIGLAV d.d. — KER ŽIVLJENJE PO-
TREBUJE VARNOST****UPRAVNI ODBOR družbe NOVOLES - BOR,
mize in leseni polproizvodi
Krško, d.o.o.**

razpisuje prosto delovno mesto

direktorja družbeKandidati morajo poleg zakonsko določenih pogojev izpolnjevati
še naslednje:

- najmanj višješolska izobrazba
- 5 let prakse na področju vodenja
- pasivno znanje enega tujega jezika.

Prijava in dokazila o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo
v 8 dneh po objavi na naslov:**NOVOLES, lesna industrija Straža, d.d.
Kadrovsko-pravni sektor
Straža, Na žago 6,
z oznako "ZA RAZPIS".**Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po končanem
razpisu.**JP ELEKTRO LJUBLJANA
PE ELEKTRO NOVO MESTO
Ljubljanska 7, Novo mesto**

objavlja proste delovne naloge:

**1. DELOVODJA SKUPINE ZA INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE
v nadzorništvo Črnomelj**

Pogoji:

- elektrotehnik - energetik oz. delovodja el. smeri
- 36 mesecev delovnih izkušenj
- vozniški izpit B kategorije

2. TEHNIK ZA OBRATOVALNO DOKUMENTACIJO

Pogoji:

- elektrotehnik - energetik
- 24 mesecev delovnih izkušenj
- vozniški izpit B kategorije

3. KVELEKTROMONTER, nadzorništvo Novo mesto

Pogoji:

- električar - energetik
- 12 mesecev delovnih izkušenj
- vozniški izpit B kategorije

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, s polnim
delovnim časom.Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju objavljenih pogojev naj
kandidati pošljejo v 8 dneh na naslov: JP Elektro Ljubljana, PE
Elektro Novo mesto, Ljubljanska 7, Novo mesto.O izbiri bomo kandidata obvestili v 30 dneh po končanem zbi-
ranju prijav.**Ugodno!****1. majski izleti** — Portugalska, Paris, Toronto, Rim, Istan-
bul. Izleti v Prago, Budimpešta, Benetke.**Trgovci:** na zalogi imamo kitajske tekstilne izdelke iz svile.
Kettejev drevored 35, 68000 Novo mesto.
Tel.: 068/321-826, int. 1645.Po sklepu stečajnega senata Temelnjega sodišča v Novem mes-
tu z dne 31.3.1994, opr. št. 17/93-65, objavlja stečajni dolžnik
naslednji**RAZPIS
PRODAJE Z ZBIRANJEM PONUDB****1.** Prodajalo se bo:
dvosobno stanovanje velikosti 56 m² v stanovanjskem bloku na
Planinski cesti 19/a, Sevnica
Stanovanje je v III. nadstropju navedenega objekta in je prazno.**2.** Izključna cena iz cenilnega zapisnika znaša 85.800 DEM v tolar-
ski protivrednosti, po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan
plačila.**3.** Rok za zbiranje ponudb je 10 dni po objavi v Dolenjskem listu.**4.** Podrobnejše informacije vključno z dogovorom za ogled stano-
vanja ali pregleda cenitve je mogoče dobiti na tel. (0608) 41-620
vsak delovni dan med 9. in 12. uro.**5.** Pred odpiranjem ponudb mora vsak ponudnik vplačati varščino
v višini 10% izključne cene kot garancijo za resnost ponudbe.
Varščino vplača na ŽR stečajnega dolžnika in bo uspešnemu
ponudniku vračunana v kupnino, drugim ponudnikom, ki ne
bodo uspeli, pa bo vrnjena v 3 dneh brez obresti.**6.** Uspešni ponudnik oz. kupec mora skleniti pogodbo o nakupu v
8 dneh po odpiranju ponudb in v celoti plačati kupnino v 20 dneh
po podpisu pogodbe. Če izbrani ponudnik v navedenem roku
ne sklene pogodbe, se bo prodaja razveljavila, varščina pa
obdržala.**7.** Prometni davek in druge stroške oz. dajatve plača kupec, pri
čemur se prometni davek prišteje k izključni ceni.**8.** Kupljeno stanovanje lahko kupec prevzame po plačilu celotne
kupnine ali takoj po podpisu pogodbe, če predloži kvalitetno
bančno garancijo "brez ugovora" ali "na prvi poziv" domače ali
tuje banke. Garancija mora pokrivati razliko med varščino in
kupnino.**9.** Prednost pri nakupu bo imel tisti, ki bo ponudil višjo ceno in
boljše plačilne pogoje; če bo več ponudnikov ponudilo enako
ceno, bo imel prednost tisti, ki bo zagotovil boljše plačilne pogo-
je.

Interesenti naj pošljejo ponudbe na naslov:

**TEHNOLOŠKI SISTEMI SEVNICA V STEČAJU
SAVSKA CESTA 23/A, 68290 SEVNICA,**zapečaten v ovojnici za stečajnega upravitelja z oznako
"PONUDBA ZA ODKUP, NE ODPRAJ!"**KOVINSKA GALANTERIJA**
Konček Franc
Dobindol 28, 68323 Uršna sela
tel./fax. 068/65-278

- Izdelujemo in montiramo opremo za vse vrste trgovin in
poslovnih prostorov
- Izdelujemo opremo iz nerjaveče pločevine
- Izdelujemo in montiramo kovinsko skladiščne regale —
police

Na zalogi imamo:

- nakupovalne košare
- vozičke za košare
- nakupovalne vozičke 75 l
- košare za embalažo
- košare za sadje
- blagajniški komplet košar
- stojala s štirimi košarami
- stojala s petimi košarami
- stojala za cigarete
- pregradne stene za v hladilno vitrino iz nerjaveče
pločevine
- podstavke za shranjevanje načetih salam v hladilnih vitri-
nah iz nerjaveče pločevine
- pladnje iz nerjaveče pločevine za v hladilne vitrine

In še marsikaj, kar potrebujete v vaši trgovini!
Vsi izdelki so kvalitetni in po konkurenčnih cenah.
Se priporočamo!**Mercator-Standard**, d.o.o.**Glavni trg 3
68000 NOVO MESTO**

razpisuje

**zbiranje ponudb za oddajo v najem ali
odkup trgovskega lokala PREČNA v
Prečni 8**Trgovina je prenovljena, sodobno opremljena.
Objekt oddamo v najem z vso pripadajočo opremo.**Pogoji za najem:**

- opravljanje enake dejavnosti
- prevzem vseh stroškov (stroškov tekočega vzdrževanja,
stroškov zavarovanja poslovnega prostora za požarno
zavarovanje objekta)
- vključitev v poslovanje z najemodajalcem
- uporaba kolektivne znamke Mercator

Trgovski lokal oddajamo za 10 let; medsebojna razmerja bo-
sta stranki uredili s pogodbo.

Možen je odkup lokala.

Ponudbe sprejemamo 8 dni po objavi razpisa na naslov:
MERCATOR — STANDARD, d.o.o., Glavni trg 3, 68000 NOVO
MESTO.Vsa pojasnila in podrobnejše informacije dobite po telefonu
(068) 26-035 in 321-418 ali osebno na upravi Merca-
tor-Standard.**OSMRTNICA**

Sporočamo žalostno vest, da je v 65. letu starosti preminil

ALBERT ŠERUGA

predsednik KS Stopiče

Hvala vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti. Ohranili ga bo-
mo v lepem spominu.**SVET KS STOPIČE****ZAHVALA**Ob boleči izgubi dragega, plemenitega
moža in očeta**ALBERTA
ŠERUGE**se iskreno zahvaljujemo za pomoč in sočutje ter darovano cvetje
članom sveta KS Stopiče, sosedom, delavcem SDK Novo mesto,
Delavcem LB Novo mesto ter vsem, ki ste ga imeli radi.**Lini, Aleš in Alenka ter ostalo sorodstvo****ZAHVALA**V 65. letu starosti nas je zapustil naš dragi
mož, oče, brat in stric**JOŽE
ŠUŠTARŠIČ**

iz Kristanove 30, Novo mesto

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom, so-
delavcem in znancem, ki ste z nami delili bolečino, nam pomaga-
li, izrekli pisno in ustno sožalje, darovali cvetje in sveče ter po-
kojnika v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Iskrena
hvala dr. Kranjcu za lajšanje bolečin, pevkam za zapete pesmi,
govorniku JP Elektro PE Novo mesto za poslovilne besede, po-
grebnemu odboru in g. župniku za opravljen pogrebni obred.
Vsem in vsakemu posebej iskrena hvala!**Žalujoči: vsi njegovi****V SPOMIN***Ko ostane bolečina in praznina,
ko spoznaš, da ni poti nazaj,
ostane nam le misel nate živa
in nenehni ta - zakaj?*8. aprila je minilo žalostno leto, odkar
nas je zapustil naš dragi mož, oče, tast in
stari oče**ANTON
GREGORIČ**

iz Podzemlja 15

Hvala vsem, ki se ga spominjate in obiskujete njegov grob.

Žalujoči: vsi njegovi**OSMRTNICA**Sporočamo, da smo se 7. aprila na pokopališču v Smolenji vasi po-
slovlili od naše**MARIJE HREN**

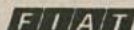
upokojene delavke

PTT podjetje Slovenije, PE PTT Novo mesto

AVTOSERVIS

MURN

Resljeva 4, Novo mesto ☎ 068/24-791

NA OBISKU V DOMU STAREJŠIH OBČANOV

Za materinski dan smo mladi člani RK z OŠ Jurija Dalmatina iz Krškega prijetno presenetili ostarele, ki živijo v Domu ostarelih v Krškem. Lepo so nas sprejeli. Vsakemu smo izročili čestitko,

ki smo jo izdelali sami. Tudi na osebje doma nismo pozabili. "Radi vas imamo", smo povedali vsakemu. Solze v njihovih očeh so bile plačilo za naš trud, in sklenili smo, da jih bomo še večkrat obiskali.

CVETKA MAVSAR
in MARJANCA LEVIČAR
4. č., OŠ Jurija Dalmatina, Krško

KRI REŠUJE ŽIVLJENJE! TRANSFUZIJSKI ODDELEK NOVO MESTO ODVZEM VSAK TOREK IN ČETRTEK

od 6. ure do 9.30

ZAHVALA

V 80. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, ded, praded, brat in svak

MARTIN TEŽAK

iz Dragomlje vasi 18

Najlepše se zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče. Posebna zahvala bolnišnici, ZD Metlika, gasilcem, govornikom, pevcem in župniku za lepo opravljen obred, delavcem Iskre Šentjernej, ZD Šentjernej, PTT Novo mesto in Kometu Metlika. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi

OSMRTNICA

Sporočamo žalostno vest, da je umrl

JOŽE ŠUŠTARŠIČ

nabavnik v pokoju

Ohranili ga bomo v lepem in trajnem spominu.

KOLEKTIV PE ELEKTRO NOVO MESTO

ZAHVALA

V 78. letu starosti nas je po dolgotrajni bolezni zapustila naša mama, stara mama in tašča

MARIJA GOTENC

roj. Simončič

iz Dolnje Brige 7 pri Kočevski Reki

Iskrena hvala vsem, ki ste v težkih trenutkih sočustvovali z nami, nam pomagali, izrazili sožalje, darovali cvetje in sveče ter pokojno pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala sorodnikom, sosedom, prijateljem, kolektivu JP Komunala Novo mesto, Društvu upokojencev, Zvezi borcev in govorniku g. Pečniku.

Žalujoci: sin Matija in hčerka Nada z družinama

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta in dedka

MATA MIHALJEVIČA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste pokojnega pospremili na zadnji poti, darovali cvetje, sveče ter izrekli sožalje. Zahvala zdravnikom in sestram ZD Črnomelj za zdravstveno pomoč. Hvala govornikom in lovčem za poslovilne besede in pesmi slovesa.

Žalujoca družina

Črnomelj, 5. aprila 1994

ZAHVALA

V 71. letu starosti nas je po težki bolezni zapustila draga svakinja, ujna, sestra in botra

STANISLAVA ROZMAN

Gornji Suhor 11 pri Vinici

Iskrena hvala sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali, izrazili sožalje, darovali rože in sveče ter pokojno pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala družinoma Puhek, G.S. 12, in Bedič, Ivetu Hudelji, Bolnici Novo mesto, oddelek hemodialize, g. Hitiju, pevkam in g. župniku za lep obred.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

V 66. letu nas je mnogo prezgodaj zapustila naša draga mama in ljubeča žena

MARIJA HREN

rojena Zelingar

iz Smolenje vasi

Ob njenem slovesu 7. aprila se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v času njene bolezi kakorkoli pomagali in z nami sočustvovali. Posebej se zahvaljujemo g. zdravniku in sestram kirurškega oddelka novomeške bolnišnice, sosedu Jožetu Vovku, pevcem, vsem darovalcem cvetja in ostalim, ki ste jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti.

Žalujoci: mož Tone, sin Tone, hčeri Marjana in Darinka ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Življenje celo si garala,
vse za nas in dom si dala.
Zdaj v tvojem domu je praznina,
v srcih naših bolečina.

V 85. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga mama, stara mama, prababica, sestra in teta

PAVLA BARTELJ

rojena Žnidaršič

iz Gubčeve ul. 30 v Mokronogu

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v trenutkih žalosti kakorkoli pomagali, izrekli sožalje, darovali toliko cvetja, sveč in sv. maš ter pokojno v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Prav posebej se zahvaljujemo kolektivu Induplati za darovano cvetje, g. Jožetu Jevnikarju za organizacijo pogreba, cerkvenemu pevskemu zboru s Trebelnega, pogrebnikom, ministrantom in g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat prisrčna hvala!

Vsi njeni

ZAHVALA

V 86. letu starosti je po hudem trpljenju Gospodar življenja poklical k sebi našo drago mamo, staro mamo, prababico in sestro

MARIJO KREVS

iz Gorenje vasi 6 pri Mokronogu

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, znancem in sosedom, posebno družini Mercina, ki ste nam v najtežjih trenutkih kakorkoli pomagali, izrazili sožalje, darovali cvetje, sveče in sv. maše ter pokojno spremili na njeni zadnji poti. Hvala dr. Anici Dolenšek in patronažni sestri Zdenki Kučič za lajšanje bolečin in nego na domu, Splošni bolnici Novo mesto, moškemu pevskemu zboru iz Mokronoga ter g. župniku za čustveno opravljen pogrebni obred.

Vsi njeni

ZAHVALA

Življenje celo si garal,
vse za dom si dal.
V domu našem je praznina,
v srcih ostala bolečina.

V 61. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, ata, stari ata, brat, stric in tast

JOŽE ŠTAMFELJ

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče in pokojnika pospremili v tako velikem številu na njegovi zadnji poti. Zahvala delavcem Dekopa, g. župniku za opravljen obred in Francu Mesojedcu za lepe poslovilne besede. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Sedemnajst pomladi komaj
fantič mlad je le uzrl.
Kakor droben, nežen ptiček
na asfaltu se je strl...
Če tisoče pomladi
zdaj pred nami se razgne.
Nacetu življenje mlado
nihče ne povrne!

V 17. letu starosti nas je mnogo prezgodaj zapustil naš dragi sin, brat in striček

NACE HOČEVAR

iz Grmovelj 32 pri Škocjanu

Z žalostjo v srcih se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem in vaščanom, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, izrazili pisno in ustno sožalje, pokojniku darovali cvetje, vence in sveče ter ga tako številno pospremili na prerani zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo delavcem in dijakom ter sošolcem 2.d. elektro STZŠ, bivšim sošolcem 8.b in učiteljskemu kolektivu OŠ Škocjan, delavcem šole za častnike vojnih enot Ljubljana Moste, TOB Novo mesto, Gostišču Pavlin, Grudi Ljubljana, GD Grmovlje. Zahvaljujemo se tudi zdravstvenemu osebju Intenzivnega oddelka Splošne bolnice Novo mesto, osebju oddelka CIT UKC Ljubljana, Majdi Kolenko, pevcem in govornikom, g. župniku za lepo opravljen obred ter vsem, ki ste nam priskočili na pomoč. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 83. oz. v 71. letu sta nas nepričakovano zapustila draga ata in mama

IGNAC in IVANA KONTE

iz Žvirč 17

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste v teh težkih trenutkih sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje, darovali cvetje, vence in sveče ter pokojna pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem, pevcem LD Suha krajina za zapete žalostinke ter g. župniku iz Hinj za lepo opravljen obred.

Žalujoci: otroci Ignac, Jože, Marija, Iva in Anica z družinami

Kelovna B.C., Corunna Ont., Ottenau, Kal, Šmihel

tedenski koledar

Četrtek, 14. aprila - Valerij Petek, 15. aprila - Helena Sobota, 16. aprila - Bernarda Nedelja, 17. aprila - Rudi Ponedeljek, 18. aprila - Konrad Torek, 19. aprila - Leon Sreda, 20. aprila - Neža

LUNINE MENE
19. aprila ob 4.34 - prvi krajec

kino

BREŽICE: Od 15. do 17.4. (ob 18. uri) komedija Weynow svet. Od 15. do

kmetijski stroji

PLUG Slavonec, vino šmarčno, motorno žago, škropilnico ter punte, dolžine 8 m, prodam. ☎ 87-554. 3321
DOBRO OHRANJEN kultivator Gorenje s plugom, frezo, okopalnikom, nagrijalnikom, koso z grebenom in prikolico prodam. Šainovič, Kočevje, Trata 2/7. 3366
ŽITNI KOMBAIN Zmaj 780 ugodno prodam. ☎ (0608)34-792, popoldan. 3334
DOBRO OHRANJENE traktorске plugе ugodno prodam. Jože Lukšič, Šentjošt 3, Novo mesto. 3336
PRIKOLICO za traktor, domače izdelave, nosilnosti 4 tone, ugodno prodam. Ivan Umek, Veliki Cerovec 19, Novo mesto. 3329
TRAKTOR Feudt, 50 KS s kabino, 1170 delovnih ur, prodam za 32.000 DEM. Kosmač, D. Kumar 13, 61113 Ljubljana - Ježica. 3366
TRAKTOR ŠTAJER s koso in jermenco prodam. ☎ 60-137, zvečer. 3390
TRAKTORSKO ŠKROPILNICO KZK, 300 l, starejši letnik, poceni prodam. ☎ (068)49-680. 3403
TRAKTOR IMT z nakladačem Riko, obračalni plug in žitna kombajna Fahr in Klas zelo ugodno prodam. ☎ (068)56-022. 3407
ŽITNI KOMBAIN FAHR 900, letnik 1979, dobro ohranjen, prodam. Janez Kolenec, Dol. Dole 7, Škocaen, ☎ 76-536. 3428
MALO RABLJENE krožne brane, 24 diskov in molzni stroj Alfa Laval na dva vrta čiščena. ☎ (0608)69-377. 3410
OHRANJENO enosono traktorско prikolico 2 x 3 m prodam ali menjam za manjšo. Jože Judež, Gorjanska c. 4 a, Kostanjevica na Krki. 3428
TRAKTOR HANOMAG, 45 KM, z novim motorjem Perkins in hidravliki brezhiben in motokultivator Mio Honda F 600 s priključki, malo rabljen, ugodno prodam. ☎ (061)483-482 ali 482-632. 3443
TRAKTOR DEUTZ TD 48, letnik 1990, 500 delovnih ur, s kabino in kompresorjem, kot nov, brezhiben, ugodno prodam. ☎ (061)443-180. 3444
TRAKTOR UNIVERZAL 445, star 7 let, obračalni sip 220 in kultivator z ježem, širine 20 cm, prodam. Jevnikar, Dol 8, Trebnje. ☎ 44-339. 3453
TRAKTOR ZETOR 5340 ugodno prodam. ☎ (0608)82-357. 3458
KOSILNICO, britev 165, prodam. ☎ 23-303. 3465
TRAKTOR SAME FRUTTEO 75, letnik 1991, prodam. ☎ (068)85-158. 3470
TRAKTOR PASQUALI, 30 KS, dvo-brazdni plug, freza, uteži, italijanski, skoraj nov, prodam za 9000 DEM. ☎ (068)43-773. 3478
TRAKTOR TV 818, letnik 1989, prodam. ☎ (068)49-520. 3478
IMT 533, letnik 1983, s kabino in novimi gumami, ter šrotar za koruzo prodam. ☎ 42-527. 3483
TRAKTOR UNIVERZAL 45, dva pogona, v dobrem stanju, letnik 1980, prodam. ☎ (068)76-300. 3485
KROŽNE BRANE na 6 diskov prodam. ☎ 76-496. 3488
MOTOKULTIVATOR HONDA 600 s priključki prodam. ☎ 22-664, ZVEČER. 3507
MOTOKULTIVATOR MONDIAL LABIN progres, 8 KM s koso, frezo in plugom, ugodno prodam. Ogljed popoldne. ☎ 85-687. 3507
ZETOR 6011, kosilnico BCS diesel in traktorско prikolico domače izdelave prodam. ☎ (068)85-734. 3512
TRAKTOR UNIVERZAL in seno prodam. ☎ 84-887. 3534
KOSILNICO BCS, in opel kadett, letnik 1988 prodam ali menjam za cenejši avto. ☎ (068)85-173. 3543
AGROIZBIRA KRANJ nudi ugodno blago za generalno popravilo traktorjev Fiat, Zetor, Univerzal, Ursus, Torpedo, Tomo Vinkovič, IMT, akumulatorje Vesna in Topla: 12 V 97 - 100 Ah, cena 8.050 SIT, gume Barum 12.4/11 - 28, cena 20.500 SIT. Pokličite nas! ☎ (064)324-802. 3546
ZELO UGODNO prodam skoraj novo bočno IMT kosilnico in 8 - colski premični plug Batuje. Koligar, Gor. Vrhopolje 52, Senjerna. 3560
ŽITNI KOMBAIN in molzni stroj prodam. ☎ 43-669. 3571

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJ IN IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, p.o. UREDNIŠTVO: Drago Rustija (direktor in glavni urednik), Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dornič, Breda Dušič-Gornik, Anton Jakše, Mojca Leskovek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj (urednik Priloge), Pavel Perc in Igor Vidmar. IZHAJA ob četrtkih. Posamezna številka 110 tolarjev; naročnina za 2. trimesečje 1.350 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. 2.700 tolarjev; za tujino letno 40 USD ali 70 DEM oz. druga valuta te vrednosti. OGLASI: 1 cm za ekonomske oglase 1.600 tolarjev, na prvi ali zadnji strani 3.200 tolarjev; za razpise, licitacije ipd. 1.800 tolarjev. ŽIRO RAČUN pri SDK Novo mesto št.: 52100-603-30624. Devizni račun št.: 52100-620-970-25731-128-4405/9 (LB-Dolenjska banka, d.d., Novo mesto). NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 130. Telefoni: uredništvo in računovodstvo (068) 323-606, 324-200; ekonomska propaganda, naročniška služba in fotolaboratorij 323-610; mali oglasi in zahvale 324-006; telefaks 322-898. Nenaročenih rokopišov in fotografij ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) pristojnega državnega organa spada Dolenjski list med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 odst. Računalniški časopisni stavek: Dolenjski list Novo mesto, p.o. Prelom in filmi: Grafika Novo mesto, p.o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

17.4. (ob 20. uri) drama Živi. ČRNOMELJ: 15. in 16.4. (ob 20. uri) ameriški film Ne pozabi. 17.4. (ob 20. uri) ameriška romantična melodrama Vnj po ženski. KRŠKO: 14. in 15.4. (ob 16. in 18. uri) ameriška komedija Denis pokora. 17.4. (ob 18. uri) ameriški akcijski film Begunec. 18. in 19.4. (ob 18. uri) ter 20. in 21.4. (ob 20. uri) zgodovinski film Trije mušketerji. METLIKA: 14. in 15.4. (ob 20. uri) ameriška romantična melodrama Vnj po ženski. 17.4. (ob 20. uri) ameriški film Ne pozabi. NOVO MESTO: 14.4. in od 17. do 20.4. (ob 17., 19. in 21. uri) ter 15.4. (ob 19. in 21. uri) in 16.4. (ob 21.30) ameriški akcijski film Cliffhanger.

VEČNAMENSKO PRIKOLICO za traktor domače izdelave, prodam za 50.000 SIT. ☎ (0608)43-264. 3576

kupim

LAŽJO PRIKOLICO za osebni avto kupim. ☎ (068)64-006. 3382
ROČE za Goldoni 14 KM z grebenom in koso kupim. ☎ 85-849. 3486
KUPIM do 100 kg težkega bikca. ☎ 88-206. 3496

motorna vozila

OSEBNI AVTO Golf JX D, letnik 1986, prodam. ☎ 22-646. 3329
Z 101 GTL 55, letnik 1986, in Z 750, prodam. ☎ 40-824. 3333
Z 128, letnik 1989, in kolo BMX prodam. ☎ 24-927. 3335
AX II RE, letnik 1988, 5V, dobro ohranjen, prodam za 7.500 DEM. ☎ (068)48-573. 3342
ZASTAVO JUGO 45, letnik 1986, karambolirano, prodam. ☎ 85-038. 3350
FIAT 126 P, rahlo karamboliran, letnik 1988, in sintetizer, Sie prodam. ☎ 26-751. 3350
GOLF D, 10/86, prodam ali menjam za Opel Kadett 1,4 solza. Dušan Pungarčič, Dvirce 6, Brežice. 3355
R 4, letnik 1984, registriran do julija, prodam. ☎ (068)52-565. 3362
PEL CORSA 1.5 D, letnik 8/91, 49.000 km, prodam za 11.900 DEM. Menjava, kredit. ☎ (061)318-421, (0609)615-928. 3362
BMW 318 I, bardo rdeče barve, letnik 1987, prva registracija 1988, redno servisiran pri Tehnionionu in garaziran, prodam. ☎ (068)45-053. 3372
MINI MORIS 1000 ugodno prodam. ☎ 25-676, popoldan. 3373
126 P, letnik 1988, registriran do 2.11.1994, v odličnem stanju, prodam. Jože Juršič, Zdinjva vas 8 (nad gostilno Pugelj). 3375
R 4, letnik 1982 in 1987, prodam. Franc Hočevar, Mačkovec 2, Škocaen. 3377
BMW 316i, letnik 10/91, 35.000 km, črn, max. opremljen, prodam. ☎ 323-702-00, 78-030 pop. 3389
LADO RIVO, letnik 1989, prodam. ☎ 25-169. 3388
JUGO 45, letnik 1989, prodam. ☎ 40-221. 3389
ŠKODO FAVORIT 135 L, 6/91, 19.000 km, odlično ohranjeno, in vinski nerjaveč, 320 - l, prodam. ☎ (0608)61-083. 3393
R 5, letnik 87, francoska izvedba, registriran celo leto, prodam. ☎ (068)26-669. 3393
LADO RIVO 1300, letnik 1989, registrirano za celo leto, prvi lastnik, garazirano, prodam. ☎ (068)42-441. 3393
ŠKODO 120 L, letnik 1977, v voznom stanju, prodam. Godnjavec, Gor. Gradišče 2, Dolenske Toplice. 3394
126 P, letnik 1988, sivomodre barve, prodam. ☎ (068)85-054. 3396
JUGO 45 A, letnik 1987, z dodatno opremo prodam. ☎ (068)84-562. 3401
Z 101, letnik 1979, vozno, neregistrirano, smrekove deske 2,5 cm in 5 cm, motorno škropilnico Sthi SG 17 in motorno žago Sthi 070 prodam. Anton Štrekelj, Vranovič 25, ☎ 57-149. 3404
GOLF JX D, letnik 1986, prodam. Kolber, Belokranjska 64, ☎ 25-589. 3406
PEL KADETT 1.6 D, letnik 1985, registriran do 2/95, lepo ohranjen, prodam. ☎ (0608)68-346. 3408
AVTOMATIK, letnik 1990, malo vožen, kot nov, izvoini model, motor kolibri, lita platišča, prodam za 550 DEM. Zvone Blas, Florjanska 24, Sevnica. 3415
JUGO 55, letnik 12/88 prodam. ☎ 51-095. 3419
R 5 CAMPUS, letnik 11/90, registriran do 11/94, rdeče barve, 5 V, garaziran, dobro ohranjen prodam ali menjam za jugo 55 ali Z 101, letnik 1990/91. ☎ (068)59-123. 3420
SIMCO 1510 GLS z avtoradiem, električne šipe, registrirano do 4/94, prodam za 2.000 DEM. ☎ (0608)79-059. 3423
GOLF D, letnik 1987, rdeč, prodam. Jože Kralj, Veliki Gaber 29, Veliki Gaber. 3562

R 18, letnik 1983, registriran do septembra, dobro ohranjen, prodam ali menjam za golf D. ☎ (068)52-787. 3432
BMW 324 D, letnik 1986, ugodno prodam ali menjam za cenejšo vozilo. ☎ (068)76-362. 3437
ŠKODO FAVORIT 135 L, letnik 1991, in tovrno prikolico za osebni avto, novo, nosilnosti 600 kg, prodam. Brezovar, Belokranjska 38, Novo mesto. 3438
PRODRAM ali zamenjam za jugo Alfa 33 1.5, letnik 1986. ☎ 65-725. 3439
R 4, letnik 1984, rahlo karambolirano, prodam. ☎ 60-089. 3440
126 P, letnik 1/95, prodam. Cena 1600 DEM. Slavka Ljubi, Zdinjva vas 7, Novo mesto. 3441
R 5, letnik 19.12.1989, prodam. ☎ (068)76-533. 3442
FIAT 126 P, letnik 1989, prevoženih 38.000 km, registriran do 11/94, garaziran, ugodno prodam. ☎ (061)443-180. 3445
JUGO 55, letnik 2/90, 40.000 km, in cviček z diplomom ugodno prodam. ☎ (0608)32-878. 3449
JUGO 45, 10/90, dobro ohranjen, zelo ugodno prodam. ☎ (068)43-839. 3454
ŠKODO, letnik 1978, registrirano do novembra, prodam. Leopold Jarc, Hrašnje 2, Mirna Peč. 3455
ŠKODO FAVORIT 135 L, letnik 1991, registrirano do 2/95, prvi lastnik, 41000 km, krem barve, prodam. ☎ 44-856 3457
R 4 GTL, 11/89, rdeč, prodam. ☎ 85-819. 3461
GOLF GTD, 12/91, črn, z veliko dodatne opreme, prodam. ☎ (068)27-989 ali (0609)616-147. 3475
GOLF D, letnik 1989, model 1990, bel, prodam. ☎ (068)65-618. 3477
GOLF DIESEL, letnik 1987, prodam. ☎ 76-114. 3479
GOLF JXD, letnik 1986, 110.000 km, prodam za 7.700 DEM. ☎ (068)26-193. 3480
Z 101 M, letnik 1980, prodam. ☎ 26-853. 3481
KOMBI Z 850 AK, letnik 1985, prodam za 800 DEM skupaj ali po delih. ☎ 42-527. 3484
PEL KADETT C KARAVAN prodam. Milan Abunar, Črmošnjice 12, ☎ 22-623. 3492
R 4, letnik 1991, prvi lastnik, prodam. ☎ 28-737. 3493
Z 101, letnik 1985, prodam za 1500 DEM. Josip Turčin, Dobrava 40, Otočec, (novo stanje). 3494
JUGO 55 KORAL, letnik 1990 in dva mizarska ponka prodam. ☎ 52-473. 3495
R 4 TL, letnik 1980, dobro ohranjen in nanovo registriran, prodam. Cesar, Rdeči Kal 8, Dobrič. 3497
GOLF JXD, letnik 1987, prodam. ☎ 20-550. 3500
126 P, letnik 1985, prodam. Ogljed vsak dan popoldne pred Interno bolnico v Novem mestu. Kovarčič. 3508
AVTOODPAD MEGLIČ, Prečna, odkupuje karambolirane in starejše avtomobile, prodaja pa rezervne dele za avtomobile. 3509
126 P, letnik 1987, registriran do 10/94, prodam ali menjam za R 4 GTL. Jože Juršič, Zdinjva vas 8, Otočec. 3514
126 PLG, 8/87, karamboliran, prodam. Stane Markelj, Vel. Poljane 3, Škocaen. ☎ (068)73-221. 3515
GOLF D, letnik 1985, S paket, prodam. ☎ 321-858. 3516
FORD SIERA CLX i, gja karavan, letnik 1990, mnogo opreme (ABS, servo volan, pomočna streha) prodam. ☎ 85-660, popoldan. 3524
126 P, letnik 1987, registriran do 8/94, prodam. ☎ 27-080, od 15. do 18. ure. 3525
GOLF JX D, letnik 1989, prodam. ☎ (068)44-446. 3526
Z 101 GTL, letnik 1986, registriran do novembra, v dobrem stanju, prodam. Željko Kolman, Sela pri Dolenskih Toplicah 61, Dolenske Toplice. 3533
PEL ASTRA 141, letnik 1992, in BMW 318 IS, letnik 1990, prodam. ☎ 78-324, od 19. do 21. ure. 3537
GOLF JX 1.3, letnik 1990, ugodno prodam. ☎ 47-149, dopoldan in 44-281, popoldan. 3540
VW VENTO TD, letnik 10/92, in škodo, letnik 1991, 14.000 km, prodam. ☎ 44-701. 3541
GOLF JX bencinar 1600, letnik 8/87, dobro ohranjen, garaziran, dodatno opremljen, 80.000 km, prodam za 9.500 DEM. Možen kredit. ☎ (0608)79-434. 3542
GOLF, letnik 1988, registriran do 4/95, prodam. ☎ 84-787. 3544
Z 101 1.1 GX, letnik 1987, dobro ohranjen, prodam. Šurla, Vinja vas 10, Novo mesto. 3547
GOLF JX D, letnik 8/88, rdeč, prevoženih 70.000 km, garaziran in dobro ohranjen, prodam za 11.000 DEM Saje, Kot 65, Semeč, zvečer. 3549
JUGO KORAL 45, letnik 19879, prodam za 3.500 DEM. ☎ 86-244. 3550
126 P, letnik 1986, generalno obnovenj, 67.000 km, ugodno prodam. ☎ (068)57-405, od petka do nedelje. 3558
126 P, letnik 1985, zelo lepo ohranjen prodam najboljšemu ponudniku. ☎ (068)46-655. 3559
126 P, letnik 1990, registriran do 3/95, prevoženih 28.500 km, odlično ohranjen, ugodno prodam. Pirc, Sadinja vas 24, Dvor pri Žužemberku. 3561
NISSAN MICRA, letnik 1988, kot nov, prodam. ☎ 26-077. 3562

Z 101 GT 55, letnik 1983, dobro ohranjen, prevoženih 85.000 km, ugodno prodam. ☎ (068)78-128. 3563
PEL KADETT, letnik 1977, odlično ohranjen, prodam. ☎ (0608)33-991, po 18. uri. 3564
VECTRO 1.6 i s katalizatorjem, letnik 7/91, registrirano do 2/95, prodam. ☎ 26-108. 3581
JUGO 45, letnik 11/86, registriran do 2/95, prodam. ☎ 24-229. 3586

obvestila

NESNICE, mlade jarkice, 4 mesece stare, rjave, opravljena vsa cepljenja, prodajamo po zelo ugodni ceni. Naročila sprejemajo od 13. ure dalje vsak dan in dajejo vse informacije: Jože Zupančič, Otovec 12, Črnomelj, ☎ (068)52-806, Gostilna Cetin, Mostec, Dobova, ☎ (068)67-578, in Anita Janežič, Slepšek 9, Mokronog, ☎ (068)49-567. 1589
ŽALUZIJE, rolete in lamelne zavesе izdelujemo in montiramo po konkurenčnih cenah. ☎ 44-662. 2827
PURANI, 5- tedenski, bodo v prodaji 8. maja. Naročila na ☎ 48-366, Prevošek, Čatež pri Trebnjem. 3459
PURANI, beli, težki, stari 5 tednov, bodo v prodaji 14. maja. Sprejemamo naročila. Kuhelj, Šmarje 9, Šentjerneje, ☎ (068)42-524. 3565
SPREJEMAMO NAROČILA za vse vrste piščancev, enodnevnih in večjih. Valilnica Senovo, Mio Gunjilac, ☎ (0608)79-375. 3567

posest

V ZAVRATCAH pri Studencu prodam njivo, 23 a, travnik 13 a, gozd 76 a, primerno za vikend. Cena 11.700 DEM. ☎ (061)858-407. 3319
VINOGRAD, sadovnjak, travnik in njivo na Dol. Kamencah prodam. ☎ (068)43-729, od 8. do 15. ure. 3320
GRADBENO PARCELO, 10 - 15 a, v okolici Dolenskih Toplic ali Novega mesta kupim. V poštev pride tudi tretja gradbena faza hiše. ☎ (068)84-817. 3337
NJIVO, 10 in 25 a, ob makadamski cesti Leskovec - Beli breg prodam. ☎ (068)26-331. 3345
HIŠO v četrti gradbeni fazi, v zazidalnem načrtu Otočec, prodam. ☎ 43-574. 3352
NA CIRNIKU pri Mirni prodam kmetijo (hišo, poslopje, njive, travnike, sadovnjak in gozd). ☎ 44-823. 3356
V OKOLICI Kočevja prodam 12 ha mešanega gozda. Tone Herbst, Kristanova 24, Novo mesto. 3365
MANUŠO PARCELO, primerno za postavitev brunarice, na sončni legi ob gozdu blizu Novega mesta (Trška gora, Dobrava), kupimo. ☎ (068)25-923. 3368
GRADBENO PARCELO v Dol. Mabarovu prodam. ☎ 42-180. 3378
NA LEPE KRAJU, malo višje, da poleti ni prevroče, raje bolj na samem kakor obkroženo s sosedi, ne predaleč od Ljubljane kupim opuščeno kmetijo z možnostjo nadomestne gradnje ali lepo zadržljivo parcelo. Ponudbe z naslovom, opizidom in približno ceno na 61113 Ljubljana, PP 102. 3387
DOBRO OHRANJENO nadstropni stanovanjsko hišo (14 x 10 m), 6 sob in vse priključke z garažo v Rosalnicah pri Metliki prodam. Ivan Brkijec, Rosalinice 60 a, Metlika, ☎ (068)60-047. 3391
VIKEND ZIDANICO z vinogradom prodam. Elektrike ni. ☎ (068)65-712. 3399
NJIVO, primerno za vikend ali hišo, v Metliki prodam. ☎ (062)818-061. 3421
LEPO DOMAČIJO pri Brežicah - Kapele poceni prodam. ☎ (0608)64-461. 3433
PO ugodni ceni oddam njivo v najem. Cvetko Tramte, Breška vas 3, Šentjerneje. 3446
VINOGRAD v Straški gori z zidanico in vso opremo prodam. ☎ 24-211. 3463
PARCELO 19 a na Hribu blizu Bele cerkve, prodam. ☎ 27-863, dopoldne. 3467
NJIVO, 9 a, pripravljeno za vinograd, blizu Dolenskih Toplic, prodam. ☎ 65-420. 3472
VINOGRAD z zidanico v Straški gori prodam. ☎ 84-847. 3491
V BRESTANCI prodam starejšo hišo s telefonom, vrtno in garazo. ☎ (061)340-126, po 15. uri. 3519
PARCELO, primerno za gradnjo, pri Sv. Roku (Šmihel) prodam. ☎ (068)27-138. 3523
NA BIZELJSKEM prodam sončno parcelo z nedograjeno zidanico, 3500 m², asfalt, voda, elektrika poleg parcele. ☎ (0608)82-262. 3555
GRADBENO PARCELO v okolici Novega mesta kupim. ☎ 26-596. 3556
PARCELO, starejši sadovnjak na Trški gori prodam. ☎ 28-506. 3572
V DEČNEM SELU pri Brežicah prodam ob asfaltni cesti 19 a zemljišča, primernega za vikend. Tradetour, CKS 18, Novo mesto. ☎ (068)28-403. 3583
PARCELO na Trški gori nad Krškimi in malo avtomobilsko prikolico prodam. ☎ (0608)82-097. 3584

prodam

PSA TERIERJA, starega 10 mesecev, brez rodovnika, prodam po ugodni ceni. ☎ (0608)82-225. 3323
REZERVNE DELE za diano, austin 1300 in gume 175 x 14, rabljene, prodam. Alojz Hudelja, Nova Loka 1, Črnomelj. 3330
LINJO STROJEV za izdelavo lesenih žlic ugodno prodam. delno tudi na kredit. ☎ (061)867-077. 3327
PRENOSNI kompresor s posodo do 150 l prodam. ☎ (0601)81-626. 3328
VEČ AŽ panjev čebel prodam. ☎ (068)42-427. 3330
PRODRAM sedežno garnituro. ☎ 26-288 po 19. uri. 3328
VGRADNI ŠTEDILNIK (2 in 2), nov, v embalaži, prodam z ugodnim popustom. ☎ 43-639. 3338
KRAVO FRIZIJKO po drugem teletu prodam. Vinko Turk, Hrušica 31. 3339
NOVO avtomobilsko prikolico s torzijskim vzmetenjem, velikosti 170 x 114, ugodno prodam. Janez Može, Trdinova pot 27, Gabrje, Brusnice. 3340
FOTOAPARAT CANON, nov, prodam 35% ceneje. Ima vse avtomatske nastavitve, brez fleša, zoom od 38 do 76 mm. Cena 290 DEM. Miklič, Segova 37, Novo mesto. 3343
SUH smrekov opaž, ladijski pod, zaključne letve, pisalne mize, možna montaža. Cene zelo ugodne. ☎ (068)73-587. 3344
LESEN POD velikosti 7 x 3 m, primeren za garažo ali gradbeno barako, prodam. ☎ 22-578. 3348
DOBRO suho seno z nekoliko detelje prodam. Franc Zajc, Škarpca 3, Mokronog. 3349
KOBILO, staro 4 leta, dobro vozno, in 3 t sena prodam. Anton Stariha, Tomšičeva 1, Metlika, ☎ (068)60-710. 3353
3000 kg SENA in kobilo, staro 4 leta, prodam. ☎ (068)60-716. 3354
FITNES, novo univerzalno pripravo za večnamensko vadbo, ugodno prodam. ☎ 45-358. 3357
NOVO pasjo uto prodam. ☎ (068)49-113. 3358
MIZARSKO KOMBINIRKO, 5 operacij, lite izvedbe, 41 cm, ugodno prodam. ☎ (068)59-056. 3360
GUMI VOZ, 20 col, ugodno prodam. Krašovec, Globočice 12, Kostanjevica. 3361
SENO prodam. Savšek, Mokronog, ☎ (068)49-261. 3364
RDEČE VINO prodam po 75 SIT in žganje sadjevce po 350 SIT. ☎ (0608)87-370. 3370
KRAVO, brejo 8 mesecev, sivo, prodam. ☎ (068)45-562. 3376
JEDILNI in semenski krompir, seno in dve kravi prodam. ☎ 40-005. 3379
19-MESEČNEGA dobermana z A izpitom, mirnega značaja prodam zaradi pomankanja časa. Alojz Zagorc, Koštalova 40, Novo mesto. 3380
BEL jedilni krompir prodam. ☎ (068)41-121. 3381
HRASTOVO KAŠČO, 5 x 6 m, prodam. Anton Cajnar, Krasinec 21, Gradac, ☎ 57-230. 3383
SENO prodam. ☎ 78-206. 3384
KVALITETNO rdeče vino zelo ugodno prodam. Šentjerneje, ☎ (068)42-315. 3385
FRAJTONARIČO, duri C, ES, BE, prodam. ☎ 40-221. 3386
GARAŽNA VRATA, dve okni in zlebove prodam. ☎ (068)25-633. 3395
KROMPIR za seme prodam. Jože Gof, Čačošče pri Temenici, Šentvid pri Stični, ☎ (061)785-037. 3397
REZERVNE DELE za R 4 prodam. ☎ (068)23-674. 3402
KOZE v mladiči ali posamezno in belega kozla prodam. ☎ (068)76-087. 3405
CISTOKRVNE nemške ovčarje, mati in oče rodovniška. prodam. ☎ (068)52-518. 3412
DVE mladi kravi prodam. Grlica, Jelše 5, Mirna Peč. 3412
50 KG domače svinjske masti ali sveže slanice prodam. ☎ 42-847. 3413
ODLIČNO OHRANJENO harmoniko Hohner Atlantik 4, 120 - basno, prodam. ☎ (068)56-727. 3414
RDEČE VINO prodam po 70 SIT. Stojan Udovič, Praprčke 5, Trebnje. 3416
INDUSTRIJSKI šivalni stroj Durkopp 211, s quick stop motorjem ugodno prodam. ☎ (0

VOZNIKI (trgovski potniki) za kombi ali manjše tovorno vozilo! Nudimo vam redno delo (razvoz pijača ali dostava strankam na območju Dolenjske in Bele krajine). ☎ (068)44-257. 3531
POGODBENO ZAPOSIM osebe za svetovanje na terenu. Zaželjena zdravstvena stroka, ni pa pogoj. ☎ (0608)31-026 ali (0608)33-108. 3569
KUHARICO z dobrim znanjem kuhanja zaposlim v Nemčiji. Marija Dežan, Tolsti Vrh 6 a, Sentejnerje. 3570

stanovanja

PRITLIČNO STANOVANJE, 35 m², na Mirni, s centralno in telefonom, prodam. ☎ (068)47-259. 3322
VEČ ENOSOBNIH STANOVANJ in garsonjer najamemo. SHOP UNIVERZAL, posredovanje nepremičnin, Novo mesto, d.o.o., p.e. Vidmarjeva 1, ☎ (068)27-131, od 16. do 19. ure. 3374
V NOVO MESTU prodam dvosobno stanovanje s centralno in telefonom. Možnost plačila na obroke. ☎ 28-643, popoln. 3400
DVOSOBNO STANOVANJE s centralno kurjavo prodam. ☎ 21-266. 3450
DVEINPOLSOBNO STANOVANJE na Šegovi ul. v Novem mestu prodam za 70.000 DEM v tolaški protivrednosti. ☎ 26-448. 3462
DVOSOBNO stanovanje v Trebnjem ugodno prodam. ☎ (068)322-721. 3487
V NOVO MESTU najamem stanovanje. ☎ 22-626. 3489
V NOVO MESTU najame manjše stanovanje par z otrokom. Možno predplačilo. ☎ (063)27-330, po 15. uri. 3504
V CENTRU Novega mesta prodam popolnoma prenovljeno dvosobno stanovanje, 50 m². ☎ (068)28-855 ali (0609)614-572. 3517
ENOSOBNO opremljeno stanovanje v Novem mestu oddam. ☎ (068)23-641. 3538
ENOSOBNO STANOVANJE oddam. ☎ 67-508. 3574
DVOSOBNO STANOVANJE na Cesti herojev v Novem mestu prodamo. ☎ (068)22-148. 3579
DVOSOBNO in trosobno stanovanje v Novem mestu, prodam. ☎ (068)20-374. 3587

ženitne ponudbe

BELOKRANJEC, 49 let, z veseljem do dela na kmetiji, rojen na kmetiji, izučeni poklica, bi se rad poročil na kmetijo. Sifra: "ZLATE ROKE". 3326
OSAMLJEN UPOKOJENEC s svojo hišo in avtom, brez obveznosti, išče urejeno gospodinjino ter dobro kuharico. Sifra: "PRIDI K MENI". 3447
34-LETNI FANT, obrtnik, želi spoznati sebi primerno dekle za skupno življenje, staro do 30 let. Sifra: "UPANJE". 3448

graverstvo KEČKEŠ ŠENTJERNEJ

-EXPRES IZDELAVA
 ŠTAMPILJK
 -REKLAMNE TABLE
 -NAPISNE PLOŠČICE
 -RAČUNALNIŠKI DESIGN
 Tel./fax (068) 42-048

COMMEX d.o.o.

Servis za univerzalno čiščenje, ki poleg rednega čiščenja opravlja še spomladanska generalna čiščenja na domu in strojna globinska čiščenja avtomobilov.

Naročila in informacije:
 Telefon: 068/27 989
 Telefaks: 068/321 083
 Mobitel: 0609/616 147

RAZPIS

Potrebujemo zavarovalnega zastopnika za območje Dolenjske in Bele krajine. Možnost redne zaposlitve in napredovanja. Informacije na telefon (068) 44-606 vsak dan, razen sobote in nedelje, od 15.30 do 17. ure.

VELETRGOVCI, TRGOVCI

Podjetje GARTNER, d.o.o., iz Ljubljane je za Vas v mesecu aprilu pripravilo ugodno prodajo igračk, žog in letnega programa. Vse informacije dobite na telefonskih številkah (068) 21-884 in (061) 12-73-884 ali pa nas obiščite na Dolenjski cesti 184 v Ljubljani.

Candy — pooblaščen servis in trgovina z rezervnimi deli.
 Tel. 068/24-314
 321-695
 Mobitel 0609-612-070

Novo prikolico ADRIA OPTIMA 530 ugodno prodam. Tel.: 0608/61-975, 0609/612-999.

Novo prikolico ADRIA LINEA 400 ugodno prodam. Tel. 0608/61-975, 0609/612-999.

Trgovina in servis

SVEČKA

prodaja in servisiranje motornih žag, kosilnic in škroplilnic po konkurenčnih cenah.
DOLMAR, HUSQUARNA, TOMOS, STIHL, FINK, Straža, tel.: 068/84-767.

Prodamo mizarški skobeljni stroj in poravnalni stroj znamke SCM. Tel.: 061/446-195, 448-384.

Takoj zaposlim mizarje s prakso. Tel.: 061/446-195, 448-384.

FOTOMODELI!

Agencija »DOBER GLAS« v povezavi z BERNARDO MAROVTO vabi izkušena in neizkušena dekleta in fante na izbor za snemanje kataloga. Telefon: 061/125-82-12 int. 208, vsak dan od 10.00 — 14.00 ure.

ODPRAVITE plešavost za vedno! Liphair - svetovni hit. ☎(061) 57-18-75.

SEAT

Skupina Volkswagen
SERVIS SLAK
 Prodaja vozil SEAT. Servis za vozila Volkswagen in Audi.
 Trebnje, Stari trg 18, tel.: 068/44-446, fax. 068/44-355

LERAN d.o.o.

Novo mesto, Lebanova 24
 Prodajamo:
 • hiše v Novem mestu, Soteski, Škocjanu, Smolenji vasi, Prečni, Stopičah, na Otočcu, Senovem, Žužemberku in Hrastju pri Sentejnerju, Rosalnicah pri Metliki, Podborštu pri Trebnjem, Boštanju, Sentejnerju, Trebnjem, Dvoru, Gorenju pri Kočevju, Gomili pri Mirni
 • stanovanja v Novem mestu, Krškem, Žužemberku in Trebnjem
 • trgovino z mešanim blagom v obratovanju v Novem mestu
 • gostinski objekt v obratovanju v Vrčicah pri Semiču
 • parcele za gradnjo v Potoku pri Novem mestu, Žužemberku, Prečni, v Semiču in Trški gori
 • vikende v Semiču, Zaloki nad Sentrupertom, Šmavru, Tanči gori, Gabrju, Kostanjevici, Soteski
 • picerijo v Novem mestu pri tržnici
 • nove prostore za trgovino v Stefanu pri Trebnjem
 • garažo na Mestnih njivah
 • obnovljen grad v okolici Novega mesta z gostinskimi lokalom
 • poslovno stanovanjsko hišo z gostinskimi lokalom v centru Škocjana
 • nasad jabolk v Sentejnerju in Žvabovem pri Sentejnerju
 Tel 068/22-282 od 8. do 19. ure

ODPRTO VSAK PETEK in SOBOTO, OD 21. URE DALJE V soboto, 16. 4. 94 gostuje **ĐIMI STANIČ & TRIO**
 Vljudno vabljeni!
 Müller ČRNOMELJ

adriatik

PRODAJA VOZIL

Kristanova 45 (vrtnarija) 68000 Novo mesto
 Tel./fax. 068/24-409
 Mobitel 0609/612-999

KREDIT LEASING

PIONIR keramika
 NOVO MESTO d.d.
 Slakova 5, tel. (068) 321-201, 322-015, 322-016
 fax. (068) 324-298

Svet Osnovne šole Žužemberk

razpisuje mesto

ravnatelja

Za ravnatelja je lahko imenovan, kdor izpolnjuje splošne, z zakonom določene pogoje.

Biti mora učitelj ali šolski svetovalni delavec ali drug strokovni delavec ter imeti:

- pedagoško izobrazbo
- opravljen strokovni izpit
- najmanj pet let delovnih izkušenj po opravljenem strokovnem izpitu v vzgoji in izobraževanju
- organizacijske in strokovne sposobnosti.

Ravnatelj bo imenovan za 4 leta. Začetek dela 1.9.1994. Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi razpisa na naslov:

OŠ Žužemberk, Baragova 1, z oznako "ZA RAZPIS".
 O izidu razpisa bodo obveščeni v 30 dneh po opravljeni izbiri.

UPRAVNI ODBOR Pekarne in slaščičarne "DOLENJSKA", d.d.
 Ločna 2
 68000 Novo mesto

OBJAVLJA RAZPIS

za dela in naloge "FINANČNI KNJIGOVODJA"
 Pogoji:
 - ekonomski tehnik
 - pet let delovnih izkušenj na področju finančnega knjigovodstva.
 Delovno razmerje bomo sklenili za določen čas (nadomeščanje delavke med porodniškim dopustom).
 Prijave pošljite v roku 8 dni po objavi na naslov:

Pekarna in slaščičarna "DOLENJSKA", d.d.
 Ločna 2, 68000 Novo mesto
 s pripisom za "RAZPISNO KOMISIJO"
 O izbiri bomo kandidate obvestili v roku 15 dni.

SLUŠNI APARATI-WIDEX, d.o.o.
 61000 LJUBLJANA, Resljeva 32
 Telefon: (061) 13-23-257
 Telefaks: (061) 13-35-018

UPORABNIKOM SLUŠNIH APARATOV WIDEX
 Podjetje SLUŠNI APARATI WIDEX, d.o.o., je dobavitelj in serviser slušnih pripomočkov danskega proizvajalca WIDEX na območju Republike Slovenije. Zelim vas seznaniti z novimi ugodnejšimi postopki pri vzdrževanju in servisiranju aparatov WIDEX.

Slušni pripomoček je ponavadi od jutra do odhoda k počitku neprekinjeno v obratovanju, s tem pa je izpostavljen različnim obremenitvam in nevarnostim (vlaga, prah, znoj, tresljaji, temperaturne spremembe...).

Navkljub dokazani kvaliteti je pripomoček le potreben občasnih strokovnih kontrolnih pregledov in tudi morebitnega popravila ali čiščenja.

Ob prevzemu slušnega aparata smo vas seznanili s pravilno uporabo in napotki za vzdrževanje. Danes pa bi vas radi obvestili, da bomo odslej vaš slušni aparat WIDEX brezplačno popravili v vsej njegovi trajnostni dobi (seveda če pride do okvare pri normalni uporabi).

Vaša dolžnost je le ta, da se poslužujete samo pooblaščenega servisa prodajalca Slušni aparati WIDEX, d.o.o., Ljubljana, Resljeva 32, da predate enkrat letno aparat v kontrolo našim servisnim strokovnjakom na sedežu podjetja ali tam, kjer so vam slušni aparat predpisali in akustično prilagodili.

Za področje dolenjske regije se lahko obrnete na Avdiološko ambulanto ORL oddelka Splošne bolnišnice v Novem mestu (tel. (068) 321-850, int. 308).

V brezplačno servisiranje nista vključena nabava potrošnih materialov, kot so baterije, cevke, filtri, in čiščenje aparata, vendar vam tudi to nudimo po zelo ugodnih cenah.

Navedeni pogoji za uveljavljanje pravice do brezplačnega servisiranja slušnih aparatov WIDEX so v skladu s predpisi Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, ki jih ureja ustrezen dokument in ki so bili nabavljeni v breme ZZZS.

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

s Trdinovega vrha na kanalu 41

vsak dan ob 19. in ob 21. uri **NOVICE,**

vsak torek ob 20. uri **CELOVEČERNI FILM** In NOVICE ob 21.30

vsako soboto tedenski pregled **OD SOBOTE DO SOBOTE** in mladinska oddaja **MKC TV** vsak ponedeljek po **NOVICAH ŠPORTNI PREGLED**

MARUTI

Prodaja: **EMINENT, d.o.o.,**
 Dol. Kamence 25/a, Novo mesto, tel. (068) 323-902
 Partizanska 21, Novo mesto, tel. (068) 28-950
 Belokranjska 16, Črnomelj, tel. (068) 51-379

Pooblaščen servis in prodaja rezervnih delov **AVTOSERVIS MURN**
 Resljeva 4, Novo mesto
 tel.: (068) 24-791

SMO ZA 20 — 70% CENEJŠI

pletilstvo breza

Industrijska prodajalna Resljeva 1 (Kandija, ob Krki) nasproti trgovine MIKO **NOVO MESTO**

Nudimo vam bombažne športne nogavice, ženske hlačne nogavice, žabice, perilo, brisače, puloverje, kavbojke, krila, jakne in še marsikaj po izjemno **UGODNIH INDUSTRIJSKIH CENAH.**

Dragi Dolenjci! Pridite k nam, splačalo se vam bo!

Odprto: od 8. do 19. ure,
 sobota od 8. do 12. ure
 Tel.: 22-964

LASTNIKI KOSTANJEVIH GOZDOV!

TANIN SEVNICA za potrebe svoje proizvodnje odkupuje les pravega kostanja. Les je lahko tudi suh, grčav ali kriv, le gnil ne sme biti. Po potrebi vam les tudi posekamo.

Rok plačila je 15 dni po dobavi.
 Pokličite nas na telefonsko številko 0608/41-349 ali 41-044 in o vsem se bomo dogovorili.

HYUNDAI LANTRA 1,6 GLSi 16V, model 94
 PONY, model 94, že od 16.990 DEM
 SCOUPE, model 94, od 26.500 DEM
 LANTRA, model 94, od 26.200 DEM
 SONATA, model 94, od 29.990 DEM
 kombi GRACE H-100 od 25.800 DEM
 — triletna garancija ali 100.000 km in šestletna garancija na pločevino

EMINENT, d.o.o., Dol. Kamence 25/a, Novo mesto, tel. 068/323-902
avtosalon HYUNDAI, Partizanska 21, Novo mesto, tel. 068/28-950

Ljubljanska banka Posavska banka, d.d., Krško

objavlja

prsto delovno mesto

VODJE EKSPOZITURE SEVNICA

za nedoločen čas, s polnim delovnim časom

Pogoji:

- strokovna izobrazba VI. stopnje ekonomske ali druge ustrezne smeri
- 18 mesecev delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delovnih mestih
- 6-mesečno poskusno delo

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju objavljenih pogojev pošljite v 8 dneh na naslov:

Ljubljanska banka - Posavska banka, d.d., Krško

Trg Matije Gubca 1, Krško

Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili v roku 30 dni po preteku objavnega roka.

OBVESTILO

AMZS, TEHNIČNA BAZA ČRNOMELJ, organizira tehnične preglede traktorjev in traktorskih priklopnikov po sledečem razporedu:

SEMIČ	v četrtek	21.4.	od 11. do 17. ure
ADLEŠIČI	v petek	22.4.	od 8. do 12. ure
VINICA	v petek	22.4.	od 14. do 17. ure
PODZEMELJ	v ponedeljek	25.4.	od 11. do 17. ure
METLIKA	v torek	26.4.	od 8. do 12. ure
ROSALNICE	v torek	26.4.	od 14. do 17. ure
SUHOR	v četrtek	28.4.	od 8. do 17. ure
SLAMNA VAS	v petek	29.4.	od 8. do 12. ure
DRAŠIČI	v petek	29.4.	od 14. do 17. ure

Pregledi bodo na običajnih mestih. Na mestu tehničnih pregledov lahko sklenete zavarovanje in podaljšate registracijo.

Tone Krkovič

vneza udara. Kako naj ljudje, ki smo gradili demokracijo in svobodno Slovenijo, delamo zdaj proti temu?"

V dnevi sobi Krkovičevih je nekaj predmetov, ki govorijo o vojaški "žilici" Antona in njegovih prednikov: razne sablje, zastavice, steklene izdeleke v obliki pištole, štiti itd. Nekateri mu zamerijo tudi lansko svečanost ob obletnici Morisa, na kateri da so bile bakle, Wagnerjeva glasba, vaje z orožjem itd., kar vse je spominjalo na hitlerjanske svečanosti. Tone odgovarja, da so bile bakle prikaz ognja, ki je simbol moči in življenja. Glasba ni bila Wagnerjeva, ampak Beethovenova "Usodna" simfonija, ker je bila ta brigada ustanovljena v času, usodnem za Slovenijo. Zaključna pa je bila Verdijeva "Oda zmage" iz Aida, saj smo se počutili kot zmagovalci v boju za Slovenijo.

Sicer pa ga njegovi sodelavci ocenjujejo kot korektnega in ambicioznega človeka, ki je zadane naloge vedno profesionalno izpeljal. Pri tem ni varčeval ne s svojimi močmi in ne z močnimi sodelavci, saj so bili vsi v službi brigade in naroda takorekoč po 24 ur na dan, kar je zahtevalo tudi veliko odgovodovanja pri družinskem življenju. To pa je zmoget tudi, ker se je veliko ukvarjal s športom.

Za Toneta pravijo, da je lahko navezoval stike z ljudmi, saj je vsakemu rad pomagal. Včasih je igral tudi v kočevskih ansamblih. Trdijo celo, da je bil predebor človek, saj v vsej svoji vojaški službi ni zamenjal oz. odpustil niti enega sodelavca, pač pa jih je premestil na drug položaj, če je menil, da svoje dolžnosti ne opravljajo dovolj dobro. Z njim so zelo zadovoljni tudi v Krajevni skupnosti Kočevska Reka, saj menijo, da je dobro sodelovanje vojske in prebivalstva v glavnem njegova zasluga.

Morda bo zvenelo nekoliko nevojaško, če navedem le del zaključne misli iz pisma predsednika Društva paraplegikov Slovenije, Branka Urbanja, ob Tonetovem odstopu: "V svojem imenu in v imenu tisočev invalidov se vam še enkrat zahvaljujemo in vam ob vsakem trenutku stojimo ob strani."

Tone Krkovič bo še šest mesecev prejemal sedanjo plačo in pričakuje, da bo v teh šestih mesecih javnost spoznala resnico o vseh spornih dogajanjih.

JOŽE PRIMC

Le kapnikov Malikovcu ni moč več vrniti

Očistili lepo kraško jamo

SEMIČ - V soboto je krepko pljunilo v roke okrog 30 prostovoljcev, ki so pod okriljem semiške krajevne skupnosti in s strokovno pomočjo članov belokranjskega jamarskega kluba začeli čistiti kraško jama Malikovec, le streljaj oddaljeno od Semiča. V zadnjih letih so namreč ljudje zmetali v 12 metrov globoko brezno za približno štiri kontejnerje smeti.

Pobudniki prostovoljne akcije so bili učitelji semiške osnovne šole, ki so Malikovec že sedaj s pridom "uporabljali" pri pouku. Jama je le eden od členov na kraški učni poti, kakor so jo poimenovali šolniki. Odslej naj ne bi služila le za obiske semiških šolarjev, ampak tudi drugih belokranjskih otrok. Ker pa je s 50 metri dolžine, 28 metri širine in 10 metri višine največja dvorana v semiški krajevni skupnosti, bi bila primerna tudi za različne prireditve kot naraven pokrit amfiteater.

Pred stranskim vhomod so postavili tudi kamnite stopnice ter tako olajšali dostop. A ne za odlaganje smeti, saj so

● Čiščenje Malikovca ni bila zadnja tovrstna čistilna akcija v črnomljski občini, v kateri je kar 15 tako onesnaženih jam. Pet bi jih morali očistiti nemudoma, saj so blizu izvirov pitne vode. V semiški okolici pa imajo namen očistiti še jama v Kalu in v Praproti nad Krupo.

bili prostovoljci v soboto prepričani, da so ljudje že toliko osveščeni, da v očiščeno jama ne bodo več odlagali odpadkov. Nasprotno, z Zavodom za varstvo naravne in kulturne dediščine Novo mesto se celo dogovarjajo, da bi Malikovec zaščitili kot naravni spomenik. Žal v zadnjih časih jame niso le onesnaževali, temveč so jo oropali tudi kapnikov. Tako so se predvsem sigaste zavese ohranile le na najbolj nedostopnih krajih Malikovca, ki od vrha brezna do dna jame meri 28 metrov.

M. BEZEK-JAKŠE

ČISTILNA AKCIJA - S posebej prirejeno smetarsko posodo so Semičani smeti zveliki iz jame, prepričani, da jim v Malikovcu ne bo potrebno nikoli več ponoviti čistilne akcije. Ljudje so se namreč začeli zavedati, kaj pomeni čisto okolje, predvsem pa, da še tako globoka kraška jama ni brez dna.

Črnomelj kot "letališče" maket

Aeroklub Bela krajina je bil gostitelj četrtega državnega prvenstva v letalskem in prviga v plastičnem maketarstvu - Uspeh Igorja Kolbezna in Toneta Furlana

ČRNOMELJ - V soboto je Aeroklub Bela krajina v Črnomlju priredil 4. odprto slovensko prvenstvo v letalskem maketarstvu ter 1. državno prvenstvo v plastičnem maketarstvu, ki ga je sicer organizirala komisija za letalsko maketarstvo pri predsedstvu Letalske zveze Slovenije. V osmih tekmovalnih disciplinah se je pomerilo 70 tekmovalcev iz vse Slovenije in dela Hrvaške, ki je predstavilo kar 209 maket.

Veliko zanimanje za prvenstvo, ki je bilo hkrati razstava tekmovalnih maket, ni vladalo le med tekmovalci, ampak tudi med obiskovalci. Na boljšem sejmu so lahko tudi kupovali, prodajali ali menjali vse, kar potrebujejo za maketarski konjiček, od maket, knjig in fotografij do različnih informacij. V Črnomlju je bila ob tej priložnosti tudi ustanovna skupščina slovenskega združenja graditeljev plastičnih maket.

V tekmovalni skupini K1-makete letal v merilu 1:32 je bil najboljši Sašo Krašovec iz Kranja, Igor Kolbez iz Črnomlja pa je zasedel četrto mesto. V skupini K2-makete letal v merilu 1:48 se je najbolje odrezal Mitja Marušič iz Ljubljane, v skupini K3-makete letal v merilu 1:48 je bil prvi Mirko Sekovanič iz Hrvaške, Tone Furlan iz Novega mesta pa peti. V skupini K4-diorame v vseh merilih je zasedel 1. mesto Zdravko Lenac iz Hrvaške. V plastičnem maketarstvu so bile štiri tekmovalne skupine, in sicer oklepna in bojna vozila, vojaštvo in figure, ladje, kjer je Nenad Bedič zasedel prvo, Igor Kolbez, oba iz Črnomlja, pa tretje mesto. V skupini avtomobili in ostale makete v vseh merilih pa je Tone Furlan iz Novega mesta osvojil drugo mesto. M.B.-J.

PAŠA ZA OČI - Toliko maket hkrati, kot jih je bilo razstavljenih na sobotnem državnem prvenstvu v letalskem in plastičnem maketarstvu, v Črnomlju gotovo še ni bilo na ogled. Zato ne čudi, da je bilo obiskovalcev mnogo več, kot so pričakovali. Gotovo pa se je tudi kakšen Belokranjec navdušil nad tem zanimivim in ustvarjalnim konjičkom. (Foto: M.B.-J.)

DOBRO JE VEDETI...

NOVOTEHNA TRGOVINA

THERMOPUTZ

V Novotehničnih prodajalnah v Novem mestu - DISKONT, Krškem, Metliki in Trebnjem so za Vas pripravili ugodno ponudbo homogenizirane suhe gotove malte z visoko izolacijsko sposobnostjo

THERMOPUTZ po 985 SIT za vrečo

Malta THERMOPUTZ je namenjena za omet in toplotno in zvočno izolacijo notranjih ali zunanjih sten, saj ima dobre toplotne in zvočne izolativne lastnosti, reguliran parodifuzni tok, kar omogoča ugodno bivalno klimo, odlične protipožarne lastnosti, obenem pa je tudi enostaven za uporabo. Z njegovo uporabo boste prihranili do 40% energije.

INFORMACIJE: NOVO MESTO - DISKONT TEL: 068/321-434; TREBNJE 068/44-013; KRŠKO 0608/31-239; METLIKA 068-155.

NOVOTEHNA

Studio D Lestvica narodnozabavne glasbe Studia D in Dolenjskega lista

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado FANI FLEK iz Tanče Gore. Nagrajenci čestitamo! Lestvica je ta teden takšna:

- (4) Čas ljubezni - ANS. ROM POM POM
- (3) Gostilna v klančku - ANS. RUBIN
- (1) Ob tvojem prazniku - ANS. VIGRED
- (2) Zdravica Janezu - ANS. NIKAJ ZAJKA
- (5) Slovenec je faca - ANS. SLAPOVI
- (6) Vince rumeno - BENEŠKI FANTJE
- (9) Veselo zaigraj in zapoj - ANS. MELOS
- (8) Zdravica - ANS. SIMONA LEGNARJA
- (8) Venček z orglicami - CITA GALIČ
- (-) Očku za praznik - ANS. PETRA FINKA

Predlog za prihodnji teden: Maši mami - ANS. BLEGOŠ

KUPON ŠT. 15

Glasujem za _____

Moj naslov _____

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Ob pocenitvi "malo jutri" - Sestra med službo k frizerju - Kaj bi povedala J. Drnovšku - Umazane žehne ne bo - "Hvala za tako demokracijo!" - Vmešavanje Cerkve v politiko

Sodeč po številu klicev med zadnjim novinarskim dežurstvom, so bralci le opazili, da se bo do jeseni moč pogovarjati dve uri pozneje kot pozimi. In tako smo že pri gospe s Kristanove ulice v Novem mestu, ki ni še nikoli odgnala delavca Elektra, ko je prišel popisat števec. Kadar se elektrika podraži, pravi gospa, je popisovalec v hiši že prvi oz. najkasneje drugi dan po podražitvi, celo nedelja ali 9. ura zvečer zanj nista ovira. Drugače je zdaj, ko od 1. aprila dalje velja sicer za 20 odst. višja, zaradi prehoda na t.i. poletno tarifo pa za okoli 10 odst. nižja cena elektrike. Popisovalca še sedmi dan po spremembi cene ni bilo od nikoder, to pomeni, da bo morala gospa v tem

času porabljeno elektriko plačati po dražji, zimski tarifi. Zvito in koristno - za elektrikarje, kajpak! Menda je neka gospa iz Straže že pred dvema tednoma klicala, da bi opozorila na nekaj, kar ne moti samo nje. Pogovora tedaj nismo povzeli, zato se je tokrat oglasila D. J., tudi iz Straže. Za kaj gre? Več žensk več vidi, in Stražanke pogosto vidijo eno in isto patronažno sestro (G. E. so njene začetnice) iz tamkajšnje zdravstvene postaje, kako med delovnim časom in v delovni opravi hodi k frizerju. To početje se zdi Stražankam docela neprimerno, zato pozivajo odgovorne, naj poskrbijo, da se bo sestra frizirala v prostem času.

Gospa Barica Novak iz Dol. Kamenca 49 a je z zanimanjem prebrala dopisovanje med J. Drnovškom in M. Podobnikom, ki smo ga objavili v zadnji številki Dolenjskega lista. Gospa nima nič ne zoper prviga ne drugega, malce bolj pa se strinja s Podobnikom, zlasti v tistem delu njegovega pojasnjevanja, ko predsedniku vlade svetuje, naj se pogovori z delavci, upokojenci, kmeti. Gospa bi zelo rada govorila z Drnovškom, povedala pa bi mu čisto na kratko le to, da je dolga desetletja trdo delala, v času njene delovne dobe na Slovenskem ni bilo malo narejenega, po vsem ganju in odgovodovanju pa ni dočakala drugega kot bolezen in mizerno nizko pokojnino, s katero ni mogoče dostojno živeti.

Strani Dolenjskega lista niso namenjene pranju umazanega sosedskega perila, zato se bo gospa P. M. iz Semiča morala sprijazniti s tem, da ne bomo povzeli vsega, kar je izrekla

na račun Antonije Kump, katere klic smo zabeležili prejšnji teden. To, da naj bi gospa Kumpova, po mnenju Semičanke, prej, predno v časopisu zagovarja svetost zakonov in odločno podi stavkajoče iz Cankarjevega doma, razčistila, kaj so dobri sosedski odnosi, in temu primerno ravnala, pa vseeno lahko zapišemo.

"Hvala za tako demokracijo!" Ko človek s premislekom izreče tako kruto "zahvalo" - in izrekla jo je bralka iz Suhe krajine - se vprašamo, kaj ga lahko privede do tega. Nič drugega kot politikantstvo, kakršnega se gredo slovenske stranke, katerih vodje govoričijo o tem, kako so le oni poklicani tukajšnji živeti rešiti pred rdečo ali črno nevarnostjo. "Povejte mi, prosim, kaj je doslej za kmete ali delavce dobrega storil M. Podobnik! Nič, spril jih je pa že veliko med seboj. Tega ne prenesem več, pa ne samo jaz," je končala bralka, še prej pa je rekla, da se strinja z mnenjem gospe Kumpove.

Kumpovi daje prav tudi gospod iz Črnomlja, klical pa je zato, da bi javno izrazil svoje nestrinjanje z nadškofom dr. A. Šuštarjem, ki je obiskal gladovno stavkajoče v ljubljanskem Cankarjevem domu in podprl njihove zahteve, torej tudi zahtevo po odstopu predsednika Kučana. "To je najbolj grobo vmešavanje Cerkve v politiko, za kar ni nobene ustavne podlage. Da o tem, kako najvišji slovenski cerkveni dostojanstvenik posredno spodbuja ljudi k samomoru, kar je skregano z vsemi cerkvenimi postavami, sploh ne govorim," je odločno sklenil bralec.

D. R.

Z obeh strani Gorjancev

ANEKDOTE IN PRIKOLDE ZAPISAL JOŽE DULAR

Čimprej

H Govedniku iz Čuril je prišel finančar v spremstvu orožnika terjat davek.

"Govednik, davek bo treba plačati!" je ostro rekel.

"Ja, plačati. Razumem!"

"Boste torej plačali?"

"Bom! Fanta, samo mir!" je Govednik nezaupno pogledal proti orožnikovi puški.

"Pa kdaj boste plačali?"

"Čimprej!"

"Plačati je treba! Ali slišite?"

"To vem."

"Pa kdaj mislite plačati?"

"Čimprej!"

In pri tem je ostalo.

Talijan iz Mokronoga

V poznem mraku zavpije belogardijski stražar proti pisateljema Franu in Veri Albrehtovima in se nekomu, ki so se malo preveč zadržali pri slikarju Ferdu Veselu na Grumlofu:

"Stoj, če ne bom streljal!"

"Človek božji, kdo pa si?" malo tesnobno vpraša Albrehtova v prvo temo.

"Talijan!" odvrne oni v pristni dolenjščini.

"Od kod pa?"

"Iz Mokronoga!" se odreže stražar.

Starost v humorju

Zbral Bojan Ajdič

Iz ordinacije

"Gospod doktor, strašno sem pozabljiva, spomin me zapušča," pravi starejša ženska zdravniku.

"In koliko časa to že traja?" zamima zdravnik.

"Kaj pa, goospod doktor?"

Tolažba

"Kar tolažim se," pravi starejša vdova po pogrebu svojega moža, "da moj mož ni dolgo časa trpel."

Pa se oglasi eden izmed pogrebnikov:

"Gospa, koliko časa pa sta bila poročena?"

Vrednost

Babica predlaga svojemu vnuku:

"Dvajset tolarjev ti bom dala, če ne boš več govoril grdih besed."

"Že že," odgovori vnuk, "toda, babica, jaz znam tudi take besede, ki so vredne petdeset tolarjev."